

Kunnanhallituksen esityslistan liite

27.5.2019

Tarkastuslautakunnan esityslistan liite

27.5.2019

TILINPÄÄTÖS

2018

Kunnanhallitus

25.3.2019

27.5.2019

Valtuusto

10.6.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	6
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	8
1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus	8
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	12
1.2.3.2. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (KuntaL 410/2015 § 118).....	13
1.2.3.3. Oman alueen taloudellinen kehitys.....	15
1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	21
1.2.5. Kunnan henkilöstö	22
1.2.6. Ympäristöasiat.....	23
1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	24
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	25
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	32
1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut	36
1.5. Kokonaistulot ja – menot	41
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	42
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	43
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	43
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	44
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	44
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	44
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	48
1.6.6.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	48
1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	49
1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	50
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	51
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	52
2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2025.....	52
2.1.2. Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	53
2.1.3. Tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	54
2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy	54
2.1.3.2. Janakkalan Teollisuusalueet Oy.....	56
2.1.3.3. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy	58
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	59
TOIMIELIN KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	62
TULOSALUE VAALIT	63
TOIMIELIN TARKASTUSLAUTAKUNTA	64
TULOSALUE TARKASTUSTOIMI	65

TOIMIELIN KUNNANHALLITUS	67
TULOSALUE YLEISHALLINTO	71
TULOSALUE TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	73
TULOSALUE HENKILÖSTÖPALVELUT	75
TULOSALUE TYÖLLISTÄMINEN	77
TULOSALUE KUNTAKEHITYS	79
TULOSALUE PELASTUSLAITOS	81
TOIMIELIN TEKNINEN LAUTAKUNTA	83
TULOSALUE TEKNISEN TOIMEN HALLINTO	86
TULOSALUE YMPÄRISTÖPALVELUT	87
TULOSALUE MAANKÄYTTÖ	89
TULOSALUE MAASEUTU- JA KYLÄPALVELUT	91
TULOSALUE MAASEUTUPALVELUYKSIKKÖ	92
TULOSALUE TILA- JA ALUEPALVELUT	94
TULOSALUE LIIKUNTAPALVELUT	97
TULOSALUE ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT	100
TOIMIELIN PERUSTURVALAUTAKUNTA	103
TULOSALUE TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	113
TULOSALUE IKÄIHMISTEN PALVELUT	114
TULOSALUE SOSIAALITYÖ	117
TULOSALUE JANAKKALAN TERVEYDENHUOLTO	123
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA	127
TULOSALUE SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	133
TULOSALUE VARHAISKASVATUS	134
TULOSALUE OPETUSTOIMI	137
TULOSALUE KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA	139
TULOSALUE KIRJASTO	141
TULOSALUE NUORISO	143
TULOSALUE PERHEKESKUS	145
2.2.1. Vuonna 2015 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman päivityksen toteutuminen vuosina 2015-2018	147
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	153
2.4. Investointien toteutuminen	162
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	170
2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	172
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	175
3.1. Tuloslaskelma	175
3.2. Rahoituslaskelma	176
3.3. Tase	177
3.4. Konsernilaskelmat	179
3.4.1. Konsernituloslaskelma	179
3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma	180
3.4.3. Konsernitase	181
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	183
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	183
4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	185
4.3. Tuloslaskelman liitetiedot	186
4.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain	186

4.3.2. Verotulojen erittely.....	186
4.3.3. Valtionosuuksien erittely.....	186
4.3.4. Palvelujen ostojen erittely.....	186
4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	187
4.3.6. Pakollisten varausten muutokset.....	188
4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot.....	188
4.3.8. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät.....	188
4.3.9. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely.....	189
4.4. Tasetta koskevat liitetiedot	190
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	190
4.4.1.1 Arvonkorotukset	190
4.4.1.2. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti	190
4.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	190
4.4.1.4. Omistuksia muissa yhteisöissä.....	191
4.4.1.5. Saamisten erittely	191
4.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	192
4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	192
4.4.2.1. Oman pääoman erittely	192
4.4.2.2. Vieras pääoma	192
4.4.2.3. Velkojen erittely	193
4.4.2.4. Sekkilimiitti.....	193
4.4.2.5 Muiden velkojen erittely.....	193
4.4.2.6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	193
4.4.2.7. Huollettavien varat.....	194
4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	195
4.5.1. Vuokravastuut	195
4.5.2. Vastuusitoumukset.....	195
4.5.3. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	195
4.5.4. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	196
4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	197
4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.	197
4.6.2. Henkilöstökulut	197
4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut.....	197
4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot	198
4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet.....	198
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	200
5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös.....	200
5.1.1 Toimintakertomus	200
5.1.2. Talousarvion toteutuminen	202
5.1.3. Tilinpäätöslaskelmat	209
5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot	217
5.1.5 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	222
5.1.6 Huleveden viemäröinti	223
5.1.7. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	225
5.1.8. Tilinpäätösmerkintä	225
5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen.....	226
5.1.10. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	227
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET	228

6.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	228
6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2018 sekä osallistuminen kokouksiin.....	229
6.3 Vakituisen henkilöstön määrä 2017 – 2018	235
7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	244
8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	245

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) § 113 mukaan

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tämän lisäksi Kuntalain (410/2015) § 114 mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain lisäksi kuntien ja kuntayhtymien tulee noudattaa tilinpäätöksen laadinnassa työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on laatinut useita yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille, joiden tarkoituksena on parantaa kuntien toimintakertomusten vertailukelpoisuutta yhdenmukaistamalla toimintakertomusten rakennetta ja sisältöä sekä tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämistapaa.

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita:

- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2017)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2017)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2018)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2015)
- Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2018)

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. (Kuntalaki 410/2015 § 115)

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (Kuntalaki 410/2015 § 115) Selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta koskee tilinpäätösvuonna voimassa olleen kuntalain mukaisten yksilöityjen toimenpiteiden toteutumisesta.

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Tätä kirjoittaessa on Sipilän hallituksen maakunta- ja sote-uudistus on juuri tullut kaadetuksi. Samalla Sipilä jätti hallituksensa eronpyynnön, jonka presidentti Niinistö hyväksyi. Sipilän hallitus jatkaa toimitusministeriönä kunnes seuraava hallitus nimitetään.

Maakunta- ja sote-uudistuksen kaatumista on Kanta-Hämeessä ennakoitu, ja kysytty kuntien kannanottoja vapaaehtoisen sote-kuntayhtymän perustamisesta. Kannatusta sai vaihtoehto, jossa nykyisen sairaanhoitopiirin perussopimusta muutetaan siten, että kuntayhtymä voi tuottaa myös perusterveydenhuollon palvelut ja sosiaalipalvelut. Janakkalan kunta ilmoitti vastauksessaan olevansa vahvasti sitoutunut maakunnalliseen sote-palveluiden tuottamiseen.

Vuotta 2018 onkin voimakkaasti leimannut maakunta- ja sote-uudistus. Kanta-Hämeessä uudistusta on valmisteltu Oma Häme-hankkeessa. Väliaikainen toimielin nimettiin vuoden 2017 keväällä. Väliaikainen toimielin on kokoontunut epävirallisesti koko vuoden 2018 aikana. Janakkalan kunta on osallistunut Oma Hämeen työskentelyyn muutenkin aktiivisesti vuoden aikana.

Janakkalan kunnanvaltuusto hyväksyi 14.5.2018 uuden kuntastrategian vuoteen 2030. Kuntastrategiassa on asetettu visio ja tavoitteet tuleville vuosille. Strategia kärkenä on tavoite 20.000 asukkaan kunnasta Suomen kasvukäytävän keskipisteessä, jossa elinvoiman vahvistaminen on kaiken toiminnan perusta. Kuntastrategiatyö aloitettiin kysymällä edelliseltä valtuustolta näkemyksiä tulevaisuuden Janakkalasta, ja työtä jatkettiin heti valtuustokauden alusta lukien uuden valtuuston kanssa koko vuoden ajan. Kuntastrategia oli nähtävillä ja myös yrittäjät ottivat siihen kantaa.

Vuoden 2017 aikana varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön palveluseteli, ja Ilveslinnaan sijoitettavalle päiväkotitontille on rakentunut yksityinen päiväkotitoiminta, Pilke-päiväkodit. Palvelusetelin myötä Janakkalaan on tullut toinenkin yksityinen päiväkotitoiminta Helmiä, Turenkiin vuoden 2018 aikana. Palvelusetelin käyttöönotto on ollut onnistunut, ja perheet voivat sen turvin valita joko kunnan oman taikka yksityisen päiväkodin välillä.

Janakkalan koulu- ja monitoimikeskusten hankesuunnitteluun päätettiin ryhtyä vuoden 2017 joulukuussa ja hankesuunnittelua on tehty vuoden 2018 aikana suunnitelmallisesti. Hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa 2018. Vuoden 2019 keväällä kunnanvaltuusto tulee päättämään koulu- ja monitoimikeskusten toteuttamistavasta sekä rahoitusmallista.

Janakkalan Perhekeskus on saatu toimintaan ja vuoden loppupuolella vietettiin sen 1-vuotispäiviä. Janakkalan Perhekeskus on maakunnan ensimmäinen toiminnassa oleva perhekeskus, ja sen toimintamallia on vuoden aikana esitelty useille toimijoille. Perhekeskus tarjoaa lasten- ja nuorten palveluita yhden luukun periaatteella palveluohjauksen kautta.

Janakkalan yritystalo Veturi avattiin lokakuun alussa, ja se on saanut hyvän vastaanoton yrittäjiltä. Veturissa työskentelevät kunnan elinvoimapäällikkö ja elinvoimakoordinaattori, sekä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä. Veturista yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville tarjotaan laajat yrityskehittämisen, rahoitusneuvonnan, kansainvälistymisen sekä toimitilaneuvonnan palvelut.

Haluan osoittaa kiitokseni henkilöstölle ja luottamushenkilöille kuluneesta vuodesta ja erinomaisesta työstä. Hyvä yhteistyö on kunnan menestyksen edellytys. Sitä tarvitsemme tulevana – toivotavasti kasvun vuosina.

Tanja Matikainen

1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston ja kunnanhallituksen voimasuhteet on esitetty alla. Voimasuhteissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2018 aikana.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto on koostunut 33 valtuutetusta.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Merja Taponen, pj. (Kesk.) ja varapuheenjohtajina Jaana Kivistö, 1 vpj. (Vas), Petri Ojanen 2. vpj. (Vihr) (1.6.2017-23.10.2018, KV 10.12.2018 § 84), Anssi Lepistö 2. vpj. (Vihr) (10.12.2018-> KV 10.12.2018 § 84) (Vihr), ja Marko Ahtiainen 3. vpj. (KOK).

Kunnanvaltuusto on 1.1-31.12.2018 pitänyt 8 kokousta ja käsitellyt 89 §:ää.

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 10
Kesk. 8
Kok. 5
PS 3
Vas. 3
Vihr. 3
KD 1

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus on koostunut 7 jäsenestä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirjo Alijärvi (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Osmo Tokeensuu (Kesk.).

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Tanja Matikainen.

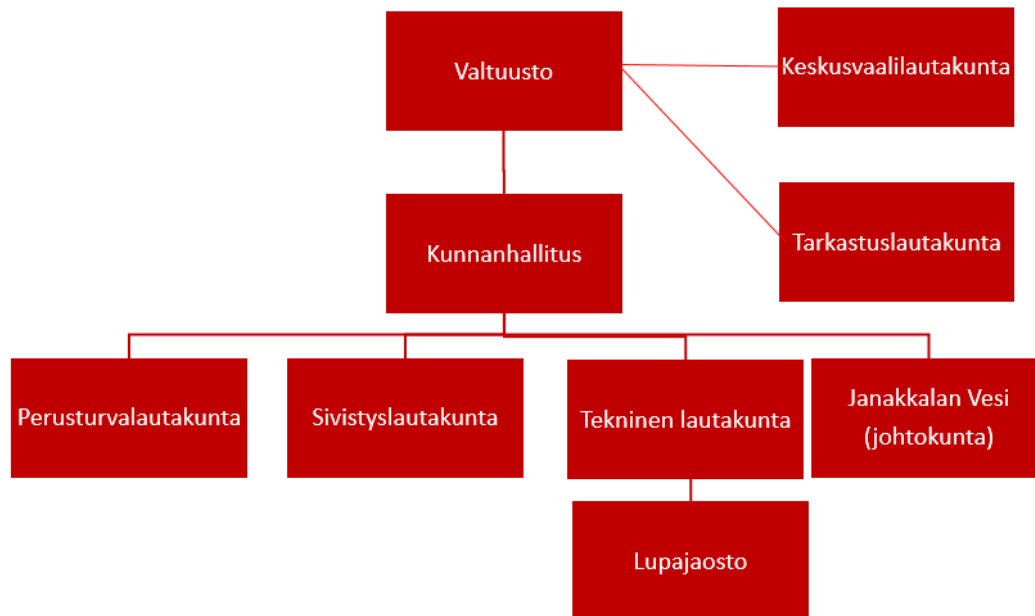
Kunnanhallitus on 1.1 -31.12.2018 aikana pitänyt 21 kokousta ja käsitellyt 333 §:ää.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 3
Kesk. 2
PS 1
Kok. 1

Tilivelvolliset toimielimet jäsenineen on esitetty tämän kirjan kappaleessa 6.2.

Janakkalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.1.-31.12.2018

Kunnan hallinnon toiminta

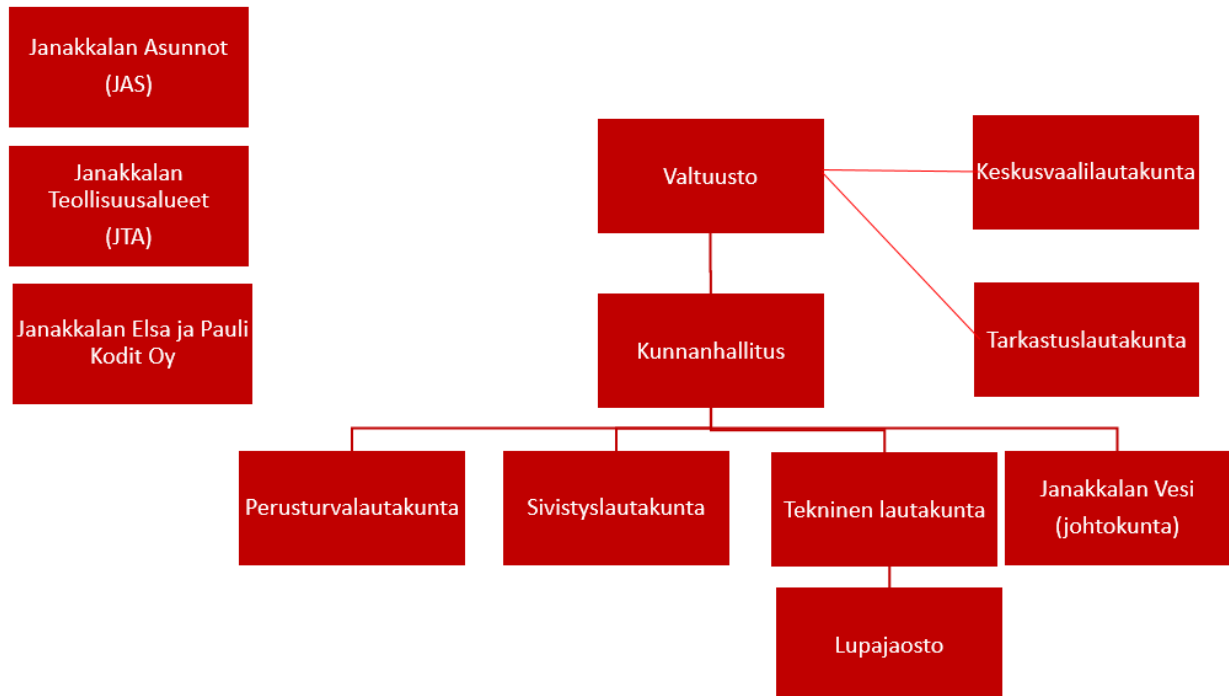
Kunnan toiminta jakautuu kolmeen toimialaan: perusturvaan, sivistystoimeen sekä tekniikkaan ja ympäristöön. Konsernipalvelut tukevat koko kunnan tasolla kunnan organisaation toimintaa kunnanjohtajan rinnalla.

Kunnan johtoryhmän kokoonpano vuonna 2018

Tanja Matikainen	kunnanjohtaja
Jenni Jokela	talous- ja hallintojohtaja
Maija Nivala	henkilöstöjohtaja
Leena Joutsenniemi	viestintäpäällikkö
Matti Valtonen	perusturvajohtaja
Jukka Vahila	tekninen johtaja
Jouni Wilpola	sivistysjohtaja
Liisa Piirtola	toimitusjohtaja, Janakkalan Vesi liikelaitos
Arja Jaatinen	toimitusjohtaja, Janakkalan Asunnot Oy
Markus Myhrberg	toimitusjohtaja, Janakkalan Teollisuusalueet Oy
Pirjo Paloneva	toimitusjohtaja, Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy 1.7.2018->
Sinikka Elo	henkilöstön edustaja

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitetty kunkin toimielimen ja tulosalueen kohdalla tämän kirjan kappaleessa 2.2.

Janakkalan kuntakonsernin organisaatio 1.1.-31.12.2018

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön 17.12.2018 julkaiseman Taloudellisen katsauksen (33a/2018, 26) mukaan maailmankaupan kasvuvauhdin hiipuminen, riskien lisääntyminen ja viimeiset tilastotiedot huonontavat Suomen ulkomaankaupan näkymiä koko ennustejaksolla (v.2018-2021). Vienti jatkaa kuitenkin yhä kasvua Suomen parantuneen hintakilpailukyvyyn tukemana, vaikka yksikkötyökustannukset ovatkin lähteneet nousuun. Tuonnin kasvua ylläpitää viennin kasvun lisäksi myös kotimainen kysyntä.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu selvästi v. 2018, vaikka kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu kiihtyy yli kahteen prosenttiin. Tilastokeskuksen mukaan yksityisen kulutuksen kasvu on ollut alkuvuonna hitaampaa kuin viime vuonna keskimäärin. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun sekä työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee lähes 4 % ja pitää yllä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua verrattuna viime vuosiin. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu inflaation kiihtyessä, mikä hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. Vuosina 2020 ja 2021 palkkasumman kasvuun vaikuttaa ansiotason kasvun jatkuminen nopeana. Ansiotason kasvua kiihdyttää tilapäisesti julkisen sektorin lomarahojen palautuminen v. 2020. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 29)

Julkiset kulutusmenot supistuivat vuonna 2017 valtionhallinnon kulutusmenojen laskun vuoksi. Julkisen kulutuksen suurimmat erät koostuvat henkilöstökuluista sekä ostetuista tavaroista ja palveluista. Nykyisen hallituksen sopeutustoimet ja kilpailukykysojmus ovat viime vuosina hillinneet näiden kasvua. Vuonna 2018 julkiset kulutusmenot ovat kääntyneet kasvuun, ja kasvun odotetaan jatkuvan koko ennustejaksolla. Julkisen kulutuksen hinnan kasvua kiihdyttävät vuosina 2018 ja 2019 mm. palkankorotukset ja kertaluonteinen tuloksellisuuserä. Vuosina 2019 ja 2020 julkisen kulutuksen hintaa nostaa myös lomarahaleikkauksen päättymisen. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 31)

Kokonaistuotanto on lisääntynyt tänä vuonna laaja-alaisesti mutta viime vuotta hitaammin. Nopeimmin on kasvanut jalostuksen eli teollisuuden ja rakentamisen arvonlisäys. Palveluiden arvonlisäys on lisääntynyt vakaasti. Koko talouden arvonlisäys oli vuoden kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2,3 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Kokonaisarvonlisäyksen taso on kuitenkin edelleen noin puolitoista prosenttia pienempi kuin ennen finanssikriisiä, koska teollisuustuotanto on yhä selvästi vähäisempää. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 36)

Työllisyyden kasvu on vuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä nousee v. 2018 2,5 % edellisvuotta korkeammaksi. Koko vuoden 2018 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 71,6 prosenttiin. Työttömyys on laskenut v. 2018 ripeästi sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen että työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan. Ennuste koko vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,5 %. Työllisten määrä kasvaa 0,8 % v. 2019 ja 0,6 % v. 2020. Työllisyysaste nousee 72,4 prosenttiin v. 2019 ja edelleen 73 prosenttiin v. 2020. Talouskasvun hidastuessa ja työvoimakustannusten nousun jatkuessa työllisyyden kasvu käytännössä pysähtyy v. 2021. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 43-44)

Vuoden 2018 aikana inflaatio on kiihtynyt selvästi edellisvuoteen nähden. Ennuste vuoden 2018 inflaatioksi on 1,2 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Inflaatio on v. 2019 1,4 %.

Inflaatiota kiihdyttävät palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen nousu. Vuosina 2020 ja 2021 kansallisen kuluttajahintaindeksin odotetaan nousevan 1,6 % ja 1,7 %. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 47-48))

Suomen talouden hyvä suhdannetilanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Hallituksen päättämät julkisten menojen kasvua hillitsevät toimet ovat myötävaikuttaneet myös alijäämän pienemiseen. Talouskasvu jatkuu kohtuullisena vielä v. 2019, jolloin julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu. Ensi vuosikymmenen alkupuolella talouskasvun arvioidaan hidastuvan vajaaseen prosenttiin, ja sitä myöten myös julkisen talouden rahoitusasema alkaa heiketä jälleen. %. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 51))

Paikallishallinnon taloudellinen tilanne on kohentunut merkittävästi viime vuosina, mutta v. 2018 rahoitusasema heikkenee. Paikallishallinnon tulot pysyvät v. 2018 likimain edellisvuoden tasolla. Kuntien verotulot jopa laskevat viime vuodesta, mikä johtuu mm. poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista, kuntien jako-osuuden tarkistuksesta alaspäin ja yhteisöveroon v. 2017 kohdistuneesta suuresta kertaerästä. Kulutusmenot sen sijaan kasvavat muutamaa edeltänyttä vuotta selvästi reippaammin. Niitä lisäävät mm. väestön ikääntymisestä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, päivähoitomaksujen alentaminen, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu sekä ansiotason nousu kunta-alalla. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 58))

Paikallishallinnon alijäämä pienenee hiljalleen vuosina 2019–2021. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo v. 2019. Myös investointimenot pysyvät korkealla tasolla vilkkaana jatkuvan sairaalarakentamisen vuoksi. Paikallishallinnon tulot kasvavat v. 2019 kuitenkin menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät mm. jäännösverojen maksun aikaistumisesta johtuva kertaluonteinen verotulojen lisäys v. 2019 ja keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,04 prosenttiyksiköllä 19,88 prosenttiin. Valtionavut laskevat v. 2019 edellisvuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta myöskään v. 2019. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 58-59))

Paikallishallinnon rahoitusasema kohenee edelleen hieman v. 2020. Etenkin valtionapujen arvioidaan kasvavan reippaasti, sillä kunnille kompensoidaan kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyen n. 240 milj. euroa, jotta lomarahaleikkaus ei tulisi huomioiduksi kahteen kertaan valtionosuuksissa. Lisäksi valtionapuja kasvattavat kilpailukyky sopimukseen liittyvien leikkausten osittainen poistuminen ja valtionosuuksiin tehtävä indeksikorotus. %. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus (33a/2018, 59))

1.2.3.2. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (KuntaL 410/2015 § 118)

Kuntalain (410/2015) § 118 säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä seuraavasti:

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vahintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun selvityksen tekee arviointiryhmä, jonka jäsenistä yhden nimeää valtiovarainministeriö ja yhden kunta. Valtiovarainministeriö nimeää kuntaa kuultuaan ryhmän puheenjohtajaksi kunnasta ja ministeriöstä riippumattoman henkilön. Ryhmä tekee ehdotuksen kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

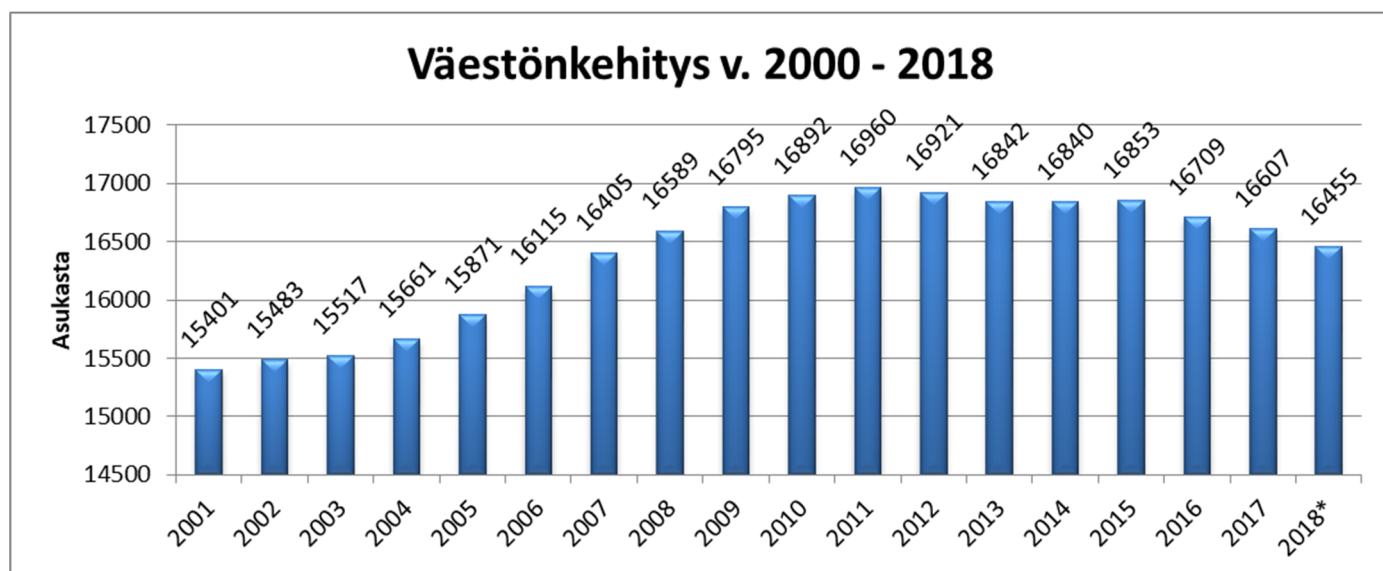
Valtuuston on käsiteltävä ryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös valtiovarainministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Valtiovarainministeriö tekee ryhmän toimenpide-ehdotusten ja valtuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntarakennelaissa tarkoitetun erityisen selvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi.

Kriisikuntakriteerejä on uudistettu ja uusi laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu.

1.2.3.3. Oman alueen taloudellinen kehitys

Asukasmäärän kehitys

Tilastokeskuksen tietojen perusteella Janakkalan kunnan asukasmäärä 31.12.2018 oli 16 455. Asukasmäärä on vähentynyt 152 henkilöä (0,92 %-yks.) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Lähde: * Tilastokeskus

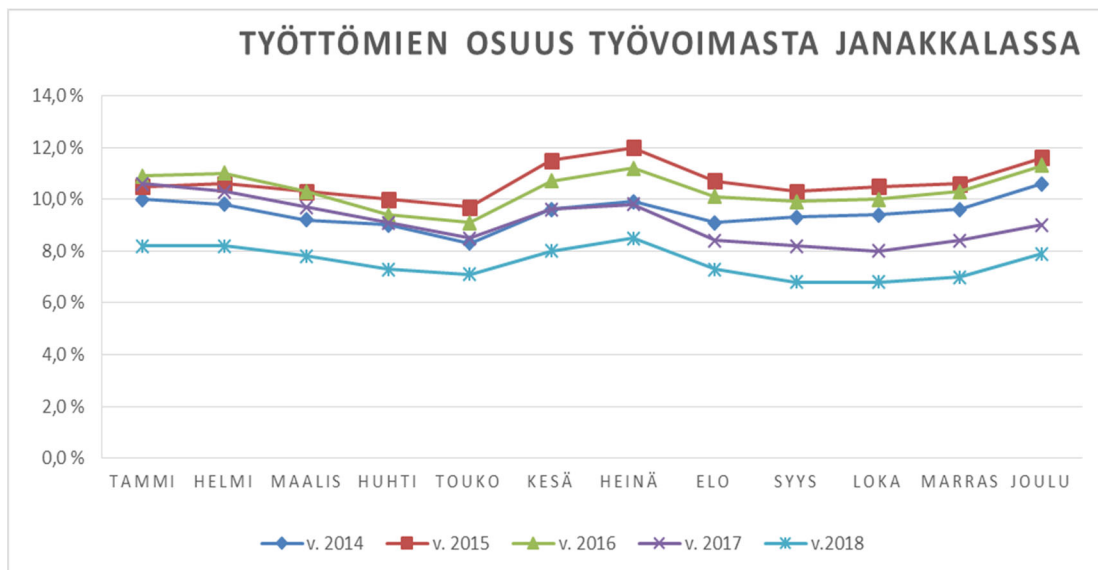
Kunnan asukasluku pysyi melko vakaana vuoteen 2003 saakka. Tämän jälkeen asukasluku kasvoi kiihtyvällä vauhdilla vuoteen 2009 asti. Vauhtia kuvaa vuotuinen väestönkasvu, joka on ollut vuosina 2004–2009 Janakkalassa 0,9 – 1,8 % välillä. Vuosina 2010–2011 asukasluvun kasvu hidastui huomattavasti ja vuonna 2012 asukasluku kääntyi laskuun. Asukasmäärän lasku on jatkunut lukuun ottamatta vuotta 2015. Vuodesta 2016 alkaen asukasmäärän väheneminen on jatkunut poikkeuksellisen runsaana.

Vuoden 2018 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 721 asukasta. Ennuste alittui 266 henkilöllä (-1,6 %-yks.) väkiluvun ollessa vuoden 2018 viimeisenä päivänä edellä mainittu 16 455.

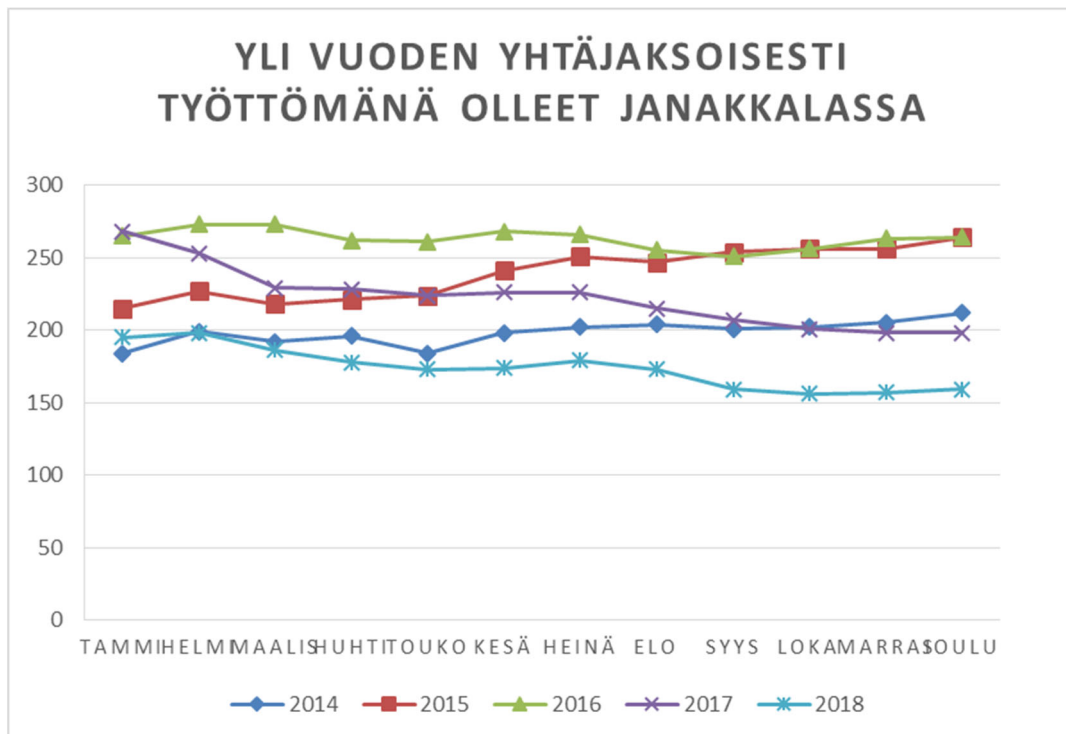
Työllisyys

Hämeen ELY-keskuksen kuntien alueella oli joulukuun 2018 lopussa 19 158 työtöntä työnhakijaa, mikä on 2405 vähemmän (-11,2 %) kuin vuotta aiemmin. Koko maassa työttömänä työnhakijana oli joulukuun lopussa 256 500 henkilöä, mikä on 39 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Joulukuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeen ELY-keskuksen alueella 11 % ja koko maassa 9,7 %. Janakkalan vuoden 2018 keskimääräinen työttömyysaste oli 7,6 %, kun se vuonna 2017 oli 9,1 %. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2018, TEM: Työnvälitystilasto, kuntapohjaiset vuosikeskiarvot.)

Joulukuun lopussa 2018 työttömien osuus työvoimasta oli Hämeessä 11 %, mikä on 1,3 %-yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Kanta-Hämeen kunnista työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli korkein Forssassa (10,7 %), Hämeenlinnassa (10,6 %) ja Humppilassa (10,2 %). Osuus oli vastaavasti matalin Lopella (5,3 %) ja Hausjärvellä (5,7 %). Janakkalassa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 2018 7,9 %. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2018)

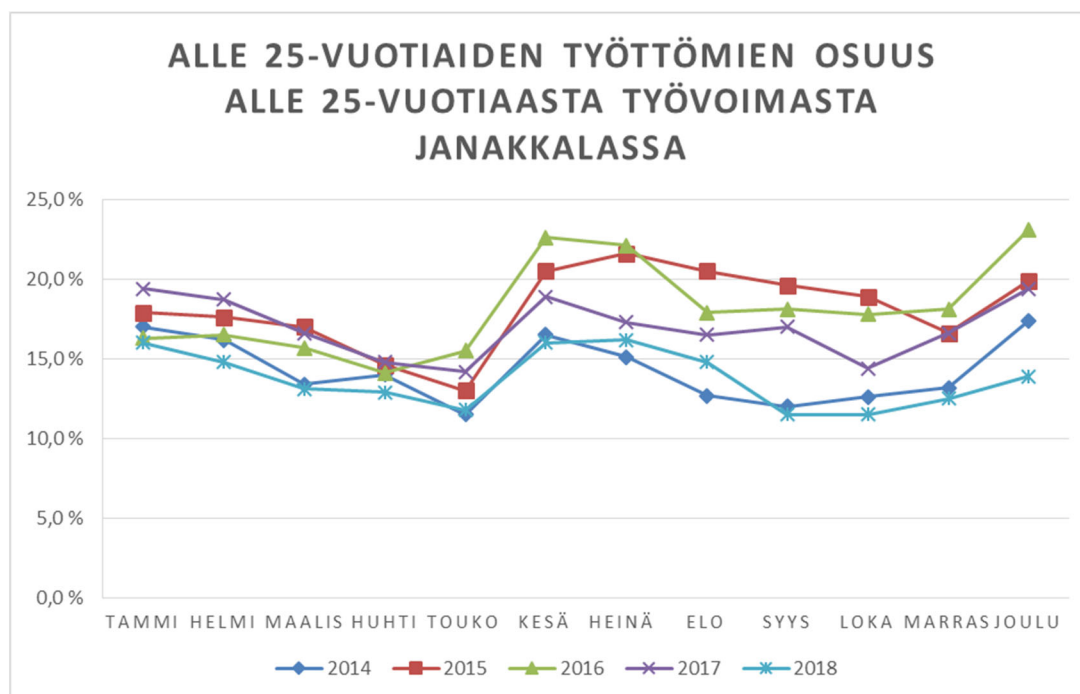
Janakkalassa pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli vuoden 2018 joulukuussa 159 henkilöä, mikä on 39 henkilöä (- 20 %) vähemmän kuin vuoden 2017 joulukuussa. Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita henkilöitä oli Hämeessä 5630 henkilöä, mikä on 1625 vähemmän (- 22,4 %) kuin vuotta aiemmin. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2018)

Työttömien määrä Janakkalassa

Janakkalassa työttömien lukumäärä oli vuoden 2018 joulukuussa 616 henkilöä, mikä on 96 henkilöä (ja - 13 %) vähemmän kuin vuoden 2017 joulukuussa. Kanta-Hämeen maakunnan kunnissa oli joulukuun lopussa 7242 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1015 vähemmän (-12 %) kuin vuosi sitten. Marraskuusta työttömien määrä kasvoi 685 henkilöllä (10 %). (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2018)

Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli Kanta-Hämeessä joulukuussa 2018 13,3 %. Tämä on -1,3 % -yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Kunnittain tarkasteltuna korkeimmat nuorten työttömien osuudet nuorten työvoimasta olivat Jokioisilla (16,5 %), Forsassa (15 %) ja Hämeenlinnassa (14,4, %). Janakkalassa nuorten työttömyys oli 13,9 %, mikä on -5,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien lukumäärä Janakkalassa joulukuun 2018 lopussa oli 80 henkilöä, mikä on 29 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2018)

Kausittaista vaihtelua työttömyydessä selittävät mm. kausityöt, kouluista valmistumiset sekä määräaikaisten työsuhteiden tavanomaista yleisemmät päättymiset joulukuun aikana. Tilapäistyövoiman tarve kasvaa erityisesti keväällä kesälomasijaisia palkatessa eripituisiksi jaksoiksi ja työttömien määrä vähenee syksyllä syyskuussa, kun sijoitutaan oppilaitoksiin, nuorilla miehillä merkittävää on myös armeijan aloitus- ja lopetusajankohdat. Tämä on nähtävissä Janakkalan työttömien lukumäärän ja alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden lukumäärän samansuuntaisessa kehityksessä vuoden aikana.

Vuoden 2017 alussa alkanut voimakas pitkäaikaistyöttömyyden lasku selittyy osin myös TE-palvelujen aloittamilla 3 kuukauden välein tehdyillä määrääaikaishaastatteluilla, joissa saatiin selville, että osa pitkäaikaistyöttömiksi tilastoituneista oli jo aiemmin siirtynyt eläkkeelle tai työhön. Vuoden 2018 alussa voimaan tullut nk. aktiivimalli on lisännyt myös pitkään yhdenjaksoisesti olleiden työttömien

halukkuutta osallistua lyhyisiin palveluihin, kun osallistumisen jälkeen työttömyysturvaa ei alenneta. Nämä lyhyetkin palvelut katkaisevat yhdenjaksoisen työttömyyden.

Työttömyyttä tarkastellessa on myös hyvä huomioida, että TEM:n tilastoissa erilaisissa TE-palveluissa olevat tai työttömyysturvalla opiskelevat eivät näy työttöminä vaan ainoastaan nk. laajan työttömyyden tilastoissa toimenpiteessä olevina. Laaja työttömyys, mikä sisältää myös palveluissa olevat, on Hämeessä joulukuussa 2018 27 058 henkilöä. Toimenpiteessä olevia on 7900 henkilöä ja työttömiä 19158 henkilöä. TEM:n tilastoissa myös jo keskimäärin 4 tuntia viikossa työskentelevät luetaan työssä oleviksi työnhakijoiksi, ei työttömiksi.

Elinvoima

Valtuuston hyväksyi elinvoimaohjelman liki kolme vuotta sitten. Tänä aikana on ilmennyt toiminnallisista ja organisaatiomuutoksista johtuvia tarpeita tarkistaa ohjelmaa.

Tavoitteet / toimenpiteet

- Kunnassa toimivilla yrityksillä on hyvät toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset / Neuvova asiakaspalvelu ja matalan kynnyksen toimintakulttuuri sekä ennakoiva tonttituotanto ja toimivien yritysten tarpeiden tunnistaminen.
- Uusia yrityksiä ja asukkaita sijoittuu Janakkalaan / Houkutteleva tonttituotannon ohjelmointi, kilpailukykytekijöiden kehittäminen ja palvelujen ylläpito.
- Janakkalan kunta ja yritykset tekevät yhteistyötä toistensa ja yhdistysten kanssa / Osallistuminen ja osallistava toiminta, toimintaympäristön ymmärtäminen yhteisenä asiana.
- Janakkalalla on houkutteleva kuntakuva/imago / Elinvoimaisuuden korostaminen, kasvusuuntainen ja palvelukeskeinen asennoituminen kaikkeen tekemiseen ja suunnitteluun.
- Kunnan hankinnat toteutetaan niin, että paikalliset yrittäjät voivat osallistua tarjouskilpailuihin ja menestyä niissä / Tietoisuuden lisääminen, uusien käytäntöjen käyttöönotto.

Kunnassa on osoitettu huomattavasti lisäresursseja elinvoimaan toteutuneiden rekrytointien muodossa. Tämä on mahdollistanut palveluja yrityksille, kuten yritysneuvonta ja –kehittäminen. Yrityspalvelut on keskitetty yritystalo Veturiin. Kuntakehityksen tulosalueen elinvoima-tulosityksikössä työskentelevät elinvoimakoordinaattori ja elinvoimapäällikkö, joka lisäsi ed. vuoteen verraten 1,5 htv. Lisänä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n yhden htv:n lisäys vuoden 2018 aikana.

Laajempaan yritysten toimintaedellytyksiä ja seudun/maakunnan kilpailukykyä vahvistavaan yhteistyöperusteiseen toimintaan kuuluvat mm. Moras-hanke hyväksytyn kuntayhteistyöhön muotona. Myös pääliikenneverkkoihin liittyvät edistämistyöt ovat poikkeuksetta yhteistyöhön perustuvia.

Janakkalan kunta valikoitui Klash-haastekilpailun kolmen kunnan joukkoon, joiden esittämiä haasteita varten ollaan järjestäjän toimesta hakemassa ratkaisijoita. Lopulta valikoituu yksi kunta, jonka haaste ratkaistaan myöhemmin.

Elinvoimaohjelmassa on määritelty yksilöidyt tavoitteet sekä vastuut tavoitteiden vaatimien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Elinvoimaohjelman vahvuus on sen käytännönläheisyys sekä tavoitteiden toteuttamisen vienti henkilövastuulle

Janakkalassa on saavutettu ohjelmassa asetettuja tavoitteita. Lisäksi elinvoimaa ja työpaikkojen luomiseen liittyviä kilpailukykytekijöitä on poliittisessa päätöksenteossa haluttu edistää merkittävästi. Erityisesti voidaan mainita myös seudullinen kanssakäyminen. Kilpailuasetelmasta huolimatta kuntien välillä on saavutettu yhteisen edun ajattelun myötä päättäjä ja virkamiestasojen synergia. Tämä

on näkynyt käytännön toimenpiteiden muodossa, kuten Moreeni-Rastikangas yritysalueiden tuoteistamistyö ja yhteisistä intresseistä syntyvät liikennehankkeet Riihimäen kaupungin ja paikallisten maaomistajien kanssa Etelä-Janakkalan Punkassa.

Liikennehankkeiden rahoituksen edistäminen Janakkala-Hämeenlinna seudulla on ollut tärkeimpänä asiavaikuttamisen tehtävistä. Sitä on tehty tiedottaen parlamenttitasolla ja neuvotellen hallintovirastojen kanssa. Strateginen kaavoitus, elinkeinoihin liittyvät toiminnot sekä johtaminen ovat lähentyneet toisiaan. Tämä on arvotekijä, jota on syytä ylläpitää, etenkin kaavoitusresurssien kohentuessa. Janakkala on saavuttanut ja säilyttänyt aseman maakunnan varteenotettavana toimijana ja tämä asema on kunnan kokoluokkaan nähden huomattavan näkyvä. Kunnassa on tiedostettu veto-voimakeijöitä, joita hyödyntämällä ja elinkeinotoiminnan yhteiskuntasuhteita aktiivisesti ylläpitämällä Janakkalan kunnalla on erittäin hyvät mahdollisuudet menestyä uudessa kuntakentässä. Yhteistyö on voimavara, jota hyödynnetään sisäisesti, seudullisesti ja maakunnallisesti.

Vuonna 2018 Janakkalan kuntaan perustettiin uusia yrityksiä 81 kappaletta. Toimintansa lopettaneita yrityksiä oli 87 kappaletta. Seuraavasta kuvasta ja sen alla olevasta taulukosta on nähtävissä vuosien 2010-2018 kehitys.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uusien yritysten määrä, kpl	90	68	75	71	56	53	66	75	81
Toimintansa lopettaneita yrityksiä, kpl	35	44	27	36	35	50	93	63	87
Netto, kpl	55	24	48	35	21	3	-27	12	-6

Lähde: Janakkalan Teollisuusalueet Oy

Yritystonttimarkkinoilla ja rakennuspaikkojen etsinnässä on tapahtunut elpymistä vuoden 2017 jälkeen. Janakkalasta tiedustellaan uudisrakentamisen paikkoja ja maakauppoja on syntynyt sekä raakamaan hankinnan että jalostetun tonttimaan osalta. Sopimusperusteinen yksityisen maan kaavoitus on myös luonut hyvän pohjan toteutuksen etupainotteisuudelle yritysaluemarkkinoilla.

Yritystontteja myytiin vuonna 2018 viisi kappaletta ja niiden pinta-ala oli yhteensä 2,03 hehtaaria. Vuokrattuja tontteja kaksi kappaletta, pinta-alan ollessa noin 1 hehtaari. Alla olevassa taulukossa on myytyjen yritystonttien määrän kehitys vuosilta 2010-2018.

Janakkala, vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Myydyt yritystontit, kpl	4	4	3	1	1	0	0	4	5
Myydyt yritystontit, ha	2,6	17,4	2,1	0,7	0,6	0	0	3,5	2,03

Lähde: Janakkalan maankäyttö

Asuntotuotanto

Vuosi 2018 oli kokonaispäästösten lukumäärässä samalla tasolla kuin 2017. Vuonna 2018 haettujen rakennuslupien määrä oli 141, toimenpidelupia ja –ilmoituksia oli sama määrä eli 143. Omakotitalojen lupamäärä laski hieman.

Kerrostalo Tohvelantielle ja Ilveslinnan päiväkotit valmistuivat vuoden aikana. Turenkin uusi palo-asema valmistui vuoden 2018 alussa. Kuumolantien hoivalaitos valmistui kesällä 2018. Turenkiin Kekanahonttielle rakentui lastensuojelun yksikkö, jossa on lisäksi koulun osa. Lastensuojeluyksikkö valmistui oli helmikuussa 2019. Tervakoskelle myönnettiin myös yksi hoivalaitoksen lupa vuonna 2018. Hoivalaitos valmistuu vuoden 2019 aikana ja siinä on 15 tehostetun asumisen paikkaa sekä ryhmäperhepäivähoitokoti 10 lapselle.

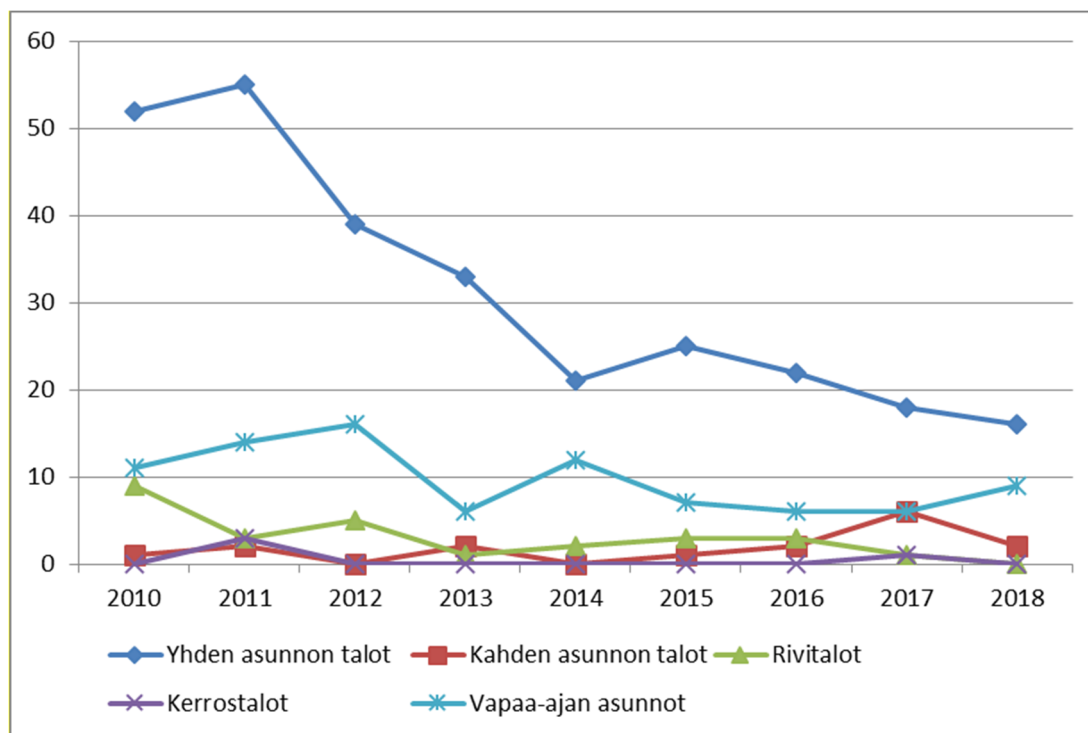
Ilveslinnan alueelle rakentui kaksi uutta taloa ja myös muutettiin kahteen uuteen taloon. Vuoden 2019 aikana Ilveslinnan alueelle tulee suuri yksityinen, 45-paikkainen hoivalaitos. Muille kaava-alueille toteutettiin täydennysrakentamista (Turenki 3 kpl, Tervakoski 5 kpl, Harviala 1 kpl ja haja-asutusalueelle 5 kpl) ja uusia asuinrakennuksia valmistui yhteensä 16 kappaletta. Paritaloja rakennettiin haja-asutusalueille viisi kappaletta. Asuntoja valmistui siis yhteensä 20 kappaletta. Vapaa-ajanrakennusten määrä hiukan nousi (9kpl) ja etenkin erillisiä saunoja rakennettiin paljon. Uusien alueiden tonttivaraukset, 3 kpl, eivät ole vielä johtaneet rakennuslupien hakuun asti. Vuoden 2019 aikana jätetty viisi asuinrakennuksen lupahakemusta ja myönnetty jo kolme kappaletta.

Sähköverkonparannus näkyy puistomuuntamoiden toimenpidelupina ja parannustyöt jatkunevat vielä 2019. Teollista rakentamista on ollut jonkun verran ja linjasaneerauksia sekä julkisivujen kunnostamista.

Vuoden aikana rakennusvalvontaan on tullut paljon kyselyjä ja neuvontaa asiakkaille on annettu ripeästi. Kiinteistökauppojen vaikutus näkyy arkistohakuina rakennusvalvonnassa, kun etsitään vanhoja rakennuspiirustuksia. Lisäksi vapaa-ajan asuntojen rakentamisen vilkastuminen työllistää rantakaavoituksen kanssa tehtävää selvitystyötä. Trendinä on rakentaa ensin sauna ja myöhemmin päämökki.

Jätevesilupien määrä oli seitsemän kappaletta vanhoihin kohteisiin, vilkastumista ei ole näkyvissä vaikka määräaika jätevesijärjestelmien toteuttamiseen päättyy syksyllä 2019. Erillisiä maalämpökaivojen toimenpidelupia myönnettiin 16 kappaletta.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä vuosina 2010-2018

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

Asuntotuotanto Janakkalassa vuosina 2010-2018

Myönnettyt luvat, kpl	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhden asunnon talot	52	55	39	33	21	25	22	18	16
Kahden asunnon talot	1	2	0	2	0	1	2	6	2
Rivitalot	9	3	5	1	2	3	3	1	0
Kerrostalot	0	3	0	0	0	0	0	1	0
Vapaa-ajan asunnot	11	14	16	6	12	7	6	6	9

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaisena muutoksena kunnan tuloperustassa, voidaan pitää Verontilityslain muutosta, joka tuli voimaan marraskuun 2018 verotilitysten yhteydessä. Aiemmasta poiketen, henkilöasiakkaiden ennakonpalautukset vähennetään marraskuusta 2018 alkaen sinä kuukautena, jolloin ne palautetaan asiakkaille. Esimerkkinä vuoden 2018 verotilityksissä tämä tarkoitti seuraavaa; koska palautukset maksettiin henkilöasiakkaiden pankkitileille joulukuun 11. päivä, palautukset vähennettiin vasta joulukuun tilitysten yhteydessä entisen marraskuun sijaan. Muutoksen myötä tilityksiin tehdään jatkossa kuukausittain oikaisuja ja samalla luovutaan tilityksen korkojen laskemisesta. Veronsaajien mahdolliset negatiiviset tilitysmäärät tullaan marraskuusta 2018 lähtien vähentämään automaattisesti veronsaajan seuraavasta positiivisesta tilityksestä, joten negatiivisia tilityksiä ei tarvitse enää maksaa Verohallinnolle. Henkilöasiakkaiden verotus siirtyi marraskuusta 2018 alkaen joustavaan valmistukseen, joten verotus valmistuu eri verovelvollisilla eri aikaan. Tämän vuoksi myös palautusten vähentäminen jaksottuu vuodesta 2019 alkaen useammalle kuukaudelle. Pääosa vuoden 2019 palautuksista vähennetään kuitenkin elokuun tilityksessä.

Kunnan toiminnassa tapahtuneina olennaisena muutoksina voidaan pitää myös merkittäviä investointipäätöksiä. Esimerkkinä edellisestä voidaan pitää valtuuston 12.11.2018 tekemää päätöstä Janakkalan perusopetuksen järjestämisestä, joka sisälsi päätöksen kouluverkosta (§ 64). Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös Janakkalan koulu- ja monitoimikeskusten hankesuunnitelma (§ 65). Kyseessä on merkittävä n. 52 milj. euron investointi. Lisäksi valtuusto on päättänyt kesäkuussa 2018, että sekä Tervakoskelle että Turenkiin rakennetaan uudet liikuntahallit, joiden kustannusarvio on yhteensä n. 16 milj. €.

Pitkään pohdinnassa ollut työterveyshuollon kohtalo ratkesi valtuustossa joulukuussa 2018, kun valtuusto päätti työterveyshuollon siirtämisestä liikkeenluovutuksella Työsyke Oy:lle (§ 82).

Olennaisena muutoksena voidaan pitää myös konsernirakenteen muuttumista ja toimintojen yhtiöittämistä. Alkuvuodesta 2018 valtuusto hyväksyi (5.2.2018 § 6) Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämisen ja perustettavan yhtiön osakkeiden vastaanottamisen. Vuoden 2018 aikana Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:stä muodostettiin Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy ja yhtiöstä tuli kunnan 100 %:sesti omistama tytäryhtiö.

1.2.5.Kunnan henkilöstö

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	Muutos 2018/2017	
					hlö/eur	%
Henkilökunnan lukumäärä 31.12.	1081	1006	1010	1005	-5	-0,5
- josta vakituissa virka-/työsuhteissa	830	828	806	808	2	0,2
- tilapäisessä virka-/työsuhteissa	251	178	204	197	-7	-3,4
Henkilöstökulut yhteensä	45 571 889	45 466 500	42 258 174	42 785 288	527114	1,2
- josta palkat ja palkkiot	35 007 711	34 846 832	33 103 262	33 806 673	703411	2,1
- henkilösivukulut	10 564 179	10 619 668	9 154 912	8 978 615	-176297	-1,9
- josta eläkemaksut	8 616 282	8 270 783	7 677 892	7 803 879	125 987	1,6
Työvoiman vuokraus	1 114 074	970 499	1 229 620	1 475 092	245 472	20,0
Henkilöstökulut ja työvoimanvuokraus yhteensä	46 685 963	46 436 999	43 487 794	44 260 380	772 586	1,8

*Henkilöstökulut yhteensä ei sisällä henkilöstövarauksia ja muita korjauseriä, liitetieto 4.6.2.

Kunnan palveluksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 1005 henkilöä (vähennystä edelliseen vuoteen 5 henkilöä). Vakituissa työ-/virkasuhteissa toimi 808 henkeä. Vastaava luku vuonna 2017 oli 806. Vakinaisten palvelussuhteiden osuus koko henkilöstöstä oli 80,4 % ja tilapäisten 19,6 %. Tilapäisissä palvelussuhteissa oli toimi 197 henkilöä. Vuonna 2017 tilapäisiä työntekijöitä oli yhteensä 204.

Työllistettyjä henkilöitä oli vuoden 2018 lopussa 25 henkeä kun vuoden 2017 lopussa heitä oli 26 henkeä.

Tilapäisen työvoiman hienoinen lasku aiheutuu määräaikaisten työ-/virkasuhteiden pienemmästä määrästä.

Vuonna 2018 henkilöstökulut (sis. sivukulut) olivat 42 785 288 €. Alkuperäisessä talousarviossa henkilöstökuluiksi arvioitiin 43 727 944 euroa ja muutetussa talousarviossa 42 767 714 euroa. Ylitys muutettuun talousarvioon nähden on 17 574 euroa.

Henkilöstökulut on 527 114 € (1,25 %) enemmän kuin vuonna 2017. Palkat ja palkkiot kasvoivat 703 411 € eli 2.1%

Henkilöstöpalvelujen ostot kasvoivat vuodesta 2017 vuoteen 2018 245 472 eurolla. Vuoden 2018 henkilöstöpalvelujen ostot olivat 1 475 092 €, kun vastaava luku vuonna 2017 oli 1 226 620 €. Prosentteina kasvu oli 20,0 %. Kulujen kasvaminen johtuu suurimmaksi osaksi ikäihmisten palvelujen tulosalueen kasvaneesta työvoimanvuokrauksesta.

Janakkalan kunnasta laaditaan henkilöstökertomus, josta löytyy henkilöstöön liittyviä tarkempia lisätietoja.

1.2.6. Ympäristöasiat

Lupajaosto vastaa maa-aineslain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lupakäsittely ja valvonta ovat osin maksullista, mutta maksut kattavat vain pienen osan toiminnan kuluista. Yllättäviin ympäristövahinkoihin tai laajempiin tutkimuksiin ei ole talousarviossa varauduttu, niihin reagoidaan erikseen tarvittaessa.

Ympäristönsuojelulaki uudistui 1.9.2014 lähtien. Laissa on nyt määriteltä ja veloitettu viranomaisen säännölliseen ja suunnitelmalliseen valvontaan. Valvonnasta laaditaan suunnitelma, jossa valvonnan tarve arvioidaan riskiperusteisesti. Lain muutos mahdollistaa myös maksujen perimisen suunnitelmaan perustuvasta valvonnasta. Jaosto on käsitellyt merkittävän määrän ympäristö- ja maa-aineslupia, joilla säädellään ympäristön pilaantumista ja huolehditaan kiviainesten kestävästä käytöstä. Lisäksi ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisuuden ja valvonnan piiriin kuuluvat mm. jakeluasemat, karjasuojat, lämpölaitokset, jätteen ja jätevesien käsittely, elintarviketeollisuus ja metsäteollisuus.

Merkittävimpänä ympäristöriskin toteutumisena voidaan pitää Turengin keskusta-alueen pohjaveden likaantumista hiilivedyillä. Asiaa on selvitetty perusteellisesti, ja kunnostuspäätös on annettu ja kunnostus käynnissä. Muilla pohjavesialueilla pohjavesi on hyvälaatuista.

Vesiensuojelussa ja kunnostuksissa tehdään aktiivista yhteistyötä Vanajavesikeskuksen, vesienhoitolain mukaisen yhteistyöryhmän, vesiensuojeluyhdistysten ja osakaskuntien puitteissa. Vesienhoitoa luonnehtii pitkäjänteisyys, veden laadun ja vesiekologian muutokset tapahtuvat hitaasti. Ilmastomuutos muuttaa myös vesistöjen ekologiaa merkittävästi. Yksittäisistä pistelähteistä merkittävimmät ovat Tervakoski Oy:n puhdistamo Tervakoskella ja Janakkalan Vesi liikelaitoksen puhdistamo Turengissa. Turengin puhdistamo toimii hyvin, ja puhdistaa paitsi kunnan taajamien asumis- ja teolliset jätevedet, myös haja-asutusalueille rakentuneiden vesiosuuskuntien jätevedet. Näin ollen kunnan asutuksen jätevesien puhdistus on kokonaisuudessa korkealla tasolla. Hajakuormitus, maa- ja metsätalous tuovat kuitenkin valtaosan ravinnekuormasta johtuen valuma-alueiden maa- ja metsätalousvaltaisuudesta ja suhteellisen pienistä vesistöistä.

Ilmanlaadun osalta tilanne on suhteellisen vakaa. Turengin kaukolämmöntuotannossa on siirrytty kotimaiseen kiinteään polttoaineeseen, Tervakosken kaukolämpö tuotetaan maakaasulla. Liikenteen osuus päästöistä on Janakkalassa iso johtuen erityisesti moottoritien suuresta ajoneuvomäärästä.

Hiilidioksidipäästöjä seurataan CO2 raportin muodossa. Kunnan mahdollisuus vaikuttaa kasvihuonekaasuihin ja sitä kautta ilmastomuutokseen ovat rajalliset. Kunnan omissa kiinteistöissä otetaan käyttöön aurinkosähköä ja maalämpöä, ja nämä energiamuodot yleistyvät myös asumisessa. Kunta on mukana energiasopimuksessa ja sitä kautta asettaa energiansäästötavoitteita. Kaukolämmön tuotannosta vastaavat taajamissa yhtiöt. Turengin taajaman kaukolämpö tuotetaan biopolttoaineilla. Liikenteen päästöihin vaikuttaa yleinen autokannan kehitys, ja osaltaan julkisen liikenteen toimivuus. Janakkalan kannalta toimiva raideliikenne ja toimivat bussiyhteydet tarvittavine pysäkkeineen ja liityntäpysäköintialueineen ovat tärkeitä.

Huolimatta erilaisista suojelutoimista luonnon monimuotoisuudelle muodostaa uhkan erityisesti metsien entistä aktiivisempi käyttö taloudellisen tuottovaatimuksen kasvaessa ja puun käytön lisääntyessä erilaisten biotuote- ja energiahankkeiden edetessä.

Jätehuollossa on käynnissä merkittävä muutos, kun kunta siirtyy kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta kunnan järjestämään kuljetukseen. Kattava ajantasaisen rekisterin aikaansaaminen, kuljetusten kilpailutus, asiakaspalvelu, laskutukset jne. edellyttää merkittävää työpanosta. Asiaa hoitamaan on perustettu uusi jätehuoltokoordinaattorin virka.

Ympäristönsuojelulain ja jätevesiasetuksen mukainen vanhojen kiinteistöjen järjestelmien korjaamisvelvoite vastaamaan nykyisiä vaatimuksia koskee pohjavesialueita ja rantoja.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Janakkalan kunnan vuoden 2018 tilikauden alijäämä on n. 0,9 milj. €. Vuoden 2018 tilinpäätöksen myötä kunnan taseessa on ylijäämää n. 3,5 milj. €.

Vuoden 2018 talousarvio laadittiin n. 700 000 € ylijäämäiseksi, mutta kesän 2018 aikana kävi ilmi, että verotuloarvio, joka oli laadittu pohjautuen Kuntaliiton ennusteeseen, oli n. 2,2 milj. euroa liian positiivinen. Tilanne todettiin talousarviomuutoksessa, joka käsiteltiin valtuustossa 10.12.2018 § 81. Heikentynyt verotuloarvio huomioitiin myös vuoden 2019 talousarviossa ja vuosien 2019-2022 taloussuunnitelmassa.

Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2019-2022 taloussuunnitelma on laadittu hieman ylijäämäiseksi. Vuoden 2018 toteutunut alijäämä huomioon ottaen taseen yli-/alijäämä painuisi 0,1 milj. € miinukselle taloussuunnitelmakauden 2019 - 2022 loppuun mennessä. EM. huomioon ottaen taloudellinen tilanne ei ole missään tapauksessa hyvä ja puskuria tulevia suuria investointeja sekä käyttötaloustaloussuunnitelmakauden 2019 - 2022 loppuun mennessä. EM. huomioon ottaen taloudellinen tilanne ei ole missään tapauksessa hyvä ja puskuria tulevia suuria investointeja sekä käyttötaloustaloussuunnitelmakauden 2019 - 2022 loppuun mennessä.

Vuoden 2019 talousarviossa on tähdätty verotulopohjan parantamiseen ja elinvoimaa tukeviin toimenpiteisiin. Näillä toimenpiteillä tulee saada väestön kehitys nousuun. Väestönkehitys on, suurimman verotuoton tuovan, kunnallisveron yhtenä perusteena ja kunnan koko talouden sekä palvelujen suunnittelu perustuu maltilliseen väestönkasvuun. Mikäli väestönkehitystä ei saada käännettyä pysyvästi kasvavalle uralle, on tämä kasvava riski tulevien vuosien verotulokertymää ajatellen.

Edellä mainittujen paineiden lisäksi maaliskuussa 2019 todettu maakunta- ja sote-uudistuksen toteutumattomuus tuo kustannuspaineita tulevaisuuteen, koska tulevaisuuteen siirrettyjä ratkaisuja mm. investointien tai käyttötalouden osalta ei voida enää siirtää kovin pitkään. Tämä tuo haastetta tulevalle talousarvio- ja taloussuunnitelmakierrokselle.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 2.3.2015 § 15 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Kunnanhallituksen tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi hyväksyttiin 19.1.2015 § 9. Näiden ohjeiden mukaisesti on toimittu vuonna 2018.

Toimielinten riskianalyysissä ei havaittu mitään suurta negatiivista muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2018 aikana kohonneena riskinä on syytä kuitenkin mainita kunnan korkea investointitaso. Riskeihin liittyvien seikkoja on tarkasteltu myös seuraavassa luvussa 1.3. (Selonteko

kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä) ja luvussa 1.6.5. (Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä).

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus vastaa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kunnanvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (Kuntal. 14 §, 39 §) Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapojen tulee siten olla järjestelmällisiä ja dokumentoituja.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena, väärinkäytösten ehkäisynä. Selonteossa kuvataan olennaisilta osin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistapa ja eri osa-alueet kunnanvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa hyväksytyn mukaisesti. Näin ollen, jos kunnan sisäisessä valvonnan järjestämisessä tai toteuttamisessa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Selonteon valmistelusta vastaavat Janakkalassa toimialat siten, että lautakunnat ja niiden alainen toimialajohto valmistelevat kunnanhallitukselle osaltaan selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan selonteko on tehty tilanteessa 27.2.2019.

Kohdealueet ovat sisäisen valvonnan selonteossa seuraavat:

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Selonteossa tulee ottaa kantaa sisäisen valvonnan toimivuuteen lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa erityisesti lakisäätteissä tehtävissä ja erityisesti silloin, kun niiden noudattamisessa on havaittu puutteita. Selonteossa saattaa olla aiheellista arvioida sisäisen valvonnan toimivuutta tilanteessa, jossa toimielimen tai viranhaltijan toimintaan on tilikauden aikana kohdistunut kunnallisvalitus, korvausvaatimus, syytteeeseen asettaminen tai muu oikeusseuraamus.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta esitetään pääsääntöisesti toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailussa. Silloin kun tavoitteen asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa on tapahtunut olennainen virhe tai tulosvastuuta ei ole noudatettu tai toimivalta varojen käytössä on toistuvasti ylitetty, saattaa asia kuitenkin olla syytä tuoda esiin selonteossa korjausehdotuksineen.

3. Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kunnan riskienhallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä. Riskit vaikuttavat toteutuessaan kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Toimintaan, investointeihin ja rahoitukseen liittyvät riskit jäävät pääsääntöisesti kunnan kannettavaksi. Vahinkoriskin toteutumisesta seuraavaa menoa tai menetystä voidaan rajata vakuuttamalla.

Riskienhallinnan järjestämistä arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- ☐ Onko riskienkartoitus kunnassa ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- ☐ Onko riskienhallinta ja seuranta vastuutettu selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- ☐ Onko onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Selonteossa arvioidaan sisäisen valvonnan toimivuutta erityisesti silloin, kun omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa on toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Menetys tai korvaus voi olla seuraus esimerkiksi virheellisestä menettelystä hankinnan kilpailuttamisessa tai omaisuuden luovutukseen liittyvässä arvonlisäveron palautuksessa tai valtionosuuden takaisinperinnässä.

5. Sopimustoiminta

Sopimuksiin liittyvää sisäistä valvontaa on selonteossa aiheellista arvioida erityisesti silloin, kun sopimuksella on ollut sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu. Selonteossa on myös syytä arvioida onko sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta kunnassa ajantasaista ja kattavasti vastuutettu.

Sisäisen valvonnan selonteko vuodelta 2018:

1. Onko toiminnassa noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa?

Onko tilikauden aikana toimielimen tai viranhaltijan toimintaan kohdistunut kunnallisvalitus, korvausvaatimus, syytteesen asettaminen tai muu oikeusseuraamus?

Teknisen toimen osalta kyllä, mutta muiden toimielinten osalta ei ole.

Tekniseen toimeen on kohdistunut seuraavat seuraamukset, joista kunnanhallitus on lausunut:

- Oikaisuvaatimus -> valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen: Uimahallin toimintojen järjestäminen omana työnä / ostopalveluna (kahvio ja lipunmyynti).
- Kantelu Etelä-Suomen Aluehallintovirastoon (AVI): Viheralueiden ja katujen kunnossapidon eriarvoisuus. Aluehallintovirasto katsoi, ettei Janakkalan kunta ole esitetyn selvityksen perusteella toiminut asiassa lainvastaisesti tai hyvän hallinnon perusteiden vastaisesti.
- Valitus hankintapäätöksistä Markkinaoikeuteen: Tervakosken Mäyrän kaava-alue, kadun ja vesihuollon rakentamisen urakoitsija-valinta
- Rastimäki, kadun ja vesihuollon rakentamisen urakoitsijavalinta.
- Hankintaoikaisu, Turengin ja Harvialan alueurakan urakoitsijavalinta.
- Korvausvaatimus, Teeritie 30, ajoneuvovahinko.

2. Onko tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta toteutunut onnistuneesti?

Perusturvan toimialan talousarvioon tehtiin vuoden aikana kaksi toimintakatetta kasvattanutta talousarviomuutosta (mm. (syinä mm. kotihoidon resurssilisäys, lastensuojelun laitoshoido, kehitysvammaisten ostetut asumispalvelut).

Teknisen toimen osalta valmistus omaan käyttöön toteuma on 295.650 € ylittäen talousarvion 104.285 €, toteumaprosentti on 154,5 %.

Muista osin tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti.

3. Onko toimialalla huomioitu toimintaan liittyvät riskit? Onko määritelty toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi?

Toimialalla on huomioitu toimintaan liittyvät riskit ja riskien hallitsemiseksi on määritelty toimenpiteet. Kunnanhallituksen toimielimelle on tehty riskianalyysi valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteiden mukaisesti sekä kunnanhallituksen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Riskit on määritelty tilikauden alussa ja niitä on seurattu ohjeiden mukaisesti osavuositarkastusten yhteydessä.

Toimialalla ei ole realisoitunut sellaisia riskejä, jotka olisivat toteutuessaan vaikuttaneet kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen tai yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

4. Onko omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa on toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen?

Emokunnan osalta omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

5. Onko sopimukseen liittyen tullut tilikauden aikana ilmi sellaisia negatiivisia seurauksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu?

Turengin terveysaseman alueella oleviin toimitiloihin hankittiin vuonna 2017 uusi hoitajakutsu- ja henkilöturva-järjestelmä. Käyttöönottossa oli monenlaisia ongelmia ja useista reklamaatioista huolimatta toimittaja ei saanut järjestelmää toimimaan asianmukaisesti. Toimittussopimus irtisanottiin vuoden 2018 alkupuolella.

Potilastietojärjestelmä Effic Lifecare -version käyttöönottoa lykättiin vuodelle 2019 muualla käyttöönoton yhteydessä ilmenneiden jopa potilasturvallisuutta vaarantaneiden ongelmien vuoksi.

Henkilöstöpalveluiden osalta on todettava, että epäpätevyysalennusta on käytetty monissa kunnissa useiden vuosien ajan väärin perustein. Vuoden 2012 jälkeen pelkän puuttuvan kelpoisuuden vuoksi tehtäväkohtaista palkkaa ei voida alentaa, jos tehtävän vaativuus on sama. Osassa kuntia työehtosopimuksen (KVTES II Luku 9§) muutos on jäänyt huomaamatta ja on virheellisesti jatkettu vanhaa tapaa toimia. Näin on joissakin tapauksissa tapahtunut myös Janakkalassa. Vuoden 2018 aikana perusteettomia epäpätevyysalennuksia korjattiin takautuvasti. Jokainen tilanne tarkasteltiin tapauskohtaisesti ja arvioitiin, onko tehtävän vaativuus ollut sama vai onko siinä ollut tosiasiallisesti ero suhteessa pätevään työntekijään. Yhteensä takautuvasti perusteettomia epäpätevyysalennuksia korvattiin 9 659,16 €.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2018 1000 €	2017 1000 €
Toimintatuotot	15 714	15 032
Valmistus omaan käyttöön	296	173
Toimintakulut	-97 436	-94 893
Toimintakate	-81 426	-79 688
Verotulot	63 292	64 805
Valtionosuudet	23 120	24 227
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	65	66
Muut rahoitustulot	166	132
Korkokulut	-493	-522
Muut rahoituskulut	-77	-1
Vuosikate	4 646	9 019
Poistot ja arvonalentumiset	-5 527	-5 254
Tilikauden tulos	-881	3 764
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-881	3 764

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,2	15,9
Vuosikate/Poistot, %	84	172
Vuosikate, euroa/ asukas	282	543
Asukasmäärä	16 455	16 614

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno-eroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja meno-eroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja meno-ero on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja meno-eroa olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulosrahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja meno-ero heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja meno-eroa riittävyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

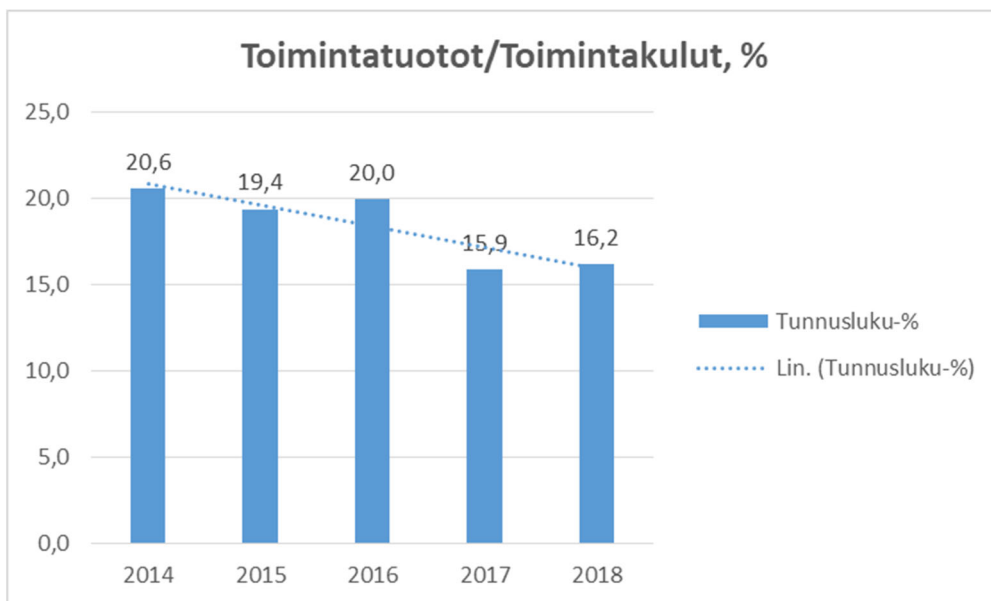
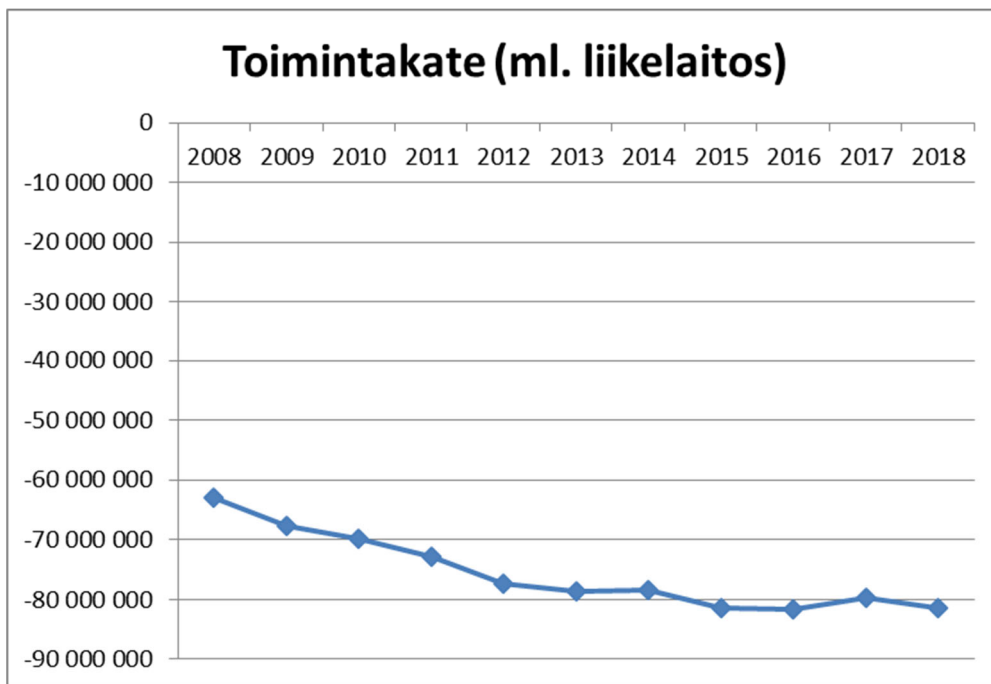
Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukasluvua tilikauden lopussa.

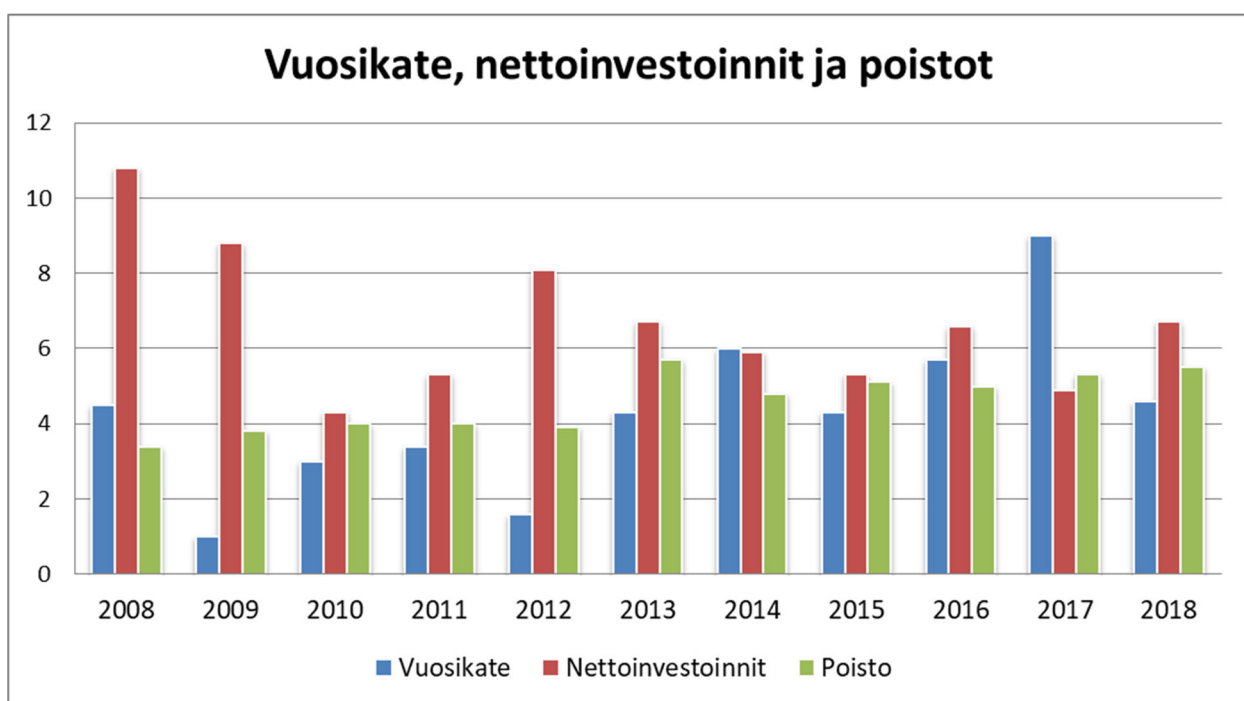
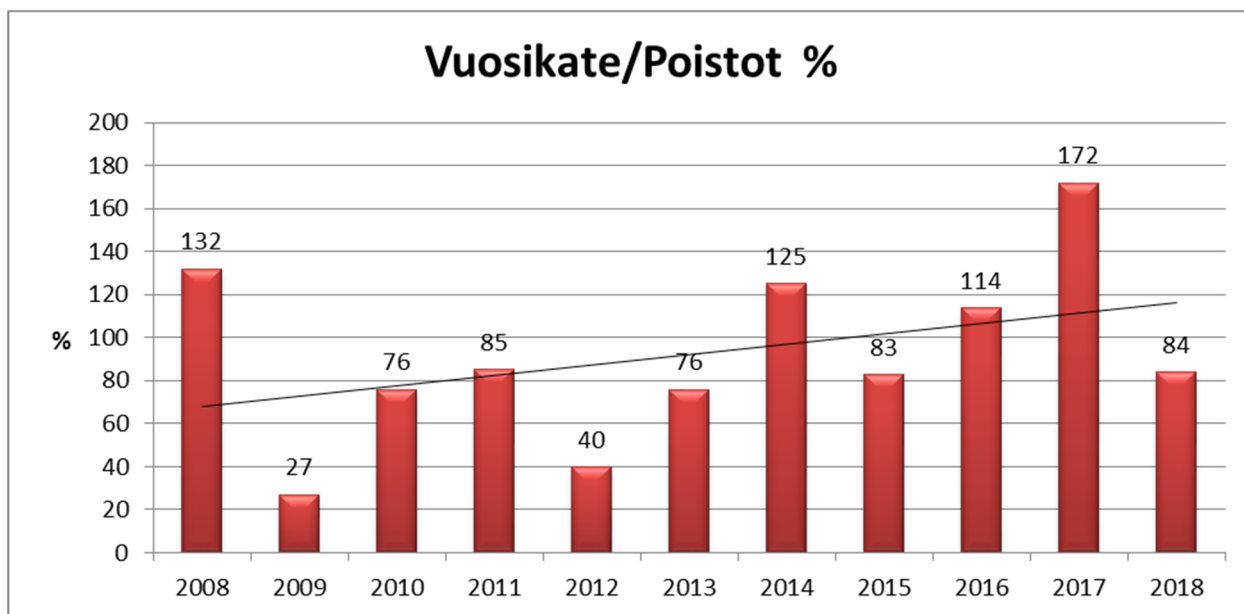
Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja meno-ero voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo- ja meno-eroa riittävyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Toimintakate, €, vuosina 2008–2018

VUOSIKATE, NETTOINVESTOINNIT JA POISTOT milj. €

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vuosikate	4,5	1	3	3,4	1,6	4,3	6	4,3	5,7	9	4,6
Nettoinvestoinnit	10,8	8,8	4,3	5,3	8,1	6,7	5,9	5,3	6,6	4,9	6,7
Poisto	3,4	3,8	4	4	3,9	5,7	4,8	5,1	5	5,3	5,5

1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2018 1000 €	2017 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 646	9 019
Tulorahoituksen korjauserät	-1 174	-1 189
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 018	-5 211
Rahoitusosuudet inv.menoihin	220	272
Käyttöomaisuuden myynnit	673	733
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 652	3 625
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 047	-11 779
Lyhytaikaisten lainojen muutos	355	-745
Oman pääoman muutokset	-67	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 619	-163
Rahoituksen rahavirta	360	-4 687
Rahavarojen muutos	-2 292	-1 062
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	10 230	12 522
Rahavarat 1.1.	12 522	13 584
	-2 292	-1 062
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €	390,6	602,0
Investointien tulorahoitus, %	68,4	182,6
Lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys, pv	33,1	40,7
Asukasmäärä	16 455	16 614

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan raha rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %

$= 100 \times \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhenitys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

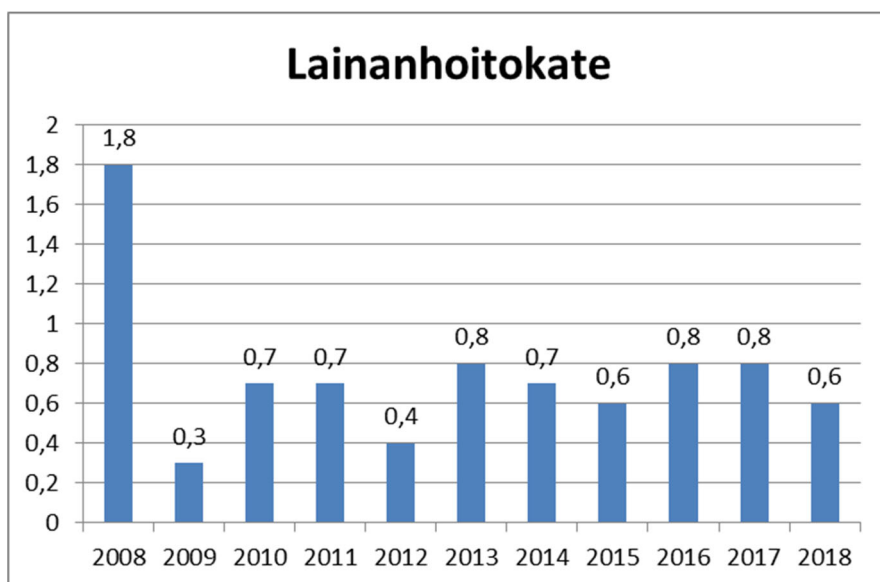
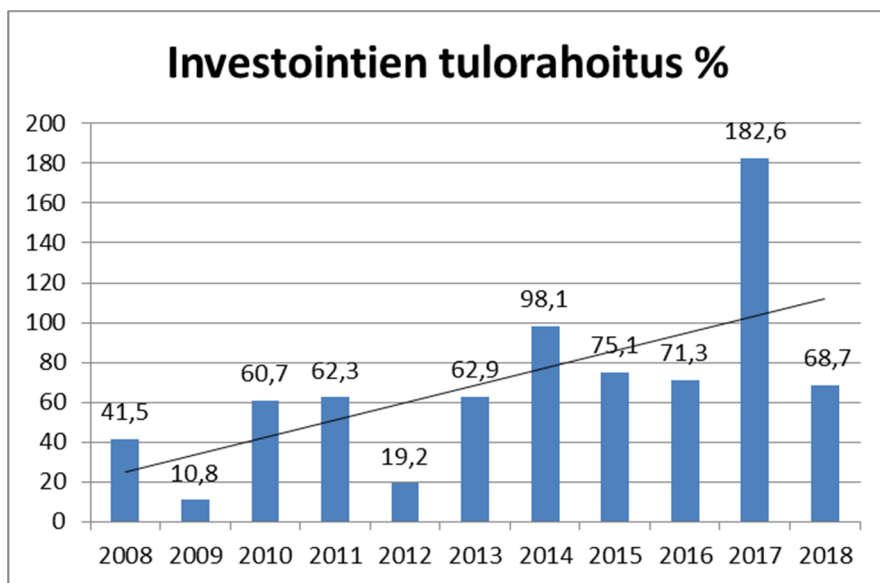
Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroina 30 pv.

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Investointien tulo- rahoitus %	82,2	41,5	10,8	60,7	62,3	19,2	62,9	98,1	75,1	71,3	182,6	68,7

1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut

(ml liikelaitos)		
VASTAAVAA	2018	2017
	1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	96 206	95 058
I Aineettomat hyödykkeet	280	368
2. Tietokoneohjelmistot	215	312
3. Muut pitkävaikutteiset menot	65	56
II Aineelliset hyödykkeet	77 731	76 499
1. Maa- ja vesialueet	12 688	12 360
2. Rakennukset	43 880	45 931
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 686	15 591
4. Koneet ja kalusto	1 428	1 380
5. Muut aineelliset hyödykkeet	198	198
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 851	1 040
III Sijoitukset	18 195	18 191
1. Osakkeet ja osuudet	17 192	17 188
3. Muut lainasaamiset	1 003	1 003
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	13
2. Lahjoitusrahastojen varat	0	13
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 441	16 513
I Vaihto-omaisuus	23	19
1. Aineet ja tarvikkeet	23	19
II Saamiset	5 188	3 972
Pitkäaikaiset saamiset	89	89
3. Muut saamiset	89	89
Lyhytaikaiset saamiset	5 099	3 882
1. Myntisaamiset	2 102	1 610
3. Muut saamiset	2 334	1 217
4. Siirtosaamiset	663	1 056
III Rahoitusarvopaperit	10	0
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	10 220	12 522
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>111 647</u>	<u>111 584</u>

VASTATTAVAA	2018 1 000 €	2017 1 000 €
A OMA PÄÄOMA	49 569	50 517
I Peruspääoma	46 092	46 092
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 358	661
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-881	3 764
C PAKOLLISET VARAUKSET	67	691
2. Muut pakolliset varaukset	67	691
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	142	164
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	5	1
3. Muut toimeksiantojen pääomat	138	164
E VIERAS PÄÄOMA	61 868	60 211
I Pitkäaikainen	40 490	41 789
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	37 626	39 012
7. Muut velat	2 863	2 777
II Lyhytaikainen	21 378	18 422
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 338	7 498
4. Lainat muilta luotonantajilta	846	490
5. Saadut ennakot	229	186
6. Ostovelat	4 426	3 561
7. Muut velat	948	936
8. Siirtovelat	7 591	5 750
VASTATTAVAAYHTEENSÄ	<u>111 647</u>	<u>111 584</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	44,5	45,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,4	57,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	66,6	64,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	3 477	4 425
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	211	266
Lainakanta 31.12., 1000€	45 810	47 001
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 784	2 829
Lainasaamiset, 1000€	1 003	1 003
Asukasmäärä	16 455	16 614

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1 000 euroa

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, (alijäämä) euroa/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkistä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

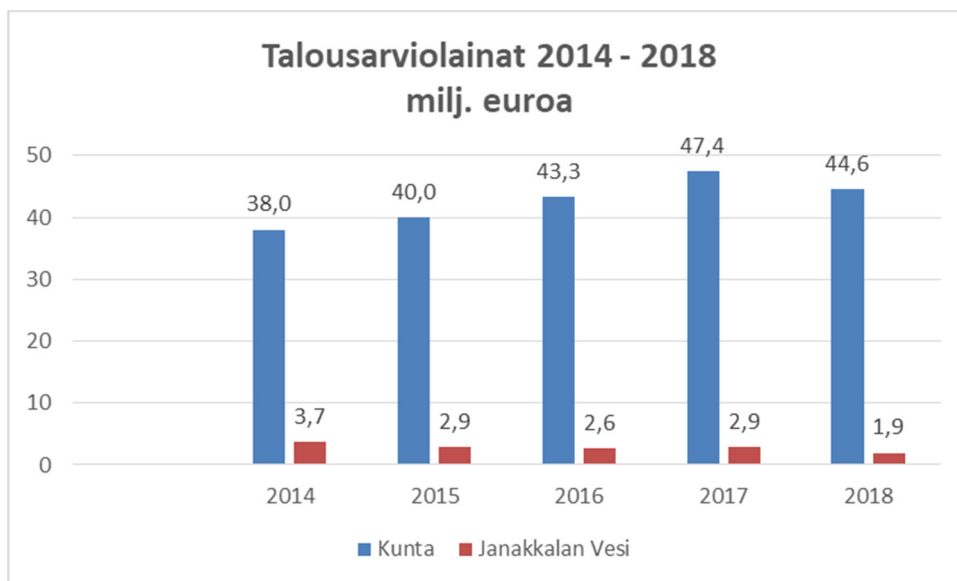
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Asukasmäärä

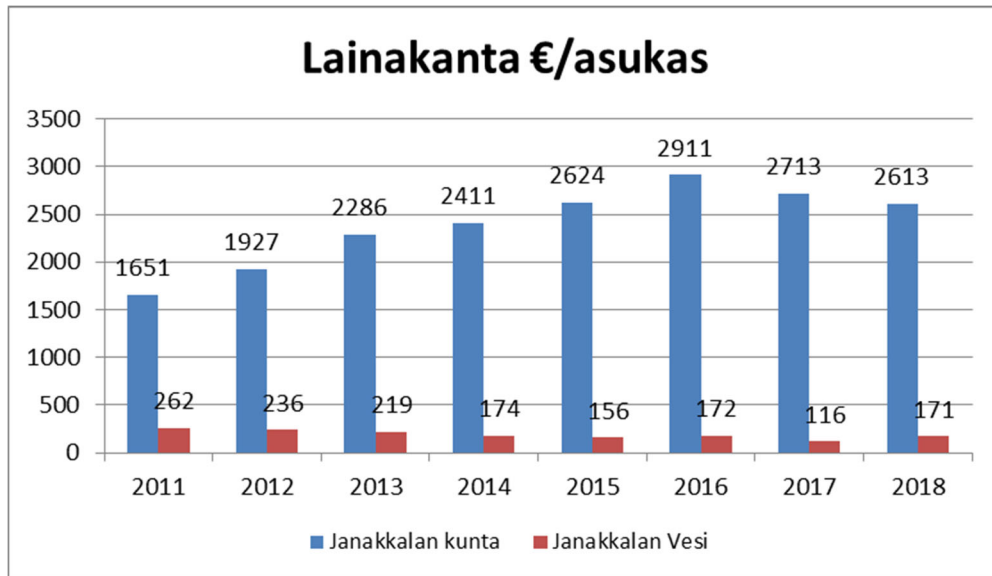
Asukasmääränä käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa (Tilastokeskuksen ennakkotieto).

Talousarviolainat 2014 - 2018 milj. euroa

	2014	2015	2016	2017	2018
Kunta	38,0	40,0	43,3	47,4	44,6
Janakkalan Vesi	3,7	2,9	2,6	2,9	1,9
Yhteensä	41,7	42,9	46,0	50,3	46,5

Kunta nosti vuonna 2018 uutta pitkäaikaista lainaa 5,0 milj. euroa ja lyhensi talousarviolainojaan n. 7,4 milj. euroa. Nettolainanotto oli siis n. -2,4 milj. euroa. Janakkalan Vesi nosti uutta lainaa 1,5 milj. euroa ja lyhensi lainojaan noin 0,6 milj. euroa. Näin ollen Janakkalan Veden nettolainanotto oli noin 0,9 milj. euroa. Janakkalan kunnan talousarviolainojen määrä (Janakkalan Vesi mukaan lukien) vuoden 2018 lopussa oli 46,5 milj. euroa.

Lainakanta €/ asukas	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Janakkalan kunta	1818	1651	1927	2286	2411	2624	2911	2713	2613
Janakkalan Vesi	300	262	236	219	174	156	172	116	171
Yhteensä	2118	1913	2163	2504	2586	2780	3084	2829	2784

Janakkalan kunnan lainakanta €/asukas-tunnusluku (Janakkalan Vesi mukaan lukien) laski vuoteen 2017 verrattuna 45 euroa/asukas. Janakkalan lainakanta on noussut nopeasti vuodesta 2003 lähtien, johtuen pitkään jatkuneesta korkeasta vuosittaisesta investointitasosta.

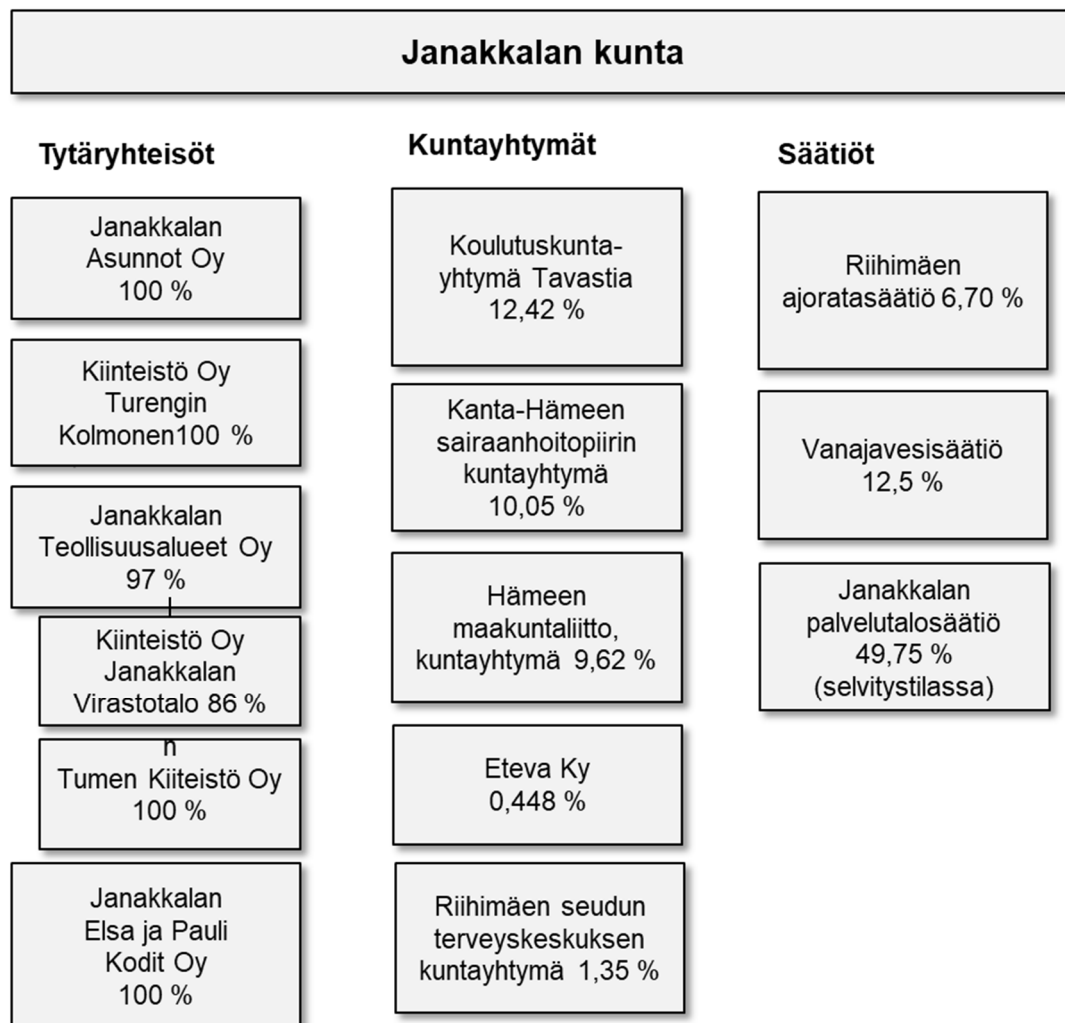
Taloussuunnitelman 2019–2022 mukaan velkaantuminen alkaa kasvamaan vuonna 2019, jolloin Tervakoskelle ja Turenkiin suunnitteilla olevat koulu- ja monitoimikeskusten, mukaan lukien liikuntahallit, rakentaminen alkaa.

1.5. Kokonaistulot ja – menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	15 714	Toimintakulut	97 436
Verotulot	63 292	- Valmistus omaan käyttöön	-296
Valtionosuudet	23 120		
Korkotuotot	65	Korkokulut	493
Muut rahoitustuotot	166	Muut rahoituskulut	77
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	624
hyödykkeiden luovutusvoitot	-609	- Pysyvien vastaavien	0
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	732	Investointimenot	7 018
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 047
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	355	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	67
Kokonaistulot yhteensä	109 556	Kokonaismenot yhteensä	113 466

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Janakkalan kunnan konserniorganisaatio 31.12.2018

Kunnalla on myös muita omistuksia seuraavasti:

KuntaPro Oy 7,12 %
Kiertokapula Oy 4,188 %
Asunto Oy Taimistotie 3,23 %
Asunto Oy Turengin tammi 3,04 %
Kuntien Tiera Oy 0,55 %
Hämeenlinnan palloiluhalli Oy 0,53 %
Kuntarahoitus Oyj 0,15 %
Elisa Communications Oyj 0,003 %

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt	6	
Janakkalan Asunnot Oy		
As Oy Turengin Kolmonen		
Janakkalan Teollisuusalueet OY		
Kt Oy Janakkalan Virastotalo		
Tumen Kiinteistö Oy		
Janakkalan Pauli ja Elsa kodit Oy		
Säätiöt		3
Janakkalan Palvelutalossäätiö		
Riihimäen Ajouratasäätiö		
Vanajavesisäätiö		
Kuntayhtymät	5	
Hämeen Maakuntaliitto, kuntayhtymä		
Koulutuskuntayhtymä Tavastia		
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä		
Eteva Oy		
Riihimäen seudun terveyskeskuskuntayhtymä		
Yhteensä	11	3

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeet 7.4.2008. Konserniohjeiden mukaan konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhteisöjen toimielimiä. Niillä on kuitenkin painoarvoa pääomistajan kannanottona. Konsernijohtoon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä. Erillisiä omistajapoliittisia linjauksia ei kuntaan ole hyväksytty.

Kuntaliitto antoi uudet suositukset konserniohjeiksi kesällä 2017. Janakkalan konserniohjeet tullaan uudistamaan kevään 2019 aikana vastaamaan Kuntaliiton suositusta.

Tytäryhteisöt raportoivat valtuustolle strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta kolmannesvuosittain osavuositarkastusten yhteydessä. Raportointikaudet olivat vuonna 2018, 1.1. – 30.4. ja 1.1–31.8. Lisäksi tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle budjetoitujen eurojen toteutumisesta tulos- ja rahoituslaskelmatasolla. Koko vuoden raportointi suoritetaan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Konserniraportointi toteutettiin kertomusvuonna oikea-aikaisesti konserniohjeista noudatellen.

Kunnan asettamat tavoitteet tytäryhteisöille vuonna 2018 ja niiden toteutuminen on nähtävillä tämän kirjan kappaleessa 2.1.3.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Olennaisena muutoksena voidaan pitää valtuustossa 5.2.2018 § 6 hyväksyttyä Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämis päätöstä. Tämän muutoksen myötä valtuusto hyväksyi Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämisen ja perustettavan yhtiön osakkeiden vastaanottamisen. Janakkalan palvelutalosaatiöstä irrotettiin vuoden 2018 aikana Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy, joka on Janakkalan kunnan 100 %:sesti omistama yhtiö. Yhtiö aloitti toimintansa 1.7.2018. Janakkalan Palvelutalosaatiö sr. oli tilanteessa 31.12.2018 olemassa, mutta se lakkautetaan vuoden 2019 aikana.

Vuoden 2018 aikana tapahtui myös muita muutoksia konsernissa. Janakkalan kunnan 7,12%:sesti omistama KuntaPro Oy selvitti sulautumista Kunnan Taitoa Oy:n kanssa. Prosessi on edennyt siten, että uuden yhtiön Sarastia Oy:n on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.5.2019.

Olennaisena seikkana voidaan mainita myös KHSHP:n alijäämän kattaminen, joskin prosessi on alkanut jo vuonna 2015. KHSHP:n jäsenkunnat kirjasivat tilinpäätöksissään 2015 kirjanpitolausannon lausunnon nro 113 mukaisesti kirjanpitoonsa osuutensa kuntayhtymään kertyneestä alijäämästä pakollisena varauksena. Varaus pienenee vuosittain ja parantaa kunnan käyttötaloutta vastaavasti perusturvan Janakkalan terveydenhuollon tulosalueella, kun KHSHP:n talouden tasapainotusohjelma toteutuu sekä alijäämä poistuu. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä varaus pieneni 624 127,17 €. Varausta jää vuodelle 2019 katettavaksi 67 315,89 €.

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Janakkalan kunnan työterveyshuollon palvelut on TyöSyke Oy:lle 1.3.2019 lukien. Siirto perustuu kuntalain 126 §, jonka mukaan kunnan hoitaessa tehtäväänsä kilpailutilanteessa markkinoilla, sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). Sairaanhoido- ja muiden terveydenhoitopalvelujen (Kela 2) tarjoaminen työterveysasiakkaille katsotaan markkinoilla toimimiseksi. Kuntien on kuntalain 150 §:n siirtymäsäännöksen mukaan vuoden 2019 alkuun mennessä yhtiöitettävä yllä mainitut toimintansa. Janakkalan kunnan työterveyspalvelut ovat entiseen tapaan, saman laajuusina saatavilla samasta toimipisteestä kuin aiemminkin, mutta työterveyspalveluiden tuottajana ei ole enää kunta vaan TyöSyke Oy.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolausannon kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvon- nassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa. Selonteossa käydään läpi konsernivalvonnan kohdealueet. Jos konsernivalvonnassa on ha-

vaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta. Selonteon laatimisessa otetaan huomioon konserniohjeessa ja muissa edustajille annetuissa ohjeissa konsernivalvonnalle asetut tavoitteet.

Kohdealueet ovat konsernivalvonnan selonteossa seuraavat:

1. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Selonteossa annetaan selvitys, miten tytäryhteisöjen ohjaus on konserniohjeessa, hallintosäännössä tai muussa säännössä vastuutettu konsernijohdolle ja otetaan kantaa siihen, onko ohjeiden anto tytäryhteisöille ollut riittävää ja onko tiedonkulku järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Selonteossa selvitetään ohjeiden antomenettelyä kunnan edustajille tytäryhteisöissä päättyneellä tilikaudella ja annetaan arvio ohjeiden riittävydestä ja siitä, kuinka hyvin valtuuston vahvistamia omistajapoliittisia linjauksia on tilikaudella noudatettu.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään toimintakertomuksessa erillisessä luvussa. Selonteossa annetaan kuitenkin arvio tavoiteasettelun tarkoituksenmukaisuudesta ja riittävydestä. Jos tytäryhteisöille asetettuja tavoitteita ei olennaisilta osin ole toteutettu, on arvioitava, onko konsernijohtoon ohjaus, valvonta ja raportointi ollut asiassa riittävää.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Selonteossa annetaan arvio tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan, analysoinnin ja raportointijärjestelmän toimivuudesta. Arviointikriteerinä voi esimerkiksi olla, perustuuko tytäryhteisöjen raportointi standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyyn analyysiin. Tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta, vakavaraisuudesta ja suhteellisesta velkaantuneisuudesta auttaa taloudellisten riskien arviointia kuntakonsernissa. Selonteossa voidaan arvioida myös tytäryhteisöjen raportointia investointitarpeista ja niihin varautumisesta.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Selonteossa selvitetään keskitettyjen konsernitoimintojen käyttöä ja konserniohjeen asianmukaista noudattamista. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla mm. rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskienhallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Myös tiedottaminen ja markkinointi voidaan kuntakonsernissa hoitaa keskitetysti. Konsernin keskitettyjen toimintojen järjestämisestä on perusteltua päättää konserniohjeessa. Tytäryhteisön johdolla on kuitenkin velvollisuus toimia ensisijaisesti sitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti.

Selonteossa selvitetään konsernipalvelujen käyttöä ja annetaan arvio konserniohjeen asianmukaisesta noudattamisesta. Lisäksi selonteossa on tarpeen kuvata hinnoittelun kustannusvastaavuutta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi sekä monistus- ja painatuspalvelut.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta voi ohjata tytäryhteisöjä riskienhallinnassa mm. konserniohjeella. Konsernijohto voi ohjata ja koordinoita tytäryhteisöjä riskikartoituksen tekemisessä ja muissa riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Riskien vakuuttamisessa ja omavastuuosuuksissa voidaan konsernissa noudattaa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Riskienhallinnan järjestämistä kuntakonsernissa arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- ☐ Onko riskienkartoitus tytäryhteisöissä ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- ☐ Onko kuntakonsernin riskienhallinta ja seuranta vastuutettu konsernijohtoon osalta selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- ☐ Onko kuntakonsernissa onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?

Konsernivalvonnan selonteko vuodelta 2018:

Miten toimivallan ja – vastuunjako toteutuvat?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Hallintosäännön 24 § mukaan konsernijohtossa kunnanhallitus vastaa 1. omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle ja 2. omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Konsernin johtajana kunnanjohtajan tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa liikelaitoksen hallintoon ja toimintaan. Talous- ja hallintojohtajan tehtävänä on antaa taloutta ja hallintoa koskevia ohjeita kunnanhallituksen linjausten mukaisesti.

Konserniohjeiden lisäksi osakeyhtiölaki määrittelee tytäryhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuut ja velvollisuudet.

Ohjeistus on ollut riittävää eikä tiedonkulun järjestämisessä ole havaittu puutteita. Tytäryhteisöt raportoivat osavuositarkastusten yhteydessä kunnanhallitukselle. Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Riskienhallinnan yhteenvetolomakkeella seurataan olennaisia riskejä.

Onko kunnan edustajille annettu riittävästi ohjeistusta?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytäryhtiöiden hallituksiin ja yhtiökokouksiin sekä Janakkalan Veden johtokuntaan. Ohjeistuksen suhteen ei ole havaittu puutteita.

Tytäryhteisöjen hallitusten jäsenille sekä kunnanhallitukselle on järjestetty yhteinen koulutus ”Kuntayhtiön hallitusosaaja (KHO)”, jossa on käyty lävitse hallituksen ja sen jäsenen vastuut ja velvollisuudet, sekä muut hallitustyöskentelyyn olennaisesti vaikuttavat asiat.

Toteutuvatko konsernitavoitteet?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnan asettamat konsernitavoitteet määritellään kunnan talousarviossa, ja niiden toteutumista seurataan osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnan talousarviossa asettamat tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin erityisesti taloudellisten tavoitteiden osalta. Janakkalan Asunnot Oy on markkinointitoimenpitein saanut nostettua käyttöastettaan.

Miten tytäryhteisön tavoitteita ja tuloksellisuutta seurataan?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Tytäryhteisöt raportoivat osavuositarkastusten yhteydessä tavoitteiden ja tuloksellisuuden toteutumisesta kunnanhallitukselle. Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Konsernitavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Elsa ja Pauli Kodit Oy perustettiin kesken talousarviovuoden 1.7.2018, jonka vuoksi raportointi on aluillaan eikä vertailutietoa ole vielä saatavilla.

Miten konsernipalvelujen käyttö tytäryhtiössä toteutuu?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnan konsernipalveluiden käyttö on laajaa, ja myös konserniyhtiöt käyttävät toistensa palveluita. Yhtiöt käyttävät myös emokunnan tiloja säännöllisesti.

Miten riskienhallinta tytäryhtiössä on järjestetty?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Tilintarkastus ja välitilintarkastukset. Tytäryhteisöissä on sama tilintarkastusyhteisö, kuin kunnalla.

Kolmannesvuosittain katsaukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimitusjohtajat seuraavat kirjanpidon kuukausiraporteista yhtiön taloudellista tilaa.

Janakkalan Vesi liikelaitos raportoi lisäksi, että sen osalta riskienhallinta ja –seuranta on selkeästi vastuutettu, ja siihen löytyy riittävä asiantuntemus.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

1.6.6.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	2017 1 000 €
Toimintatuotot	44 691	43 023
Toimintakulut	-127 061	-123 571
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-82 370	-80 547
Verotulot	63 114	64 611
Valtionosuudet	26 747	27 894
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14	17
Muut rahoitustuotot	186	132
Korkokulut	-626	-654
Muut rahoituskulut	-122	-11
Vuosikate	6 943	11 442
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 261	-7 908
Omistuksen eliminointierot	323	0
Satunnaiset erät	80	292
Tilikauden tulos	-915	3 826
Tilinpäätössiirrot	1	4
Tilikauden verot	-30	-79
Laskennalliset verot	94	-10
Vähemmistöosuudet	0	-7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-850	3 734

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,2%	34,8%
Vuosikate/Poistot, %	84,0 %	144,7 %
Vuosikate, euroa/asukas	422	689
Asukasmäärä	16 455	16 614

Konsernituloslaskelman tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.1.

1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	2017 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 943	11 442
Satunnaiset erät	80	292
Tilikauden verot	-30	-79
Tulorahoituksen korjauserät	-347	-106
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 597	-8 306
Rahoitusosuudet investointimenoihin	221	354
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	955	827
Toiminnan ja investointien rahavirta	-775	4 424
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-61
Antolainasaamisten vähennykset	69	8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 196	11 094
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 237	-14 361
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14	-434
Oman pääoman muutokset	-92	-21
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 993	-120
Rahoituksen rahavirta	-1 085	-3 895
Rahavarojen muutos	-1 861	529
Rahavarat 31.12.	14 138	15 999
Rahavarat 1.1.	15 999	15 470
	-1 861	529

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	2 785	-4 029
Investointien tulorahoitus, %	82,9 %	143,9 %
Lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys, pv	34,7	39,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.2.

1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	123 882	121 199	OMA PÄÄOMA	53 970	54 909
Aineettomat hyödykkeet	1 430	1 580	Peruspääoma	46 092	46 092
Aineettomat oikeudet	439	549	Arvonkorotusrahasto	1 628	1 628
Muut pitkävaikutteiset menot	991	1 031	Muut omat rahastot	40	42
Enn.maksut ja keskener.hank.	0		Edellisten tilikausien ylijäämä	7 059	3 413
Aineelliset hyödykkeet	120 852	118 014	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-850	3 734
Maa- ja vesialueet	14 305	13 963			
Rakennukset	82 710	83 634	VÄHEMMISTÖOSUUDET	223	226
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 804	15 679			
Koneet ja kalusto	2 812	2 755	PAKOLLISET VARAUKSET	1 581	1 316
Muut aineelliset hyödykkeet	279	295	Muut pakolliset varaukset	1 581	1 316
Enn.maksut ja keskener.hank.	2 942	1 688			
Sijoitukset	1 600	1 605	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	241	256
Osakkuusyhteisöosuudet	90	89			
Osakkeet ja osuudet	1 184	1 195	VIERAS PÄÄOMA	91 727	88 810
Muut lainasaamiset	70	77			
Muut saamiset	256	243	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	59 576	59 919
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 790	2 703
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	83	87	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	10 239	10 352
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	19 122	15 836
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 778	24 231			
Vaihto-omaisuus	193	206			
Saamiset	9 446	8 027			
Pitkäaikaiset samiset	2 455	1 997			
Lyhytaikaiset samiset	6 991	6 030			
Rahoitusarvopaperit	291	278			
Rahat- ja pankkisaamiset	13 847	15 721			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	147 742	145 518	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	147 742	145 518
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuusaste, %	36,8 %	38,0 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	67,7 %	65,1 %			
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	73,5 %	70,1 %			
Kertynyt ylijäämä milj.€	6,2	7,1			
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	377	430			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	69,8	70,0			
Konsernin lainat, €/asukas	4243	4230			
Konsernin lainasaamiset 1000 €	70	77			
Kunnan asukasmäärä	16 455	16 614			

Konsernitaseen tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.3.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely

Janakkalan kunnan (ml. Janakkalan Vesi) tilikauden tulos on – 880 917,25 euroa ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kunnanhallitus esittää tilikauden – 880 917,25 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- siirretään tilikauden alijäämä 880 917,25 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämän tilille

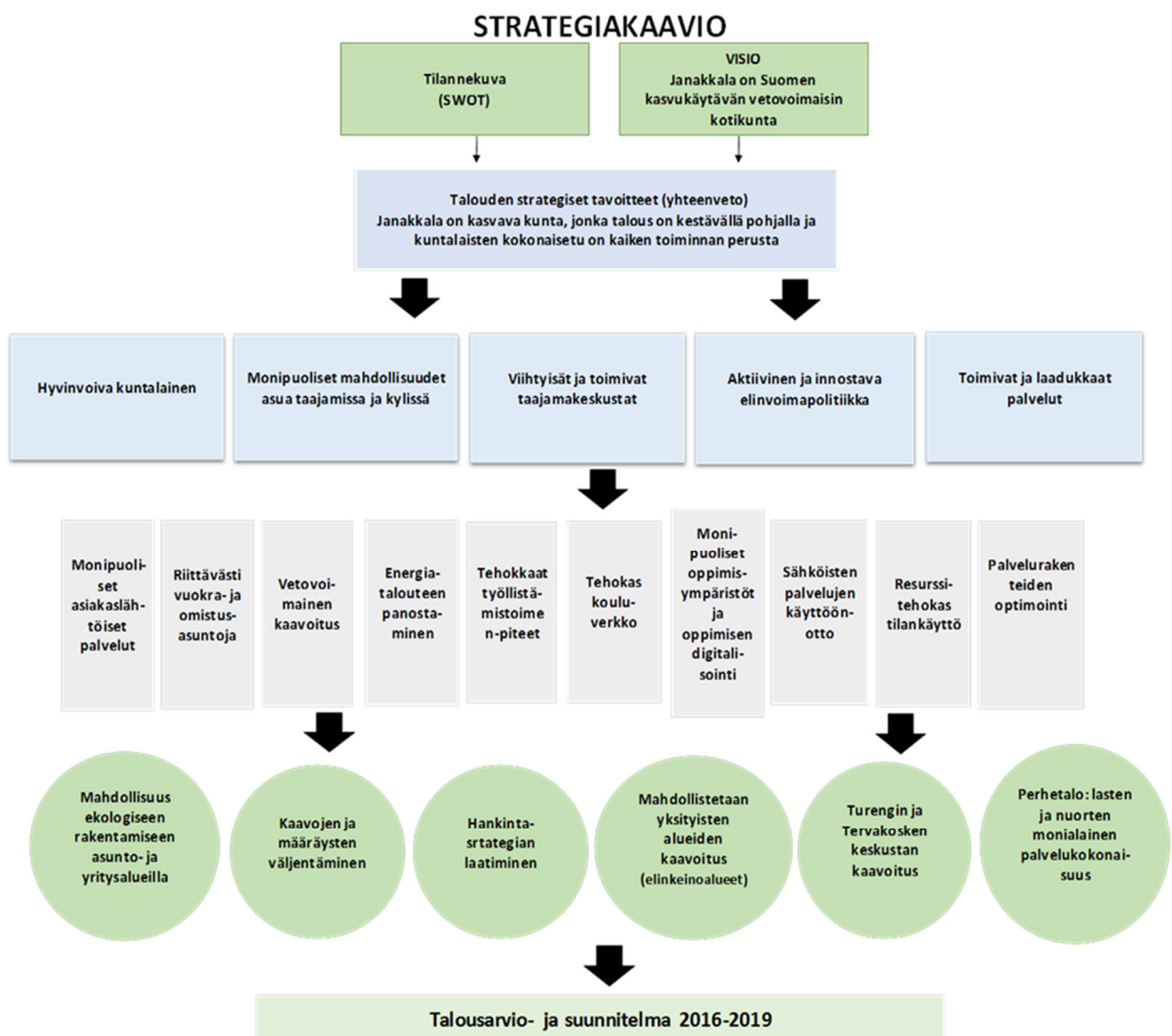
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma 2018–2021 toteutti kuntastrategiaa. Kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 14.3.2016 § 15 ja vuoden 2018 talousarvion sekä suunnitelma-vuosien 2018–2021 tavoitteenasettelu perustuu voimassa olevaan strategiaan.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa 1.6.2017 ja ensi töikseen se laati valtuustokaudelleen strategian, joka hyväksyttiin valtuustossa 14.5.2018 § 20. Uutta strategiaa noudatetaan vuoden 2019 talousarviossa.

2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2025

2.1.2. Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kunnallisena liikelaitoksena toimivan Janakkalan Veden erillistilinpäätös ja toimintakertomus on esitetty kokonaisuudessaan tämän tasekirjan luvussa 5.1.

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Korkeatasoisten juomavesi- sekä jätevesipalveluiden tuottaminen liikelaitoksen toiminta-alueella asuville kuntalaisille ja siellä sijaitseville yrityksille.	Talousvesi on täyttänyt sille asetetut laatuvaatimukset ja -tavoitteet lukuun ottamatta laboratorion aistinvaraisia arvioita veden mausta 6 kpl ja hajusta 2 kpl (STMa 683/2017). Asiakasvalituksia, terveystarkastajan tai omaa havaintoa hajutai makuvirheistä ei ole. Raudan tavoitearvo 200 µg/l ylittyi yhdessä verkostonäytteessä 220 µg/l kiinteistön putkista johtuen. Jätevedenpuhdistamon toiminta on vastannut ympäristöluvan ja yhdyskuntajätevesiasetuksen (VnA 888/2006) vaatimuksia lukuun ottamatta III ja IV vuosineljänneksen pieniä 0,43 mg/l fosforin lupa-arvon 0,4 mg/l ylityksiä.
Talousvesituotannossa ja jätevedenkäsittelyssä tulee huolehtia riittävästä kapasiteetista, jotta uusien toimintojen sijoittuminen kuntaan on mahdollista nopeallakin aikataululla.	Saneerattu Turengin ylävesisäiliö on otettu käyttöön. Siirtoviemärin 1-pumppaamo on saneerattu. Lietteen kuivaukseen on hankittu toinen linko ja jäteveden alkalointi on valmistunut. Tärinmaan vedenottamon käyttöön palauttamisen suunnittelu on aloitettu.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Konsernilta tulevia ohjeistuksia ja linjauksia noudatetaan.

Taksapoliittiset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Taksat tulee pitää kilpailukykyisinä ympäristökuntien vesilaitoksiin verrattuna.	2018 talousvesi- ja jätevesimaksut (sis. alv) yhteensä: Janakkalan Vesi 4,42 €, HS-vesi 3,52 €, Riihimäen Vesi 3,76 €, Lopen vesihuoltolaitos 5,20 €, Hausjärven vesihuoltolaitos 4,97 €, Forssan Vesihuoltoliikelaitos 4,41 €

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Peruskorjaukseen tulee varata riittävät taloudelliset resurssit, jotta verkoston ikääntyminen voidaan pysäyttää.	Tervakosken Marttilan infra on saneerattu. Investointisuunnitelman painopiste on siirretty uudisrakentamisesta saneerauksiin. Maksurakennuudistukselle on laadittu ohjelma.
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	Peruspääoman tuotto kunnalle on maksettu joulukuussa 2018.

Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.	Nelivuotiskauden 2018-2021 kaikki vuodet on budjetoitu ylijäämäiseksi.
Janakkalan valtuuston (kv 10.6.2013 § 69) talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti on Janakkalan Vedelle asetettu lisätuloutusvaatimus 200.000 €/v.	Lisätuloutus on maksettu joulukuussa 2018.

2.1.3. Tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy

Yleistä

Janakkalan Asunnot Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö, joka on perustettu 2.6.1987 ja rekisteröity 31.12.1987. Yhtiön toiminimi on ollut 7.7.1993 saakka Janakkalan Asunnonhankinta Oy.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hankkia asuntoja asunnontarvitsijoille. Toiminta perustuu valtion lainoittaman asuntokannan osalta aravalain- ja asetusten määräyksiin sekä valtion asuntohallinnon eri organisaatioiden antamiin ohjeisiin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa toiminnassaan Oy lain määräyksiä.

Yhtiön omistuksessa on 33 taloa, joista 15 on kerrostaloja ja 18 on rivitaloja. Näissä on yht. 609 asuntoa. Lisäksi yhtiö omistaa 19 asunto-osakehuoneistoa. Osakehuoneistot sijaitsevat asunto-osakeyhtiöissä Turengissa ja Tervakoskella.

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö:

Asunto Oy Turengin Kolmonen on 1.1.2011 alkaen ollut Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Turengin Kolmonen. Kiinteistössä on 18 asuntoa ja se sijaitsee osoitteessa Pikkukuja 1, Turenki. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Riitta Mäkinen. Osakkeiden omistajana Janakkalan Asunnot Oy vuokraa yhtiön huoneistot ja maksaa yhtiölle vastiketta.

Janakkalan Asunnot Oy:n omistuksessa on yhteensä 628 asuntoa. Kiinteistöistä 18 on omalla tontilla ja 14 vuokratontilla. Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö sijaitsee omalla tontilla. Tonttien vuokratustannukset vuonna 2018 olivat 54 402,33euroa.

Isännöinti

Kiinteistöjen vastuullisena isännöitsijänä on toiminut toimitusjohtaja Arja Jaatinen ja isännöitsijänä Riitta Mäkinen.

Isännöintikustannukset on kirjattu kiinteistöille huoneistopinta-alojen suhteessa sisäisenä laskutuseränä. Sisäiset isännöintituotot/kulut tilivuonna olivat 334 557 64 euroa.

Kirjanpito- ja palkkahallintopalvelut on ostettu Etelä-Hämeen Tilikeskus

Oy:ltä 1.1–28.2.2018 välisenä aikana. 1.3.2018 alkaen kirjanpito- ja palkkahallintopalvelut ovat siirtyneet KuntaPro Oy:lle.

Kiinteistönhoito ja siivous

Yhtiön kiinteistönhoitopalvelut on ostettu Janakkalan Mökki- ja Kiinteistöpalvelu Ay:ltä ja siivous Lassila & Tikanoja Oyj:ltä.

TUNNUSLUKUJA VUOSILTA 2014 - 2018

Vuosi	2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	3 768 786	3 806 905	4 157 441	4 099 396	3 798 703
Asuntojen vuokratuottojen toteutuminen %	91,09 %	85,52 %	93,69 %	101,27 %	93,26 %
Poistot	584 918	588 040	610 642	584 606	606 536
Tilikauden voitto ennen veroja	-321 144	27 347	810 033	523 095	230 694
Taseen loppusumma	16 037 032	16 798 654	17 684 004	16 441 246	16 759 846
Pitkäaikainen vieras pääoma	9 665 577	10 226 554	11 082 340	11 962 218,00	12 779 589
Tilikauden tulos	-10	-3,16	7,82	5,17	9,61
Liikevaihdon muutos %	-1,00 %	-8,43 %	1,42 %	7,92 %	0,67 %
Liikevoitto %	-8,52 %	0,72 %	19,48 %	12,76 %	6,07 %

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Asumispalvelujen tuottaminen ja kehittäminen siten, että asuntokanta kohdentuu kuntalaisten tarpeisiin ja on tehokkaassa käytössä. Kehittäminen tapahtuu hyvässä yhteistyössä kunnan kanssa.	Yhtiölle on ostettu kaksi uutta yksiotä uudesta Turengin Tornitalosta. Pieniä asuntoja kysytään enemmän kuin pystytään tarjoamaan ja isoja kaksioita ja kolmiota on runsaasti tyhjänä. Käyttöaste on saatu nostettua 89 prosentista 93 prosenttiin kyseisen vuoden sisällä, panostamalla markkinointiin merkittävästi enemmän. Suomen Asiakastieto Oy myönsi tilikauden lopulla kolmen A:n luottoluokituksen Janakkalan Asunnoille.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Kuntakonsernin kokonaisuus on otettu huomioon mm. yhteistyöllä sosiaalitoimiston ja ikäihmisten palvelujen kanssa.
Yhtiö laatii kehittämissuunnitelman vuoden 2018 aikana	Yhtiössä laadittiin strategia ja sen toimenpiteet ovat: Laaditaan kiinteistökohtainen PTS. Asuntokantaa kehitetään. Kehitetään energiatehokkuutta. Mediakanavia tehostetaan. Kotisivujen ilmettä parannetaan

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Yhtiö huolehtii omaisuuden arvon säilymisestä. Yhtiö varaa riittävät taloudelliset resurssit asuntokannan kunnossapitotoimenpiteitä ja peruskorjauksia varten sekä toteuttaa niitä suunnitelmallisesti.	Huoneistoremontteja suoritetaan pääosin asunnon vaihtojen yhteydessä. Lämmityslaitteiden saneeraukset, maalämpöön siirtyminen (Martintie 3) ja muut kiinteistöjen yleiset saneeraukset on hoidettu kassavaroista. Käyttöaste

	on joulukuussa 93 prosenttia. Tyhjät asunnot ovat pääosin isoja kaksioita ja kolmioita.
Yhtiö rahoittaa asuntokannan peruskorjaukset ilman kunnan lisäpanostusta, kuitenkin siten, että vuokrataso pysyy kohtuullisena ja kilpailukykyisenä ympäristökuntien kanssa	Kolmen yhtiön ikkunoiden ja parvekkeenovien uusintaan nostettiin lainaa 259 500 euroa ja lainan vakuudeksi annettiin omia irt-osakkeita. Asuintalovarauksia purettiin tilinpäätöksessä 321 0161,08 euroa.

2.1.3.2. Janakkalan Teollisuusalueet Oy

Yleistä

Janakkalan Teollisuusalueet Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiön 1860 osakkeesta on merkitty Janakkalan kunnalle 1800, Janakkalan Osuuspankille 40 ja Tervakoski Oy:lle 20.

Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä (1.6.2018 alkaen.)

Toimiala ja toimitilat

Janakkalan Teollisuusalueet Oy tarjoaa vuokralle omistamiaan tuotanto- ja varastotiloja Tervakoskella, Turengissa ja Rastikankaan yritysalueella. Tarpeen mukaan rakennutetaan myös uusia toimitiloja vuokrattavaksi pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Yritystilasopimuksella asiakasyritys voi lunastaa teollisuus-, varasto- tai liiketilan itselleen. Sopimus voidaan tehdä joko olemassa olevasta kiinteistöstä tai asiakasyritykselle erikseen rakennettavasta toimitilasta.

Janakkalan Teollisuusalueet Oy tarjoaa toimivien yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluita.

Yhtiön omistuksessa on teollisuusrakennuksia 21 kappaletta, joiden yhteispinta-ala on n. 50.700 m². Rakennuksista 17 kpl on vuokrakäytössä ja neljään on tehty yritystilasopimus.

Yhtiöllä on kaksi tytäryhtiötä: Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo osoitteessa Harvialantie 7 b Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on toimitiloja 1.662,5 m². Tilat on vuokrattu. Tumen Kiinteistö Oy osoitteessa Sudenkorventie 1 Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on toimitiloja 13.046 m². Tilat on vuokrattu.

TUNNUSLUKUJA VUOSILTA 2015-2018

Vuosi	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	1 326 866	1 389 217	1 437 277	1 490 049
Poistot	458 098	458 099	391 449	402 836
Tilikauden voitto ennen veroja	176 566	356 277	382 807	439 874
Taseen loppusumma	13 100 586	13 609 826	12 193 866	12 503 604
Pitkäaikainen vieras pääoma	7 438 642	8 002 678	7 022 192	7 508 805
Tilikauden tulos	124 144	277 822	296 334	358 117
Liikevaihdon muutos %	-4,50 %	-3,30 %	-3,50 %	-5,60 %
Liikevoitto %	13,30 %	25,60 %	26,60 %	31,20 %
Voitto %	9,30 %	20,00 %	20,60 %	24,00 %

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
JTA Oy hankkii aktiivisesti uusia paikkakunnalle sijoittuvia yrityksiä yhteistyössä kunnan kanssa	Uudet henkilöstöresurssit vahvistavat sijoittumispalveluita. Kunnan kanssa on otettu käyttöön yhteinen asiakkuudenhallintajärjestelmä. Alihankintamessuilla oli oma osasto, mukana oli myös neljä yritystä Janakkalasta.
Tarjota kilpailukykyisiä ja toimivia tilaratkaisuja Janakkalaan muuttaville ja Janakkalassa jo toimiville yrityksille yritysten tarpeet huomioiden	JTA:lla toimitiloja n.50700 m2. Vuokrausaste keskim. 97 %. Sopimuksesta valmiudet rakennuttaa uusia toimitiloja. JTA ylläpitää Janakkalan toimitilapörssiä.
Elinkeinoalueiden profilointi yhteistyössä kunnan kanssa	Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen. JTA:n palveluksessa on aloittanut 1.6. yrityskehittäjä. Kunnan ja Hämeenlinnan kaupungin yhteinen MORAS-hanke alkoi 2018.
Asiakkaiden tyytyväisyys kunnan elinkeinopalveluihin	Yhteistyö Janakkalan yrittäjäyhdistyksen kanssa. Osallistuminen yritystilaisuuksien järjestämiseen. JTA ja kunnan elinvoimamahenkiöstö muuttivat 2.10. yhteisiin tiloihin Yritystalo Veturiin. Tämä on mahdollistanut yhden luukun palveluperiaatteen.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Toiminnasta tiedottaminen kunnalle ja konsernihjojen huomioiminen.

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2018
Vuokrataso tulee pitää kilpailukykyisenä ympäristökuntien kanssa.	Vuokrataso säilynyt kilpailukykyisenä.
Yhtiön toiminnan tuottavuuden ylläpito siten, että yhtiö selviytyy vastuistaan ja velvoitteistaan omalla tulorahoituksellaan.	JTA:n toiminta ollut taloudellisesti kannattavaa.
Yhtiön edellytetään tuottavan kunnalle vuonna 2018 vuotuista tuottoa 100.000 € ja suunnitelmavuosina 100.000 €/vuosi	JTA maksaa tuottovaatimuksen mukaisen osingon.

2.1.3.3. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy

Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy on perustettu 4.5.2018 ja se jatkaa Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n toimintaa. Henkilökunta ja omaisuus siirtyivät yhtiölle liiketoimintasiirtona 1.7.2018. Säätiö on lahjoittanut kunnalle koko yhtiön osakepääoman, joten se on vuoden lopussa kunnan 100 %:sti omistama tytäryhtiö.

Yhtiö tuottaa asumis- ja hoivapalveluja vanhuksille ja vammaisille sekä kotipalvelua. Lisäksi yhtiöllä on vammaisille tarkoitettu tuetun asumisen yksikkö. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Kiinteistöt

Yhtiön omistuksessa on 4 kiinteistöä, joissa on 49 asuntoa. Asuntojen koot vaihtelevat 27 m² - 68 m² välillä. Tervakoskella sijaitsee ikäihmisille tarkoitettu tehostetun palveluasumisen yksikkö Elsa-koti, jossa on 30 asuntoa. Turengissa on vammaisille tarkoitettu tehostetun palveluasumisen yksikkö Honkakoti, jossa on 9 asuntoa ja 2 intervalliasuntoa lyhytaikaiseen asumiseen. Samassa pihapiirissä on tuetun asumisen yksikkö Mäntykoti, joka on rivitalotyyppinen 10 asuntoa käsittävä kokonaisuus

TUNNUSLUKUJA VUODELTA 2018

Vuosi	2018
Liikevaihto	1 360 038,50
Poistot	51 946,83
Tilikauden voitto ennen veroja	-40 584,72
Taseen loppusumma	3 346 671,92
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 531 696,00
Tilikauden tulos	0,00
Liikevaihdon muutos %	
Liikevoitto %	-1,55
Voitto %	-2,98

Luvut ovat ajalta 1.7.-31.12.2018

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötaloussosassa tulosalueen toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia eriä ja em. kohdat on korostettu käyttötalouden taulukoissa harmaalla värillä.

Toimielimittäin on esitetty

- toiminnan kuvaus
- strategiset tavoitteet,
- henkilötyövuodet 31.12. tilanteessa sekä
- määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Strategiset tavoitteet taulukossa Toimenpiteen tila -sarakkeessa käytetään seuraavia termejä kuvaamaan talousarviovuoden toimenpiteen tilaa 31.12.2018: 1= Aloittamatta, 2= Ei toteudu, 3= Toteutunut osittain, 4= Etenee suunnitellusti ja 5= Toteutunut

Tulosalueittain on esitetty:

- toiminnan kuvaus
- suoritelaustaulukko ja olennaiset poikkeamat suunniteltujen suoritteiden toteutumisessa
- henkilötyövuodet 31.12. tilanteessa. Taulukossa esitetään vakinaisen kokoaikaisen henkilökunnan määrä, vakinaisen osa-aikaisen henkilökunnan määrä, määräaikaisten määrä, työllistettyjen määrä ja oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä. Vertailuvuotena on ainoastaan vuosi 2017.
- Käyttötaloustaulukko, sekä olennaiset poikkeamat toiminnassa ja taloudessa.

Toimielinten jäsenet ja osallistuminen kokouksiin on nähtävillä liitteessä 6.2.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimielimet tulosalueittain

**KESKUSVAALILAUTA-
KUNTA**

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMIELIN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan ja sen tulosalueen vaalit tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä ja tarvittavasta päätöksenteosta kuntatasolla. Valtio korvaa kunnalle valtiollisten vaalien kulut laskennallisin perustein.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset		55 400	-26 160	29 240	29 371	131	0,45%
Toimintatuotot		55 400	-26 160	29 240	29 371	131	0,45%
Henkilöstökulut	-19 214	-43 261	12 000	-31 261	-30 656	605	-1,94%
Palvelujen ostot	-6 069	-5 709	2 500	-3 209	-5 506	-2 297	71,57%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 072	-3 247	2 200	-1 047	-699	348	-33,28%
Muut toimintakulut	546	0		0	-2 144	-2 144	
Toimintamenot	-37 810	-52 217	16 700	-35 517	-39 004	-3 487	9,82%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-809</i>	<i>-306</i>		<i>-306</i>	<i>-2 423</i>	<i>-2 117</i>	<i>691,68%</i>
Toimintakate (netto)	-37 810	3 183	-9 460	-6 277	-9 633	-3 356	53,46%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-260	-391	0	-391	-240	151	-38,57%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-38 070	2 792	-9 460	-6 668	-9 873	-3 205	48,07%

TULOSALUE

VAALIT

Toiminnan kuvaus

Suomessa toimitetaan seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit) joka viides vuosi.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Vuonna 2018 järjestettiin presidentinvaalit joka ratkesi jo ensimmäisellä kierroksella.

Käyttötalous

Vaalit	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset		55 400	-26 160	29 240	29 371	131	0,45%
Toimintatuotot		55 400	-26 160	29 240	29 371	131	0,45%
Henkilöstökulut	-19 214	-43 261	12 000	-31 261	-30 656	605	-1,94%
Palvelujen ostot	-6 069	-5 709	2 500	-3 209	-5 506	-2 297	71,57%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 072	-3 247	2 200	-1 047	-699	348	-33,28%
Muut toimintakulut	546	0		0	-2 144	-2 144	
Toimintamenot	-37 810	-52 217	16 700	-35 517	-39 004	-3 487	9,82%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-809</i>	<i>-306</i>		<i>-306</i>	<i>-2 423</i>	<i>-2 117</i>	<i>691,68%</i>
Toimintakate (netto)	-37 810	3 183	-9 460	-6 277	-9 633	-3 356	53,46%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-260	-391	0	-391	-240	151	-38,57%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-38 070	2 792	-9 460	-6 668	-9 873	-3 205	48,07%

Olellaiset poikkeamat talouden toteutumisessa

Toimintatuotot: Tuet ja avustukset jäi alle talousarvion, koska presidentin vaali ratkesi jo ensimmäisellä kierroksella

Toimintakulut;

- Vastaavasti myös toimintakulut jäivät alle arvioidun.

TOIMIELIN

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (Kuntalaki 93 ja 121§). Tämä on poikkeus kunnanhallituksen valmisteluvelvollisuudesta. Tarkastuslautakunnan ja sen tulosalueen tarkastustoimen tehtävänä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus, valmistella tarkastusta koskevat asiat ja arvioida valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	827				545	545	
Toimintatuotot	827				545	545	
<i>josta sisäiset</i>	827				545	545	
Henkilöstökulut	-7 688	-14 650		-14 650	-7 328	7 323	-49,98%
Palvelujen ostot	-36 951	-27 369		-27 369	-26 270	1 099	-4,02%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56	-121		-121	-72	49	-40,47%
Muut toimintakulut	-6					0	
Toimintamenot	-44 700	-42 140		-42 140	-33 669	8 471	-20,10%
<i>josta sisäiset</i>	-401	0		0	-140	-140	
Toimintakate (netto)	-43 872	-42 140		-42 140	-33 124	9 016	-21,40%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	36 179	0	0	26 854	22 929	-3 925	-14,62%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 693	-42 140	0	-15 286	-10 195	5 091	-33,31%

TULOSALUE

TARKASTUSTOIMI

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta pyrkii kattavaan ja tehokkaaseen hallinnon ja talouden arviointiin ja tarkastukseen. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen siten, että tarkastustoiminta keskittyy valtuustotason tavoitteiden arviointiin tukeakseen tavoitteiden asettamista ja kunnan kokonaiskehittämistä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tarkastustoimi	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot		827			545	545	
Toimintatuotot		827			545	545	
<i>josta sisäiset</i>		827			545	545	
Henkilöstökulut	-7 688	-14 650		-14 650	-7 328	7 323	-49,98%
Palvelujen ostot	-36 951	-27 369		-27 369	-26 270	1 099	-4,02%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56	-121		-121	-72	49	-40,47%
Muut toimintakulut	-6					0	
Toimintamenot	-44 700	-42 140		-42 140	-33 669	8 471	-20,10%
<i>josta sisäiset</i>	-401	0		0	-140	-140	
Toimintakate (netto)	-43 872	-42 140		-42 140	-33 124	9 016	-21,40%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	36 179	0	0	26 854	22 929	-3 925	-14,62%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 693	-42 140	0	-15 286	-10 195	5 091	-33,31%

KUNNANHALLITUS

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus vastaa valtuuston tekemien päätösten toimeenpanosta ja kuntakonsernin yleisestä johtamisesta kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallitus vastaa konsernipalvelujen järjestämisestä kunnassa (yleishallinto, talous- ja hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, työllistäminen ja kuntakehitys). Lisäksi kunnanhallitus vastaa pelastuspalvelujen tuottamisesta ja ostamisesta.

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu

kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. -31.12.	Tila
Talous on kestäväällä pohjalla (visio)	Kestävä kuntatalous	Ymmärretään päätöksenteon vaikutukset talouteen ja resursseihin	Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä, kuntakonsernin lainamäärä /asukas	Reagoidaan nopeasti muuttuneeseen toimintaympäristöön	Valtuusto hyväksyi talousarviomuutoksen joulukuussa 2018	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Sähköisten palvelujen käyttöönotto	Digitalisaation hyödyntäminen kunnan palveluissa	Tuottavuuden kasvu, asiakaspinnassa olevien sähköisten palvelujen määrä	Palvelujen digitalisoinnin mahdollisuuksien kartoittamisen	Kartoittaminen on tehty eri toimialojen kanssa ja tarpeet on huomioitu v 2019 talousarvion yhteydessä.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Osaava, hyvinvoiva ja palvelualtis henkilöstö	Osaamisen vahvistaminen ja sairauspoissaolojen väheneminen	Työhyvinvointisuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen, työn tuunaaminen, esimiestyön kehittäminen erillisen hankkeen avulla	Vuodelle 2018 suunnitellut työhyvinvoinnin toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Työn tuunaamisen malli on otettu käyttöön pilottina. Tyhy-Jana –hanke eteni suunnitellusti ja lisäksi esimiesosaamista vahvistettiin kehittämisspäivillä (järjestetty vuoden aikana 4 esimiestyön	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
					kehittämispäivää). Sairauspoissaolojen määrä ei ole vähentynyt. Tarkemmat tiedot raportoidaan henkilöstökertomuksessa	
Hyvinvoiva kuntalainen	Tehokkaat työllistämistoimenpiteet		Kunnan palkkatukityöllistämisen kohdentuminen 80+ %:sesti pitkäaikaistyöttömiin ja työllisyyssetelin kohdentuminen 80 %:sesti nuoriin alle 25-vuotiaisiin	Työllistämistoimenpiteiden kohdistaminen pitkäaikais- ja nuoriso-työttömiin	Palkkatukityöllistäminen on kohdentunut 100 % pitkäaikaistyöttömiin (tilanne joulukuun lopussa: 37 kpl) ja työllisyyssetelit ovat kohdentuneet 67 %:sti nuoriin (myönnetty 6 kpl, 4 nuorille, 2 pitkäaikaistyöttömälle)	4
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Vetovoimainen kaavoitus	Tunnettuuden kasvattaminen erinomaisena yritysten sijoittumispaikkana.	Janakkalaan sijoittuvien yritysten määrä. Rastikan-kaalta ja Etelä-Janakkalasta myytyjen tonttien määrä.	Rastikangas-Moreeni alueen yhteismarkkinoinnin toteutus sekä etelä-Janakkalan markkinointi.	Rastikangas-Moreeni yhteistyösopimus on allekirjoitettu ja EAKR hanke-rahoitus hakemus on tehty. Elinvoiman laatutekijöihin, eli palveluun on panostettu	4
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Kunnassa jo toimivien yritysten toimintaedellytysten parantaminen.	Yritystytytvyäisyyskysely	Yritysten aktiivinen kontaktointi, yritysvaikutusten arviointien määrä.	Yritysten neuvonta- ja kehittämispalvelut toimivat odotetulla tavalla	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut	Osallistuvat kuntalaiset ja osallistamisen lisääminen päätöksentekoprosesseissa.	Osallistamisten määrä.	Osallistamisohjelman laadinta.	Osallistamistyökalun kehittämiseen ja toteuttamiseen haettiin ja saatiin valtion rahoitus osana digikuntakeilua. Osallistamisen digitaalinen työkalu on otettu käyttöön 2019 alussa.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. -31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Kulttuuripalvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa painotetaan elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämistä.	Tapahtumien määrä ja asiakaspalaute.	Kulttuuripalveluja kehitetään syksyllä 2017 toteutetun kulttuurikyselyn suuntaan. Laurinmäen kehittämistä vetovoimaisena kohtausmispaikkana jatketaan	VIKKE -hankkeeseen tehtiin aiesopimus, Laurinmäelle uudet esitteet suomeksi ja englanniksi Torpparimuseo tuplasi kävijänsä ja tapahtumat mm. uusi Taaran markkinat ja Keltaisen talon konsertit olivat suosittuja. Laurinmäelle uusia palveluja Museoviraston tuella. Kaksi konserttia palvelutaloilla, veteraanipäivän, itsenäisyyspäivän sekä vanhustenviikon juhlat järjestettiin.	4

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), kunnan hallitus	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	15	16,5	16,0
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	2		0
Määräaikaiset			1
Työllistetyt	3		2
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Käyttötalous

KUNNANHALLITUS	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	316 995	317 912		317 912	310 406	-7 506	-2,36%
Maksutuotot	6 782	7 250		7 250	3 142	-4 108	-56,67%
Tuet ja avustukset	641 066	727 550	-80 000	647 550	647 497	-53	-0,01%
Muut toimintatuotot	549 749	940 100	-400 000	540 100	611 235	71 135	13,17%
Toimintatuotot	1 514 592	1 992 812	-480 000	1 512 812	1 572 280	59 468	3,93%
<i>josta sisäiset</i>	<i>288 470</i>	<i>306 612</i>		<i>306 612</i>	<i>280 725</i>	<i>-25 887</i>	<i>-8,44%</i>
Henkilöstökulut	-2 069 220	-2 434 643	123 680	-2 310 963	-2 214 746	96 217	-4,16%
Palvelujen ostot	-4 277 860	-4 483 197	226 820	-4 256 377	-4 355 192	-98 815	2,32%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 071	-97 972		-97 972	-106 668	-8 696	8,88%
Avustukset	-739 576	-772 700	34 000	-738 700	-734 186	4 514	-0,61%
Muut toimintakulut	-302 100	-315 263		-315 263	-383 935	-68 672	21,78%
Toimintamenot	-7 500 827	-8 103 775	384 500	-7 719 275	-7 794 727	-75 451	0,98%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-749 113</i>	<i>-637 940</i>		<i>-637 940</i>	<i>-669 516</i>	<i>-31 576</i>	<i>4,95%</i>
Toimintakate (netto)	-5 986 235	-6 110 963	-95 500	-6 206 463	-6 222 447	-15 984	0,26%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-25 341	-19 353		-19 353	-13 808	5 545	-28,65%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 521	-3 624		-3 624	-4 101	-477	13,16%
Muut laskennalliset kustannukset	1 713 042	-64 324	0	1 872 049	1 793 616	-78 433	-4,19%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 302 055	-6 198 264	-95 500	-4 357 391	-4 446 740	-89 348	2,05%

TULOSALUE

YLEISHALLINTO

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut vastaavat yleishallinnon tulosalueella hallinnon järjestämisestä (valtuusto ja kunnanhallitus) ja keskitetyistä kuljetuspalveluista sekä joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä.

Joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupunki ja luottamustoimielimenä yhdyskuntalautakunnan alainen joukkoliikennejaosto.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), yleishallinto	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2,5	2,5	2,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Yleishallinto	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	191 364	228 334		228 334	247 732	19 398	8,50%
Tuet ja avustukset	164 918	88 750		88 750	87 258	-1 492	-1,68%
Muut toimintatuotot	546 009	900 000	-400 000	500 000	449 058	-50 942	-10,19%
Toimintatuotot	902 291	1 217 084	-400 000	817 084	784 048	-33 036	-4,04%
<i>josta sisäiset</i>	<i>188 354</i>	<i>224 514</i>		<i>224 514</i>	<i>183 933,69</i>	<i>-40 580</i>	<i>-18,07%</i>
Henkilöstökulut	-378 922	-341 712		-341 712	-367 240	-25 528	7,47%
Palvelujen ostot	-1 059 884	-1 002 791		-1 002 791	-1 108 114	-105 323	10,50%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 292	-8 745		-8 745	-8 973	-228	2,61%
Avustukset	-75				-500	-500	
Muut toimintakulut	-153 020	-158 728		-158 728	-206 110	-47 382	29,85%
Toimintamenot	-1 608 193	-1 511 976		-1 511 976	-1 690 936,68	-178 961	11,84%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-103 900</i>	<i>-107 004</i>		<i>-107 004</i>	<i>-141 000</i>	<i>-33 996</i>	<i>31,77%</i>
Toimintakate (netto)	-705 902	-294 892	-400 000	-694 892	-906 889	-211 997	30,51%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 049	-1 212		-1 212	-1 473	-261	21,53%
Muut laskennalliset kustannukset	-17 189	-17 710	0	-17 710	-18 503	-793	4,48%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-724 141	-313 814	-400 000	-713 814	-926 865	-213 051	29,85%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Tuotot

- myyntituotot: jäi noin 40 000 alle arvioidun, joka johtuu sisäisestä kirjauksesta opetustoimen osuudesta joukkoliikenteen kuljetuskustannuksiin. Nämä oli arvioitu talousarviossa liian korkeiksi.

- Tuet ja avustukset: Valtion avustusta on saatu joukkoliikenteeseen n. 77 000 euroa, joka on n. 12 000 euroa alkuperäistä arviota vähemmän. Lisäksi on saatu valtion avustusta 10 500 euroa Digikuntakokeiluun, jossa Janakkalan tavoitteena oli kehittää kuntalaisten osallistamista. Avustuksella kehitettiin osallistamistyökalu yhteistyössä Hellon Oy:n kanssa. Digikuntakokeilu on päättynyt.
- Muut toimintatuotot: Omaisuuden myynnistä on saatu tuloja yhteensä n. 508 000 euroa, joka koostui tonttien myyntivoitoista 449 000 ja muista myyntivoitoista 59 000. Vuonna 2018 myytiin 12 tonttia, joista 6 ok-tonttia, yhteensä 4,0 ha. Lisäksi vuonna 2018 vuokrattiin tonttia, joista 4 ok-tonttia, yhteensä 2,8 ha. Näiden lisäksi tehtiin 10 lisämaan kauppaa, yhteensä noin 1,1 ha.

Toimintakulut

- Henkilöstömenot: ylittyi n. 25 600 €, tästä merkittävimmän osan muodostaa KuEL eläkemenoperusteisen maksun ylittyminen n 16 000 eurolla.
- Palvelujen ostot: ylittyi n 105 000 €. Ylitys johtuu pääosin joukkoliikenteen kuljetuspalvelujen ylittymisestä uusien reittien myötä n 83 000 eurolla. Kuljetuspalveluiden ostot oli joukkoliikenteen osalta n 438 000 € ja Tassu-liikenteen osalta 180 000 €.
- Muut toimintakulut: ylittyivät n 47 000 €, josta sisäisten vuokrien osuus oli 39 000. Sisäisten vuokrien kasvu johtuu tyhjillään olevien rakennusten ylläpitomenoista, jotka kirjataan kunnanhallituksen kohdalle.

Toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelut tuottaa kunnan keskitetysti toimisto- ja tukipalvelut, raha- ja laskentatoimen sekä keskitetyn ICT:n palvelut.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), talous- ja hallintopalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	5,5	5,5	5,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt	3	3	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Talous- ja hallintopalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	88 402	88 478		88 478	82 714	-5 764	-6,52%
Tuet ja avustukset	272					0	
Muut toimintatuotot	2 604	39 100		39 100	93 999	54 899	140,41%
Toimintatuotot	91 279	127 578		127 578	176 712	49 134	38,51%
<i>josta sisäiset</i>	<i>86 139</i>	<i>82 098</i>		<i>82 098</i>	<i>83 236</i>	<i>1 138</i>	<i>1,39%</i>
Henkilöstökulut	-293 998	-353 574	0	-353 574	-337 040	16 534	-4,68%
Palvelujen ostot	-960 877	-1 027 138	40 000	-987 138	-1 014 865	-27 727	2,81%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 664	-56 527		-56 527	-43 075	13 452	-23,80%
Avustukset	78					0	
Muut toimintakulut	-67 933	-67 562		-67 562	-71 496	-3 934	5,82%
Toimintamenot	-1 376 393	-1 504 801	40 000	-1 464 801	-1 466 476	-1 675	0,11%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-95 647</i>	<i>-96 092</i>		<i>-96 092</i>	<i>-93 242</i>	<i>2 850</i>	<i>-2,97%</i>
Toimintakate (netto)	-1 285 115	-1 377 223	40 000	-1 337 223	-1 289 764	47 459	-3,55%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-12 770	-5 500		-5 500	-518	4 982	-90,58%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 416	-1 392		-1 392	-1 284	108	-7,76%
Muut laskennalliset kustannukset	695 272	-10 539	0	758 911	752 211	-6 700	-0,88%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-604 028	-1 394 654	40 000	-585 204	-539 355	45 850	-7,83%

Olennot poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

- Muut toimintatuotot: tuottoja kertyi n 94 000 euroa, pääosa tuotoista kertyi systemaattisesti tehdystä kolmen aiemman vuoden arvonlisäveromaksujen ja laskujen tarkastelusta, jonka perusteella saatiin takaisin liikaa maksettuja arvonlisäveroja noin 67 000 euroa ja aiheettomasti maksettuja laskujen palautuksia noin 10 000 euroa.

Toimintakulut

- Palvelujen ostot: ylittyivät n. 28 000 eurolla. Palvelujen ostoihin sisältyy 37 000 euroa em. tuottokohdassa mainitusta arvonlisäverojen ja laskujen systemaattisesta tarkastuksesta aiheutuneista kustannuksista ulkopuoliselle toimijalle, tähän ei ollut erillistä varausta talousarviossa.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat: toimisto- ja koulutarvikkeiden määräraha alittui noin 13 000 eurolla. Tämä johtui siitä että aiemmin keskushallinnon toimistotarvikevaraston kautta kiertäneet varhaiskasvatuksen ja terveystoimen toimistotarvikkeet menivät suoraan ko. tulosalueiden varastoihin.

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut hoitavat kunnalle työnantajana kuuluvat henkilöstöasiat. Palkkalaskentapalvelut ostetaan KuntaPro Oy:ltä.

Tilivelvollinen viranhaltija: henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), henkilöstöpalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2	2	2
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Henkilöstöpalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	9 819	600		600	10 277	9 677	1 612,80%
Tuet ja avustukset	202 903	197 000		197 000	221 362	24 362	12,37%
Muut toimintatuotot	300					0	
Toimintatuotot	213 022	197 600		197 600	231 639	34 039	17,23%
<i>josta sisäiset</i>	<i>9 819</i>				<i>10 277</i>	<i>10 277</i>	
Henkilöstökulut	-343 743	-398 648	-106 320	-504 968	-411 177	93 791	-18,57%
Palvelujen ostot	-867 072	-894 584	141 320	-753 264	-763 856	-10 592	1,41%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 178	-20 499		-20 499	-18 337	2 162	-10,55%
Avustukset	-5 277	-27 500		-27 500	-9 914	17 586	-63,95%
Muut toimintakulut	-38 791	-33 679		-33 679	-46 006	-12 327	36,60%
Toimintamenot	-1 279 062	-1 374 910	35 000	-1 339 910	-1 249 290	90 620	-6,76%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-505 425</i>	<i>-386 217</i>		<i>-386 217</i>	<i>-371 511</i>	<i>14 706</i>	<i>-3,81%</i>
Toimintakate (netto)	-1 066 040	-1 177 310	35 000	-1 142 310	-1 017 651	124 659	-10,91%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-180	-180		-180	-168	12	-6,67%
Muut laskennalliset kustannukset	1 064 340	0	0	1 166 923	1 094 764	-72 159	-6,18%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 880	-1 177 490	35 000	24 433	76 945	52 512	214,92%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

- Tuet ja avustukset: Kelan korvaus työterveyshuollosta on ollut hieman budjetoitua suurempi sekä TyhyJana –hankkeen tulot ovat ylittyneet 10 000 €, koska toteuma vuodelle 2017 budjetoitu tuotto maksettiin vasta v. 2018. Lisäksi tuotot ylittivät koulutuskorvausten osalta n. 11 000 €. Tämä on jäänyt budjettia laadittaessa huomioimatta

Toimintakulut

- Henkilöstökulut: henkilöstökulut jäivät noin 94 000 euroa alle arvioidun, pääosin tämä johtuu siitä että työttömyysvakuutusmaksujen oikaisu n 62 000 euroa kirjattu kokonaisuudessaan henkilöstöhallinnon kohdalle menojen vähennykseksi
- Avustukset: Avustusten toteuma 36,05 %. Tämä johtuu siitä että Virkun määräraha on talousarviossa varattu avustuksiin, mutta kirjattu sinne mihin se oikeasti kohdistuu. Virkun määräraha oli yhteensä 24 000 euroa ja käyttö oli noin 21 000 euroa.
- Muut toimintakulut: Muut kulut –tilille ei ole budjetoitu määrärahaa mutta sinne on kirjattu em. Virkun menoja 1 040 €, smartum –seteitä 2 705 €, t-paidat 4 980 €, ja työttömyysvakuutusrahaston maksun 4 361 € johon ei osattu varautua budjettia laadittaessa

TULOSALUE

TYÖLLISTÄMINEN

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut koordinoivat keskitetysti kunnan työllistämistä. Tulosalueella hoidetaan sekä valtion tukema että kunnan oma työllistäminen.

Tilivelvollinen viranhaltija: henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), työllistäminen	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	1,5	1,5	1
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Työllistäminen							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	12 393	500		500	2 992	2 492	498,32%
Tuet ja avustukset	272 473	346 000	-80 000	266 000	257 223	-8 778	-3,30%
Toimintatuotot	284 866	346 500	-80 000	266 500	260 214	-6 286	-2,36%
Henkilöstökulut	-836 832	-1 023 981	230 000	-793 981	-788 626	5 355	-0,67%
Palvelujen ostot	-24 090	-23 200		-23 200	-22 761	439	-1,89%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 026	-200		-200	-286	-86	43,09%
Avustukset	-725 995	-737 200	34 000	-703 200	-715 772	-12 572	1,79%
Muut toimintakulut	-1 934	-17 900		-17 900	-11 544	6 356	-35,51%
Toimintamenot	-1 589 876	-1 802 481	264 000	-1 538 481	-1 538 990	-508	0,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>0</i>				<i>-239</i>	<i>-239</i>	
Toimintakate (netto)	-1 305 011	-1 455 981	184 000	-1 271 981	-1 278 775	-6 794	0,53%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-12 440	-15 397	0	-15 397	-13 010	2 387	-15,50%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 317 451	-1 471 378	184 000	-1 287 378	-1 291 785	-4 407	0,34%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

- Tuet ja avustukset: Myyntituotot ovat ylittyneet johtuen ennakoitua suuremmista oppisopimuskoulutuskorvauksista (1 440 €) sekä aikaisemman kotikunnan korvauksista (1 550 €), joita ei voida tietää budjetoitaessa

Toimintakulut

- Avustukset: Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu talousarviossa 682 000 €. Työmarkkinatuen kuntaosuus ei poikkea suuresti talousarviosta, kesäaikana kuntaosuus nousee kuntouttavan työtoiminnan taukojen takia. Kuntaosuuden toteuma vuoden lopun tilanteen mukaan 693 772 (poikkeama n. 11 000 €).
- Kokonaisuudessaan työllistämisen kustannukset ovat muutetun talousarvion mukaiset.

TULOSALUE

KUNTAKEHITYS

Toiminnan kuvaus

Kuntakehityksen alaisuuteen kuuluu elinvoimapaalvelut, viestintäpalvelut sekä kulttuuripalvelut. Kuntakehitys vastaa osaltaan elinvoimaohjelmassa määritellyin keinoin yritysyhteistyöstä, elinkeinoelämän toimitila- ja tonttitarpeista sekä niihin liittyvästä maankäytöstä, kuntamarkkinoinnista ja yleisesti elinvoiman kehittämisestä sekä kunnan tapahtumatuotannosta. Kuntakehityksen tulosalue sisältää määrärahat myös EU- ja aluehankerahoituksiin.

Kulttuuripalveluihin kuuluu varsinainen kulttuuritoiminta, museotoiminta, taideteosten hankinta ja hoito sekä kulttuurityötä tekevien järjestöjen avustukset.

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), kuntakehitys	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	3,5	5	5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	2		
Määräaikaiset			
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Kuntakehitys	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	15 016				25 752	25 752	
Maksutuotot	6 782	7 250		7 250	3 142	-4 108	-56,67%
Tuet ja avustukset	500	95 800		95 800	81 655	-14 145	-14,77%
Muut toimintatuotot	836	1 000		1 000	9 118	8 118	811,81%
Toimintatuotot	23 135	104 050		104 050	119 666	15 616	15,01%
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 157</i>				<i>3 278</i>	<i>3 278</i>	
Henkilöstökulut	-186 986	-288 564		-288 564	-279 361	9 203	-3,19%
Palvelujen ostot	-250 578	-393 912		-393 912	-349 691	44 221	-11,23%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 676	-12 001		-12 001	-35 996	-23 995	199,94%
Avustukset	-8 306	-8 000		-8 000	-8 000	0	0,00%
Muut toimintakulut	-40 421	-37 394		-37 394	-48 780	-11 386	30,45%
Toimintamenot	-502 966	-739 871		-739 871	-721 827	18 044	-2,44%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-35 177</i>	<i>-39 627</i>		<i>-39 627</i>	<i>-54 217</i>	<i>-14 590</i>	<i>36,82%</i>
Toimintakate (netto)	-479 832	-635 821		-635 821	-602 161	33 660	-5,29%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-12 572	-13 853		-13 853	-13 290	563	-4,06%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-876	-840		-840	-1 176	-336	40,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-9 004	-11 912	0	-11 912	-13 445	-1 533	12,87%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-502 284	-662 426	0	-662 426	-630 072	32 354	-4,88%

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Vuoden alussa elinvoimapäällikön virka muuttui kokoaikaiseksi ja vuoden alkupuolella palkattiin myös elinvoimakoordinaattori

Talous

Toimintatuotot

- Myyntituotot: Myyntituottoihin on kirjattu noin 21 000 euroa Janakkalan hallinnoiman Elinvoimaa Hämeeseen projektin kuntamaksuja Kanta-Hämeen kunnilta. Lisäksi viestinnän ja markkinoinnin tuloja Janakkala-tuotteista sekä kulttuuritoimen pääsylipputulot noin 3 000 eurolla.
- Tuet ja avustukset: Muut tuet ja avustukset kohtaan on kirjattu em. Elinvoimaa Hämeeseen hankkeen rahoitus Hämeen liitolta noin 78 000 euroa. Koko hankkeen tulot kertyivät vuoden 2018 aikana, vaikka osa menoista maksettiin jo vuoden 2017 puolella.

Toimintakulut

- Palvelujen ostot: alittuivat n. 44 000 eurolla, joka johtuu viestinnän ja markkinoinnin kustannuksiin varatuista rahoista, jotka on varattu palveluihin mutta kirjattu käytön mukaan myös mm tarvikkeisiin
- Elinvoimaa Hämeeseen hankkeen kuluja maksettiin yhteensä noin 78 000 euroa. Hankkeen nettokustannukset Janakkalan kunnalle olivat noin 2 500 euroa.
- Kokonaisuudessaan tulosalueen kustannukset jäivät noin 18 000 euroa alle arvioidun.

Toiminnan kuvaus

Pelastuslain 4 luvun 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Pelastustoimen palvelut ostetaan Kanta-Hämeen Pelastuslaitokselta. Päättävänä toimielimenä toimii Hämeenlinnan kaupungin hallinnossa pelastuslautakunta.

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Pelastuslaitos	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-28 739	-28 164		-28 164	-31 302	-3 138	11,14%
Palvelujen ostot	-1 115 359	-1 141 572	45 500	-1 096 072	-1 095 905	167	-0,02%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-237					0	
Toimintamenot	-1 144 336	-1 169 736	45 500	-1 124 236	-1 127 207	-2 971	0,26%
josta sisäiset	-8 963	-9 000		-9 000	-9 307	-307	3,41%
Toimintakate (netto)	-1 144 336	-1 169 736	45 500	-1 124 236	-1 127 207	-2 971	0,26%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-7 936	-8 766	0	-8 766	-8 401	365	-4,16%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 152 272	-1 178 502	45 500	-1 133 002	-1 135 608	-2 606	0,23%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintakulut

- Henkilöstökulut: KuEL eläkemienoperusteisia eläkemaksuja maksettiin noin 31 300 euroa.
- Palvelujen ostot: Kanta-Hämeen Aluepelastuslaitoksen maksuosuus oli n 1 132 000 euroa ja palautusta edelliseltä vuodelta saatiin n 45 600 euroa, joten nettomaksuosuus vuodelle 2018 oli noin 1 087 600 euroa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu: tekninen johtaja Jukka Vahila.

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaista toimintaa on teknisen toimen hallinto, ympäristöpalvelut, maankäyttö, maaseutu- ja kyläpalvelut, maaseutupalveluyksikkö, tila- ja aluepalvelut, liikuntapalvelut sekä ateria- ja puhtaushuoltopalvelut.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvä rakennettu ja luonnonympäristö lisäävät kuntalaisten hyvinvointia. Viranomaistoiminta tukee ja edistää yritysten toimintaedellytyksiä.	Rakentaminen on laadukasta ja monimuotoista. Ympäristön tila paranee, monimuotoisuus lisääntyy	Ympäristön tila ja sen parantamiseksi tehdyt toimenpiteet. Luvat ja valvonta.	Ympäristökuormituksen hallinta ja vähentäminen. Kunnostustoimenpiteet. Asiantunteva viranomaistoiminta, luopaohjaus ja valvonta. Resurssit ja osaaminen.	Kuormitusta säädel- lään lupamenettelyllä ja suunnitelmallisella sekä ennakoimattomalla valvonnalla. Toteutunut suunnitelusti. Kunnostustoimia on ollut käynnissä Turengin pohjavesialueella sekä Vanajavesikeskuk- sen yhteistyönä vesistöissä. Rakennusvalvonta on toiminut vajaalla resurssilla valtaosan vuodesta, kuitenkin onnistuneesti. Sähköinen lupamenettely käynnistyy alkuvuodesta 2019.	4
Monipuoliset mahdollisuudet asua taajamissa ja kylissä	Luovat ja mahdollistavat kaavaratkaisut sekä käytännölliset lupakäytännöt.	Toimiva lupa- ja kaavoitustoiminta.	Tonttimyynti, väestökehitys	Edellytysten parantaminen lain- säädäntömuutosten nojalla.	Maankäyttö ja rakennusvalvonta ovat kehittäneet sujuvaa lupamenettelyä sekä keskinäistä työnjakoa. Valmistauduttu sähköiseen lupamenettelyyn siirtymiseen ja karttapalveluiden käyttöönottoon sekä tutkittu rakennusjärjestyksen muutostarpeita.	5
Viihtyisät ja toimivat taajakeskustat	Huomioiva suunnittelu, vetovoimainen kaavoitus.	Kysyntään vastaaminen.	Ammattirakentajien ja sijoittajien kiinnostus.	Markkinointi, edellytysten selvittäminen ajoissa.	Laadittu selvityksiä ja käyty neuvotteluja maanomistajien kanssa. Vireillä Turengissa ns. S-marketkaava sekä keskustakolmion kaavoitusta. Tervakoskella koulukeskuksen ja terveysaseman kaava sekä valmisteltu Vähikkälän-tien/Tervajoen alueen kaavoitusta.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Elinvoimaisuuden keskeisen palvelurakenteen tukeminen	Palvelulähtöinen toiminta.	Elinkeinotoiminnan edellytysten turvaaminen. Palvelutarpeen ennakointi.	Tarpeisiin vastaaminen, aikataulussa pysyminen.	Tarpeiden selvittäminen ajoissa.	Kaavoitus keskittynyt palveluja ja elinvoimaa tuottaviin kaavoihin: Kiipula, Aavallinna, Mesku, Musiikkiopisto, S-market, Suviranta, Tervakosken koulukeskus ja terveysasema, Rastikangas, Punkka	4
Monipuoliset mahdollisuudet asua taajamissa ja kylissä	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut.	Maaseutuosaaminen turvataan myös maakunnan toiminnan käynnistyttyä.	Asiantunteva henkilöstö	Maakuntavalmistelu myötä asia huomioidaan.	Asiaa ei ole vielä selvitetty, koska maakuntavalmistelu ei vielä edennyt toteutusta aloittavaan vaiheeseen.	
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Resurssitehokas tilankäyttö	Suunnitellusti toteutetut, monikäyttöiset ja kustannustehokkaat toimitilat käytössä.	Asiakastyytyväisyys (käyttäjät ja kuntalaiset)	Eri käyttäjäryhmien huomiointi tarve- ja hankesuunnittelussa.	Koulu- ja monitoimikeskusten, liikuntahallien ja Tervakosken terveysaseman hankesuunniteluissa on käyttäjiä ja kuntalaisia osallistettu laajasti.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset liikuntapalvelut ja -alueet.	Hyvien edellytysten luominen ja liikunnan merkityksen kasvattaminen osana kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.	Liikuntatilojen ja -alueiden käyttö.	Tarjotaan eri-ikäisille kuntalaisille mahdollisuus ohjattuun ja omatoimiseen liikunnan harrastamiseen (lapset ja nuoret, työikäiset ja ikääntyvät).	Tervakosken teknurmikenttä ja luistelualueet sekä Kansanpuiston kuuluttamo ja varusteet toteutettu. Liikuntapalvelut järjestää ohjattua toimintaa kaikille ikäryhmille.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Onnistuneen palvelu- ja asiakaskokemuksen tuottaminen kuntalaisille.	Onnistuneiden rekrytointien määrä ja henkilöstön koulutukseen osallistuminen.	Rekrytoinnin, perehdytyksen ja ohjaamisen kehittäminen.	Kuntarekryn kautta haettu 28 työntekijää. Henkilöstö osallistunut koulutuksiin 249 työpäivää. Osallistuttu TyhyJana-hankkeeseen sekä työhyvinvointia edistäviin koulutuksiin. Työnkierrolla on lisätty osaamista.	4

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), tekninen lautakunta	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	142,6	144,2	144,0
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	2		1
Määräaikaiset			5
Työllistetyt	5		8
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			2

Käyttötalous

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	6 279 940	6 349 109		6 349 109	6 326 868	-22 240	-0,35%
Maksutuotot	448 262	395 785	20 000	415 785	473 280	57 495	13,83%
Tuet ja avustukset	6 321				3 959	3 959	
Muut toimintatuotot	6 954 887	7 606 964	15 000	7 621 964	8 018 342	396 378	5,20%
Toimintatuotot	13 689 409	14 351 858	35 000	14 386 858	14 822 449	435 592	3,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>11 765 436</i>	<i>12 497 644</i>		<i>12 497 644</i>	<i>12 521 952</i>	<i>24 308</i>	<i>0,19%</i>
Valmistus omaan käyttöön	138 445	101 365	90 000	191 365	295 650	104 285	54,50%
Henkilöstökulut	-5 481 353	-5 561 436	-12 800	-5 574 236	-5 633 654	-59 418	1,07%
Palvelujen ostot	-3 590 702	-3 908 238	14 000	-3 894 238	-3 808 969	85 269	-2,19%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 565 778	-3 624 141		-3 624 141	-3 624 794	-653	0,02%
Avustukset	-162 951	-163 390		-163 390	-161 748	1 642	-1,00%
Muut toimintakulut	-1 175 651	-1 210 459	-77 250	-1 287 709	-1 373 184	-85 475	6,64%
Toimintamenot	-13 976 434	-14 467 664	-76 050	-14 543 714	-14 602 349	-58 634	0,40%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 399 931</i>	<i>-1 529 839</i>		<i>-1 529 839</i>	<i>-1 525 160</i>	<i>4 679</i>	<i>-0,31%</i>
Toimintakate (netto)	-148 581	-14 441	48 950	34 508	515 751	481 243	1 394,57%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 977 829	-4 167 658		-4 167 658	-4 158 091	9 567	-0,23%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-30 048	-29 544		-29 544	-29 166	378	-1,28%
Muut laskennalliset kustannukset	-107 336	-118 840	0	-118 840	-101 811	17 029	-14,33%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 263 794	-4 330 483	48 950	-4 281 534	-3 773 317	508 216	-11,87%

TULOSALUE

TEKNISEN TOIMEN HALLINTO

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen hallintoon kuuluu teknisen toimen johtaminen (teknisen toimen hallinto, tekninen lautakunta ja lupajaos) sekä väestönsuojelu.

Hallintoyksikön palveluita ovat operatiivisen toiminnan johtaminen, ohjaus ja tukeminen, henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät yhteiset toimenpiteet sekä teknisen osaston keskitetyt talous- ja hallintopalvelut. Tehtävänä on huolehtia teknisen lautakunnan päätösten valmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, toiminnan kehittämisestä sekä talouden suunnittelusta ja seurannasta.

Lupajaos toimii maankäyttö- ja rakennuslain, kuntien ympäristöhallintolain ja ympäristönsuojelulain sekä maa-aineslain mukaisena lupa- valvontaviranomaisena, lukuun ottamatta niitä maankäyttö- ja rakennuslain tehtäviä, jotka on määrätty tekniselle lautakunnalle. Lupajaoksen asiat valmistellaan ympäristöpalveluissa.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), teknisen toimen hallinto	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2,2	2,2	2,0
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Teknisen toimen hallinto							
Tuloarvot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-199 017	-209 653		-209 653	-202 199	7 454	-3,56%
Palvelujen ostot	-16 124	-31 026		-31 026	-24 041	6 985	-22,51%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 180	-6 115		-6 115	-4 289	1 826	-29,86%
Avustukset	-1 290	-2 840		-2 840	-2 840	0	0,00%
Muut toimintakulut	-10 165	-10 114		-10 114	-8 964	1 150	-11,37%
Toimintamenot	-228 776	-259 748		-259 748	-242 332	17 416	-6,70%
josta sisäiset	-12 796	-12 455		-12 455	-12 669	-214	1,72%
Toimintakate (netto)	-228 776	-259 748		-259 748	-242 332	17 416	-6,70%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-312	-300		-300	-264	36	-12,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-4 964	-5 485	0	-5 485	-5 271	214	-3,90%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-234 052	-265 533	0	-265 533	-247 868	17 665	-6,65%

TULOSALUE

YMPÄRISTÖPALVELUT

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: ympäristöpäällikkö Heikki Tamminen.

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalveluiden tulosalueella hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusvalvonnan tehtävät sekä kuntien ympäristöhallintolain, ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontatehtävät. Lisäksi ympäristöpalvelut toteuttaa kuntien ympäristöhallintolaissa kunnalle säädettyjä yleisiä tehtäviä, ympäristön tilan seuranta, luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden sekä luonnon virkistyskäytön, vesiensuojelun ja –kunnostuksen sekä pohjavesien suojelun tehtäviä, jätehuollon kehittämis- ja valvontatehtäviä, sekä osallistuu vesihuollon kehittämiseen ja valvoo vesihuoltolakia. Ympäristöterveydenhuollon toteutusvastuu on Riihimäen terveyskeskuksen kuntayhtymällä, lakisääteisesti asiasta vastaa kunta. Ympäristöpalvelut vastaavat toiminnan sisällöllisestä tilaajaohjauksesta.

Ympäristöpalveluihin kuuluu kustannuspaikat: Ympäristöpalvelujen hallinto, rakentamisen valvonta, ympäristönsuojelu sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut.

Suoritteet

Suoritteet	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Tot %	Poikkeama
Ympäristöpalvelut						
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvat kpl	185	177	190	244	128	54
Asuinrakennusten rakennusluvat kpl	20	28	25	18	72	-7
Ympäristönsuojelu						
Ympäristöluvat	4	6	4	3	75	-1
Maa-ainesluvat	3	3	3	5	166,7	2
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Rakennus- ja toimenpidelupia ennakoitua enemmän, mm. sähköverkon parantamiseen liittyvät puistomuuntamot sekä vapaa-ajan rakennusten yhteyteen rakennetut erilliset saunarakennukset.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), ympäristöpalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	5	4,6	4,6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

Ympäristöpalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	649				-604	-604	
Maksutuotot	245 939	201 000	20 000	221 000	258 062	37 062	16,77%
Tuet ja avustukset	5 332				0	0	
Toimintatuotot	251 920	201 000	20 000	221 000	257 458	36 458	16,50%
josta sisäiset	1 049				-604	-604	
Valmistus omaan käyttöön	1 653				953	953	
Henkilöstökulut	-306 813	-261 221	5 000	-256 221	-236 450	19 771	-7,72%
Palvelujen ostot	-296 651	-332 323	20 000	-312 323	-303 111	9 212	-2,95%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 824	-8 056		-8 056	-3 949	4 107	-50,99%
Avustukset	-5 244	-1 000		-1 000	-750	250	-25,00%
Muut toimintakulut	-15 276	-12 771		-12 771	-12 705	66	-0,52%
Toimintamenot	-632 809	-615 371	25 000	-590 371	-556 965	33 406	-5,66%
josta sisäiset	-25 937	-31 745		-31 745	-28 211	3 534	-11,13%
Toimintakate (netto)	-379 237	-414 371	45 000	-369 371	-298 554	70 817	-19,17%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-360	-348		-348	-348	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-13 643	-13 328	0	-13 328	-12 524	804	-6,03%
					0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-393 241	-428 047	45 000	-383 047	-311 426	71 621	-18,70%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta: Rakennusvalvonta on toiminut osan vuodesta vajaalla resurssilla rakennustarkastajan siirryttyä tilapalveluiden rakennuttajan tehtäviin.

Talous:

Toimintatuotot:

Maksutuotot: Tuottoylitys n. 37.000 €, rakennusvalvonnan tuotot ylittyneet.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: Kulualitus n. 19.800, säästö rakennustarkastajan palkkakuluista. Osa katselmuksista jouduttiin ostamaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Tilivelvollinen viranhaltija: maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko

Toiminnan kuvaus

Yhdyskuntarakenteiden muodostumista ja maankäyttömuotojen ohjausta hoidetaan maankäytön strategiaan pohjautuen. Välineinä ovat yleis- ja asemakaavat sekä suunnittelutarve- ja poikkeamisluvat. Lisäksi tulosalue vastaa maapolitiikan hoidosta ja päätösten viennistä käytäntöihin. Maankäytössä toimii maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) edellyttämä kaavoittaja.

Palvelut: yleis- ja asemakaavoitus, **kunnallistekniikan suunnittelu**, paikkatieto ja maaomaisuus.

Tehtävät:

- maankäytön suunnittelu sekä MRL:n kunnalle määräämät viranomaistehtävät
- maarakentamisen ja vesihuoltotoiminnan mittaukset sekä muut mittauspalvelut
- kunnan kiinteistöjen hankintaan ja luovutuksiin liittyvä valmistelu.

Suoritteet

Suoritteet	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Tot %	Poikkeama
Maankäyttö						
Yleiskaavoitus						
Valmistuneet yleiskaavat kpl	0	0	2	0	0	-2
Valmistuneet yleiskaavat ha	0	0	2 500	0	0	-2 500
Asemakaavoitus						
Valmistuneet asemakaavat kpl	4	6	5	4	80	-1
Valmistuneet asemakaavat ha	48,5	78	50	67	134	17
Tonttimyynti						
Myyntikaupat kpl (asuin- ja toimitilat)	9	15	25	11	44	-14
Myyntikaupat ha (asuin- ja toimitilat)	13	6	15	3	20	-12
Uudet vuokrasopimukset kpl	4	9	5	7	140	2
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Uusi yleiskaavasuunnittelija aloitti virassaan maaliskuussa 2018. Yleiskaavoitus on pitkäjänteistä ja aikaa vievää työtä. Pitkään vireillä ollutta ja ensimmäiseksi työtehtäväksi valikoitunutta Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaa oli työstetty aiemmin odotettua vähemmän, jonka johdosta kaavoitus lähti alkutekijöistään. Vuonna 2018 laitettiin vireille myös Punkan alueen osayleiskaavoitus ja selvityksiä on laadittu. Lisäksi yleiskaavasuunnittelijaa ovat työllistäneet vuonna 2018 edellisvuosia enemmän suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamislupien valmistelut.

Tonttimyynti on ollut vähäistä yleisestä suhdannetilanteesta johtuen. Toisaalta kunta ei ole myöskään saanut uusia kaava-alueita rakentamisvalmiuteen tavoiteaikataulujen mukaisesti. Uusien alueiden tontteja on tullut varattaviksi, mutta esim. Kauriinmaalle ja Mäyrään ei edelleenkään päästä rakentamaan. Asemakaava-alueiden tontit eivät käy kaupaksi, mutta samanaikaisesti rakennuslupia on myönnetty runsaasti haja-asutusalueelle. Tavoitteena on monipuolistaa kunnan tonttitarjontaa, jotta jokaiselle rakentajalle olisi tarjota sopiva rakennuspaikka.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), maankäyttö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	6,5	6	5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Kunnallistekniikan suunnittelu siirtyi tila- ja aluepalveluun, -1 maanrakennusinsinööri.

Tuloarviot ja määrärahat:

Käyttötalous

Maankäyttö	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	46 422	23 612		23 612	35 655	12 044	51,01%
Maksutuotot	23 126	26 785		26 785	72 320	45 535	170,00%
Muut toimintatuotot	227 024	177 275	15 000	192 275	209 457	17 182	8,94%
Toimintatuotot	296 572	227 672	15 000	242 672	317 432	74 760	30,81%
josta sisäiset	44 686	22 589		22 589	22 783	194	0,86%
Valmistus omaan käyttöön	20 706	5 065		5 065	9 137	4 072	80,39%
Henkilöstökulut	-268 791	-274 669		-274 669	-251 249	23 420	-8,53%
Palvelujen ostot	-93 744	-118 636		-118 636	-113 630	5 006	-4,22%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 395	-7 202		-7 202	-6 664	538	-7,47%
Muut toimintakulut	-40 277	-32 185		-32 185	-30 958	1 227	-3,81%
Toimintamenot	-406 207	-432 692		-432 692	-402 501	30 191	-6,98%
josta sisäiset	-34 279	-34 923		-34 923	-35 225	-302	0,86%
Toimintakate (netto)	-88 928	-199 956	15 000	-184 956	-75 932	109 024	-58,95%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-20 681	-20 681		-20 681	-20 681	0	-0,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-552	-552		-552	-552	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-11 496	-12 434	0	-12 434	-10 910	1 524	-12,26%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-121 657	-233 623	15 000	-218 623	-108 075	110 548	-50,57%

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Kunnallistekniikan suunnittelu siirrettiin valtuuston 5.2.2018 päätöksellä tila- ja aluepalveluihin.

Talous

Toimintatuotot:

Myyntituotot: Tuottoylitys n. 12.000 €, kaivulupia ja sijoituslupia arvioitua enemmän.
Maksutuotot: Tuottoylitys n. 45.500 €, yksityisten maiden kaavoituksesta saatuja tuottoja.

Muut toimintatuotot: Tuottoylitys n. 17.200 €, tonttivuokria kertyi arvioitua enemmän.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: Kulualitus n. 23.400, työsuojeluvaltuutettuna toimineen palkan jako henkilöstöhallintoon vähensi palkkakulua.

TULOSALUE**MAASEUTU- JA KYLÄPALVELUT**

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila

Toiminnan kuvaus

Maaseutu- ja kyläpalvelut tulosalue hoitaa Janakkalan osalta yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittelyä sekä kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita. Lisäksi hoidetaan Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraustoiminta.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TP2018
Maaseutu- ja kyläpalvelut	0	0	0	0
Lisätietoja:				

Tuloarviot ja määrärahat:**Käyttötalous**

Maaseutu- ja kyläpalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	7 237	8 905		8 905	6 564	-2 341	-26,28%
Muut toimintatuotot	75 994	75 000		75 000	82 497	7 497	10,00%
Toimintatuotot	83 231	83 905		83 905	89 061	5 156	6,15%
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 310</i>	<i>3 550</i>		<i>3 550</i>	<i>1 259</i>	<i>-2 291</i>	<i>-64,52%</i>
Henkilöstökulut	-9 745	-6 165		-6 165	-6 256	-91	1,47%
Palvelujen ostot	-91 991	-92 080		-92 080	-66 461	25 619	-27,82%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-990	-4 190		-4 190	-9 129	-4 939	117,88%
Avustukset	-138 932	-142 050		-142 050	-140 665	1 385	-0,98%
Muut toimintakulut	-11 271	-11 057		-11 057	-11 147	-90	0,82%
Toimintamenot	-252 929	-255 542		-255 542	-233 658	21 884	-8,56%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-99 479</i>	<i>-99 327</i>		<i>-99 327</i>	<i>-74 424</i>	<i>24 903</i>	<i>-25,07%</i>
Toimintakate (netto)	-169 697	-171 637		-171 637	-144 597	27 040	-15,75%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-3 460	-3 581	0	-3 581	-3 239	342	-9,55%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-173 158	-175 218	0	-175 218	-147 836	27 382	-15,63%

Olenneiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:**Talous****Toimintamenot:**

Palvelujen ostot: Kulualitus n. 25.600 €, palvelujen oston sisäinen lasku marras-joulukuulta Maaseutupalveluyksiköstä Maaseutu- ja kyläpalveluihin on myöhästynyt vuoden 2018 kirjauksista ja kirjautuu vuodelle 2019. Laskun summa on 12.592,03 €.

TULOSALUE**MAASEUTUPALVELUYKSIKKÖ**

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluyksikkö Häme vastaa lakisääteisten maaseutuhallinnon palvelujen tuotannosta koko Riihimäen sekä Hämeenlinnan seuduilla siten, että syntyneet kustannukset jaetaan alueen kunnille palvelun tarpeen laajuutta kuvaavilla mittareilla. Yksikkö voi tämän lisäksi myydä alueen kunnille lisäpalveluja, maaseutuhallinnon ei-lakisääteisiin tehtäviin, kuten mm. Janakkala ostaa palvelua hallinnollisiin tehtäviin, yksityistieasioihin ja maaseudun kehittämisen tehtäviin.

Maaseutupalveluyksikön toiminta on hajautettu toiminta-alueen kuntiin, mutta päätoimipaikka on Janakkalassa, josta myös yksikön toimintaa ohjataan. Tukien piirissä on n. 28.500 ha peltoalaa.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), maaseutupalveluyksikkö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	8,5	8	8
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tuloarviot ja määrärahat:**Käyttötalous**

Maaseutupalvelu yksikkö	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	426 080	435 990		435 990	359 345	-76 645	-17,58%
Toimintatuotot	426 080	435 990		435 990	359 345	-76 645	-17,58%
<i>josta sisäiset</i>	87 316	88 270		88 270	62 960	-25 310	-28,67%
Henkilöstökulut	-346 885	-353 764		-353 764	-332 575	21 190	-5,99%
Palvelujen ostot	-21 742	-32 650		-32 650	-13 842	18 808	-57,61%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 308	-9 578		-9 578	-1 577	8 001	-83,54%
Muut toimintakulut	-12 230	-11 657		-11 657	-11 241	416	-3,57%
Toimintamenot	-383 166	-407 649		-407 649	-359 234	48 415	-11,88%
<i>josta sisäiset</i>	-14 368	-18 575		-18 575	-14 952	3 623	-19,50%
Toimintakate (netto)	42 914	28 341		28 341	110	-28 230	-99,61%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	-13 418	-14 807	0	-14 807	-12 678	2 129	-14,38%
Tehtävän kokonaiskustannukset	29 496	13 534	0	13 534	-12 568	-26 101	-192,86%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot:

Myyntituotot: Tuottoalitus n. 76.600 €, Palvelujen myynnin sisäinen lasku marras-joulukuulta Maaseutupalveluyksiköstä Maaseutu- ja kyläpalveluihin on myöhästynyt vuoden 2018 kirjauksista ja kirjautuu vuodelle 2019. Laskun summa on 12.592,03 €.

TULOSALUE**TILA- JA ALUEPALVELUT**

Tilivelvollinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö Juha Härkönen

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ylläpito kokonaistaloudellisesti hyödyntäen olemassa olevien tilojen kapasiteetti. Kunnan omaan käyttöön tulevan uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien alueiden kunnossapito.

Sisältää palvelut: tila- ja aluepalvelut yleiset, kiinteistöjen kunnossapito (laitetoiminnot, rakennuskorjaukset, rakennuttaminen), alueiden kunnossapidon (katu-, viher-, liikunta-, kiinteistö-, ja erityisalueet) sekä kunnallistekniikan suunnittelu.

Tehtävät:

- kunnan omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen kiinteistöjen sekä tulosalueen vastuulla olevien alueiden hoito ja ylläpito kokonaistaloudellisesti
- kiinteistöjen ja alueiden energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- ylläpitokorjauksien, kiinteistönhoitotöiden, rakennuttamispalvelujen ja alueiden kunnossapidon toteuttaminen
- talonrakennus- ja liikuntapaikkainvestointiohjelman toteuttaminen
- konepalveluiden tuottaminen
- katu- ja reittivalaistuksen ylläpito ja kehittäminen
- kunnallistekniikan suunnittelu, urakoiden koordinointi hankintoihin ja liikennesuunnittelu.

Suoritteet

Suoritteet	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Tot %	Poikkeama
Tila- ja aluepalvelut						
Energia ja vesi € / R-m ³ / v	5,28	5,13	5,68	5,35	94	-0,33
Rakennus R-m ³	354 539	351 586	357 572	357 110	100	-462
Metsien hakkuusuurite m ³	5 257	6 000	6 200	7 218	116	1 018
Katujen kunnossapito € / km	3 654	3 700	3 750	3 768	100	18
Lisätietoja:	- kunnossapidettäviä katuja 111 km ja kevyenliikenteen väyliä 89 km - rakennettuja puistoja 48 ha - talousmetsiä 834 ha ja puistometsiä 370 ha					

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:**Tulosalueen HTV**

Henkilötyövuodet (htv), tila- ja aluepalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	25	26	27
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	2		
Määräaikaiset			3
Työllistetyt			3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tuloarviot ja määrärahat:

Käyttötalous

Tila- ja aluepalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	372 122	347 594		347 594	385 171	37 577	10,81%
Muut toimintatuotot	6 560 067	7 291 589		7 291 589	7 665 760	374 171	5,13%
Toimintatuotot	6 932 189	7 639 183		7 639 183	8 050 931	411 748	5,39%
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 302 156</i>	<i>6 983 259</i>		<i>6 983 259</i>	<i>7 015 210</i>	<i>31 951</i>	<i>0,46%</i>
Valmistus omaan käyttöön	116 087	96 300	90 000	186 300	285 561	99 261	53,28%
Henkilöstökulut	-1 363 002	-1 279 769	0	-1 279 769	-1 411 784	-132 015	10,32%
Palvelujen ostot	-2 151 030	-2 407 850	-6 000	-2 413 850	-2 294 519	119 331	-4,94%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 212 261	-2 251 351		-2 251 351	-2 217 337	34 014	-1,51%
Muut toimintakulut	-190 698	-182 458	-77 250	-259 708	-343 839	-84 131	32,39%
Toimintamenot	-5 916 992	-6 121 428	-83 250	-6 204 678	-6 267 478	-62 800	1,01%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-267 532</i>	<i>-295 415</i>		<i>-295 415</i>	<i>-324 607</i>	<i>-29 192</i>	<i>9,88%</i>
Toimintakate (netto)	1 131 283	1 614 055	6 750	1 620 805	2 069 013	448 209	27,65%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 900 150	-4 017 241		-4 017 241	-3 996 360	20 881	-0,52%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 152	-1 152		-1 152	-846	306	-26,56%
Muut laskennalliset kustannukset	103 452	108 199	0	108 199	116 356	8 157	7,54%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 666 566	-2 296 139	6 750	-2 289 389	-1 811 837	477 553	-20,86%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

- Koulu- ja monitoimikeskusten hankesuunnittelu työllisti koko vuoden ajan henkilöstöä runsaasti.
- Paloasema otettiin käyttöön 1.3.2018.
- Turengin linja-autoasema purettiin vuoden alkupuoliskolla.
- Kirjasto-liikuntahallin aurinkovoimalan 1. toimintavuosi tuotti 44,2 MWh, n. 20 % koko kirjasto-liikuntahallin sähköenergiasta.
- Tervakoskella Savilahdentie 2 (Lumikellot) myynti alkuvuodesta.
- Turengin ja Tervakosken alueiden aluehoitourakoiden uusi sopimuskausi alkoi 16.10.2018.
- Resurssipula vaikeutti talonrakennus- ja infrainvestointien toteuttamista varsinkin vuoden alkupuoliskolla.
- Kunnallistekniikan suunnittelu siirrettiin valtuuston 5.2.2018 päätöksellä tila- ja aluepalveluihin.

Talous

Toimintatuotot:

Muut toimintatuotot: Tuottoylitys n. 374.200 €, sisäisten vuokrien nousu, uuden Paloaseman vuokratuotot, autolämmityspaikkojen maksut nostivat toimintatuottoja.

Valmistus omaan käyttöön:

Tuottoylitys n. 99.300 €, investoinneista johtuva henkilöstön ennakoitua laajempi osallistuminen koulu- ja monitoimikeskuksien hankesuunnitteluun.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: Kuluylyitys n. 132.000 €, infrainvestointien toteutukseen palkatun määräaikainen valvontainsinööri ja alkuvuodesta kahden rakennuttajan palkkakustannukset nostivat palkkakustannuksia yli arvioidun. Erilliskorvauksien nousu johtuu pääasiassa eri tilaisuuksien järjestelyistä.

Muut toimintakulut: Kuluyitys n. 84.100 €, koneiden ja laitteiden vuokrat ylittyivät sisäilmapuhdistimien kasvavan tarpeen vuoksi.

TULOSALUE**LIIKUNTAPALVELUT**

Tilivelvollinen viranhaltija: liikuntapäällikkö Inkeri Jortikka

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle.

Liikuntapalvelut sisältää varsinaisen toiminnan, uimahallin, liikuntahallin, keilahallin sekä urheilu- ja ulkoilualueet kunnossapitoa lukuun ottamatta (kentät, luistinradat, reitit, ladut, uimarannat) (Liikuntalaki 390/2015).

Suoritteet

Suoritteet	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Tot %	Poikkeama
Liikuntapalvelut						
Ulkoilu- ja urheilualueet	44	44	47	45	96	-2
Liikuntalaitokset	2	2	2	2	100	0
Liikuntahalli						
Vakiovuorot (kpl/vuosi)			2 200	2 722	124	522
Turnaukset ja yksitt. varaukset /h/vuosi)			350	481	137	131
Uimahalli						
Kävijämäärät			56 000	44 565	80	-11 435
Vakiovuorot						
-aukioloaikoina (h/vuosi)			600	519	87	-81
-aukioloaikojen ulkopuolella (h/vuosi)			400	287	72	-113
Liikunnanohjaus						
Erityisliikunta, ohjaustunnit (h/vuosi)			700	741	106	41
Erityisliikunnan asiakkaat (hlöä/vuosi)			470	738	157	268
Muu ohjattu liikunta, ryhmät (h/vuosi)			210	366	174	156
Muu ohjattu liikunta, asiakkaat (hlöä/vuosi)			190	3 328	1 752	3 138
Uinninopetus, opetustunnit (h/vuosi)			250	403	161	153
Uinninopetus, oppilaat (hlöä/kpl)			450	4 007	890	3 557
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Ulkoilu- ja urheilualueet: Tervakosken uusi tekonurmikenttä valmistui 2018 vanhan hiekkakentän/luistelualueen paikalle. Skeittiparkkia ei rakennettu vuonna 2018, vaan vanhan tekonurmen alle jääneen hiekkakentän tilalle perustettiin uusi hiekkakenttä/luistelualue. Tervakosken skeittipaikan/muun nuorisoliikunta-alueen tekemiseen on varattuna vuodelle 2019 85.000 €. Alueen suunnittelussa osallistetaan nuoria, jotta alueesta saataisiin mahdollisimman hyvin käyttäjiä palveleva kokonaisuus.

Liikuntahalli: tilavarausjärjestelmän käyttö ollut järjestelmällistä, jolloin vuorojen seuranta on tehostunut.

Uimahalli: Uimahallin kävijämäärä jäi selvästi arvioidusta johtuen uimahallin aukiolon supistamisesta toukokuu-elokuussa. Kävijämäärään vaikutti myös poikkeuksellisen hieno kesäinen sää toukokuussa sekä elokuussa. Uimahallin aukioloajan ulkopuolisia vuoroja ei myyty niin paljoa, kuin oli arvioitu. Tähän vaikuttaa mm. Hämeenlinnan uimahallin remontin valmistuminen.

Liikunnanohjaus: Liikuntapalveluille palkattiin liikunnanohjaaja elokuussa 2018. Liikunnanohjaajan työpanos on lisännyt suoritelmää, kuten ohjattu liikunta sekä uinninopetus. Liikuntapalveluilla on uusia palveluita: avoin liikuntasali, avoin kuntosaliohjaus, uintikerhot ja uimakouluja, joita ei ole ennalta arvioitu. Lisäksi uimaopetuksen tilastointia ja organisointia on vuoden aikana kehitetty siten, että jokainen osallistuja tulee merkatuksi, mikä näkyy suoritteissa merkittävänä poikkeamana.

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), liikuntapalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	4,4	4,4	5,4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt	1		
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

v. 2018 +1 liikunnanohjaaja

Tuloarviot ja määrärahat:

Käyttötalous

Liikunta	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	10 109	1 000		1 000	18 911	17 911	1 791,14%
Maksutuotot	179 197	168 000		168 000	142 898	-25 102	-14,94%
Muut toimintatuotot	74 797	63 100		63 100	60 642	-2 458	-3,90%
Toimintatuotot	264 103	232 100		232 100	222 451	-9 649	-4,16%
<i>josta sisäiset</i>	<i>10 109</i>				<i>18 967</i>	<i>18 967</i>	
Henkilöstökulut	-162 798	-185 362	-17 800	-203 163	-230 351	-27 188	13,38%
Palvelujen ostot	-181 939	-148 790		-148 790	-187 784	-38 994	26,21%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 621	-27 489		-27 489	-20 893	6 596	-24,00%
Avustukset	-17 485	-17 500		-17 500	-17 493	7	-0,04%
Muut toimintakulut	-487 620	-573 061		-573 061	-574 939	-1 878	0,33%
Toimintamenot	-881 463	-952 202	-17 800	-970 003	-1 031 459	-61 456	6,34%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-575 304</i>	<i>-648 830</i>		<i>-648 830</i>	<i>-646 322</i>	<i>2 508</i>	<i>-0,39%</i>
Toimintakate (netto)	-617 360	-720 102	-17 800	-737 903	-809 008	-71 105	9,64%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-21 166	-93 903		-93 903	-100 308	-6 405	6,82%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-7 080	-6 972		-6 972	-6 936	36	-0,52%
Muut laskennalliset kustannukset	-13 014	-14 441	0	-14 441	-15 889	-1 448	10,03%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-658 620	-835 418	-17 800	-853 219	-932 141	-78 922	9,25%

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Liikuntapalvelut vahvistui liikunnanohjaajalla 8/2018, mikä on mahdollistanut uusia liikuntapalveluita: alakoululaisten uintikerhot 3krt / vko, aikuisten uimakoulujen järjestämisen 2 x 5 krt-kurssi, maahanmuuttajien uimakoulu 5 krt, avoin liikuntasali 1krt / vko, kuntosaliopastus 1krt / vko, vesijumpat 3 krt / vko. Liikuntapalvelut on osallistunut vuonna 2018 yleisurheilukentän yleissuunnitel-

man tekemiseen ja ollut mukana koulu- ja monitoimikeskusten hankesuunnittelussa. Järjestöyhdistyötä tehtiin maaliskuussa yhdistysillassa ja joulukuussa seuraforumissa. Lisäksi järjestöille järjestettiin kaksi kertaa tilaisuus uuden liikuntahallin suunnittelun osalta. Voimaa vanhuuteen -kehittämissuunnitelma valmistui joulukuussa.

Talous

Toimintatuotot:

Myyntituotot: tuottoylitys n. 17.900 €, sisäiset myyntituotot sivistystoimesta (eskari- ja koululaisuintien opetus).

Maksutuotot: tuottoalitus n. 25.100 €, uimahallin kävijämäärä jäi arvioidusta.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: kuluylitys n. 27.200 €, liikunnanohjaajan palkkakulut 8-12/2018.

Palvelujen ostot: kuluylitys n. 39.000 €, uimahallin lipunmyynti-kahviotyön sekä uinninvalvonnan ostotarve yksityiseltä palveluntuottajalta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat: kulualitus n. 6.600 €, tiukka ostokuri em. kuluylitysten vuoksi.

TULOSALUE**ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT**

Tilivelvollinen viranhaltija: palvelupäällikkö Marko Vilkman

Toiminnan kuvaus

Ateriapalvelujen toimintaa ohjaavat arvot ovat terveellisyys, asiakaslähtöisyys ja taloudellisuus. Päivittäinen lounasaterioiden määrä on n. 3.500 annosta.

Puhtauspalvelut vastaamme kunnan kiinteistöjen siisteydestä ja puhtaudesta, joko omana työnä ja/tai yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Sisältää palvelut: Ateria- ja puhtauspalveluiden yhteiset kulut, keskuskeittiö, palvelukeittiöt, puhtauspalvelut/laitossiivous ja puhtauspalvelut/laitospalvelut.

Tehtävät:

- ateria- ja puhtauspalveluiden suunnittelu ja johtaminen
- keskuskeittiön toiminnan ja tuotannon suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- palvelukeittiöiden ateriapalvelun toiminnan suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- kunnan omistamien ja omassa käytössä olevien vuokrattujen tilojen toimintojen vaatiman puhtauspalvelun tuottaminen.

Suoritteet

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Tot %	Poikkeama
Koululounaat kpl	414 117	410 465	409 530	400 127	98	-9 403
Päiväkotilounaat, kpl	132 467	139 000	126 689	121 746	96	-4 943
Kotiateriat, kpl	22 249	23 500	29 910	24 544	82	-5 366
Kokopäivähoito, lounas, kpl	74 280	76 100	75 964	78 578	103	2 614
Kokopäivähoito, päivällinen, kpl			74 864	72 205	96	-2 659
Puhtauspalvelu, siivottavat m2	61 744	63 198	67 144	67 144	100	0
Lisätietoja:	Tulevat sotepalvelut, tuotantotavan tarkastelu ja kouluverkko vaikuttavat tulosalueen suoritemäärään.					

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	91	93	92
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			1
Määräaikaiset			2
Työllistetyt	4		5
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			2

Tuloarviot ja määrärahat:

Käyttötalous

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	5 417 321	5 532 008		5 532 008	5 521 826	-10 182	-0,18%
Tuet ja avustukset	989				3 959	3 959	
Muut toimintatuotot	17 005	0		0	-13	-13	
Toimintatuotot	5 435 314	5 532 008		5 532 008	5 525 772	-6 236	-0,11%
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 317 810</i>	<i>5 399 976</i>		<i>5 399 976</i>	<i>5 401 377</i>	<i>1 401</i>	<i>0,03%</i>
Henkilöstökulut	-2 824 302	-2 990 831		-2 990 831	-2 962 791	28 040	-0,94%
Palvelujen ostot	-737 481	-744 883		-744 883	-805 582	-60 699	8,15%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 304 198	-1 310 160		-1 310 160	-1 360 957	-50 797	3,88%
Muut toimintakulut	-408 113	-377 156		-377 156	-379 391	-2 235	0,59%
Toimintamenot	-5 274 093	-5 423 030		-5 423 030	-5 508 721	-85 690	1,58%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-370 236</i>	<i>-388 569</i>		<i>-388 569</i>	<i>-388 750</i>	<i>-181</i>	<i>0,05%</i>
Toimintakate (netto)	161 221	108 978		108 978	17 051	-91 927	-84,35%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-35 832	-35 833		-35 833	-40 742	-4 909	13,70%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-20 592	-20 220		-20 220	-20 220	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-150 792	-162 963	0	-162 963	-157 656	5 307	-3,26%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-45 996	-110 038	0	-110 038	-201 567	-91 529	83,18%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Pyhämäen päiväkodin ja Leikkivakan toiminta loppui kesäkuussa. Palolaitokselta vapautuneisiin tiloihin teollisuustalolle muutti tilapalvelut, myös paja otti myös käyttöönsä. Aluetekniikka lisäsi tilojaan teollisuustalolla. Veturi muutti tilapalvelujen vanhoihin tiloihin Juttilantielle. Valtuustosalissa pidetään koululaisille oppitunteja.

Talous

Toimintatuotot:

Myyntituotot: Tuottoalitus n. 10.200 €, ateriamääriä tilattu arvioitua vähemmän.

Tuet ja avustukset: Tuottoylitys n. 4.000 €, palkkatuki työllistetyistä (laitospalvelut).

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: Kulualitus n. 28.000 €, toimintaa tehostettu, mm. moniosaamista lisäämällä, sijaismäärärahat (poissalot) palveluiden ostoissa (Seuturekry).

Palvelujen ostot: Kuluylitys n. 60.700 €, Seuturekryn sijaismäärärahat ylittyneet (vaki-naisten henkilöstön poissaolot).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Kuluylitys n. 50.800 €, elintarvikemäärärahat riittämättömiä. Asiakkaiden erityisruokavaliot lisääntyneet. Laitoshoidossa oleville on lisätty proteiinipitoinen välipala.

PERUSTURVA- LAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Perusturvalautakuntaan kuuluvat seuraavat tulosalueet: talous- ja hallintopalvelut, vanhustyö, sosiaalityö, vammaistyö ja terveydenhuolto.

Perusturvalautakunnan alaisen toiminnan kokonaisvastuu: perusturvajohtaja Matti Valtonen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Toimialan strategiset tavoitteet

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Sote-uudistuksessa kuntanäkökulmana lähipalvelujen turvaaminen kuntalaisille lähtökohtana palvelu- ja kustannus-hyöty.	Sanallinen analyysi.	Eri viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden osallistuminen ja vaikuttaminen sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun. Hanke-salkku tukee perusturvan strategisia tavoitteita.	Tavoitteen toteuttamiseksi eri viranhaltijat ovat edelleen käyttäneet huomattavasti työ-aikaa Sote-uudistuksen / Oma Häme-valmisteluun. Eri työryhmät ovat pyrkineet löytämään yhteisiä linjauksia ja valmistelevat palvelurakenteita tulevaa maakuntaa varten. Mm. ikäihmisten palveluiden työryhmä on tehnyt ikääntyneiden palveluiden yhteen sovitetusta kokonaisuudesta luonnoksen, joka valmistuu maaliskuuhun 2019 mennessä. Maakunnallinen Kanta-Hämeen perheoikeudellinen yksikkö aloitti toimintansa 1.1.2019 Hämeenlinnassa. Terveydenhuollon esimiehiä on ollut valmis-telemassa Huomisen terveyskeskus-hankemusta Sitralle OmaHämeen kanssa. Hankkeen käynnistyttyä Tervakosken terveys-asema ja esimiehet ovat osallistuneet Sitran rahoittamaan Huomisen terveyskeskus-hankkeeseen.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
				Osallistutaan maakunnan valinnanvapauspilotin suunnitteluun ja mahdolliseen toteuttamiseen.	Perusturva osallistui maakunnallisen valinnanvapauspilotin valmisteluun. Hankkeessa olivat mukana kaikki Kanta-Hämeen kunnat. Lakien voimaantulon ja Sote-uudistuksen lykääntymisen vuoksi maakunnallisia valinnanvapauspilotteja ei ole toteutettu.	2
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Perhekeskuksen toimintakulttuuri muotoutuu. Perhekeskuksen toiminta vakiinutetaan ja yhdyspintaa kunnan ja maakunnan välissä selkiytetään.	Henkilöstön ja asiakkaiden kokemus Tampereen yliopiston tapaustutkimusraportti LAPE-hankkeen tavoitteiden toteutuminen Asiakkaiden yhteydenottojen määrä palveluohjaajalle Asiakkaiden sähköisten yhteydenottojen määrä palveluohjaajalle Palvelutarpeen arviointien määrä	Toimintaa kehitetään ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä LAPE-hankkeen, kolmannen sektorin ja perheiden kanssa. Perhekeskuksessa on palveluohjaaja (1) ja toiminnan johtaja (½).	Perhekeskuksen palvelutoiminnan kehittäminen on jatkunut suunnitellusti LAPE-hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Moniammatillinen johtotiimi vastaa toiminnasta. Oman perhekeskustoimintamallin lisäksi on osallistuttu maakunnallisen perhekeskuksen toimintamallin kehittämiseen Oma Hämeen Lape-hankkeessa. Tampereen yliopiston sosiaalityön tutkijatiimin tapaustutkimusraportti on valmistunut. Tutkimus nosti esille monialaisen yhteistyön ja integraation kriittiset tekijät (tunnistaminen ja kohdentaminen, vastuuneuvottelut ja rajan ylitykset, osallisuus ja yhdessä tekeminen, tiedon luominen ja siirtäminen) ja niiden huomiointin toimintamallin kehittämisessä. Pääosa yhteydenotoista kirjataan Pro-Consonan asiakaskertomusteksteihin, jotka tiedot eivät siirry ohjelman tilastointiosaan. Erillistä manuaalista tilastoa yhteydenotoista ei pidetä. Tästä johtuen yhteydenottojen kokonaismäärä ei ole tiedossa. Sähköisiä yhteydenottoja perhekeskuksen	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
			Keskuksen yhteistyökumppaneiden määrä		nettisivujen kautta on tullut vähäisissä määrin. Yhteydenottomuotoa tulee edelleen markkinoida. Perhekeskuksessa on tehty vuonna 2018 palvelutarpeen arviointi 49 perheelle. Perhekeskuksella on yhteistyökumppaneina seurakunnan lisäksi kymmenen yhdistystä (mm. 4H, Martat, Fin-Fami, Kanta-Hämeen perhetyö ry, Mannerheimin lastensuojeluliitto).	
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut. Palvelurakenteiden optimointi	Asiakkaiden palveluohjaus ja koordinointi uudistetaan asiakaslähtöisesti tavoitteena toiminnallisen tuottavuus- ja taloushyödyn aikaan saaminen.	Sanallinen analyysi.	Palveluohjausprosessi kuvataan vuoden 2018 loppuun mennessä.	Perhekeskuksen palveluohjauksen kuvaus on tehty.	5
				Perusturvan hankesalkku (projektit) pidetään ajan tasalla.	Hankesalkku on POP-työryhmän yllä pitämä ja ajan tasalla	5
				Parrun (ostettavien asumispalvelujen koordinoitavuusryhmä) prosessi on kuvattu.	Parrutyöryhmän toiminta on päätetty lopettaa. Mielenterveystyön ostettu asuminen on seudullisesti kilpailutettu. Vammaistyön ostetun asumisen päätökset ovat ajantasaiset. Aikuisssosiaalityössä on vain yksi ostetun asumisen asiakas. Jatkossa ostetun asumisen osalta käydään neuvotteluja eri tulosalueiden kesken tarvittaessa asiakaskohtaisesti.	2
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Tehokkaat työllistämistoimenpiteet	Kuntouttavan työtoiminnan, pajatoiminnan ja seinättömän pajatoiminnan palvelut ja niiden turvaaminen ja kehittäminen asetetaan kärkihankkeeksi syrjäyty-	Sanallinen arvio. Työttömyysprosentti. Nuorten työttömyysprosentti.	Seurataan Janakkalan työpajan täyttö-/käyttöastetta ja läsnäolopäivien kehitystä. Kunnan muihin yksiköihin sijoitettujen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita pyritään lisäämään.	Janakkalan työttömyysaste oli vuoden 2018 alussa 8,2 % ja joulukuun lopussa 7,9 %. Nuorten (alle 25-vuotiaat) työttömyysaste oli vuoden 2018 alussa 16 % ja joulukuun lopussa 13,9 %. Kuntouttavassa	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
		misen ehkäisy- ja talouden tasapainotustyössä. (Huom! Työllisyyspalvelut jäävät soteuudistuksessa kunnan tehtäväksi).	Kuntouttavan työtoiminnan määrä. Kuntouttavasta työtoiminnasta siirtyneet asiakkaat kunnan palkkatuelle, työkokeiluun, opiskelemaan tai palkkatyöhön.		työtoiminnassa toteutuma oli 6502 päivää (tavoite 6 400 päivää).. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli työpajalla 80, kunnan muissa paikoissa 10, seurakunnalla 8, Samarialla 4, Kinolla 8, kissakoti Kattilassa 2, Luotsilla 1 ja Hämeen Setlementillä 2 asiakasta. Seurantajaksolla kuntouttavasta työtoiminnasta palkkatuelle siirtyi 2, työkokeiluun 8, opiskelemaan 10, työvoimapoliittiseen koulutukseen 2 ja palkkatyöhön 2 asiakasta. Kunnan muihin yksiköihin sijoitettujen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden määrä oli 10. Määrä on pysynyt suunnilleen ennallaan. Hyödynnetään käyttöön otettavalla Walmuohjelmalla työpajan asiakkaiden kuntoutuksen etenemistä.	
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Strateginen linjalinta perusturvan investointikohteiden (peruskorjaus, perusparannus, uudiskohteet) määrittelyssä näkökulmana lähipalvelujen turvaaminen kuntalaisille sote- ja maakuntauudistuksessa	Sanallinen arviointi.	Investointikohteet valittu optimaalisesti kustannus-hyötynäkökulmasta. Päätösten tie-toipohjana Sote-uudistuksen taustamuuttajat selvitetty.	Kunnan sisäinen yhteistyö on tässä toiminnut hyvin. Ongelmana on avoinna oleva valtakunnallinen tilanne myös sote-kiinteistöjen osalta. Perusturvan toimialan tärkein ja kiireisin peruskorjausta tai uudisrakennusta vaativa toimitila on Tervakosken terveysasema. Valtuuston päätöksen mukaisesti terveysaseman uudisrakennusta	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
					aletaan rakentamaan loppuvuodesta 2019.	
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Henkilöstön osaaminen vastaa kuntalaisten ohjaus- ja palvelutarvetta.	Täydennyskoulutuksen määrä, Sannallinen arviointi.	Huolehditaan henkilöstön osaamisesta perehdytyksen, täydennyskoulutuksen, työnohjauksen ja konsultaatioiden keinoin.	Perusturvan henkilöstölle on hankittu kattavasti tarvittavaa täydennyskoulutusta ja työnohjausta sitä tarvitseville henkilöstöryhmille. Täydennyskoulutusta on järjestetty sekä sisäisenä että ulkoisena koulutuksena. Terveystieteidenhuollossa Oppiportti-portaalia on hyödynnetty henkilöstön koulutuksessa ja terveysaseman koko henkilöstö on suorittanut Asiakaspalvelu terveydenhuollossa-koulutuksen. TyhyJana-Hankkeen pilotointi on päätynyt kotihoidossa joulukuussa 2018. Hankkeen myötä on tehty suunnitelma kotihoidon uudelleen organisoinniksi. Vammaistyössä järjestettiin koko henkilöstölle omana koulutuksena vaihtoehtoisten kommunikaatiomenetelmien koulutus ja henkilöstö on osallistunut Itsemääräämiskeuteen liittyvään koulutukseen.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Kotona asuminen on ensisijaista. Kotona asuu 75 vuotta täytäneistä 93 % (nyt 90 %).	Kotona asuvien 75 vuotta täytäneiden kuntalaisten määrä	Kotihoidon asiakkaan toimintakyvyn säilymistä tuetaan yksilöllisen aktivointisuunnitelman mukaisesti arjesta selviytymiseksi. Kotihoidon palvelut ja kuntoutukset keinot ovat täysin hyödynnetty asiakkaan hoidossa ennen hoivapaikkaan siirtymistä.	Asiakkaiden toimintakykyä tuetaan henkilökohallaisen liikkumissuunnitelman mukaisesti. Vanhustyön kirjaamistyöryhmä seuraa toteutuneiden liikkumissuunnitelmien määrää sekä laadullista kirjaamista. Ennen hoivapaikan hakemista on toteutettu säännönmukaisesti tehokuntoutusjaksot tarpeen mukaisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja kotihoidon toteuttamiseksi. Kotona asuu 91,5 % yli 75-vuotiaista.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strategisen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Terveysliikunta on osa ikäihmisen arjen elämää	Sanallinen arviointi	Toteutetaan poikkihallinnollisena yhteistyönä kolmannen sektorin kanssa kolmivuotinen "Voimaa vanhuuteen" ohjelma Ikäinstituutin tukemana. Alkukartoituksen jälkeen tehdään kehittämissuunnitelma alkuvuoden 2018 aikana.	Voimaa vanhuuteen-ohjelman toimintasuunnitelma on valmistunut. Poikkihallinnollisesti tehdyllä suunnitelmalla, jonka valmisteluun myös iäkkäät henkilöt ovat itse voineet osallistua, varmistetaan ja kehitetään ikäihmisten liikuntapalveluiden saatavuutta. Päämääränä on edistää kotona asuvien, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (75+) itsenäistä selviytymistä ja elämänlaatua terveysliikunnan avulla.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Terveystieteiden huollon sähköiset palvelut ovat tärkeä osa kuntalaisten terveyspalveluja.	Sähköisten palveluiden käytön määrä.	Otetaan uusia sähköisiä palveluja kuntalaisten käyttöön tukemaan omahoitoa sekä sujuvoittamaan sairauksien hoitoa. Terveystieteiden huollon ammattilaisia tuetaan toiminnan muutoksessa.	Vuoden lopussa oli käytössä 24 h ajanvarauspalvelu, sähköinen apuvälineiden huoltopyyntö, PEF- etämitaukset astman seurannassa, minunterveyteni.fi sekä sähköinen ajanvaraus laboratorioon sekä hoitajalle. Minunterveyteni.fi-palvelu sisältää mahdollisuuden tarkastella omia terveystietoja ja saada lisää tietoa terveydestä ja sairauksista, oirearvioita, suojatun tiedonvälityksen, reseptin uusintamahdollisuuden, sähköisen terveystarkastuksen ja valmennuksen sekä sähköisen ajanvarauksen. Toiminnan muutostyötä jatketaan tavoitteena sähköisten palveluiden käytön lisääntyminen. Klinik-ajanvarauspyyntöpalvelu on ollut käytössä koko vuoden. Palvelu toimii 24/7 ja mahdollistaa oireiden kuvaamisen ja ajanvarauspyynnön lähettämisen sähköisesti omahoitajalle, neuvolaan sekä suun terveydenhuoltoon. Neuvolassa otettiin käyttöön Chat-palvelu.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
					Jos asiakkaalla on kyttävää raskauteen tai alle 1 -vuotiaan vauvan terveyteen tai hyvinvointiin liittyen, hän voi keskustella chat-palvelussa terveydenhoitajan kanssa maanantaista torstaihin klo 12 -14. Kyseessä on pilotti, johon osallistuvat myös HML:n ja RMK:n terveyskeskukset. Kokeilu on ollut onnistunut ja sitä on jatkettu.	
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Vammaistyössä laajennetaan henkilöstön ammattiosaamista, jotta kunnan omissa palveluissa voidaan hoitaa vaativampaa hoivaa tarvitsevia asiakkaita.	Ostettujen asumispalveluvuorokausien määrä.	Vähennetään ostettujen asumispalvelujen määrää kotiuttamalla asiakkaita kunnan omiin palveluihin. Ostettujen hoitovuorokausien määrä vähenee vuositasolla noin 1 100 (vuonna 2018 noin 700).	Omiin asumispalveluihin on kotiutettu kolme asiakasta. Vuoden aikana kolme henkilöä on jouduttu sijoittamaan ostettuihin asumispalveluihin, mistä johtuen ostettujen hoitovuorokausien lukumäärä ei vähene tavoitteen mukaisesti.	3
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Kuntalaisten pääsy palveluihin on oikea-aikaista ja sujuvaa.	Palveluille asetettujen aikarajojen toteutuminen.	Palveluprosesseja kehitetään sujuvammaksi ja tehokkaammaksi, jotta kuntalaiset saavat palvelut vähintään määritellyissä aikarajoissa: Kiireetön pääsy lääkärille, hoitajalle ja fysioterapeutille (alle 7 vrk), asiakas saa puhelinyhteyden takaisinsoittojärjestelmä huomioiden alle 30 minuutissa.	Kiireetön pääsy (mittarina kolmas vapaa kiireetön aika) lääkärin vastaanotolle on ollut 18 päivää, hoitajalle 5 päivää ja fysioterapeutille 12 päivää. Kiireelliset, päivystykselliset asiakasasiat on hoidettu samana tai seuraavana päivänä kiireellisyydestä riippuen. Kiireettömän hoitoon pääsyn parantamiseksi esitettyä uutta sairaanhoitajan toimea ei saatu vuodelle 2018. Suun terveydenhuollossa kiireettömiin hammastarkastuksiin pääsi 5 kuukauden sisällä.	3

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
				Ympäri vuorokautiseen hoivaan sijoittaminen tapahtuu kolmen kuukauden sisällä myönteisestä päätöksestä.	Asiakas on saanut puhelinyhteyden terveysasemalta keskimäärin 20 min. Tavoite on toteutunut, mutta sairaalassa todettuja ympärivuorokautisen hoivan tarpeessa olevia kuntalaisia on jouduttu sijoittamaan lyhytaikaiseen hoivaan ostettuihin asumispalveluihin, jotta sairaalan akuuttipaikat eivät ruuhkautuisi. Näistä sijoituksista huolimatta erikoissairaanhoidon siirtoviivmaksuja kertyi 92 päivältä kustannusten ollessa 46 000 €.	5
				Vanhustyössä, sosiaalityössä ja vammaistyössä palvelutarpeen arviointi tehdään seitsemän vuorokauden kuluessa pyynnöstä.	Vammaistyössä palvelutarpeen arviointi on tehty 7 vuorokaudessa. Vanhustyössä tavoitteeseen ei päästy alkuvuonna, mutta tavoite toteutui loppuvuodesta. Sosiaalityössä palvelutarpeen alkuarviointi on tehty 7 vuorokaudessa ja varsinainen palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden kuluessa, joka on lain säättämä aikaraja.	4
				Omaishoidon tuen hakemus käsitellään ja arvioiva kotikäynti tehdään kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta.	Toteutunut sekä ikäihmisten että vammaisten omaishoidon tuen palveluissa.	5
				MYP:n (monialainen yhteispalvelu – sosiaalityö ja TE-hallinto) pitkäaikaistyöttömille tehdään palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden sisällä.	MYP:n (monialainen yhteispalvelu- sosiaalityö ja TE-hallinto) pitkäaikaistyöttömille on tehty palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden sisällä.	5
				Lastensuojeluilmoitukset käsitellään seitsemän vuorokauden sisällä ilmoituksesta.	Lastensuojeluilmoitukset ja kiireellisen tuen tarve on käsitelty ja arvioitu seitsemän vuoro-	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide 2018	Toteutuma 1.1. – 31.12.2018	Tila
				Palvelutarpeen arviointi tehdään kolmen kuukauden sisällä. Täydentävästä toimeentulotuesta tehdään päätös seitsemän vuorokauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.	kauden sisällä ilmoituksesta. Palvelutarpeen arviointi on tehty pääsääntöisesti kolmen kuukauden sisällä (muutama arviointi on ylittänyt määrääjän asiakkaasta johtuvista aikataulusyistä tai tapauksien peruuntumisista). Täydentävästä toimeentulotuesta on tehty päätös seitsemän vuorokauden kuluessa hakemuksen saapumisesta, mikäli päätöksen tekemiseen tarvittavat tositteet ja selvitykset ovat olleet riittävät.	5

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	320	325	334	328
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	11	11	11	11
Määräaikaiset				
Työllistetyt				5,2
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				

Käyttötalous

PERUSTURVALAUTAKUNTA	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	2 428 057	2 264 370	206 000	2 470 370	2 512 048	41 678	1,69%
Maksutuotot	3 432 014	3 341 070	307 600	3 648 670	3 678 586	29 916	0,82%
Tuet ja avustukset	58 252	82 000		82 000	79 486	-2 514	-3,07%
Muut toimintatuotot	967 985	966 720	43 300	1 010 020	1 060 790	50 770	5,03%
Toimintatuotot	6 886 307	6 654 160	556 900	7 211 060	7 330 909	119 849	1,66%
josta sisäiset	461 312	461 400		461 400	449 162	-12 238	-2,65%
Valmistus omaan käyttöön	34 234				0		
Henkilöstökulut	-17 060 741	-17 807 637	365 350	-17 442 287	-17 503 601	-61 313	0,35%
Palvelujen ostot	-32 431 079	-31 881 611	-1 180 850	-33 062 461	-33 372 318	-309 857	0,94%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 629 425	-1 622 008	-56 000	-1 678 008	-1 740 061	-62 053	3,70%
Avustukset	-1 871 447	-1 925 270	-77 000	-2 002 270	-1 981 110	21 160	-1,06%
Muut toimintakulut	-2 879 950	-3 113 898	-103 000	-3 216 898	-3 181 497	35 401	-1,10%
Toimintamenot	-55 872 641	-56 350 424	-1 051 500	-57 401 924	-57 778 588	-376 663	0,66%
josta sisäiset	-3 991 132	-4 189 897		-4 189 897	-4 159 901	29 996	-0,72%
Toimintakate (netto)	-48 952 100	-49 696 264	-494 600	-50 190 864	-50 447 678	-256 814	0,51%

Perusturvalautakunnan toimintatuotot olivat 7,3 milj. euroa ylittäen talousarvion noin 120 000 €. Toteuma oli 101,7 %. Toimintakulut olivat 57,8 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion noin 376 700 €. Toteuma oli 100,7 %. Toimintakatteen toteuma oli 100,5 %. Toimintatuottojen ja kulujen poikkeamia selvitetään tulosalueittain

TULOSALUE

TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Tulosalue käsittää perusturvalautakunnan ja perusturvan johtamisen, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston.

Perusturvalautakunta huolehtii kunnan asukkaille suunnatun sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Tavoitteena on tuottaa palveluita, jotka edistävät terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä. Perusturvalautakunnan palvelutoiminta käsittää ikäihmisten palvelut, sosiaalityön, vammaistyön ja terveydenhuollon.

Perusturvan johtamisen kustannuspaikka vastaa asioitten valmistelusta päätöksentekoa varten yhteistyössä tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toiminnan kehittämisestä, talouden ja hallinnon kokonaisvaltaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen avulla varmistetaan ao. ryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Tulosalueen kokonaisvastuu: talous- ja hallintopäällikkö Mauno Matikainen

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	4	4	4	4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset				
Määräaikaiset				
Työllistetyt				
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				

Käyttötalous

Talous- ja hallintopalvelut	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	1 046					0	
Muut toimintatuotot	84				157	157	
Toimintatuotot	1 130				157	157	
Henkilöstökulut	-246 482	-253 446		-253 446	-252 863	584	-0,23%
Palvelujen ostot	-26 161	-39 297		-39 297	-25 592	13 705	-34,88%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 491	-2 777		-2 777	-2 541	236	-8,51%
Avustukset	-15 450	-15 450		-15 450	-15 450	0	0,00%
Muut toimintakulut	-11 258	-11 184		-11 184	-11 301	-117	1,05%
Toimintamenot	-301 841	-322 154		-322 154	-307 747	14 407	-4,47%
josta sisäiset	-13 680	-16 718		-16 718	-14 407	2 311	-13,82%
Toimintakate (netto)	-300 711	-322 154		-322 154	-307 590	14 565	-4,52%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-360	-432		-432	-432	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-7 868	-8 543	0	-8 543	-8 650	-107	1,25%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-308 939	-331 129	0	-331 129	-316 671	14 458	-4,37%

TULOSALUE

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Toiminnan kuvaus

Tehtävämme on tuottaa lakisääteisiä sosiaali- ja terveystalvaeluja ikäihmisille tiiviissä yhteistyössä perusturvan muiden tulosalueiden kanssa. Tuemme ikäihmisten osallisuutta ja hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista kotona palveluohjauksen, kuntoutuksen ja kotiin annettavien palveluiden turvin. Tuotamme iäkkäille kuntalaisille hoiva- ja huolenpitopalveluita. Hoivapalveluissa haluamme turvata ikäihmisen mahdollisimman hyvän elämänlaadun säilymisen sekä arvokkaan ja mielekkään elämän kokemisen elämän loppuun saakka.

Vanhustyön ikäkeskus on vakiinnuttanut toimintaansa ja janakkalalaiset ovat löytäneet ikäkeskuksen tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Myös muistipoliklinikan käyntimäärät ovat kasvaneet. Asiakasohjausta on keskitetty ikäkeskuksen asiakasohjauspuhelimeen sekä palvelusuunnittelijalle paremman saavutettavuuden turvaamiseksi.

Tapailakodin intervallyyksikössä on omaishoidettaville pyritty järjestämään aktivoivia tilapäishoitajaksoja tarpeen mukaisesti pitämään toimintakykyä yllä sekä tukemaan omaishoitajien jaksamista. Kotihoidossa on aloitettu projekti kotihoidon uudelleen organisoimiseksi. Kotihoito on mukana valtakunnallisessa Sotediaalogit muutoksessa-hankkeessa. Vanhustyö on osallistunut Oma Hämeen työryhmiin sekä tehnyt paljon valmistelevaa työtä.

Painopistealueena vuonna 2018 on ollut:

- Ikäkeskuksen hyvinvointia tukevien palvelujen kehittäminen
- Asiakasohjauksen parantaminen
- Omaishoidon tuen saajien toimintakykyä tukevien palvelujen parantaminen
- Kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuuden turvaaminen
- Oma Häme – ikäihmistien palvelujen työryhmän valmisteluun osallistuminen

Tulosalueen kokonaisvastuu: vanhustyön johtaja Eija Kangasmaa, vs. vanhustyöjohtaja Raila Lahinen

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	128	130	139	139
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	1	1	1	1
Määräaikaiset				
Työllistetyt				1,4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				
MTA 2018: kotihoitoon perustettiin 5 lähihoitajan vakanssia ja ikäihmistien palveluihin 4 vakituista sijaisvakanssia.				

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu tiedot	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TOT 1-12/2018	ERO	TOT %
Vanhainkoti						
Hoitopäivät	17098	15800	15800	16590	790	105,0
Pitkäaikaishoitopäivät	14143	12700	12700	12545	-155	98,8
Lyhytaikaishoitopäivät	2955	3100	3100	4045	945	130,5
€/hoitopäivä, brutto	154	164	164	163	-1	99,4
€/hoitopäivä, netto	114	127	127	125	-2	98,4
Asumispalvelut						
Asumispalveluvuorokaudet yhteensä	39814	42700	42700	41897	-803	98,1
Asumispalveluvuorokaudet/ostetut	10566	11000	11000	10561	-439	96,0
Asumispalveluvuorokaudet/oma toiminta	29248	31700	31700	31336	-364	98,9
€/hoitopäivä, brutto	142	137	137	145	8	105,8
€/hoitopäivä, netto	96	83	83	96	13	115,7
Kotihoito/ Avopalvelut						
Kotihoidon avokäynnit / kunnan tuotanto	94481	89500	105000	109780	4780	104,6
€/käynti, brutto	28	29	29	29	0	100,0
€/hoitopäivä, netto	22	23	23	23	0	100,0
Säännöllinen kotihoito, käynnit	89150	80000	100000	104815	4815	104,8
Tilapäinen kotihoito, käynnit	5331	5000	5000	4965	-35	99,3
Kotihoidon tunnit yhteensä			44100	44520	420	101,0
Säännöllinen kotihoito tunteina			38000	38531	531	101,4
Tilapäinen kotihoito tunteina			2500	2554	54	102,2
Palveluseteli, kotihoito tunteina			3600	3435	3435	95,4
Yksityiset käynnit (palveluseteli), (EI SEURATA)	5043	4500				
Kotikuntoutuspalvelu, käynnit	1276	1100	1100	1380	280	125,5
Kotikuntoutuspalvelu tunteina			900	1061	161	117,9
Päiväkuntoutuspalvelu käynteinä	995	1100	1100	959	-141	87,2
Ennaltaehkäisevä työ ja tapahtumat	2260	1500	2650	2997	347	113,1
Palvelujen peittävyys 75 vuotta täyttäneillä	%	%	%	%		
Pitkäaikainen laitoshoido	2,5	2	2	2,4		
Tehostettu asumispalvelu	7	5	5	5,9		
Säännöllinen kotihoito	15	14	14	14,9		
Omaishoidon tuki	4	4	4	3,9		
Ehkäisevä vanhustyö	30	30	30	..		

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Vanhainkodin lyhytaikaishoitopäivät: Toteumaprosentti on 130,5. Omaishoidonvapaita on myönnetty omaishoitajille palvelutarpeen mukaisesti. Lyhytaikaishoitajaksoilla on pyritty tukemaan omaishoidettavien toimintakyvyn ylläpitoa sekä omaishoitajien jaksamista. Toimiva ja tarpeen mukainen lyhytaikaishoito siirtää myöhemmäksi tehostetun palveluasumisen tai laitoshoidon tarvetta.

Kotihoidon avokäynnit: Toteumaprosentti on 104,6. Sairaala kotiuttaa potilaita yhä varhaisemmassa vaiheessa. Kotihoidon asiakkaiden palvelutarve on kasvanut ja yhä useampi asiakas tarvitsee kotikäynnin monta kertaa päivässä. Vähintään 22 tuntia viikossa kotihoitoa saavien asiakkaiden määrä säännöllisen kotihoidon asiakkaista on 48 %.

Kotikuntoutuspalvelut: Toteumaprosentti 125,5 %. Kuntouttavien kotikäyntien tavoitteena on asiakkaan toimintakyvyn koheneminen / säilyttäminen. Käynneillä ennaltaehkäistään avopalvelujen lisääntyvää käyttöä tai ehkäistään ja lykätään ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Myös kotikuntoutusta tarvitsee yhä useampi kotihoidossa oleva ja sairaalasta kotiutuva henkilö.

Ennaltaehkäisevä työ ja tapahtumat: Toteumaprosentti 113,1 %. Ikäkeskus on vakiinnuttanut toimintaansa ja ikäihmiset ovat löytäneet ikäkeskuksen tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Myös muistipoliklinikan käyntimäärät ovat kasvaneet.

Palvelujen peittävyys 75 vuotta täyttäneillä, ehkäisevä vanhustyö: Tietoa ei saatavilla.

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Ikäihmisten palvelut							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	406 309	383 300	31 000	414 300	419 124	4 824	1,16%
Maksutuotot	2 235 342	2 161 450	254 600	2 416 050	2 414 991	-1 059	-0,04%
Tuet ja avustukset	3 057				3 804	3 804	
Muut toimintatuotot	775 520	740 100	8 000	748 100	751 178	3 078	0,41%
Toimintatuotot	3 420 228	3 284 850	293 600	3 578 450	3 589 097	10 647	0,30%
<i>josta sisäiset</i>	<i>11 416</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>11 660</i>	<i>11 660</i>	
Henkilöstökulut	-6 338 220	-6 641 369	143 950	-6 497 419	-6 733 540	-236 121	3,63%
Palvelujen ostot	-3 992 318	-3 790 372	-758 050	-4 548 422	-4 597 336	-48 914	1,08%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-213 598	-262 530	45 000	-217 530	-228 817	-11 287	5,19%
Avustukset	-333 310	-365 320		-365 320	-345 396	19 924	-5,45%
Muut toimintakulut	-1 277 648	-1 327 243	8 000	-1 319 243	-1 325 703	-6 460	0,49%
Toimintamenot	-12 155 094	-12 386 834	-561 100	-12 947 934	-13 230 791	-282 857	2,18%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 900 235</i>	<i>-1 954 363</i>		<i>-1 954 363</i>	<i>-1 940 147</i>	<i>14 216</i>	<i>-0,73%</i>
Toimintakate (netto)	-8 734 865	-9 101 984	-267 500	-9 369 484	-9 641 694	-272 210	2,91%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-62 466	-61 836		-61 836	-63 727	-1 891	3,06%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-18 276	-17 832		-17 832	-17 796	36	-0,20%
Muut laskennalliset kustannukset	-271 808	-298 250	0	-298 250	-298 615	-365	0,12%
					0		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 087 415	-9 479 902	-267 500	-9 747 402	-10 021 832	-274 430	2,82%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintakulut:

- Henkilöstömenot + palvelujen ostot (työvoiman vuokraus), kuluylytys 147 000 €: Kelan makamat sairausvakuutus- ja tapaturmakorvaukset 55 600 € alle arvion. KVTES:n mukaisen tuloksellisuuteen perustuvan kertapalkkion maksaminen, kulut 41 400 €.
- Palvelujen ostot ilman työvoimanvuokrausta, kuluylytys 138 100 €: Lisäresurssin hankinta kotihoitoon yksityisiltä palvelun tuottajilta ja ICT-palvelut.
- Avustukset, kulualitus 19 900 €: Ikäihmisten omaishoidon tuki.

TULOSALUE

SOSIAALITYÖ

Toiminnan kuvaus

Sosiaalityön tulosalue vastaa sosiaalihuoltolain ja erityislakien toimeenpanosta. Lainsäädäntö määrittelee karkeasti palvelut ja prosessit. Viranomaisvastuun määrittely kuvaa, millä tutkinnolla ja kelpoisuusehdoilla eri tehtäviä on oikeus tehdä. Niin yleislakien kuin erityislakien toimeenpanossa on huomioitava asiakkaan asema ja oikeudet, henkilöstön kelpoisuusehdot, henkilötietolaki, hallintolaki sekä useita muita yleishallinnon lakeja. Sosiaalityön palveluissa on useita määräaikoja, joita Valvira ja Aluehallintovirasto seuraavat.

Kuntalaisen oikeus palveluihin määritellään arvioimalla asiakkaan palveluntarve. Arviointityössä korostuu niin asiakkaan kuin läheisten osallisuus. Arviointi tapahtuu aina yhdessä asianomaisten kanssa. Palvelutarpeen arviointi käynnistää sosiaalihuollon asiakkuuden lukuun ottamatta ohjausta ja neuvontaa. Palvelutarpeen arvioinnin tavoitteena on saada luotettava tieto, onko asiakas erityisen tuen tarpeessa, jolloin vastuun asiakasprosessista voi ottaa ainoastaan pätevä sosiaalityöntekijä. Muiden kohdalla työntekijän tulee täyttää sosiaalihuoltolain mukaiset kelpoisuusehdot. Jokaiselle asiakkaalle tulee nimetä joko vastuusosiaalityöntekijä tai omatyöntekijä. Kaikista palveluista tehdään viranhaltijapäätös.

Sosiaalityöllä on laajat yhteistyöverkostot: Perus- ja erityistason terveydenhuolto, opetustoimi, varhaiskasvatus, Te-hallinto, koulutuksen järjestäjät, poliisi ja hätäkeskus, päihdehuollon erityispalvelut, asuntotoimisto, Kela, asiakaskohtaisesti muut kunnat ja maakunnalliset yhteiset palvelut (perhehoitoyksikkö Kanerva, sosiaalipäivystys, Ankkuri).

Painopistealueena vuonna 2018 on ollut:

- Ennaltaehkäisy ja varhainen tukeminen
- Perhekeskuksen monialaisen toiminnan kehittäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen osaksi kunnan palvelurakennetta
- Monialaisuuden lisääminen, päällekkäisyyksien poistaminen ja tiedonkulun esteiden vähentäminen osana perhekeskuksen toimintaa.

Tulosalueen kokonaisvastuu:

sosiaalityön johtaja Sanna Kortesoja

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	30	29	29	29
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	1	1	1	1
Määräaikaiset				
Työllistetyt				3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2017	TA 2018	TOT 1-12/2018	ERO	TOT %
Lastensuoj. laitoshoido					
Hoitopäivät	4870	3700	4225	525	114,2
€/hoitopäivä, brutto	235	237	254	17	107,2
€/hoitopäivä, netto	225	226	232	6	102,7
Lastensuoj. perhehoito					
Hoitopäivät	10737	9600	8991	-609	93,7
€/hoitopäivä, brutto	68	78	74	-4	94,9
€/hoitopäivä, netto	61	73	60	-13	82,2
Lasten suojelun jälkihuolto					
Asiakasmäärä	30	19	19	0	100,0
Kuntouttava työtoiminta					
Läsnäolopäivät	6574	6400	6502	102	101,6
Täydentävä toimeentulotuki					
Kotitaloudet	313	290	279	-11	96,2
Ehkäisevä toimeentulotuki					
Kotitaloudet	185	170	243	73	142,9

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Lastensuojelun laitoshoido: Toteumaprosentti on 114,2. Laitossijoituksia on ollut arvioitua enemmän. Erityisesti lyhytaikaisten sijoitusten määrä on kasvanut.

Lastensuojelun perhehoito: Toteumaprosentti on 93,7. Sijoituksia on päättynyt suunniteltua aiemmin.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki: Toteumaprosentit ovat 96,2 ja 142,9. Perustoimeentulotuen Kelasiirron jälkeen on edelleen vaikea arvioida vuositason täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakasmääriä.

Käyttötalous

Sosiaalityö	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	522 871	375 550	-30 000	345 550	422 480	76 930	22,26%
Maksutuotot	109 754	87 000	58 000	145 000	166 330	21 330	14,71%
Tuet ja avustukset	35 521	62 000		62 000	39 230	-22 770	-36,73%
Muut toimintatuotot	27 868	93 260	-5 000	88 260	108 017	19 757	22,38%
Toimintatuotot	696 013	617 810	23 000	640 810	736 057	95 247	14,86%
<i>josta sisäiset</i>	<i>91 482</i>	<i>80 000</i>		<i>80 000</i>	<i>80 623</i>	<i>623</i>	<i>0,78%</i>
Henkilöstökulut	-1 405 908	-1 430 708	9 800	-1 420 908	-1 347 967	72 941	-5,13%
Palvelujen ostot	-3 288 258	-2 998 159	-169 500	-3 167 659	-3 223 377	-55 718	1,76%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96 277	-125 266	20 000	-105 266	-98 455	6 811	-6,47%
Avustukset	-474 350	-448 200	-32 000	-480 200	-495 416	-15 216	3,17%
Muut toimintakulut	-152 135	-211 642		-211 642	-181 816	29 827	-14,09%
Toimintamenot	-5 416 928	-5 213 975	-171 700	-5 385 675	-5 347 030	38 645	-0,72%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-158 334</i>	<i>-221 877</i>		<i>-221 877</i>	<i>-187 151</i>	<i>34 726</i>	<i>-15,65%</i>
Toimintakate (netto)	-4 720 915	-4 596 165	-148 700	-4 744 865	-4 610 973	133 892	-2,82%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 804	-951		-951	-951	0	-0,01%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 830	-3 432		-3 432	-3 462	-30	0,87%
Muut laskennalliset kustannukset	-84 416	-87 836	0	-87 836	-86 166	1 670	-1,90%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 811 964	-4 688 384	-148 700	-4 837 084	-4 701 552	135 532	-2,80%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, tuottoylitys 76 900 €: Muitten kuntien maksamat korvaukset Janakkalan järjestämästä lastensuojelun jälkihuollosta, tuottoylitys 55 100 €. Valtionkorvauksia kuntouttavasta työtoiminnasta on kirjautunut 20 300 € tälle tuottolajille. Oikea tuottolaji olisi tuet ja avustukset, jonka tuottoarvio on alittunut.
- Maksutuotot, tuottoylitys 21 300 €: Lastensuojelun sijaishuollosta vanhemmilta ja lapsen omista tuloista perittävät korvaukset.
- Muut toimintatuotot, tuottoylitys 19 800 €: Työpajalle toimitettujen poistoon laitettujen tavaroiden myynti.

Toimintakulut:

- Henkilöstömenot, kulualitus 72 900 €: Sosiaalityön tulosalueen täyttämättöminä olleiden vakanssien säästö.
- Palvelujen ostot, kuluylitys 55 700 €: Lastensuojelun sijaishuollon, jälkihuollon, avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun palvelujen ostot.
- Muut toimintakulut, kulualitus 29 800 €: Teknisen toimen perimät sisäiset vuokrat (työpaja).

TULOSALUE

VAMMAISTYÖ

Toiminnan kuvaus

Janakkalan kunnan vammaistyö tarjoaa palveluita vammaisille ja heidän läheisilleen. Asiakaskunta kattaa koko ihmisiän elinkaaren. Palveluohjauksessa arvioidaan yhdessä asiakkaiden ja verkostojen kanssa palvelutarpeita ja laaditaan palvelusuunnitelmat. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut (mm. asunnonmuutostyöt, henkilökohtainen apu, omaishoidontuki ja kuljetuspalvelut) ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset palvelut, joihin kuuluvat Pihlajakoti, Katajan päivätoiminta, avotyö sekä vammaisten lasten iltapäivä ja loma-ajanhoito, muodostavat vammaistyön kokonaisuuden. Asumispalveluyksikkö Honkakoti siirtyi 1.7.2018 alkaen Janakkalan Elsa- ja Paulikodit Oy:n toiminnaksi. Yhteistyö kunnan vammaistyön kanssa tiivistä ja kunnan vammaistyö mm. valitsee asiakkaat Honkakotiin.

Painopistealueena vuonna 2018 on ollut:

- Vammaistyön toimintaohjelma vuosille 2017 – 2018 hyväksyttiin perusturvalautakunnassa 4/2017 ja ohjelman toteuttamista jatkettiin vuonna 2018. Ohjelmassa on kuvattu toiminnan sisältö, työhön vaikuttava lainsäädäntö ja päivittämistä vaativat työalueet.

Tulosalueen kokonaisvastuu: vammaistyön johtaja Riitta Julin

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	22	26	26	20
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	5	5	5	5
Määräaikaiset				
Työllistetyt				
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				
TP 2018: Asumispalveluyksikkö Honkakoti siirtyi 1.7.2018 Elsa- ja Paulikodit Oy:lle. Neljä lähihoitajaa ja kaksi ohjaajaa siirtyivät yhtiön palvelukseen.				

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu tiedot	TP 2017	TA 2018	TOT 1-12/2018	ERO	TOT %
Kehitysvammaisten ostettu asuminen					
Hoitopäivät	3696	2950	5548	2598	188,1
€/hoitopäivä, brutto	289	278	287	9	103,2
€/hoitopäivä, netto	276	269	266	-3	98,9
Tehostettu asumispalvelu					
Hoitopäivät	6621	7000	5609	-1391	80,1
€/hoitopäivä, brutto	173	173	165	-8	95,4
€/hoitopäivä, netto	142	144	131	-13	91,0
Katajan päivätoiminta					
Käyttöpäivä	4800	4150	5423	1273	130,7
€/käyttöpäivä, brutto	69	76	59	-17	77,6
€/käyttöpäivä, netto	60	69	53	-16	76,8
Vaikeavammaisten lkm, joilla henkilökohtainen avustaja	43	44	52	8	118,2

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Kehitysvammaisten ostettu asuminen ja tehostettu asumispalvelu: Asumispalveluyksikkö Honkakoti siirtyi kunnan omasta toiminnasta 1.7.2018 alkaen Janakkalan Elsa- ja Paulikodit Oy:lle. Suoritteet kirjautuvat em. ajasta lukien oman tehostetun asumispalvelujen sijasta ostettuihin asumispalveluihin. Kehitysvammaisten ostettuihin asumispalveluihin on jouduttu tekemään kolme uutta sijoitusta vuoden 2018 aikana.

Katajan päivätoiminta: Asiakasmäärä on kasvanut. Asiakkaita on päivätoiminnassa 33 henkilöä.

Vaikeavammaisten lukumäärä, joilla henkilökohtainen avustaja: Vaikeavammaisilla on subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan. Avustettavien asiakkaiden määrä on kasvanut.

Käyttötalous

Vammaistyö	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	273 085	259 850	64 000	323 850	297 381	-26 469	-8,17%
Maksutuotot	47 488	43 660	-5 000	38 660	20 482	-18 178	-47,02%
Tuet ja avustukset	333				938	938	
Muut toimintatuotot	130 033	133 360	40 300	173 660	197 339	23 679	13,64%
Toimintatuotot	450 939	436 870	99 300	536 170	516 140	-20 030	-3,74%
Henkilöstökulut	-1 221 026	-1 333 356	123 900	-1 209 456	-1 188 712	20 744	-1,72%
Palvelujen ostot	-2 417 178	-2 178 037	-379 600	-2 557 637	-2 592 838	-35 201	1,38%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 975	-28 595		-28 595	-32 743	-4 148	14,51%
Avustukset	-936 472	-963 300	-5 000	-968 300	-968 404	-104	0,01%
Muut toimintakulut	-136 491	-123 461	-58 000	-181 461	-183 320	-1 859	1,02%
Toimintamenot	-4 738 142	-4 626 749	-318 700	-4 945 449	-4 966 017	-20 568	0,42%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-288 424</i>	<i>-281 238</i>		<i>-281 238</i>	<i>-290 244</i>	<i>-9 006</i>	<i>3,20%</i>
Toimintakate (netto)	-4 287 203	-4 189 879	-219 400	-4 409 279	-4 449 877	-40 598	0,92%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-4 296	-4 980		-4 980	-4 980	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-96 628	-103 348	0	-103 348	-94 250	9 098	-8,80%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 388 126	-4 298 207	-219 400	-4 517 607	-4 549 107	-31 500	0,70%

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, tuottoalitus 26 500 €: Vakuutuskorvauksia kirjattu muiden toimintatuottojen tulolajille, jotka ylittävät talousarvion.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, kulualitus 20 700 €: Vakituisten palkat ja erilliskorvaukset (mm. ilta- ja viikonloppulisät)
- Palvelujen ostot, kuluylitys 35 200 €: Asumispalvelujen osto kehitysvammaisille.

TULOSALUE

JANAKKALAN TERVEYDENHUOLTO

Toiminnan kuvaus

Janakkalan terveydenhuolto huolehtii kunnan alueella ennaltaehkäisevän terveydenhoidon ja sairaanhoidon kansanterveystyöhön kuuluvista tehtävistä terveydenhuoltolain mukaisesti.

Terveydenhuoltolain mukaisia tehtäviä ovat muun muassa: terveysneuvonta ja terveystarkastukset neuvoloissa ja terveysasemilla, sairaanhoito, lääkinnällinen kuntoutus, hoitotarvikejakelu, seulonnat, laboratorio- ja röntgenpalvelut, mielenterveyslain mukainen mielenterveystyö, päihdetyö, suun terveydenhuolto, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä työterveyshuolto. Janakkalan terveydenhuollon tulosalueelle kuuluu myös erikoissairaanhoidon palvelut ja Janakkalan sairaalan toiminta. Sairaalan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille akuuttia sairaala- ja kuntoutushoitoa heidän tarpeitaan vastaavasti sekä huolehtia terveyskeskussairaalan ja erikoissairaanhoidon välisen hoitoketjun toimivuudesta.

Lähtökohtana toiminnalle on avohoitopainotteisuus, ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja moniammatillisuus.

Painopistealueina vuonna 2018 ovat olleet:

- Hoitoon pääsy terveysasemille (Tulevaisuuden terveyskeskus-hanke)
- Terveydenhuollon palveluohjaus ja palvelukartat
- Sähköisten palveluiden lisääminen
- Perhekeskustoiminnan kehittäminen
- OmaHäme valmistelu

Tulosalueen kokonaisvastuu: ylilääkäri Virpi Kröger

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2017	TA 2018	MTA 2018	TP 2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	136	136	136	136
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	4	4	4	4
Määräaikaiset				
Työllistetyt				0,8
Oppisopimuskoulutuksessa olevat				

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu tiedot	TP 2017	TA 2018	TOT 1-12/2018	ERO	TOT %
Lääkäripalvelut					
Vastaanottokäynnit	21857	23000	19210	-3790	83,5
€/käynti, brutto	102	100	125	25	125,0
€/käynti, netto	87	85	107	22	125,9
puhelut	4048	3500	2693	-807	76,9
konsultaatiot	2450	3600	2502	-1098	69,5
sähköinen palvelu	178	300	195	-105	65,0
Hoitopalvelut					
Käynnit/perushoitaja ja sairaanhoitaja	15638	18000	17989	-11	99,9
€/käynti, brutto	64	53	51	-2	96,2
€/käynti, netto	58	49	46	-3	93,9
puhelut	45488	46800	43856	-2944	93,7
sähköinen palvelu	1390	1200	2443	1243	203,6
Terveystenhoitajapalvelut					
Käynnit	14043	13000	10896	-2104	83,8
€/käynti, brutto	52	57	68	11	119,3
€/käynti, netto	51	57	67	10	117,5
Ryhmäkäynnit		1000	61	-939	6,1
Suun terveydenhuolto					
Käynnit	15799	16850	16556	-294	98,3
€/käynti, brutto	103	104	104	0	100,0
€/käynti, netto	73	76	75	-1	98,7
hammaslääkärikäynnit	11510	12000	12158	158	101,3
hammashoitajakäynnit	360	350	364	14	104,0
suuhygienistikäynnit	3929	4500	4034	-466	89,6
Psykiatrinen avohoito					
Hoitajakäynnit	5178	2900	6136	3236	211,6
€/käynti, brutto	54	108	54	-54	50,0
€/käynti, netto	52	106	50	-56	47,2
Ryhmäkäynnit		1000	1922	922	192,2
Sairaala					
Hoitopäivät	10959	10000	9866	-134	98,7
Pitkäaikaishoitopäivät	36	300	13	-287	4,3
Lyhytaikaishoitopäivät	10932	9700	9656	-44	99,5
€/hoitopäivä, brutto	291	309	317	8	102,6
€/hoitopäivä, netto	259	274	285	11	104,0
Fysioterapia					
Vastaanottokäynnit	8787	9100	8815	-285	96,9
Puhelut		1100	1833	733	166,6
Ryhmäkäynnit	1887	2000	2251	251	112,6

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Lääkäripalvelut: Potilaiden asioita pyritään hoitamaan joustavasti kevyemmällä tavalla useiden terveydenhuollon ammattilaisten toimesta. Lääkäreiden vastaanotoilla hoidettavat asiat ovat haastavimpia ja vievät enemmän aikaa ja lisäksi alkuvuodesta oli yllättävien poissaolojen vuoksi lääkäri-vajausta, mitkä selvittävät käyntimäärien laskua. Tilastointia konsultaatioiden ja puheluiden osalta yhtenäistettiin sekä tarkennettiin ja tilastointi vastaa nyt paremmin todellista tilannetta aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Hoitopalvelut: Puhelut ovat vähentyneet ja sähköiset palvelut lisääntyneet, kun asioita hoidetaan yhä enemmän sähköisten palvelukanavien kautta.

Terveydenhoitajapalvelut: Käyntimääriä ovat vähentäneet sairauslomien ja perhekeskuksen kehittämistyö. Ryhmävastaanottojen tilastointia ei ole tehty kaikilta osin.

Psykiatrinen avohoito eli mielenterveys- ja päihdepalvelut: Hoitajakäynneissä on tavoiteltu lukua 5900 (taulukossa 2900). Ryhmäkäyntejä on tilastoitu vasta viime vuonna ja tavoitetaso on selvästi asetettu liian matalalle.

Terveydenhuollon kuntoutus: Puheluiden määrä on kasvanut, sillä potilaiden asioita pyritään hoitamaan joustavasti kevyemmällä tavoilla ja ohjausta ja neuvontaa tehdään yhä enemmän puhelimitse. Tämä on osaltaan vaikuttanut myös siihen että vastaanottokäyntien määrä on hieman laskenut. Myös sairauspoissaolot ja tilapäiset hoitovapaat ovat laskeneet vastaanottokäyntien määrää.

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Terveydenhuolto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 225 792	1 245 670	141 000	1 386 670	1 373 063	-13 607	-0,98%
Maksutuotot	1 039 429	1 048 960		1 048 960	1 076 783	27 823	2,65%
Tuet ja avustukset	18 295	20 000		20 000	35 513	15 513	77,57%
Muut toimintatuotot	34 480				4 099	4 099	
Toimintatuotot	2 317 997	2 314 630	141 000	2 455 630	2 489 457	33 827	1,38%
josta sisäiset	358 414	381 400		381 400	356 879	-24 521	-6,43%
Valmistus omaan käyttöön	34 234				0		
Henkilöstökulut	-7 849 105	-8 148 758	87 700	-8 061 058	-7 980 519	80 540	-1,00%
Palvelujen ostot	-22 707 165	-22 875 746	126 300	-22 749 446	-22 933 176	-183 730	0,81%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 290 085	-1 202 840	-121 000	-1 323 840	-1 377 506	-53 666	4,05%
Avustukset	-111 865	-133 000	-40 000	-173 000	-156 445	16 555	-9,57%
Muut toimintakulut	-1 302 418	-1 440 368	-53 000	-1 493 368	-1 479 358	14 010	-0,94%
Toimintamenot	-33 260 637	-33 800 712	0	-33 800 712	-33 927 002	-126 290	0,37%
josta sisäiset	-1 630 459	-1 715 701		-1 715 701	-1 727 953	-12 252	0,71%
Toimintakate (netto)	-30 908 406	-31 486 082	141 000	-31 345 082	-31 437 545	-92 463	0,29%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-79 364	-87 282		-87 282	-132 558	-45 276	51,87%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-36 600	-52 320		-52 320	-52 320	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-306 721	-335 463	0	-335 463	-326 866	8 597	-2,56%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 331 092	-31 961 147	141 000	-31 820 147	-31 949 289	-129 142	0,41%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Maksutuotot, tuottoylitys 27 800 €: Suun terveydenhuollon asiakasmaksut.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, kuluylitys 80 500 €: Vakituisten sekä vuosiloma- ja muitten sijaisten palkat. KVTES:n mukaisen tuloksellisuuteen perustuvan kertapalkkion maksaminen, kulut 64 000 €.
- Palvelujen ostot, kuluylitys 183 700 €: Kuluja vähentävän KHKS:n alijäämän kattamisen arvioitiin vuonna 2018 olevan 670 000 €. Toteuma oli 666 600 €. Vuoden 2017 alijäämän kattamista oikaistiin 42 500 € pienemmäksi. Siten vuodelle 2018 kirjattiin alijäämän kattamista 624 100 €. Ensihoidon kuluylitys 56 400 €. Siirtoviivemaksujen kuluylitys 38 000 €. ICT-palvelut, kulu-ylitys 37 300 €.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, kuluylitys 53 700 €: Hoitotarvikejakelu (mm. vaipat, diabeteksen seuranta), kuluylitys 25 400 €. Lainattavat apuvälineet, kuluylitys 17 300 €.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen.

Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukio-koulutukseen, koululaisten iltapäivätoimintaan, kirjastoon, nuorisoon ja perhekeskukseen liittyvistä asioista. Taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut sisältyvät ostopalveluihin.

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kokonaisvastuu: sivistysjohtaja Jouni Wilpola

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Strategiset tavoitteet:**

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 2018	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva lapsi, perhe ja varhaiskasvatuksen henkilöstö	Turvallinen arki varhaiskasvatuksessa	Säännölliset lyhyet ja ajan-kohtaiset kysymykset Te-navanetin kautta	Lasten osallisuus ja yksilöllinen huomioiminen, aikuisen läsnäolo, yhteistyö huoltajien kanssa (vasukeskustelut, vasuvierailut, vanhempainillat Kunnan työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen.	Lasten ja huoltajien osallisuus on toteutunut. Lasten ja huoltajien osallisuuden toteutumista arvioidaan ja arvioinnin pohjalta sitä kehitetään. Varhaiskasvatusyksiköissä on toteutettu kunnan työhyvinvointisuunnitelmaa. Varhaiskasvatuksen johtotiimin sparraus on toteutunut.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 2018	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset oppimisympäristöt	Kunnan uusien esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttaminen	Lasten varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien arviointi	Varhaiskasvatussuunnitelman käyttöön-otto. Ryhmän opetussuunnitelmien / pedagogisten suunnitelmien käyttö. Digitaalisten välineiden käyttäminen oppimisen tukena ja monipuolistajana Varhaiskasvatusohjelmiston käyttöönotto Monialainen yhteistyö.	Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa toteutetaan. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti (tiimipalaverit ja tiimikehityskeskustelut) ja sitä kehitetään arvioinnin pohjalta. Digitaalisten välineiden käyttöä on lisätty ja kehittämistä jatketaan. Varhaiskasvatuksen ja neuvolan uutta yhteistyömuotoa on kokeiltu Tervakosken päiväkodeissa. Ko-keilua on tarkoitus jatkaa ja laajentaa koko kuntaan.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Toimiva palvelurakenne	Monipuoliset ja saavutettavat varhaiskasvatuspalvelut	Palvelujen tuottajien ja asiakkaiden palaute	Yksityisen hoidon tuen korvaaminen asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden laajentumisen mahdollistaminen Esiopetuksen ostamisen mahdollistaminen yksityiseltä palveluntuottajalta	Palveluseteli on käytössä. Esiopetusta on ostettu Ilveslinnan päiväkodilta.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset oppimisympäristöt ja oppimisen digitalisointi	Kouluilla toimivat verkot, tasapuoliset mahdollisuudet käyttää sähköisiä oppimisympäristöjä, kaikilla uuden opetussuunnitelman mukaisia muuntuvia ja monimediaisia oppimisympäristöjä	Palautekysely, suunnitelmien toteutuminen	TVT-strategian jalkauttaminen, uusien oppimisympäristöjen rakentaminen, erilaisten oppimisympäristöjen käyttöönot- taminen, kiusaamiskysely.	Tvt-strategiaa toteutetaan. Langattomat verkot toimivat ja laitekan- taa on uusittu. Uusien oppimisympäristöjen rakentaminen on jäänyt tekemättä. Tutor-toi- minta on käytössä ja opettajille on järjestetty koulutusta säännöllisesti.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 2018	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Tehokas kouluverkko	Koulukeskukset molempiin taajamiin	Investointisuunnitelma	Koulu- ja monitoimikeskusten hanke- ja rakennussuunnitteluun osallistuminen	Koulu- ja monitoimikeskusten hankesuunnitelma on hyväksytty valtuustossa.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Sähköisten palvelujen käyttö	Kaikilla kouluilla käytetään monipuolisesti kunnan käytössä olevia sähköisiä järjestelmiä/ohjelmia.	Kehityskustelu, huoltajapalaute, oppilaspalaute.	Sähköisten hallinnon ja opetustoimen ohjelmien, mm. Wilma, Ville-sähköinen oppimisympäristö, Gafe, Populus, käytön tehostaminen.	Sähköiset ohjelmat ovat käytössä aktiivisesti ja monipuolisesti.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Oppilaiden sekä henkilöstön hyvinvointiin satsaaminen, lyhyiden toistuvien sairautensaolojen väheneminen	Kiva -kysämis-kysely (Turun yliopisto), työhyvinvointikysely henkilöstölle (Tampereen yliopisto), varhaisen puuttumisen malli.	Kyselyiden analysointi, johtopäätökset sekä toimenpiteet, kehityskeskustelut.	Työyksiköissä on tehty hyvinvointihankkeen liittyviä tehtäviä ja osa henkilöstöstä on osallistunut hankkeen tapahtumiin. Kehityskeskusteluja on käyty. Tehtyjä kyselyitä on analysoitu. Kiva-kysely tehdään vuosittain. Varhaisen puuttumisen mallia on ollut käytössä.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Laadukasta iltapäivätoimintaa järjestetään määrärahojen puitteissa niillä kouluilla, joihin muodostuu hakuaikana toimintasuunnitelman mukaiset ryhmäkoot.	Arviointipalaute huoltajilta, ohjaajilta, oppilailta ja valtakunnallisesta kyselystä	Toimintaa järjestetään Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan laatuksiteerin ohjaamana.	Arviointipalautetta on kysytty suunnitelman mukaisesti.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 2018	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Perhekeskuk- sen toiminta- kulttuuri muo- toutuu. Perhekeskuk- sen toiminta vakiinnutetaan ja yhdyspintaa kunnan ja maakunnan välissä selkiy- tetään.	Henkilöstön ja asiakkaiden kokemus Tampereen yliopiston ta- paustutkimus- raportti LAPE - hankkeen ta- voitteiden to- teutuminen Palveluohjaa- jalle suunnatut yhteydenotot Sähköisten yhteydenotto- jen määrä Palvelutar- peen arvioin- tien määrä Toiminnan ja yhteistyö- kumppaneiden määrä	Toimintaa ke- hitetään ja to- teutetaan tii- viissä yhteis- työssä LAPE - hankkeen, kol- mannen sek- torin ja perhei- den kanssa. Perhekeskuk- sessa on pal- veluohjaaja ja 50% toimin- nanjohtaja.	Yhteydenottojen ja pal- veluarviointien määrää on seurattu. Yhteistyö LAPE-hankkeen kanssa on ollut tiivistä.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Sähköisten palveluiden käyttöönotto	E-aineistojen lisääminen	Käyttäjäluvut	Hankitaan sa- nomalehtiä ja aikakauslehtiä verkkopalve- luista	Kirjaston asiakkailla on käytössä kotimaisten sanomalehtien/paikal- islehtien verkkopalvelu ePress sekä ulkolais- ten sanoma-/ja aika- kauslehtien verkkopal- velu PressReader. Lisäksi kirjastolla on tarjolla e-kirjoja ja e-ää- nikirjoja.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut	Lasten ja nuorten luku- taidon ylläpitä- minen	Kirjallisuudip- lomi	Toimiva koulu- jen ja kirjaston yhteistyö	Kirjallisuudiplomeita kehitettiin entistä enemmän oppilaiden tarpeita vastaaviksi. 1. luokkalaisten diplomit laitettiin kirjastokäyn- neillä esille kolmeen eritasoiseen kategori- aan, jota vastasivat eri eläimet (kanat, hamste- rit, mäyrät). Näin vasta lukemaan opettelevat löysivät tasoistaan luet- tavaa ja saivat pidettyä yllä lukuinnostusta. Turengin koulun luku- viikolla vinkattiin e-kir- joja 3.-6. luokkalaisille.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 2018	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Palvelurakenteiden optimointi	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Nuorten sijoittuminen työpajakson jälkeen	Nuorten tukeminen omien vahvuuksien löytämisessä hyödyntämällä kulttuurisen nuorisotyön kasvatuksellista työtettä ja osallistavia työmenetelmiä.	Ensimmäiset sosiaalista vahvistumista mittaavat Sovari-tilastot on saatu Nuorten työpajan osalta syksyllä 2018. Tulosten mukaan työpajanuoret kokevat toiminnan vaikuttavan positiivisesti heidän elämänsä ja pajajakson olevan tarpeellinen osa heidän polkuaan kohti opiskelu- ja työelämää.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Nuorten aito kohtaaminen eri toimintaympäristöissä Ennaltaehkäisevän työtteen korostaminen	Yksilö- ja pienryhmäkohtaukset ja ryhmätoiminta	Nuorisotilatoiminnan säilyttäminen vahvana Katutyön lisääminen ja kohdentaminen Aktiivinen osallistuminen nuorten maailman ilmiöihin	Nuorisotilatoimintaan on otettu mukaan myös avointa harrastustoimintaa mahdollistavia elementtejä. Aukiolot on pidetty vakiintuneina ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kehitelty. Nuorten oma osallisuus toiminnan toteuttamisessa ja sen kehittämisessä on mahdollistettu aiempaa paremmin.	4

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	298,0	362,0	292,0
- osa-aikaiset	23,0		22,7
Määräaikaiset	36,0		23,0
Työllistetyt	7,0		7,5
oppisopimuskoulutuksessa olevat	3,0		0,8
Lisätietoja:			

Käyttötalous

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	762 260	633 424	-4 000	629 424	777 253	147 829	23,49%
Maksutuotot	1 054 335	1 122 508	-297 000	825 508	803 537	-21 971	-2,66%
Tuet ja avustukset	284 099	239 232		239 232	178 536	-60 696	-25,37%
Muut toimintatuotot	145 593	60 154	-6 000	54 154	57 748	3 594	6,64%
Toimintatuotot	2 246 287	2 055 318	-307 000	1 748 318	1 817 075	68 757	3,93%
<i>josta sisäiset</i>	<i>81 788</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>2 218</i>	<i>2 218</i>	
Henkilöstökulut	-16 963 631	-17 081 316	472 000	-16 609 316	-16 642 826	-33 511	0,20%
Palvelujen ostot	-5 640 275	-6 004 766	170 000	-5 834 766	-5 708 738	126 028	-2,16%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-799 145	-869 758	55 000	-814 758	-801 377	13 381	-1,64%
Avustukset	-1 373 006	-1 582 568	-112 000	-1 694 568	-1 661 082	33 486	-1,98%
Muut toimintakulut	-3 518 768	-3 750 496		-3 750 496	-3 776 762	-26 266	0,70%
Toimintamenot	-28 294 825	-29 288 904	585 000	-28 703 904	-28 590 786	113 118	-0,39%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-6 564 100</i>	<i>-7 064 503</i>		<i>-7 064 503</i>	<i>-7 045 105</i>	<i>19 398</i>	<i>-0,27%</i>
Toimintakate (netto)	-26 048 539	-27 233 586	278 000	-26 955 586	-26 773 711	181 875	-0,67%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-48 474	-61 933		-61 933	-90 148	-28 215	45,56%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-91 953	-92 280		-92 280	-92 630	-350	0,38%
Muut laskennalliset kustannukset	-686 300	-741 784	0	-741 784	-695 059	46 725	-6,30%
					0		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-26 875 266	-28 129 583	278 000	-27 851 583	-27 651 548	200 035	-0,72%

Toimielintasolla toimintatuotot ovat ylittyneet 68 757 eurolla (103,93 %) ja toimintakulut alittuneet 113 118 eurolla (99,61 %). Toimintakate on 181 875 euroa (99,33 %). Selitykset olennaisista poikkeamista ovat tulosalueiden kohdalla.

TULOSALUE**SIVISTYSTOIMEN HALLINTO****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää sivistyslautakunnan toiminnan sekä sivistystoimen johtamisen kustannuspaikat.

Sivistystoimen johtamisen kustannuspaikka (koulutoimisto) vastaa asioiden valmistelusta päätöksentekoa varten yhteistyössä tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toiminnan kehittämisestä, talouden ja hallinnon kokonaisvastaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Heli Koskinen

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	5,6	5,5	5,5
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Lisätietoja:			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Käyttötalous**

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Sivistystoimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-360 586	-345 960	20 000	-325 960	-311 867	14 093	-4,32%
Palvelujen ostot	-31 156	-29 063		-29 063	-32 382	-3 319	11,42%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 691	-5 557		-5 557	-5 135	422	-7,60%
Muut toimintakulut	-9 773	-9 809		-9 809	-12 996	-3 187	32,49%
Toimintamenot	-408 206	-390 389	20 000	-370 389	-362 379	8 010	-2,16%
josta sisäiset	-14 171	-14 229		-14 229	-16 455	-2 226	15,64%
Toimintakate (netto)	-408 206	-390 389	20 000	-370 389	-362 379	8 010	-2,16%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-300	-300		-300	-384	-84	28,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-11 027	-11 643	0	-11 643	-10 867	776	-6,67%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-419 534	-402 332	20 000	-382 332	-373 630	8 702	-2,28%

Olellaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

TULOSALUE**VARHAISKASVATUS****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, ohjatun perhepäivähoidon, päiväkotihoidon ja muut varhaiskasvatuspalvelut.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tehtävänä on tuottaa päivähoito- ja esiopetuspalveluita sekä huolehtia kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita ovat päiväkotihoidon ja perhepäivähoito. Yksityinen päivähoito on valvottua ja palvelun tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä. Alle kouluikäisten kerhotoiminta hoidetaan asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola.

Suoritetilaustaulukko

Varhaiskasvatus	TP2016	TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Päiväkodit						
Hoitopäivät, kokopäivähoito	60637	60205	48000	55838	116,3	7838
€/hoitopäivä, brutto	67	65	74	70	93,9	-4
€/hoitopäivä, netto	57	55	63	61	97,1	-2
Hoitopäivät, osapäivähoito	12375	17484	20000	14563	72,8	-5437
€/hoitopäivä, brutto	44	39	45	42	92,7	-3
€/hoitopäivä, netto	34	29	38	37	96,6	-1
Hoitopäivä, vuoroahoito	9936	8925	8000	7829	97,9	-171
€/hoitopäivä, brutto	67	65	74	70	93,9	-4
€/hoitopäivä, netto	57	55	63	61	97,1	-2
Ohjattu perhepäivähoito						
Hoitopäivät	21120	17976	18000	10759	59,8	-7241
€/hoitopäivä, brutto	69	73	73	109	149,6	36
€/hoitopäivä, netto	58	61	59	95	161,7	36
Esiopetus						
Esiopetuspäivät	31859	27620	33000	24308	73,7	-8692
€/esiopetuspäivä, brutto	34	39	38	37	96,6	-1
€/esiopetuspäivä, netto	34	39	38	37	96,6	-1
Kotihoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	275	225	270	234	86,7	-36
€/hoitopäivä, brutto	14	14	13	13	103,2	0
€/hoitopäivä, netto	14	14	13	13	103,2	0
Yksityisen hoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	106	69	10	4	40,0	-6
€/hoitopäivä, brutto	19	20	12	7	57,0	-5
€/hoitopäivä, netto	19	20	12	7	57,0	-5
Osittainen kotihoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	39	47	30	43	143,3	13
€/hoitopäivä, brutto	6	8	6	8	130,7	2
€/hoitopäivä, netto	6	8	6	8	130,7	2
Palveluseteli						
Lapsia keskim. /kk			120	130	108,3	10
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Hoitopäivien määrä on pienentynyt sekä päiväkodeissa että perhepäivähoidossa.
Esiopetuspäivien määrä on vähentynyt, esioppilaiden määrä on pienentynyt.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	136,0	157,0	127,0
- osa-aikaiset	1		1,0
Määräaikaiset	13		4,0
Työllistetyt	2		2,35
oppisopimuskoulutuksessa olevat	1		
Lisätietoja:	Varhaiskasvatuksen henkilökunnan määrässä on viime vuosina tapahtunut muutoksia, mm. hallinto toimii tiiminä, Pyhämäen ja Leikkivakan osastojen toiminnan lopettaminen, perhepäivähoidon täyttämättömien sekä pienillä lapsimäärillä olleiden toimien lopettaminen. Henkilökuntaluettelo on päivitetty syksyllä 2018.		

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Varhaiskasvatus							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	99 867	50 000		50 000	79 297	29 297	58,59%
Maksutuotot	897 375	975 000	-297 000	678 000	671 395	-6 605	-0,97%
Tuet ja avustukset	20 987				1 938	1 938	
Muut toimintatuotot	9 906	4 000		4 000	5 482	1 482	37,04%
Toimintatuotot	1 028 135	1 029 000	-297 000	732 000	758 111	26 111	3,57%
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 192</i>				<i>0</i>		
Henkilöstökulut	-5 776 054	-6 019 155	452 000	-5 567 155	-5 473 407	93 748	-1,68%
Palvelujen ostot	-1 592 506	-1 473 387	20 000	-1 453 387	-1 489 513	-36 126	2,49%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96 254	-107 570	20 000	-87 570	-115 084	-27 514	31,42%
Avustukset	-1 368 713	-1 578 220	-112 000	-1 690 220	-1 658 572	31 648	-1,87%
Muut toimintakulut	-796 803	-750 032		-750 032	-718 294	31 738	-4,23%
Toimintamenot	-9 630 329	-9 928 364	380 000	-9 548 364	-9 454 871	93 493	-0,98%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 800 295</i>	<i>-1 750 809</i>		<i>-1 750 809</i>	<i>-1 709 232</i>	<i>41 577</i>	<i>-2,37%</i>
Toimintakate (netto)	-8 602 195	-8 899 364	83 000	-8 816 364	-8 696 759	119 605	-1,36%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-1 250		-1 250	-6 146	-4 896	391,65%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-24 561	-23 388		-23 388	-23 270	118	-0,50%
Muut laskennalliset kustannukset	-263 424	-281 922	0	-281 922	-251 999	29 923	-10,61%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 890 180	-9 205 924	83 000	-9 122 924	-8 978 174	144 750	-1,59%

Olellaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat ylittyneet 26 111 eurolla.

Toimintakulut

- Henkilöstömenoissa kulualitusta 93 748 euroa. Sijaisuuskustannuksia syntyy sijaisten henkilöstökuluina sekä työvoiman vuokrauskuluna palvelujen ostoissa. Palvelujen ostoissa olevat työvoiman vuokrauskulut ovat ylittyneet 34 068 euroa ja se voitaisiin huomioida korvattavaksi henkilöstömenosäästöstä. Henkilöstömenototeutumaan sisältyy lisäksi budjetoimattomia, laskennallisia jaksotettuja henkilöstökuluja 44 949 euroa. Kun em. kuluerät huomioidaan, henkilöstökulujen toteutumaprosentiksi tulee 99,7 % ja palveluiden ostojen 100,1 %.

TULOSALUE
OPETUSTOIMI
Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön. Musiikin opetuspalvelut ostetaan Sibelius-opistolta ja aikuiskoulutuspalvelut Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan kuuluvalta Vanajaveden opistolta. Kunta ei järjestä toisen asteen ammatillista koulutusta, mutta kuuluu Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola

Suoritetilaustaulukko

Opetustoiminta	TP2016	TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Peruskoulut						
Oppilasmäärä	1929	1917	1908	1873	98,2	-35
€/oppilas, brutto	8019	7827	8239	8219	99,8	-20
€/oppilas, netto	7513	7335	7775	7789	100,2	14
Perusop. viikkotuntimäärä	3750	3636	3696	3578	96,8	-118
€/viikkotuntimäärä, brutto	109	109	111	113	102,0	2
€/viikkotuntimäärä, netto	102	102	106	107	101,2	1
Peruskoulun päättäneiden määrä	99 %	99,6 %	100 %	99,5 %	99,9	0
Lukiot						
Oppilasmäärä	238	245	260	255	97,9	-6
€/oppilas, brutto	7855	7627	7510	7580	100,9	70
€/oppilas, netto	7752	7517	7362	7509	102,0	147
Lukion viikkotuntimäärä	435	428	420	420	100,0	0
€/viikkotuntimäärä, brutto	113	115	122	121	99,1	-1
€/viikkotuntimäärä, netto	112	113	120	120	99,8	0
Musiikinopetus						
Oppilasmäärä						
- varsinaisia oppilaita	112	110	100	109	108,5	9
€/varsinainen soitto-oppilas, brutto	1327	1370	1530	1411	92,2	-119
€/varsinainen soitto-oppilas, netto	1327	1370	1530	1411	92,2	-119
Aikuiskoulutus						
janakkalalaisia opiskelijoita	1940	1588	2000	1626	81,3	-374
€/opiskelija, brutto	78	89	68	86	127,2	18
€/opiskelija, netto	78	89	68	86	127,2	18
Valtionos.oik.tuntimäärä Janakkalassa	6582	6269	7700	5944	77,2	-1756
€/tunti, brutto	23	23	18	24	131,4	6
€/tunti, netto	23	23	18	24	131,4	6
Lisätietoja:						

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	142,4	181,0	145,0
- osa-aikaiset	17		17,0
Määräaikaiset	20		18,0
Työllistetyt	3		4,1
oppisopimuskoulutuksessa olevat	1		
Lisätietoja:			

Käyttötalous

Opetustoimi	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	650 165	570 000		570 000	685 734	115 734	20,30%
Maksutuotot	28 170	15 700		15 700	18 696	2 996	19,08%
Tuet ja avustukset	194 379	187 232		187 232	100 026	-87 206	-46,58%
Muut toimintatuotot	101 389	14 563		14 563	19 476	4 913	33,74%
Toimintatuotot	974 104	787 495		787 495	823 933	36 438	4,63%
<i>josta sisäiset</i>	<i>77 791</i>	<i>0</i>		<i>0</i>		<i>0</i>	
Henkilöstökulut	-10 034 356	-9 858 978		-9 858 978	-9 985 786	-126 807	1,29%
Palvelujen ostot	-3 744 167	-4 225 711	150 000	-4 075 711	-3 931 414	144 297	-3,54%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-527 120	-552 866	35 000	-517 866	-508 502	9 364	-1,81%
Muut toimintakulut	-2 391 841	-2 677 266		-2 677 266	-2 691 290	-14 024	0,52%
Toimintamenot	-16 697 485	-17 314 821	185 000	-17 129 821	-17 116 992	12 830	-0,07%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 307 660</i>	<i>-4 862 363</i>		<i>-4 862 363</i>	<i>-4 855 280</i>	<i>7 083</i>	<i>-0,15%</i>
Toimintakate (netto)	-15 723 381	-16 527 326	185 000	-16 342 326	-16 293 059	49 268	-0,30%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-48 474	-52 499		-52 499	-64 360	-11 861	22,59%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-63 180	-65 160		-65 160	-65 280	-120	0,18%
Muut laskennalliset kustannukset	-363 042	-394 622	0	-394 622	-384 225	10 397	-2,63%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 198 077	-17 039 607	185 000	-16 854 607	-16 806 924	47 683	-0,28%

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat ylittyneet 36 438 eurolla (tot-% 104,45%).

Kotikuntakorvauksia on kertynyt yli arvioidun. Hankkeista osa jatkuu ja hankerahaa on Tuet ja avustukset -kohdasta siirretty vuodelle 2019.

TULOSALUE**KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisen perusopetuksen 1.-2. luokan sekä kaikille muiden luokkatasojen erityisen tuen piirissä oleville oppilaille.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistystoimen kehittämisspäälikkö Jaana Koski

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Suoritetilaustaulukko**

Koululaisten iltapäivätoiminta	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Osallistujien määrä	126	127	140	90	63,9	-51
€/osallistuja, brutto	1680	1459	1376	1844	134,0	468
€/osallistuja, netto	962	703	733	925	126,2	192
Lisätietoja:						

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset	4	5	3,7
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Lisätietoja:	Ohjaajat toimivat useilla kouluilla ja tehtävät on yhdistetty koulu-ohjaajan tehtäviin. Iltapäivätoiminnan yhteistuntimäärä on muutettu henkilötyövuosiksi.		

Käyttötalous

Koululaisten iltapäivätoiminta	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	30				0		
Maksutuotot	95 970	90 000		90 000	82 255	-7 745	-8,61%
Toimintatuotot	96 000	90 000		90 000	82 255	-7 745	-8,61%
Henkilöstökulut	-144 946	-150 852		-150 852	-129 063	21 789	-14,44%
Palvelujen ostot	-27 505	-29 464		-29 464	-27 839	1 625	-5,52%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 356	-7 327		-7 327	-4 323	3 004	-41,00%
Muut toimintakulut	-2 000				369	369	
Toimintamenot	-180 808	-187 643		-187 643	-160 856	26 788	-14,28%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-26 156</i>	<i>-26 491</i>		<i>-26 491</i>	<i>-25 142</i>	<i>1 349</i>	<i>-5,09%</i>
Toimintakate (netto)	-84 808	-97 643		-97 643	-78 601	19 043	-19,50%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle					0		
Muut laskennalliset kustannukset	-4 486	-4 931	0	-4 931	-4 531	400	-8,12%
					0		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-89 294	-102 574	0	-102 574	-83 131	19 443	-18,96%

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Oppilaita osallistui koululaisten iltapäivätoimintaan vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Ryhmiä oli kevätlukukaudella yksi ja syyslukukaudella kaksi vähemmän kuin aikaisemmin. Maksutuotot ja henkilöstökulut jäivät näin ollen alle arvioidun.

TULOSALUE

KIRJASTO

Toiminnan kuvaus

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992)

Kirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kokoelmillaan kirjasto tukee kaikenikäisten ihmisten yhteisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistäytymiseen. Kirjasto ruokkii lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua, tukee järjestettyä ja omaehtoista oppimista, tarjoaa kansalaisille aineksia henkilökohtaiseen kehitykseen, tukee medialukutaitoa ja muita kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja, on tie kulttuuriperinnön ja tieteen tulosten tunte-
mukseen sekä tarjoaa tilan ihmisten ja kulttuurien kohtaamiselle.

Tilivelvollinen viranhaltija: kirjastotoimenjohtaja Matti Karvinen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritetilaustaulukko

Kirjasto	TP2016	TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Lainat	279732	273313	290000	278736	96,1	-11264
€/laina, brutto	3,16	3,14	3,03	3,09	102,0	0,06
€/laina, netto	3,06	3,07	2,92	3,02	103,4	0,10
Kävijät	117383	106762	120000	106685	88,9	-13315
€/kävijä, brutto	7,53	8,04	7,31	8,08	110,5	0,77
€/kävijä, netto	7,30	7,86	7,06	7,89	111,8	0,83
Hankinnat	4978	5106	5000	5910	118,2	910
Kirjaston käytönopetus lkm	171	173	150	155	103,3	5
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Kävijä- ja lainausmäärät ovat pienentyneet.

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	11,0	13,0	10,0
- osa-aikaiset	1		1
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt	1		0,52
oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Lisätietoja:			

Käyttötalous

Kirjasto	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	7 491	10 385	-4 000	6 385	7 064	679	10,63%
Maksutuotot		1 451		1 451		-1 451	-100,00%
Muut toimintatuotot	12 238	18 339	-6 000	12 339	12 979	640	5,19%
Toimintatuotot	19 729	30 175	-10 000	20 175	20 043	-132	-0,66%
<i>josta sisäiset</i>	89				396	396	
Henkilöstökulut	-442 137	-438 333		-438 333	-449 534	-11 201	2,56%
Palvelujen ostot	-96 553	-90 485		-90 485	-82 580	7 905	-8,74%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136 736	-154 191		-154 191	-138 988	15 203	-9,86%
Muut toimintakulut	-149 158	-153 241		-153 241	-153 961	-720	0,47%
Toimintamenot	-824 584	-836 250		-836 250	-825 064	11 187	-1,34%
<i>josta sisäiset</i>	-187 923	-191 429		-191 429	-190 023	1 406	-0,73%
Toimintakate (netto)	-804 855	-806 075	-10 000	-816 075	-805 021	11 054	-1,35%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-5 900		-5 900	-5 759	141	-2,38%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 812	-1 620		-1 620	-1 620	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-32 006	-33 655	0	-33 655	-29 836	3 819	-11,35%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-838 674	-847 250	-10 000	-857 250	-842 236	15 014	-1,75%

TULOSALUE**NUORISO****Toiminnan kuvaus**

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tarjota kaikille kunnan nuorille turvalliset vapaa-ajanviettopaikat sekä kohdentaa työpanos kulloisenkin tilanteen vaatimiin toimintaympäristöihin.

Nuorisopalvelu sisältää varsinaisen toiminnan, nuorisotilat, leirikeskuksen ja nuorisotoimen avustukset (Nuorisolaki 72/2006)

Tilivelvollinen viranhaltija: nuorisopalvelupäällikkö Sanna Laine

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Suoritetilaustaulukko**

Nuoriso	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet		87	80	89	111	9
Nuorten työpajan asiakasmäärä		53	40	53	133	13
Ryhmätoiminta (hlö)		895	800	935	117	135
Yksilö- ja pienryhmäkohtaukset (hlö)		1010	1000	1558	156	558
Lisätietoja:						

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset	3,0	4,0	3,0
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset	2		
Työllistetyt	1		0,5
oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	0,0	0,8
Lisätietoja:			

Käyttötalous

	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Nuoriso							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 707	3 039		3 039	5 158	2 119	69,74%
Maksutuotot	32 820	40 357		40 357	31 191	-9 166	-22,71%
Tuet ja avustukset	68 732	52 000		52 000	76 572	24 572	47,25%
Muut toimintatuotot	22 061	23 252		23 252	19 811	-3 441	-14,80%
Toimintatuotot	128 320	118 648		118 648	132 733	14 085	11,87%
<i>josta sisäiset</i>	716				1 822	1 822	
Henkilöstökulut	-205 551	-196 956		-196 956	-210 911	-13 955	7,09%
Palvelujen ostot	-148 387	-132 956		-132 956	-138 311	-5 355	4,03%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 987	-39 247		-39 247	-23 095	16 152	-41,16%
Avustukset	-4 293	-4 348		-4 348	-2 510	1 838	-42,27%
Muut toimintakulut	-169 194	-160 148		-160 148	-200 590	-40 442	25,25%
Toimintamenot	-553 413	-533 655		-533 655	-575 416	-41 761	7,83%
<i>josta sisäiset</i>	-227 896	-219 182		-219 182	-248 661	-29 479	13,45%
Toimintakate (netto)	-425 093	-415 007		-415 007	-442 683	-27 676	6,67%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 100	-1 812		-1 812	-2 076	-264	14,57%
Muut laskennalliset kustannukset	-12 314	-14 278	0	-14 278	-11 781	2 497	-17,49%
					0		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-439 508	-431 097	0	-431 097	-456 540	-25 443	5,90%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat 14 085 euroa yli arvioidun. Toimintatuottoihin sisältyy harkinnanvaraisia EVS-hanketuottoja 20 860 euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut ylittyivät 40 007 eurolla. Toimintakuluihin sisältyy harkinnanvaraisia EVS hankemenoja 23 560 euroa. Muissa kuluissa olevat vuokramenot ylittyivät noin 40 442 eurolla. Vuokraylitys johtuu arvioitua suuremmista vuokrista.

TULOSALUE

PERHEKESKUS

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää uuden perhekeskusmallin kehittämisen ja toteuttamisen edellyttämät uudet toiminnot: henkilötyövuodet, hankinnat, koulutuksen sekä kolmannelta sektorilta ostettavat palvelut. Perhekeskuksen toiminta toteutetaan yhteistyössä sivistystoimen, perusturvan ja teknisen toimen kanssa. Kokonaiskustannukset jakautuvat kaikille toimialoille. Kokonaismenot kerätään seuranta-numerolla eri toimialoilta yhteen.

Tilivelvollinen viranhaltija: kehittämispäällikkö Jaana Koski

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP2017	TA 2018	TP2018
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat			
- kokoaikaiset		1,5	1,5
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Lisätietoja:			

Talous

Perhekeskus	TP 2017	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut		-71 081		-71 081	-82 259	-11 178	15,73%
Palvelujen ostot		-23 700		-23 700	-6 700	17 000	-71,73%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 000		-3 000	-6 251	-3 251	108,35%
Toimintamenot		-97 781		-97 781	-95 210	2 572	-2,63%
josta sisäiset					-313	-313	
Toimintakate (netto)		-97 781		-97 781	-95 210	2 572	-2,63%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-2 284		-2 284	-13 882	-11 598	507,81%
Korko sitoutuneelle pääomalle						0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	-733	0	-733	-1 821	-1 088	148,43%
						0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	-100 798	0	-100 798	-110 913	-10 115	10,03%

TALOUDEN TASAPAINOT- TAMISOHJELMAN TOTEU- TUMINEN

2.2.1. Vuonna 2015 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman päivityksen toteutuminen vuosina 2015-2018

KUNNANHALLITUS	Tavoite 2016	Toteutuma 2016	tavoite 2017	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite	91 000	25 000	146 500	53 280	191 000	54 700	
- palveluhakemiston ilmoitusmyynti			1 500	3 620		0	Palveluhakemistoa ei tehty vuonna 2018
- kunnantalon kokoustilojen vuokrat	3 000	1 000	3 000	660	3 000	700	
- ulkomainospaikat	5 000	0	5 000	0	5 000	0	
- vesiosuuskuntien avustuksista luopuminen	1 000	0	1 000	0	1 000	0	
- palveluhakemiston (2v.välein) painosmäärän pudottaminen ja jakelu vain + 65-talouksiin			4 000	0	0	0	
- keskitetty työvuorosuunnittelu sekä työvuorojen optimointi	50 000	0	100 000	30 000	150 000	30 000	Työvuorojen suunnittelua on keskitetty nykyisen Titania-ohjelmistolla.
- oheistulostamista luopuminen ja verkkotulostamiseen siirtyminen koko kunnassa	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
- osa kokouksista Lync-kokouksiksi	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	10 000	Lync/skype kokousten määrä on kasvanut edelleen, matkakorvausten määrä on vähentynyt v 2018 vrt 2017 vuoden loppuun mennessä 4,4 %
- toimistotarvikkeiden karsinta	5 000	0	5 000	0	5 000	0	
- ostopalvelujen (mm. KuntaPro Oy) kulujen alentaminen	5 000	0	5 000	0	5 000	0	
- ei-välttämättömistä ohjelmistoista luopuminen (Targetor-seurantaohjelmisto)	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	
- Uusien tapahtumayleisöjen tavoittaminen maksullisiin tapahtumiin ja museon ryhmämyyntiin panostaminen (hyöty kuitaantuu markkinointi- ja henkilöstökulujen kasvaessa?)	3 000	5 000	3 000	0	3 000	0	Tavoite ei toteudu.
Ennakoitu toteutuma vuositasolla							
Tavoite/Toteutuma	88 000	25 000	146 500	53 280	191 000	54 700	
Tavoite ero		-63 000		-93 220		-136 300	

TEKNINEN LAUTAKUNTA	2016	Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositaso	Tavoite 2018	Toteuma 2018 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite, tekninen lautakunta yhteensä	145 700	115 720	203 700	55 750	277 000	64 900	
Ympäristöpalvelut	5 000	0	10 000	0	10 000	3 500	
- valvonnan muuttaminen maksulliseksi	5 000				10 000	3 500	Valvontasuunnitelman mukaisesti
Kaavoitus ja maankäyttö	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	
- toisesta suunnitteluavustajasta luopuminen	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	
- kunnallistekniikan ja kaavoituksen suunnitteluohjelman vaihto (Trimble --> Yt-Cad)	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	
Alueiden kunnossapito	10 000	6 000	10 000	6 000	10 000	6 000	
- käytetään Pajan resursseja mm. luistelukenttien, latujen, nurmikoiden hoitoon	4 000	0	4 000	0	4 000	0	Työpajalla ei resursseja (henkilöstön vaihtuvuus).
- palvelut tuotetaan kustannustehokkaimmalla, hyväksyttävällä tavalla (oma työ, ostopalvelu,	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
- osa liikuntapaikoista tuotetaan yhteistyössä yhdistysten kanssa, esim. latujen teko Turenki	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
Tilapalvelu	27 300	27 300	80 300	1 500	151 800	7 000	
- autolämmityspaikkojen korotus 5 %	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
- kiinteistöjen tehokas käyttö ja myynti	25 800	25 800	78 800	0	150 300	5 500	Tammirannan päiväkotia on myyty alkuvuodesta 2018
Löytymäen koulun myyty							
Altintie 1, myyty							
Harvialan kartano, päärakennus			24 500		?		Harvialan alueella ei toteutunut kiinteistöjen myyntiä 2018
Harvialan kartanon konttorirakennus			12 000		?		
Harvialan pakkaamo ja alipuutarhurin rakennus			16 500		?		
Vapari, mus.opisto, Leikkivakka, myynti Ilveslinnan päiväkodin valmistuttua, v. 2018-2019					71 500	0	Vapari siirtyi Sibeliusopiston käyttöön. Musiikkiopiston ja Leikkivakan myyntien suhteen odotetaan kaavoitusratkaisuja ja niiden toteutumista.
Liikuntapalvelut	31 500	10 520	31 500	0	31 500	0	
- Uimahallin aukioloaikojen ulkopuolisten ryhmien hintojen tarkistus (28 vko/tuntia x 43 vkoa esim. 30 €/h)	17 000	2 300	17 000	0	17 000	0	Tuottolisäys ei ollut realistinen.
- UUSI KEINO: Yli 70-vuotiaille 2 euron lippu sekä uimahalliin että kuntosaliin	10 000	3 720	10 000	0	10 000	0	Tuottolisäys ei ollut realistinen.
- Keilahallin vuokraaminen / poistaminen käytöstä, siivous pois	4 500	4 500	4 500	0	4 500	0	Keilahallin siivous on lopetettu jo v. 2015.
Ateria- ja puhtauspalvelu	27 900	27 900	27 900	4 250	29 700	4 400	
- kaikki ruuan valmistus keskuskeittiöön, suositetaan kausivihanneksia	23 500	23 500	23 500	0	25 300	0	Elintarvikemäärärahoissa ei ole säästömahdollisuutta
- kylmien kotiaterioiden kuljetusten vähentäminen 2 x vko (nyt 3 x vko)	4 400	4 400	4 400	4 250	4 400	4 400	15 kotipalveluateriaa joudutaan kuljettamaan lämpimänä päivittäin.
Tekninen lautakunta yhteensä							
Ennakoitu toteutuma vuositasolla							
Tavoite/Toteuma	109 200	105 200	203 700	55 750	277 000	61 400	
Tavoite ero		-4 000		-147 950		-215 600	

PERUSTURVALAUTAKUNTA	2016	Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositaso	Tavoite 2018	Toteuma 2018 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite	248 000	157 700	248 000	192 700	248 000	193 100	
- Kehitysvammaisten asumispalvelujen ateriapaketin (kaikki vrk:n ateriat) hinnankorotus samalle tasolle kuin vanhustyössä / 10,0 €:sta 13,45 €:on. (Muutos mahdollistuu KHO:n päätöksen myötä)	22 000	27 400	22 000	32 500	22 000	32 500	
- Sairaanhoidajakäynnistä peritään jatkossa asiakasmaksu 8,80€ kolmesta ensimmäisestä käynnistä kalenterivuositain. Ennaltaehkäisevistä käynneistä ei maksua peritä (laki mahdollistaa muutoksen)	40 000	46 700	40 000	53 700	40 000	54 000	
- Psykiatrian avohoidon psykiatriin vastaanoton peruuttamattomat käynnit	1 000	0	1 000	0	1 000	0	
- Vuoden 2015 alusta siirryttiin vuosimaksun (32,10 €) sijasta enintään kolmeen käyntimaksuun (16,10 €/kerta). Tulolisäystä ei ole huomioitu vuoden 2015 TA:ssa (laki mahdollistaa muutoksen)	35 000	39 600	35 000	42 900	35 000	43 000	
- Sudentassun sosiaalinen isännöinti on pääosin kunnan palkkatukityöntekijän varassa. Vähennetään palvelun ostoa Sininauhasäätiöltä.	20 000	30 000	20 000	30 000	20 000	30 000	
- Suun terveydenhuoltoon ostetaan 1½ hammaslääkärin-hammashoitajatyöparin työpanos. Siirto omaksi toiminnaksi, jos rekry onnistuu.	130 000	14 000	130 000	33 600	130 000	33 600	Puolikkaasta työparin ostopalveusta luovuttiin 1.8.2016 alkaen.
Perusturvalautakunta yhteensä							
Ennakoitu toteutuma vuositasolla							
Tavoite/Toteutuma	248 000	157 700	248 000	192 700	248 000	193 100	
Tavoite ero		-90 300		-55 300		-54 900	

SIVISTYSLAUTAKUNTA		Toteutuma 2016		2017	Toteuma 2017 (€) vuositaso	Tavoite 2018	Toteuma 2018 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite		62 933	56 703	106 500	0	106 500	0	
Varhaiskasvatus								
- esiopetuksessa olevan lapsen päivähoiton laskutus kokopäiväisen mukaisesti, mikäli hoidossa yli 5 h/pv esiopetuksen lisäksi		20 800	20 800	50 000	0	50 000	0	Ei toteudu. Maksuperusteiden muuttuminen.
- vuorohoidossa olevan esioppilaan laskutus tuntiperustaiseksi laskutukseksi		1 300	1 300	4 000	0	4 000	0	
Opetustoiminta								
- koulukuljetus		25 000	25 000		0	25 000	0	
				25 000				Ei mahdollista
- jakotuntien määrän supistaminen pienissä opetusryhmissä		8 333	8 333	20 000	0	20 000	0	Leikattu jo 2017 kehyksestä. Jakotunteja vähentynyt.
Nuorisopalvelut								
- Mallinkaisten leirikeskuksen vuokrien korotus (20%)		1 500	2 732	1 500	0	1 500	0	Ei merkittävää muutosta tuloihin.
- Leirimaksujen korotus: Nykyinen leirivuorokausi 12 euroa. Leirivuorokausihinnan korotus 15 euroon, hinnankorotus 25%.		2 000	1 276	2 000	0	2 000	0	Ei merkittävää muutosta tuloihin.
- Seuratalo: yleisötilojen tilavuokria korotettu ja vuokraustoiminta ulkoistettu 1.1.2015 alkaen, elokuvateatterin kilpailutus keväällä 2015		4 000	-2 738	4 000	0	4 000	0	Ei merkittävää muutosta tuloihin.
Sivistyslautakunta yhteensä								
Ennakoitu toteutuma vuositasolla					0		0	
Tavoite/Toteutuma		62 933	56 703	106 500	0	106 500	0	
Tavoite ero			-6 230		-106 500		-106 500	
Koko kunta yhteensä								
Ennakoitu toteutuma vuositasolla, Tavoite		547 633		704 700		822 500		
Toteutuma			355 123		301 730		312 700	
Tavoite-ero			-192 510		-402 970		-509 800	

SISÄLTYY TALOUDEN TASAPAINOTTAMISOHJELMAN TEKSTEIHIN, MUTTA EI SUMMIIN					Toteuma K/E/O
- Karttaohjelman hoitaminen seudullisesti					K
- Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen jatkuu, tilojen optimointi yhdessä käyttäjien kanssa					O
- Uusi sosiaalihuoltolaki tuli voimaan 1.1.2015. Pääpaino on ehkäisevässä työssä ja varhaisessa tuessa. Näin vältetään kalliita korjaavan työn kustannuksia. Tulokset näkyvät vasta vuosien kuluttua. Euroarviota ei voi antaa vuositasolla.					K
- ns. Perhetalo tai lastentalo, jonka alle sateenkaaren omaisesti koottaisiin lapsiperheiden psykososiaaliset palvelut ja jota yksikköä johtaisi yksi henkilö.					K
- Operatiivisen ja strategisen johtamisen kirkastaminen vielä nykyistä selvemmin. Tavoitteena nopeutunut päätöksenteko, sujuvat prosessit ja tehokas hallinto.					O
- Kotihoidon välittömän asiakastyön työajan lisääminen. Kotihoidossa otetaan tänä vuonna käyttöön mobiilijärjestelmä, jonka tavoitteena on lisätä välitöntä työaikaa.					K
- Perusturvan henkilöstökyselyssä saatiin yli 1000 yksittäistä vastausta, joissa monissa oli kysymys pienehköistä tuottavuuden nousuista. Säästöpotentiaali piiloutuu lukuisiin eri menokohtaiin.					O
- Kirjaston tilojen aktiivisempi vuokraaminen/käyttö, markkinointi (vuokratuotot v. 2014 2 953 euroa)					E
- Kirjaston aukioloaikojen lyhentäminen kesäperjantaisin. Säästö nimellinen					E
- Kirjastoauton reittien selvitystyö ja yhteisen kaluston hankinta yhdessä Hämeenlinnan ja Hattulan kanssa (2015) ja reittien uudelleen organisointi.					K/E
- Hankeavustukset (v. 2015: luova toimiala 30 000, ikäihmiset 5 000, lapset 15 000, museo 9 000?, seinäm.3 000) Tarvitaan kuitenkin lähes aina omarahoitusosuus! n. 15000 - 50000 vuodessa					K
- Kulttuuri/vapaa-aikapalvelujen prosessien määrittely ja uudistaminen ->organisaation uudistaminen, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden tiiviimpi yhteistyö					K

LASKELMAT

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Janakkalan kunta ilman liikelaitosta 2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatulot	25 109 547,50	-221 260,00	24 888 287,50	25 572 628,96	684 341,46
Myyntituotot	9 564 814,50	202 000,00	9 766 814,50	9 927 120,48	160 305,98
Maksutuotot	4 866 613,00	30 600,00	4 897 213,00	4 958 544,26	61 331,26
Tuet ja avustukset	1 104 182,00	-106 160,00	998 022,00	938 849,41	-59 172,59
Muut toimintatuotot	9 573 938,00	-347 700,00	9 226 238,00	9 748 114,81	521 876,81
Valmistus omaan käyttöön	101 365,00	90 000,00	191 365,00	295 650,14	104 285,14
Toimintamenot	-108 305 574,67	-141 350,67	-108 446 925,34	-108 839 121,71	-392 196,37
Henkilöstömenot	-42 942 943,67	960 229,33	-41 982 714,34	-42 032 810,34	-50 096,00
Palvelujen ostot	-46 311 322,00	-767 530,00	-47 078 852,00	-47 276 992,36	-198 140,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 217 265,00	1 200,00	-6 216 065,00	-6 273 670,05	-57 605,05
Avustukset	-4 443 928,00	-155 000,00	-4 598 928,00	-4 538 126,36	60 801,64
Muut toimintamenot	-8 390 116,00	-180 250,00	-8 570 366,00	-8 717 522,60	-147 156,60
Toimintakate	-83 094 662,17	-272 610,67	-83 367 272,84	-82 970 842,61	396 430,23
Verotulot	65 110 000,00	-2 160 000,00	62 950 000,00	63 291 938,64	341 938,64
Valtionosuudet	23 042 873,00		23 042 873,00	23 119 555,44	76 682,44
Rahoitustulot ja -menot	107 856,00		107 856,00	125 252,19	17 396,19
Korkotulot muilta	0,00		0,00	65 197,80	65 197,80
Muut rahoitustulot muilta	562 856,00		562 856,00	618 605,43	55 749,43
<i>Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta</i>	<i>256 856,00</i>		<i>256 856,00</i>	<i>256 856,00</i>	<i>0,00</i>
Korkomenot	-455 000,00		-455 000,00	-481 599,23	-26 599,23
Muut rahoitusmenot				-76 951,81	-76 951,81
Vuosikate	5 166 066,83	-2 432 610,67	2 733 456,16	3 565 903,66	832 447,50
Poistot ja arvonalentumiset	-4 399 013,00		-4 399 013,00	-4 459 282,39	-60 269,39
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 399 013,00		-4 399 013,00	-4 459 282,39	-60 269,39
Tilikauden tulos	767 053,83	-2 432 610,67	-1 665 556,84	-893 378,73	772 178,11
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	767 053,83	-2 432 610,67	-1 665 556,84	-893 378,73	772 178,11

Tuloslaskelman toteutuman lisätiedot:

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	65 110 000	-2 160 000	62 950 000	63 291 939	341 939
Kunnan tulovero	58 736 000	-1 446 000	57 290 000	57 504 117	214 117
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 674 000	-650 000	2 024 000	2 130 046	106 046
Kiinteistövero	3 700 000	-64 000	3 636 000	3 657 775	21 775

Jäljempänä lisätietoa verotulojen kertymisestä vuonna 2018.

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	23 042 873,00	0,00	23 042 873,00	23 119 555,44	76 682,44
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus ml. Tasaukset	23 042 873,00	0,00	23 042 873,00	25 305 118,44	2 262 245,44
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	-2 185 563,00	-2 185 563,00

Jäljempänä lisätietoa valtionosuuksien kehityksestä vuonna 2018.

Lisätietoa verotuloista:

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuotoon. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Valtuusto päättää veroprosenteista vuosittain marraskuussa.

Kunnan tulovero

Vuonna 2018 tuloveroprosentti oli ennallaan 21,0 %. Ennakoinnin yksi tärkeimmistä tekijöistä on asukasluvun oikeellisuus. Vuoden 2018 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 721 asukasta. Arvio ei toteutunut, sillä vuoden 2018 asukasluku väheni tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 152 henkilöä ollen 16 455 asukasta.

Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin saatavan kunnallisveroja n. 58,4 milj. euroa, ja talousarvion muutoksessa arviota pudotettiin 57,3 milj. euroon. Kunnallisveroa kertyi 57,5 milj. euroa.

Janakkalan tuloveroprosentit

Vuosi	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Tuloveroprosentti	19,50	19,50	19,75	19,75	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00

Yhteisövero

Yhteisöt maksavat tuloistaan suhteellista veroa, yhteisöveroa, joka jaetaan valtiolle (n. 70 %) ja kunnille (n. 30 %) . Seurakuntien osuus yhteisöveron tuotosta poistui 2016 alusta ja se on korvattu

erillisellä valtion rahoituksella. Yhteisöveron jako-osuuden sekä yhteisöveroprosentin määräytymisperusteineen määrää valtio.

Vuoden 2018 alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin saatavan yhteisöveroja n. 2,7 milj. €. Talousarvion muutoksessa arviota alennettiin 0,65 milj. €. Yhteisöveroa kertyi 2,1 milj. €

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistön arvon perusteella kunnalle vuosittain suoritettava vero. Verosta on säädetty kiinteistöverolaissa (20.7.1992/654). Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita sekä kiinteistöjä, joita käytetään yleisiin tarkoituksiin, kuten mm. kadut ja torit. Kiinteistöveron tuotto tilitetään kiinteistön sijaintikunnalle.

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentti määrätään sadasosapro-sentin tarkkuudella.

Vuoden 2018 kiinteistöveroprosentit ja kiinteistöveron laskentaperusteet perustuvat kunnanvaltuus-tossa 13.11.2017 (§ 86) hyväksyttyihin prosenteihin

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,50
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,10
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 4,00

Vuodelle 2018 kiinteistöveroprosentteja ei nostettu. Vuoden 2018 talousarviossa ennakoitiin saata-van kiinteistöveroja n. 3,7 milj. euroa, joka myös toteutui.

Kiinteistöverokannat Janakkalassa 2010-2018

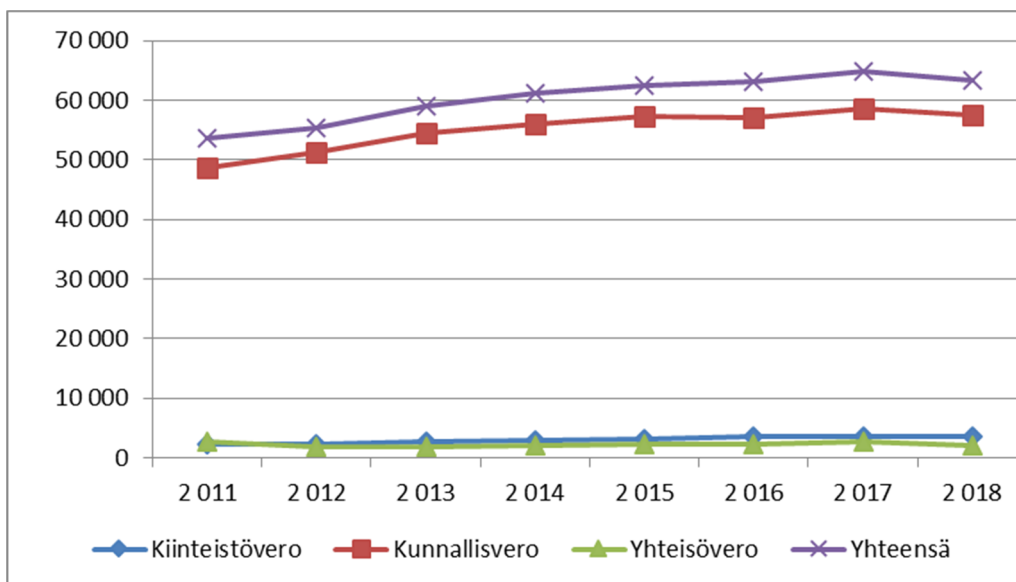
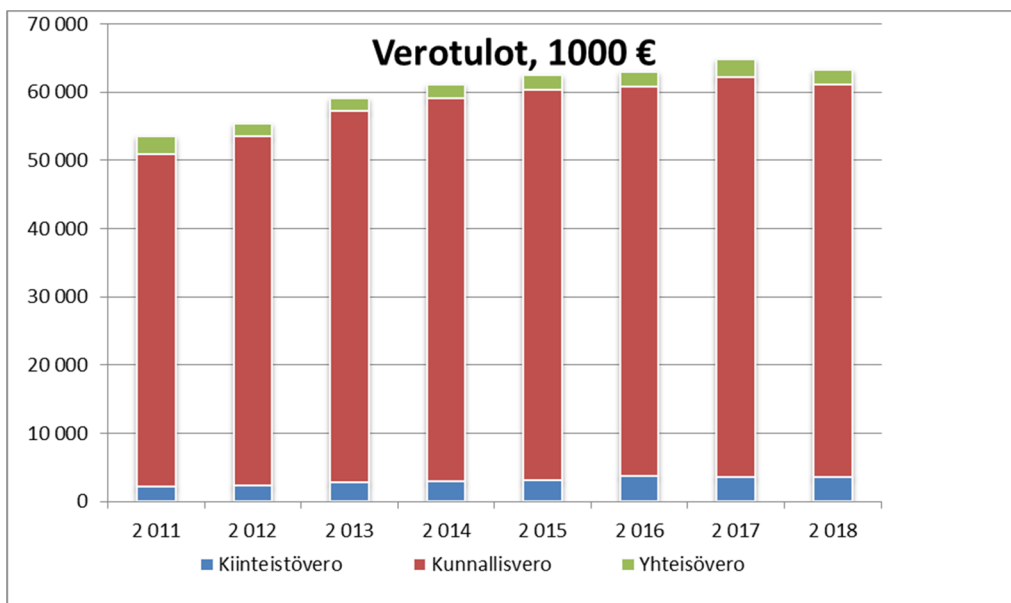
Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yleinen kiinteistöveropro-sentti	0,80	0,80	0,80	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10	1,10
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,35	0,35	0,35	0,40	0,40	0,40	0,50	0,50	0,50
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10	1,10
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveropro-sentti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamattoma n rakennuspaikan veroprosentti							4,00	4,00	4,00

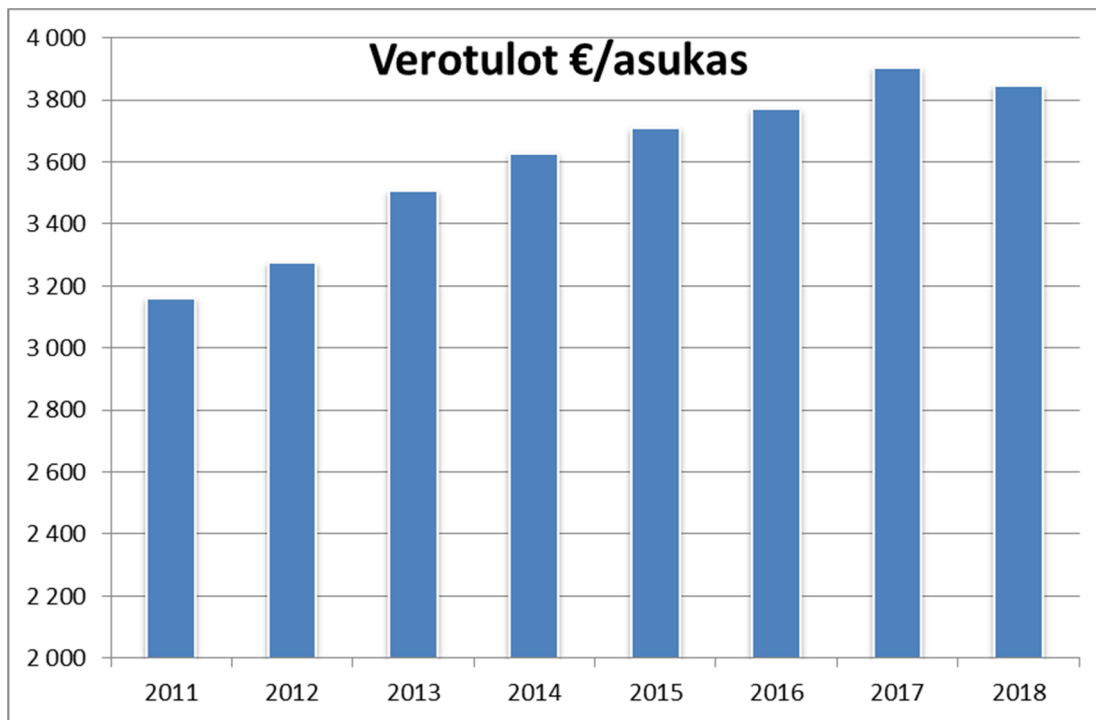
Verotulot yhteensä:

Vuonna 2018 Janakkalan verotulot laskivat 2,3 % vuoteen 2017 verrattuna.

Verotulot 2010 - 2018 (1000 €)

Vuosi	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Kiinteistövero	2 230	2 253	2 301	2 827	2 990	3 091	3 687	3 636	3 658
Kunnallisvero	47 721	48 576	51 254	54 468	56 093	57 247	57 059	58 492	57 504
Yhteisövero	2 173	2 747	1 825	1 771	2 024	2 207	2 287	2 676	2 130
Yhteensä	52 124	53 576	55 380	59 066	61 107	62 545	63 033	64 804	63 292

Verotulot/asukas	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
euroa/asukas	3 086	3 159	3 274	3 507	3 629	3 711	3 770	3 902	3 846

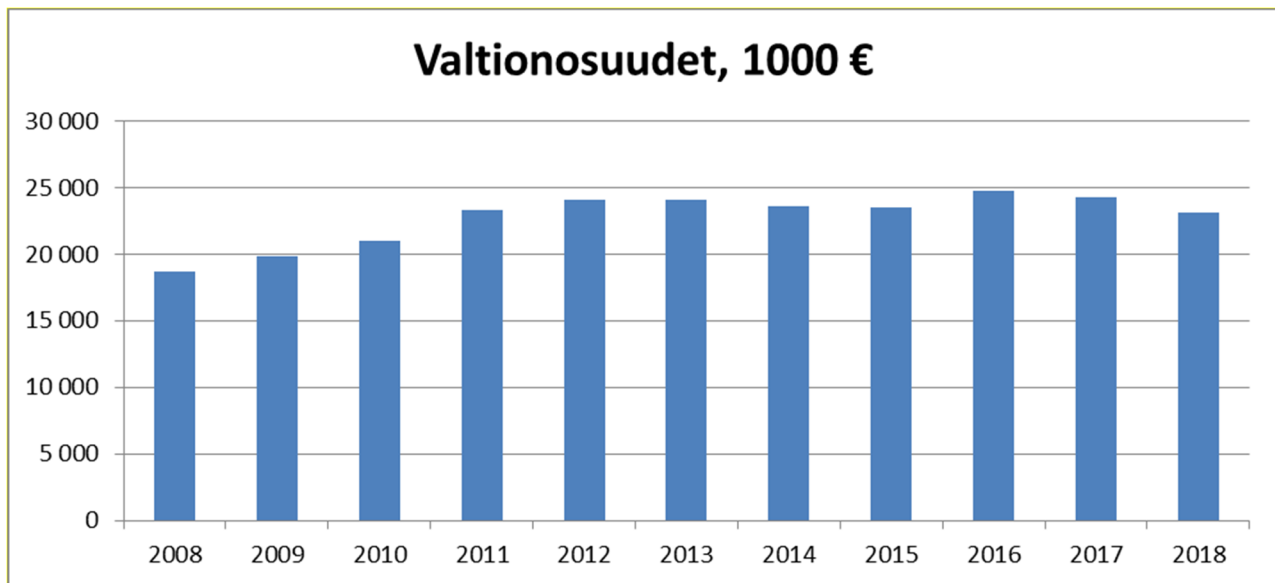
Vuonna 2018 verotulot laskivat 56 euroa/asukas vuoteen 2017 verrattuna.

Lisätietoa valtionosuuksista:

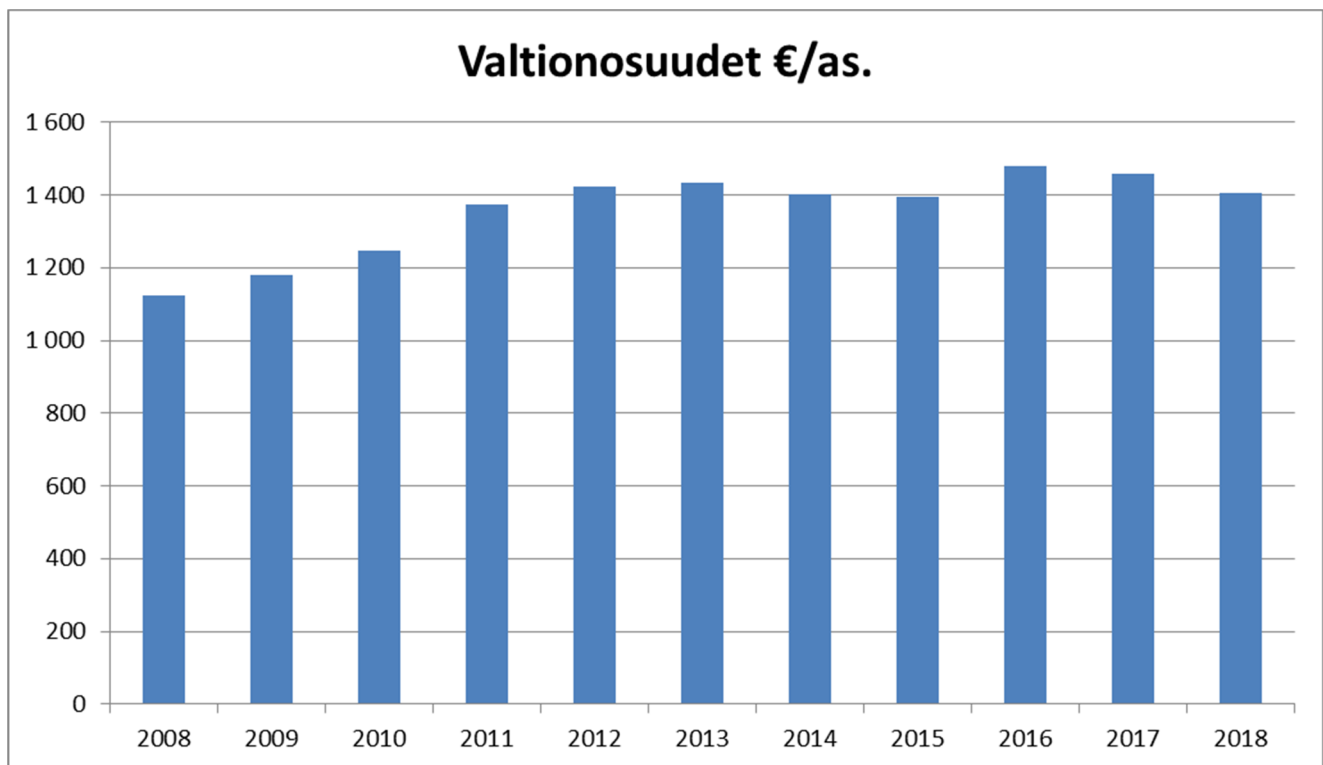
Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän, ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana on kuntien tulopohjan tasaaminen kuntien verotulojen perusteella. Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015 alkaen.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuoden 2018 alkuperäisessä talousarviossa valtionosuuksia ennakoitiin saatavan n. 23,0 milj. euroa. Toteutuma oli lopulta 23,1 milj. euroa. Valtionosuuksien tarkempi erittely lajeittain löytyy kappaleen 4.3.3

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtionosuudet 1000	18 646	19 821	21 036	23 293	24 088	24 124	23 622	23 531	24 760	24 227	23 120
Muutos, %-yks.	14,5	6,3	6,1	10,7	3,4	0,1	-2,1	-0,4	5,2	-2,2	-4,6
Muutos, 1 000 €	2 363	1 175	1 215	2 257	795	36	-502	-91	1 229	-533	-1 107

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtionosuudet €/as.	1 124	1 180	1 245	1 373	1 424	1 432	1 403	1 396	1 481	1 459	1 405
Muutos, %-yks.	13,2	5,0	5,5	10,3	3,7	0,6	-2,1	-0,5	6,1	-1,5	-3,7
Muutos, €	131	56	65	128	51	8	-30	-6	85	-22	-54

Toimintatulojen kehitys:

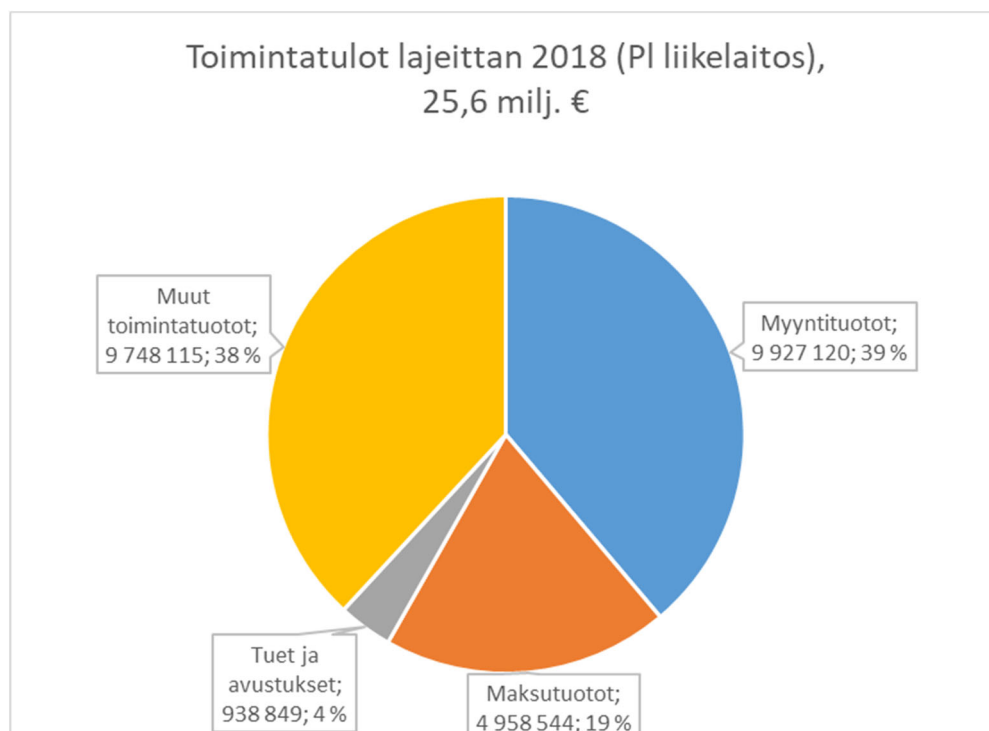
Toimintatulot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Vuonna 2018 muutetussa talousarviossa toimintatuottoja odotettiin saatavan n. 24,9 milj. euroa. Tavoite ylittyi 2,7 % eli noin 684 000. €. Lisäystä edellisvuoteen verrattuna oli n. 1,2 milj. € ja 5,0 %. Suurin lisäys johtui Muut toimintatuotot kohdan sisäisten vuokraerienlisäyksestä

Myyntituotot (MTA 9,8 milj. €) ylittyivät hieman (n. 160 000 €) verrattuna muutettuun talousarvioon. Edellisvuoteen nähden myyntituotot kasvoivat n. 139 000 € eli 1,4 %.

Maksutuottojen kertymä (MTA 4,9 milj. €) ylittyi n. 61 000 € (1,2 %) muutettuun talousarvioon verrattuna. Maksutuotoissa oli lisäystä n. 17 000 € (0,35 %) verrattuna edellisvuoteen.

Tuet ja avustukset (MTA 1,0 milj. €) alittui muutettuun talousarvioon verrattuna n. 59 000 € ollen noin 9,4 milj. €. Tuet ja avustukset vähenivät edellisvuoteen nähden n. 51 000 € ja n. 5,1 %.

Muut toimintatuotot (MTA 9,2 milj. €) ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden n. 521 000 € (5,6 %) ollen noin 9,7 milj. €. Muiden toimintatuottojen suurimman erän muodostavat sisäiset vuokratuotot noin 6,9 milj. €. Muissa toimintatuotoissa on kasvua edellisvuoteen nähden n. 1,1 milj. € (13,1 %).

Toimintamenojen kehitys:

Toimintamenot koostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, aineista, tarvikkeista ja tavaroista, avustuksista sekä muista toimintakuluista. Vuoden 2018 muutetussa talousarviossa toimintakuluihin oli budjetoitu 108,4 milj. euroa. Arvio ylittyi n. 0,4 milj. € yli arvioidun. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,9 % eli n. 3,1 milj. €.

Henkilöstökulut (MTA 42,0 milj. €) ovat toteutuneet muutettuun talousarvion mukaisesti. Lisäystä edelliseen vuoteen nähden on n. 427 000 € ja 1,0 %.

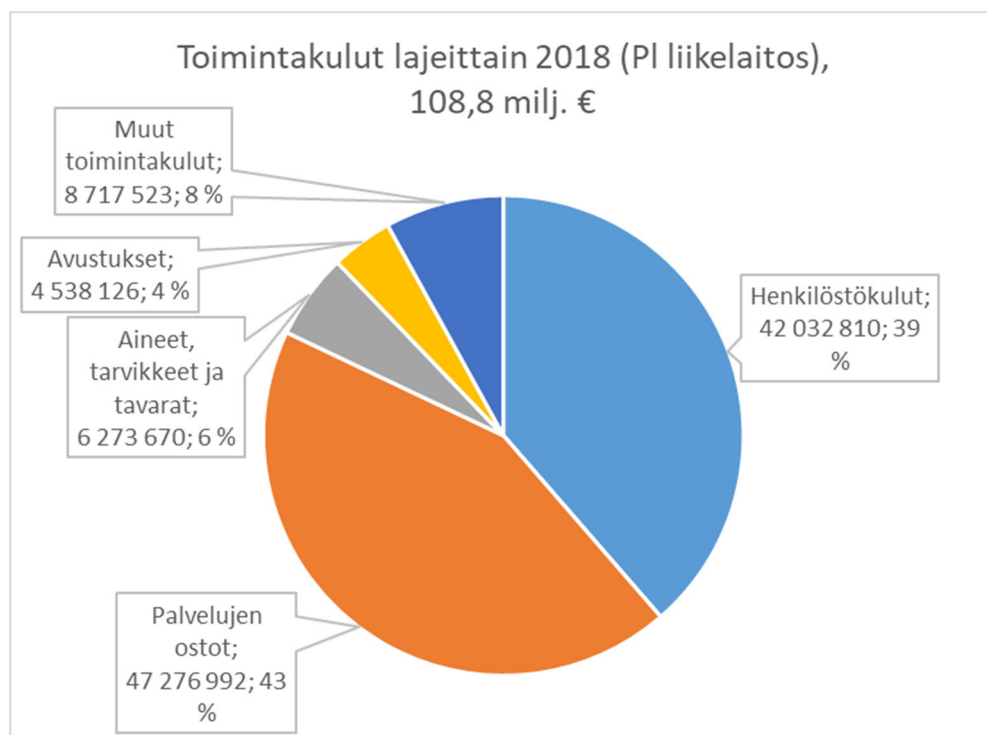
Mikäli henkilöstökulujen lisäksi huomioidaan henkilöstöpalvelujen ostot 1475 000 €, on kokonaishenkilöstökulut 43,5 milj. €. Kasvua kokonaishenkilöstökuluissa vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna on noin 672 000 € ja 1,6 %.

Palvelujen ostot (MTA 47,1 milj. €) ylittyi muutettuun talousarvioon nähden n. 198 000 € ja 0,4%. Palvelujen ostot-tiliryhmän muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 1,3 milj. € ja 2,8 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (MTA 6,2 milj. €) ylittyi n. 58 000 € eli ,9%. Kulujen kasvu vuoden 2017 tilinpäätökseen oli n. 154 000 € ja 2,5 %.

Avustukset (MTA 4,6 milj. €) alittui n. 61 000 € verrattuna muutettuun talousarvioon. Avustusten määrä kasvoi kokonaisuudessaan edellisvuoteen verrattuna n. 391 000 € eli 9,43 %. Avustusten suuri kasvu johtuu varhaiskasvatuksen palvelusetelimennoista. Nämä kasvoivat vuoteen 2017 verrattuna noin 622 000 €.

Muut toimintakulut (MTA 8,6 milj. €) toteutuivat arvioitua enemmän 147 000 € ja 1,7%. Muut toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna on n. 842 000 € ja 10,7 %. Muu toimintakulut tiliryhmän kustannuksista valta osan (6,9 milj. €) muodostaa sisäiset vuokrat.

Toimintakatteen kehitys:

Kunnan toimintakate on juoksevasta toiminnasta syntyvien kulujen ja tuottojen erotus. Siinä eivät ole mukana verotulot, valtionosuudet eikä rahoitustuotot tai -kulut. Myöskään investointimenot tai tulot eivät ole mukana toimintakatteessa. Toimintakatteen toteuma 31.12.2018 on – 82 970 843 euroa eli n. 396 000. euroa (0,5 %) alle muutetun talousarvion. Toimintakate kasvoi vuoteen 2017 verrattuna, noin 1 748 000 € eli 2,15 %.

Rahoitustuottojen- ja kulujen kehitys:

Rahoitustulojen – ja menojen toteuma 31.12.2018 oli 125 252 euroa. Korko- ja muut rahoitustuotoja kertyi n. 683 000 €. Kertymä on noin 32 000 euroa pienempi kuin vuonna 2017.

Korkokulut ylittyivät n. 27 000 € ollen n. 482 000 €. Edellisvuonna korkokulut olivat 506 000 €. Muutos edellisvuoteen verrattuna oli n. 24 000 € ja -4,8 %.

Muut rahoituskulut, 76 951 €, sisältää saatavat, joita ei ole perintäyrityksistä huolimatta saatu takaisin. Kirjanpitolain 2 § mukaan saamiset merkitään tilinpäätökseen nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Tästä johtuen todetut menetykset ja epävarmat saamiset on poistettava ja kirjattava kuluksi viimeistään tilinpäätöksessä. Perintätoimet jatkuvat kuitenkin em. saatavien osalta ns. jälkiperinnässä perintätoimistossa.

2.4. Investointien toteutuminen

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2018					
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KIINTEÄ OMAISUUS JA OSAKKEET JA OSUUDET					
*12000001 Maa-alueiden osto	300 000	342 000	642 000	348 971,00	293 029,00
*12000002 Maa-alueiden myynti	100 000	0	100 000	20 852,27	-79 147,73
12000003 Rakennusten myynti	0	0	0	102 110,18	102 110,18
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ					
TULOT	100 000	0	100 000	122 962,45	22 962,45
MENOT	300 000	342 000	642 000	348 971,00	293 029,00
NETTO	-200 000	-342 000	-542 000	-226 008,55	315 991,45
OSAKKEET JA OSUUDET					
12000501 Osakkeiden myynti	0	0	0	0,00	0,00
12000502 Osakkeiden osto	0	0	0	4 161,00	-4 161,00
OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0,00	0,00
MENOT	0	0	0	4 161,00	-4 161,00
NETTO	0	0	0	-4 161,00	4 161,00
TALONRAKENNUS					
*TERVEYDENHUOLTO, SOSIAALI-, VANHUS- JA VAMMAISTYÖ					
12011404 Pihlajakodin asukaspaikkojen lisäys	120 000	0	120 000	135 711,41	-15 711,41
*OPETUSTOIMI					
*Turengin ja Tervakosken koulu- ja monitoimikeskukset					
12014982 Hankesuunnitelman laatiminen	200 000	110 000	310 000	344 846,45	
12012602 Ovien muutos	41 000	0	41 000	38 628,86	
12012603 Kuntotutkimuskorjaukset	35 000	0	35 000	42 873,68	
VARHAISKASVATUS					
12013902 Päiväkotien kuntotutkimukset 2018	120 000	0	120 000	92 324,24	
12013304 Paulinkulman ilmanvaihto	57 000	0	57 000	0,00	
12013305 Haltian/Paulinkulman pk ikkunat ja vesikatot	89 000	0	89 000	0,00	
12013503 Lämmön talteenotto LTO	208 000	-28 000	180 000	137 857,92	215 817,84

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
VAPAA-AJAN RAKENNUKSET	130 000	174 000	304 000	169 941,40	134 058,60
12014101 Uimahallin budjetti	26 000	-26 000	0	0,00	
12014203 Seuratalon kuntotutkimus	64 000	0	64 000	34 659,30	
12014602 Huoltorakennus/latukonevarasto	40 000	0	40 000	0,00	
12014702 Tervakosken liikuntahallin suunnittelu	0	200 000	200 000	135 282,10	
MUUT TALONRAKENNUSHANKKEET	160 000	8 000	168 000	244 929,07	-76 929,07
12015102 ATK-verkkojen peruskorjaus	30 000	-6 000	24 000	0,00	
12015132 Elinvoimapalveluiden työtilat tilapalv ent tiloihin	30 000	-15 000	15 000	53 396,97	
12015143 Teollisuustalon muutostyöt	100 000	29 000	129 000	191 532,10	
ENERGIA-, VAHINKO JA ESTEETTÖMYYSKORJAUKSET	174 000	0	174 000	0,00	174 000,00
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ					
<i>TULOT</i>					
MENOT	1 334 000	264 000	1 598 000	1 207 113,03	390 886,97
NETTO	-1 334 000	-264 000	-1 598 000	-1 207 113,03	-390 886,97

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KUNNALLISTEKNIikka					
*Elinkeinoalueiden tonttituotanto-ohjelman infra	810 000	-245 000	565 000	390 662,74	174 337,26
12031002 Yr.tonttien johd. tarv. Infratyö				10 789,40	
12031004 Rastikaari ja Rastikankaantien loppuosa, vaihe 2				21 546,50	
12031005 Rastikangas 12 (Rastimaa-Rastimäki), vaihe 4				113 613,99	
12031006 Rastimäki				235 024,75	
12031021 Punkan yritysalueen liittymät				9 688,10	
*Asuntotuotannon infra	1 730 000	-130 000	1 600 000	1 207 492,15	392 507,85
12032006 Ilveslinna (1 ja 2), vaihe 1				267 395,84	
12032007 Kauriinmaan eteläosa, vaihe 1				227 041,31	
12032009 Turengin keskustan pohjoisosa				34 843,41	
12032020 Mäyrän asuinalue, vaihe 2				560 043,83	
12032021 Eväsojan loppuosa, vaihe 2				118 167,76	
*Viheralueet, puistot, pihat ja liikunta-alueet	270 000	-25 000	245 000	188 832,17	56 167,83
12033025 Myllyoja puistokäytävä välille Kallenkaarre-Pirttimäki				23 395,66	
12033026 Kyterin uudet puistoalueet / Puistokäytävä/leikkikenttä, valaistus				66 897,42	
12033031 Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys 2018				59 618,97	
12033041 Leikkikenttien kalusteet 2018				38 920,12	
*Liikunta-alueiden infra	630 000	14 000	644 000	644 327,73	-327,73
*12034005 Tervakosken tekonurmikenttä + valot	350 000	3 000	353 000	354 791,25	
*12034005 Tervakosken tekonurmikenttä + valot	0		0	105 000,00	
12034006 Tervakosken skeittiparkki	50 000		50 000	0,00	
12034007 Lähdekorventien luistelualueet			0	47 397,17	
12034008 Kansanpuisto, kuuluttamo, tulostaulu, kulkujärjestelyt (s	60 000		60 000	74 856,99	
*12034011 Liikuteltava katsomo	30 000	-5 000	25 000	24 150,00	
*12034012 Uuden urheilukentän suunnittelu	40 000	1 000	41 000	41 379,98	
12034021 Ulkoilureittivalaistuksen saneeraus 2018	100 000		100 000	101 752,34	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
*Muut infrahankkeet	1 692 000	-672 000	1 020 000	846 820,75	173 179,25
12035006 Kiipulan KLV				472,50	
12035013 Marttilan alueen infran saneeraus				452 818,09	
12035015 Alikartanontien kevyen liikenteen väylä				90 330,73	
12035016 Myllyojan rummun saneeraus				35 570,06	
12035020 Rehakan kaatopaikka, kuivatus ja allas				65 026,89	
12035023 Myllyojan hulevesialtaiden ja ojalinjan ruoppauksen ruoppaukset Pirttimäki - Sokerin altaat				10 491,81	
12035031 Päälystystyöt + kivityöt 2018				150 439,37	
12035041 Liikenneturvallisuuden parantaminen				16 596,71	
12350051 Hulevesijärjestelmien saneeraus 2018				25 074,59	
TEKNISEN LAUTAKUNNAN INFRAINVESTOINNIT					
TULOT	0	0	0	105 000,00	105 000,00
MENOT	5 132 000	-1 058 000	4 074 000	3 278 135,54	795 864,46
NETTO	5 132 000	1 058 000	4 074 000	3 173 135,54	900 864,46
JULKISEN KÄYTTÖOMAISUUDEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	105 000	105 000
MENOT	5 132 000	-1 058 000	4 074 000	3 278 136	795 864
NETTO	5 132 000	-1 058 000	4 074 000	3 173 136	690 864

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
IRTAIN OMAISUUS					
*Kunnanhallitus	58 000	-29 000	29 000	12 429,00	16 571,00
12051013 Asianhallintaohjelman uudistaminen	29 000	-29 000	0		
12051021 MS Officelisenssien hankinta	29 000	0	29 000	12 429,00	
*Tekninen lautakunta	277 000	16 000	293 000	190 628,15	102 371,85
12055014 Poikkeusoloihin varautuminen 2018	84 000		84 000	50 660,00	
12055015 Pienoistraktori 2018	35 000		35 000	33 550,00	
12055016 Viheralueiden pienkalausto 2018	38 000		38 000	31 557,12	
12055017 Kuntosalilaitteet 2018	17 000		17 000	16 998,00	
12055018 Liinalammen hoitokoneet 2018	20 000		20 000	19 634,82	
12055019 Tervakosken jääkiekkokaukalo	35 000		35 000	24 579,00	
12055020 Uimahallin lipunmyyntiautomaatti	28 000		28 000	0,00	
12055021 Ruoan säilytystilat ja valmistuslaitteet 2018	20 000		20 000	0,00	
12055022 Teollisuustalon toimistotilojen ensikertainen kalustaminen	0	16 000	16 000	13 649,21	
*Sivistyslautakunta	135 000	0	135 000	90 483,98	44 516,02
12054003 Suurten koulujen kameravalvontajärjestelmän uusiminen	15 000		15 000	22 464,92	
12054006 Kirjaston asiakaspalvelutiskin uusiminen ja lainausautom	20 000		20 000	15 479,66	
12054007 Tervakosken kirjaston jäähdytyslaitteet	15 000		15 000	8 290,00	
12054008 Varhaiskasvatus, päiväkotien kaluston päivittäminen työe	50 000		50 000	44 249,40	
12054499 Kasvatus ja kulutuslautakunnan irtaimiston hankinta budj	35 000		35 000	0,00	
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ					
TULOT					
MENOT	470 000	-13 000	457 000	293 541,13	163 458,87
NETTO	-470 000	13 000	-457 000	-293 541,13	-163 458,87

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
TULOT	100 000	0	100 000	227 962,45	127 962,45
MENOT	7 236 000	-465 000	6 771 000	5 131 921,70	1 639 078,30
NETTO	-7 136 000	465 000	-6 671 000	-4 903 959,25	1 767 040,75

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
JANAKKALAN VESI					
VESIHUOLTOLAITOSINVESTOINNIT					
Uudisrakentaminen					
Yritystoiminnan katuhankkeiden vesihuolto	300 000	0	300 000	135 690	-164 310
Asuntotuotannon katuhankkeiden vesihuolto	1 260 000	0	1 260 000	433 010	-826 990
Laitosten rakentaminen	400 000	0	400 000	30 646	-369 354
UUDISRAKENTAMINEN YHTEENSÄ					
MENOT	1 960 000	0	1 960 000	599 346	-1 360 654
NETTO	-1 960 000	0	-1 960 000	-599 346	1 360 654
Peruskorjaus					
Katujen peruskorjauskohteiden vesihuolto	300 000	0	300 000	274 819	-25 181
Laitosten peruskorjaus	870 000	0	870 000	853 346	-16 654
Teoll. osallistuminen	0	0	0	115 333	0
PERUSKORJAUS YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	115 333	115 333
MENOT	1 170 000	0	1 170 000	1 243 498	73 498
NETTO	-1 170 000	0	-1 170 000	-1 128 165	41 835
IRTAIN OMAISUUS					
Pakettiauton vaihto	40 000	0	40 000	42 964	2 964
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0	0
MENOT	40 000	0	40 000	42 964	2 964
NETTO	-40 000	0	-40 000	-42 964	-2 964

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
JANAKKALAN VESI INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	115 333	115 333
MENOT	3 170 000	0	3 170 000	1 885 807	-1 284 193
NETTO	-3 170 000	0	-3 170 000	-1 770 474	1 399 526
JANAKKALAN KUNTA JA JANAKKALAN VESI INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
TULOT	100 000	0	100 000	343 295	243 295
MENOT	10 406 000	-465 000	9 941 000	7 017 729	-2 923 271
NETTO	-10 306 000	465 000	-9 841 000	-6 674 434	3 166 566

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

(Pl. JaVe)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 166 067,00	-2 432 611,00	2 733 456,00	3 565 906,33	832 450,33
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-1 223 748,96	-1 223 748,96
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 236 000,00	465 000,00	-6 771 000,00	-5 131 921,70	1 639 078,30
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	105 000,00	105 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000,00	0,00	100 000,00	722 584,24	622 584,24
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 969 933,00	-1 967 611,00	-3 937 544,00	-1 962 180,09	1 975 363,91
Rahoitustoiminta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 069 933,00	0,00	10 069 933,00	5 000 000,00	-5 069 933,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 100 000,00	0,00	-8 100 000,00	-7 437 884,36	662 115,64
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	355 454,40	355 454,40
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00	-1 967 611,00	-1 967 611,00	-4 044 610,05	-2 076 999,05

Toiminta ja investoinnit

Toiminnan rahavirta

Vuosikate: Tuloslaskelmassa kunnan vuosikate (ilman liikelaitosta) on 3 565 906,33 €.

Tulorahoituksen korjauserät: Tulorahoituksen korjauserät – 1 223 748,96 € sisältävät KHSHP:n ylijäämäisen tuloksen huomioimisen käyttötaloudessa 624 127,17 € (tulosalue Janakkalan terveydenhuolto), maa-alueiden myyntivoitot 449 057,94 €, muut myyntivoitot 59 060,00 € (käyttötalousosa, tulosalue yleishallinto) ja muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot 23 064,03 € (käyttötalousosa, tulosalue sosiaalityö) 68 439,82 € (käyttötalousosa, tila- ja aluepalvelut).

Investointien rahavirta

Investointimenot: Kunnan investointimenojen toteuma – 5 131 921,70 euroa.

Investointihankkeiden erittely on esitetty yksityiskohtaisesti kappaleessa 2.4.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot: Summa 722 584,24 €, sisältää tulorahoituksen korjauserät eli maa-alueiden myyntivoitot 449 057,94 €, muut myyntivoitot 59 060,00 € (käyttötalousosa, tulosalue yleishallinto) ja muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot 23 064,03 € (käyttötalousosa, tulosalue sosiaalityö) 68 439,82 € (käyttötalousosa, tila- ja aluepalvelut). maa-alueiden tasearvot 20 852,27 € ja myydyn rakennuksen tasearvosta 102 110,18 €.

Rahoitustoiminta

Lainakannan muutokset:

Pitkäaikaisten lainojen lisäys:

Tilikauden aikana on otettu lainaa 5 000 000 euroa. Noin 5,1 milj. euroa alkuperäistä suunnitelmaa vähemmän.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys:

Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty tilikauden aikana – 7,4 milj. euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos:

Lyhytaikaisten lainojen muutos 355 454,40 euroa tarkoittaa konsernipankkitilin muutosta 1.1.–31.12.2018 Janakkalan Asunnot Oy:n, Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n sekä Janakkalan Palvelutalossäätiön osalta. Edellä mainittujen toimijoiden konsernipankkitilien saldon muutos katsotaan velaksi kunnalta heille.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Maksuvalmius oli vuoden 2018 lopussa - 4 044 610,05. Negatiivinen summa selittyy sillä että vuoden 2018 aikana pitkäaikaisia lainoja otettiin noin 5,1 milj. euroa suunniteltua vähemmän.

2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

(Pl. JaVe)

	Sitovuus	Määrärahat						Tuloarviot					
	N B	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta													
Vaalit	B	52	-17	36	39	-3	-9,82%	55	-26	29	29	0	0,45%
Tarkastuslautakunta													
Tarkastustoimi	B	42		42	34	8	20,10%			0	1	1	
Kunnanhallitus													
Yleishallinto	B	1 512		1 512	1 691	-179	-11,84%	1 217	-400	817	784	-33	-4,04%
Talous- ja hallintopalvelut	B	1 505	-40	1 465	1 466	-2	-0,11%	128		128	177	49	38,51%
Henkilöstöpalvelut	B	1 375	-35	1 340	1 249	91	6,76%	198		198	232	34	17,23%
Työllistäminen	B	1 802	-264	1 538	1 539	-1	-0,03%	347	-80	267	260	-6	-2,36%
Kuntakehitys	B	740		740	722	18	2,44%	104		104	120	16	15,01%
Pelastuslaitos	B	1 170	-46	1 124	1 127	-3	-0,26%			0			
Tekninen lautakunta													
Teknisen toimen hallinto	B	260		260	242	17	6,70%			0			
Ympäristöpalvelut	B	615	-25	590	557	33	5,66%	201	20	221	257	36	16,50%
Ympäristöpalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B			0	-1	1				0			
Maankäyttö	B	433		433	403	30	6,98%	228	15	243	317	75	30,81%
Maankäyttö, Valmistus omaan käyttöön	B	-5		-5	-9	4	-80,39%			0			
Maaseutu- ja kyläpalvelut	B	256		256	234	22	8,56%	84		84	89	5	6,15%
Maaseutupalvelu yksikkö	B	408		408	359	48	11,88%	436		436	359	-77	-17,58%
Tila- ja aluepalvelut	B	6 121	83	6 205	6 267	-63	-1,01%	7 639		7 639	8 051	412	5,39%
Tila- ja aluepalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B	-96	-90	-186	-286	99	-53,28%			0			
Liikunta	B	952	18	970	1 031	-61	-6,34%	232		232	222	-10	-4,16%
Ateriat- ja puhtauspalvelut	B	5 423		5 423	5 509	-86	-1,58%	5 532		5 532	5 526	-6	-0,11%

	Sitovuus	Määrärahat						Tuloarviot					
	N B	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %
Perusturvalautakunta													
Talous- ja hallintopalvelut	B	322		322	308	14	4,47%			0	0	0	
Ikäihmistien palvelut	B	12 387	561	12 948	13 231	-283	-2,18%	3 285	294	3 578	3 589	11	0,30%
Sosiaalityö	B	5 214	172	5 386	5 347	39	0,72%	618	23	641	736	95	14,86%
Vammaistyö	B	4 627	319	4 945	4 966	-21	-0,42%	437	99	536	516	-20	-3,74%
Terveystenhuolto	B	33 801	0	33 801	33 927	-126	-0,37%	2 315	141	2 456	2 489	34	1,38%
Sivistyslautakunta													
Sivistystoimen hallinto	B	391	-20	371	362	8	2,28%			0			
Varhaiskasvatus	B	9 928	-380	9 548	9 455	93	0,98%	1 029	-297	732	758	26	3,57%
Opetustoimi	B	17 315	-185	17 130	17 117	13	0,07%	787		787	824	36	4,63%
Koululaisten iltapäivätoiminta	B	188		188	161	27	14,28%	90		90	82	-8	-8,61%
Kirjasto	B	836		836	825	11	1,34%	30	-10	20	20	0	-0,66%
Nuoriso	B	534		534	575	-42	-7,83%	119		119	133	14	11,87%
Perhekeskus	B	98		98	95	3	2,63%			0			
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		108 204	51	108 256	108 543	-288	-0,27%	25 110	-221	24 888	25 573	684	2,75%
TULOS LASKELMAOSA													
Verotulot	B							65 110	-2 160	62 950	63 292	342	0,54%
Valtionosuudet	B							23 043		23 043	23 120	77	0,33%
Korkotulot	N										65		
Muut rahoitustulot	N							563		563	619	56	9,90%
Korkomenot	N	455		455	482	-27	-5,84%						
Muut rahoitusmenot	N				77								
Satunnaiset erät													
TULOS LASKELMAOSA YHTEENSÄ		455	0	455	559	-104	-22,75%	88 716	-2 160	86 556	87 095	540	0,62%
Varausten ja rahastojen muutos								0	0	0	-624	-624	

	Sitovuus	Määrärahat						Tuloarviot					
	N B	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 12 / 2018	Poikkeama	Poikkeama %
INVESTOINTIOSA													
Kiinteä omaisuus	N	300	342	642	349	293	45,64%	100		100	123	23	22,96%
Osakkeet ja osuudet	N				4								
Talonrakennus	N	1 334	264	1 598	1 207	391	24,46%						
Kunnallistekniikka	N	5 132	-1 058	4 074	3 278	796	19,54%	0		0	105	105	
Irtain omaisuus	N	470	-13	457	294	163	35,77%						
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		7 236	-465	6 771	5 132	1 639	24,21%	100	0	100	228	128	127,96%
RAHOITUSOSA													
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N							10 070	0	10 070	5 000	-5 070	-50,35%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	8 100	0	8 100	7 438	662	8,17%						
Lyhytaikaisten lainojen muutos								0	0		355		
Vaikutus maksuvalmiuteen											4 045		
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		8 100	0	8 100	7 438	662	8,17%	10 070	0	10 070	9 400	-670	-6,65%
YHTEENSÄ		123 995	-414	123 582	121 672	1 910	1,55%	123 995	-2 381	121 614	121 672	58	0,05%

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	TP 2018		TP 2017	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	7 062 469,67		6 908 731,49	
Maksutuotot	4 964 040,55		4 946 257,61	
Tuet ja avustukset	940 338,41		992 559,39	
Muut toimintatuotot	2 747 396,85	15 714 245,48	2 184 339,74	15 031 888,23
Valmistus omaan käyttöön		295 650,14		172 678,90
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot yhteensä	-33 806 672,68		-33 103 262,04	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 803 878,58		-7 677 892,31	
Muut henkilösivukulut	-1 174 736,76		-1 477 019,56	
Palvelujen ostot	-41 574 866,20		-40 242 843,96	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 740 877,05		-6 566 113,39	
Avustukset	-4 538 126,36		-4 146 979,61	
Muut toimintakulut	-1 797 114,54	-97 436 272,17	-1 678 770,89	-94 892 881,76
Toimintakate		-81 426 376,55		-79 688 314,63
Verotulot		63 291 938,64		64 804 760,31
Valtionosuudet		23 119 555,44		24 227 272,32
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	65 197,80		66 380,03	
Muut rahoitustuotot	165 836,60		131 823,13	
Korkokulut	-493 102,17		-522 399,73	
Muut rahoituskulut	-76 987,62	-339 055,39	-840,76	-325 037,33
Vuosikate		4 646 062,14		9 018 680,67
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 526 979,39	-5 526 979,39	-5 254 448,66	-5 254 448,66
Tilikauden tulos		-880 917,25		3 764 232,01
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-880 917,25		3 764 232,01

3.2. Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2018		2017	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 646 062,14		9 018 680,67	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 233 426,38	3 412 635,76	-1 188 880,19	7 829 800,48
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-7 017 728,85		-5 210 905,22	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	220 332,93		272 276,03	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	732 261,66	-6 065 134,26	733 340,06	-4 205 289,13
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 652 498,50		3 624 511,35
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000,00		8 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 046 792,36		-11 778 759,34	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	355 454,40	-1 191 337,96	-744 813,84	-4 523 573,18
Oman pääoman muutokset		-67 000,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9 311,97		46 012,50	
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 901,65		5 163,35	
Saamisten muutos	-1 216 559,52		791 171,38	
Korottomien velkojen muutos	2 848 391,89	1 618 618,75	-1 005 609,84	-163 262,61
Rahoituksen rahavirta		360 280,79		-4 686 835,79
Rahavarojen muutos		-2 292 217,71		-1 062 324,44
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	10 229 845,05		12 522 062,76	
Rahavarat 1.1.	12 522 062,76	-2 292 217,71	13 584 387,20	-1 062 324,44

3.3. Tase

	2018	2017
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	96 205 504,82	95 058 050,74
I Aineettomat hyödykkeet	279 632,25	368 365,34
2. Tietokoneohjelmistot	214 546,27	312 155,23
3. Muut pitkävaikutteiset menot	65 085,98	56 210,11
II Aineelliset hyödykkeet	77 731 019,36	76 498 993,19
1. Maa- ja vesialueet	12 688 096,62	12 359 977,89
2. Rakennukset	43 880 467,10	45 930 968,66
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 685 799,01	15 590 895,91
4. Koneet ja kalusto	1 427 696,76	1 379 596,54
5. Muut aineelliset hyödykkeet	197 587,18	197 587,18
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 851 372,69	1 039 967,01
III Sijoitukset	18 194 853,21	18 190 692,21
1. Osakkeet ja osuudet	17 191 810,18	17 187 649,18
3. Muut lainasaamiset	1 003 043,03	1 003 043,03
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	12 815,15
2. Lahjoitusrahastojen varat	0,00	12 815,15
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 441 125,17	16 512 881,71
I Vaihto-omaisuus	23 214,52	19 312,87
1. Aineet ja tarvikkeet	23 214,52	19 312,87
II Saamiset	5 188 065,60	3 971 506,08
Pitkäaikaiset saamiset	89 250,00	89 250,00
3. Muut saamiset	89 250,00	89 250,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 098 815,60	3 882 256,08
1. Myyntisaamiset	2 102 404,82	1 610 121,84
3. Muut saamiset	2 333 882,99	1 216 556,33
4. Siirtosaamiset	662 527,79	1 055 577,91
III Rahoitusarvopaperit	10 015,05	0,00
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 015,05	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	10 219 830,00	12 522 062,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ	111 646 629,99	111 583 747,60

	2018	2017
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	49 569 378,86	50 517 296,11
I Peruspääoma	46 092 158,93	46 092 158,93
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 358 137,18	660 905,17
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-880 917,25	3 764 232,01
 C PAKOLLISET VARAUKSET	 67 315,89	 691 443,06
2. Muut pakolliset varaukset	67 315,89	691 443,06
 D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 142 339,32	 164 466,44
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	4 530,76	501,53
3. Muut toimeksiantojen pääomat	137 808,56	163 964,91
 E VIERAS PÄÄOMA	 61 867 595,92	 60 210 541,99
I Pitkäaikainen	40 489 550,57	41 789 001,53
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	37 626 370,94	39 012 378,30
7. Muut velat	2 863 179,63	2 776 623,23
II Lyhytaikainen	21 378 045,35	18 421 540,46
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 337 678,36	7 498 463,36
4. Lainat muilta luotonantajilta	845 761,33	490 306,93
5. Saadut ennakot	229 324,14	185 850,48
6. Ostovelat	4 425 744,69	3 561 266,98
7. Muut velat	948 347,79	935 797,52
8. Siirtovelat	7 591 189,04	5 749 855,19
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 <u>111 646 629,99</u>	 <u>111 583 747,60</u>

3.4. Konsernilaskelmat

3.4.1. Konsernituloslaskelma

	2018	2017
Toimintatuotot	44 690 783,50	43 023 333,42
Toimintakulut	-127 060 980,77	-123 570 549,97
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-123,12	135,81
Toimintakate	-82 370 320,39	-80 547 080,74
Verotulot	63 114 259,87	64 611 251,12
Valtionosuudet	26 747 303,53	27 894 129,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 151,52	16 878,33
Muut rahoitustuotot	185 906,44	132 304,46
Korkokulut	-625 778,30	-654 194,25
Muut rahoituskulut	-122 121,87	-11 424,65
Vuosikate	6 943 400,80	11 441 863,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 261 461,15	-7 907 815,16
Omistuksen eliminointierot	323 048,21	0,00
Satunnaiset erät	80 326,22	291 749,60
Tilikauden tulos	-914 685,92	3 825 797,87
Tilinpäätössiirrot	1 284,27	3 525,19
Tilikauden verot	-30 251,31	-78 762,24
Laskennalliset verot	94 397,49	-9 700,24
Vähemmistöosuudet	-332,19	-6 945,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-849 587,67	3 733 914,70

3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 943 400,80	11 441 863,43
Satunnaiset erät, netto	80 326,22	291 749,60
Tilikauden verot	-30 251,31	-78 762,24
Tulorahoituksen korjauserät	-346 767,56	-106 371,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 597 204,84	-8 305 554,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220 646,13	353 835,37
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	954 599,78	827 082,80
Toiminnan ja investointien rahavirta	-775 250,78	4 423 842,16
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-61 093,90
Antolainasaamisten vähennykset	68 828,28	8 108,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 196 166,18	11 093 913,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 237 327,16	-14 361 033,13
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 977,98	-433 886,61
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-91 895,18	-21 112,72
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 661,19	46 562,19
Vaihto-omaisuuden muutos	12 332,42	22 086,57
Saamisten muutos	-1 013 152,25	608 303,31
Korottomien velkojen muutos	3 004 200,89	-797 148,88
Rahoituksen rahavirta	-1 085 485,99	-3 895 300,91
Rahavarojen muutos	-1 860 736,77	528 541,25
Rahavarojen muutos	-1 860 736,77	528 541,24
Rahavarat 31.12.	14 138 101,36	15 998 838,13
Rahavarat 1.1.	15 998 838,13	15 470 296,89

3.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	123 881 808,45	121 199 490,98
Aineettomat hyödykkeet	1 430 291,45	1 580 365,40
Aineettomat oikeudet	439 205,34	549 158,41
Muut pitkävaikutteiset menot	990 967,57	1 031 206,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118,54	
Aineelliset hyödykkeet	120 852 010,78	118 014 390,00
Maa- ja vesialueet	14 305 417,22	13 963 464,08
Rakennukset	82 709 569,25	83 633 935,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 804 426,98	15 679 128,09
Koneet ja kalusto	2 811 504,12	2 755 322,51
Muut aineelliset hyödykkeet	279 203,16	294 666,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 941 890,05	1 687 873,95
Sijoitukset	1 599 506,22	1 604 735,58
Osakkuusyhteisöosuudet	90 202,91	89 319,72
Muut osakkeet ja osuudet	1 183 884,78	1 195 173,93
Muut lainasaamiset	69 610,79	77 345,17
Muut saamiset	255 807,74	242 896,76
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	82 614,63	86 706,60
Valtion toimeksiannot	62 664,34	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 777,77	15 863,54
Muut toimeksiantojen varat	14 172,52	70 843,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 777 515,03	24 231 334,68
Vaihto-omaisuus	193 361,90	205 694,33
Aineet ja tarvikkeet	191 099,25	203 141,18
Muu vaihto-omaisuus	2 262,65	2 553,15
Saamiset	9 446 051,77	8 026 802,22
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	<i>2 455 183,46</i>	<i>1 996 511,93</i>
Myyntisaamiset	2 355 808,07	1 907 261,93
Muut saamiset	99 375,39	89 250,00
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	<i>6 990 868,31</i>	<i>6 030 290,29</i>
Myyntisaamiset	3 158 203,36	2 845 883,73
Muut saamiset	2 800 089,18	1 937 726,59
Siirtosaamiset	1 032 575,77	1 246 679,97
Rahoitusarvopaperit	291 186,16	277 931,10
Osakkeet ja osuudet	10 020,43	12 673,84
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentti	35 179,42	26 084,25
Joukkovelkakirjalainasaamiset	117 778,49	130 942,82
Muut arvopaperit	128 207,82	108 230,19
Rahat- ja pankkisaamiset	13 846 915,20	15 720 907,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	147 741 938,11	145 517 532,26

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA	53 970 265,44	54 909 126,47
Peruspääoma	46 092 158,93	46 092 158,93
Arvonkorotusrahasto	1 627 867,89	1 627 867,89
Muut omat rahastot	40 417,02	41 701,30
Edellisten tilikausien ylijäämä	7 059 409,27	3 413 483,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-849 587,67	3 733 914,70
VÄHEMMISTÖOSUUDET	222 525,77	226 099,68
PAKOLLISET VARAUKSET	1 581 018,64	1 315 797,58
Muut pakolliset varaukset	1 581 018,64	1 315 797,58
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	241 301,48	256 054,64
Valtion toimeksiannot	62 957,57	56 851,15
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 458,58	21 161,82
Muut toimeksiantojen pääomat	151 885,33	178 041,67
VIERAS PÄÄOMA	91 726 826,77	88 810 453,90
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>62 366 052,05</i>	<i>62 622 403,59</i>
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	59 575 234,49	59 917 877,01
Lainat julkisyhteisöiltä	840,50	1 105,92
Liittymismaksut ja muut velat	2 789 977,06	2 703 420,66
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>29 360 774,72</i>	<i>26 188 050,31</i>
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 130 253,00	10 246 083,73
Lainat julkisyhteisöiltä	265,42	265,42
Lainat muilta luotonantajilta	108 387,63	105 353,93
Saadut ennakot	610 180,08	520 902,83
Ostovelat	6 183 517,07	5 281 789,90
Liittymismaksut ja muut velat	1 486 441,16	1 503 285,64
Siirtovelat	10 440 916,49	8 035 157,51
Laskennalliset verovelat	400 813,87	495 211,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	147 741 938,11	145 517 532,27

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotus

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti asian omaiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 alusta on noudatettu kunnanvaltuuston 3.9.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät kaksi koronvaihtosopimusta. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Vuonna 2011 solmittu sopimus on voimassa 7.12.2021 (KSWAP041/11) asti. Vuonna 2013 nostetulle lainalle otettiin myös korkosuojaus ja se on voimassa 7.5.2020 asti

Konsernitili

Kunnan konsernitiliselämyksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2018 olivat yhteensä 845.761,33 euroa.

Janakkalan Palvelutalosaatiön tili on mukana konsernitilissä, mutta sen lukuja ei esitetä tilinpäätöksessä eikä sitä yhdistellä konsernin lukuihin mukaan, koska yhdistelämismisrajat eivät täyty.

Konsernitilissä ei ole mukana vuonna 2018 tyttäreksi tulleen Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy:n rahavaroja, sillä heidän pankkitilinsä ei ole konsernipankkitili.

Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Tilikaudella on muutettu myyntisaamisten luottotappioiden kirjaamistapaa. Myyntisaamisten luottotappiot on kirjattu muihin rahoituskuluihin ja -tuottoihin, aikaisemmillä tilikausilla ne on kirjattu muihin kuluihin.

Aikaisempaa tilikautta koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Tilikauden tilinpäätöksessä on oikaistu edellisellä tilikaudella perinnöksi saadun ja myydyn rakennuksen myyntivoittoa. Myyntivoittoa oli vuoden 2017 tilinpäätöksessä jäänyt kirjaamatta 67 000,00 euroa ja vastaava oikaisu on kirjattu Muiden toimeksiantojen pääomiin. Vertailutietoja ei ole muutettu. Korjauksella ei ole vaikutusta tilikauden tulokseen.

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja tytäryhteisöjen omat tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty lukuun ottamatta vähäisiä liiketapahtumia. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Janakkalan kunnalla on oikeus nimittää 49,75% Janakkalan Palvelutalosaatiön, jota ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen, hallituksesta. Janakkalan Palvelutalosaatiö on perustanut Janakkalan Elsa ja Pauli kodit Oy:n ja luovuttanut yhtiön koko omistuksen Janakkalan kunnalle. Tämän perusteella uusi yhtiö yhdistellään Janakkalan kunnan konsernitilinpäätökseen 100% tytäryhtiönä.

4.3. Tuloslaskelman liitetiedot

4.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Konsernipalvelut	6 782 795,00	6 536 702,26	1 320 925,99	1 226 122,27
Tekniikka ja ympäristö	2 002 493,50	1 684 315,94	2 300 497,46	1 923 973,46
Perusturvan toimiala	29 498 231,57	28 396 327,69	6 881 747,45	6 424 994,80
Sivistystoimen toimiala	3 187 385,54	3 273 343,14	1 814 856,70	2 164 498,67
Janakkalan Vesi liikelaitos	3 219 877,88	3 132 644,39	3 396 217,88	3 292 299,03
Toimintatuotot yhteensä	44 690 783,49	43 023 333,42	15 714 245,48	15 031 888,23

4.3.2. Verotulojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Kunnan tulovero	57 504 117,32	58 492 192,33
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 130 046,11	2 676 101,93
Kiinteistövero	3 657 775,21	3 636 466,05
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	63 291 938,64	64 804 760,31

4.3.3. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	21 397 338,48	22 090 236,28	21 397 338,48	22 090 236,28
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	3 907 779,96	4 239 677,04	3 907 779,96	4 239 677,04
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 185 563,00	-2 102 641,00	-2 185 563,00	-2 102 641,00
Ammatillisen kuntayhtymän yksikköhintarahoituksen valtionosuus	3 603 621,18	3 644 147,63		
Hämeen Maakuntaliitto, Kesäyliopisto	24 126,91	22 709,22		
Valtionosuudet yhteensä	26 747 303,53	27 894 129,17	23 119 555,44	24 227 272,32

4.3.4 Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	28 626 463,88	28 038 874,62
Muiden palvelujen ostot	12 948 402,32	12 203 969,34
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	41 574 866,20	40 242 843,96

4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 3.9.2012 § 36 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden perusparannusmeno kirjataan erilliseksi hankintamenoksi, jolle laaditaan oma poistosuunnitelma. Rakennusten osalta perusparannusmenon poisto aika on seuraava: Hallinto- ja laitosrakennukset, 20 vuotta.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen

Hyödykeryhmä

poistomenetelmä

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot

tasapoisto 4 vuotta

Aineettomat oikeudet

tasapoisto 5 vuotta

Liikearvo

tasapoisto 5 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

ATK-ohjelmistot

tasapoisto 4 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset

tasapoisto 30 vuotta

Talousrakennukset / rakennelmat

tasapoisto 10-20 vuotta

Vapaa-ajan rakennukset

tasapoisto 30 vuotta

Asuinrakennukset

tasapoisto 30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot

menojäännöspoisto 15 %

Sillat, laiturit ja uimalat

menojäännöspoisto 20 %

Muut maa- ja vesirakenteet

menojäännöspoisto 20 %

Ulkovalaistuslaitteet

menojäännöspoisto 15 %

Muut putki- ja kaapeliverkot

menojäännöspoisto 15 %

Vedenjakeluverkostoja laitteet

menojäännöspoisto 10 %

Vesilaitoksen koneet ja laitteet

menojäännöspoisto 25 %

Koneet ja kalusto

Muut kuljetusvälineet (autot)

tasapoisto 5 vuotta

Muut liikkuvat työkonet

tasapoisto 5 vuotta

Muut raskaat koneet

tasapoisto 10 vuotta

Muut kevyet koneet

tasapoisto 5 vuotta

Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet

tasapoisto 5 vuotta

Atk-laitteet

tasapoisto 3 vuotta

Muut laitteet ja kalusteet

tasapoisto 3 vuotta

Ensikertainen kalustaminen

tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

4.3.6. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	1 315 797,57	831 866,55		
Lisäykset tilikaudella	175 594,43	483 931,02		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	1 491 392,00	1 315 797,57		
Muut pakolliset varaukset 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	89 626,63			
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	89 626,63			
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiriin alijäämän kattaminen 1.1			691 443,06	1 345 030,88
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella			-624 127,17	-653 587,82
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiriin alijäämän kattaminen 31.12			67 315,89	691 443,06

4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	449 920,22	526 643,35	449 057,94	525 892,37
Rakennusten myyntivoitot	59 069,01	1 107,48	57 389,82	
Muut myyntivoitot	103 122,51	62 479,86	93 174,03	9 400,00
Myyntivoitot yhteensä	612 111,74	590 230,69	599 621,79	535 292,37
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot		63,52		
Myyntitappiot yhteensä	0,00	63,52	0,00	0,00

4.3.8. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
KHSHP Patologian ja kardiologian liiketoiminnan myynti		291 749,60		
KHSHP Tekmen osakkeiden myynti	80 326,22			
Satunnaiset tuotot yhteensä	80 326,22	291 749,60		

4.3.9. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	100 008,00	100 008,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	19 334,85	8 929,50
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	119 342,85	108 937,50

4.4. Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4.4.1.1 Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Arvo 31.12.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Arvonkorotukset yhteensä	1 627 867,89	1 627 867,89		

4.4.1.2. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Peruskunta ja liikelaitos yhteensä

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet
Poistamaton hankintameno 1.1.	312 155,23	56 210,11	368 365,34	12 359 977,89	45 930 968,66	15 590 895,91
Lisäykset tilikauden aikana	12 429,00	41 379,98	53 808,98	348 971,00	1 066 270,04	3 449 618,63
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-20 852,27	-159 357,93	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-45 187,95	-105 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	57 247,75	863 616,15
Saldo ennen poistoja	324 584,23	97 590,09	422 174,32	12 688 096,62	46 849 940,57	19 799 130,69
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-110 037,96	-32 504,11	-142 542,07	0,00	-2 969 473,47	-2 113 331,68
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	214 546,27	65 085,98	279 632,25	12 688 096,62	43 880 467,10	17 685 799,01

	Aineelliset hyödykkeet				Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja lainasaamiset		Pysyvät vastaavat yhteensä
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä		osuudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 379 596,54	197 587,18	1 039 967,01	76 498 993,19	76 867 358,53	17 187 649,18	1 003 043,03	95 058 050,74
Lisäykset tilikauden aikana	324 075,79	0,00	1 770 823,41	6 959 758,87	7 013 567,85	4 161,00	0,00	7 017 728,85
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-180 210,20	-180 210,20	0,00	0,00	-180 210,20
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-70 144,98	-220 332,93	-220 332,93	0,00	0,00	-220 332,93
Siirrot erien välillä	25 656,60	0,00	-889 272,75	57 247,75	57 247,75	0,00	0,00	57 247,75
Saldo ennen poistoja	1 729 328,93	197 587,18	1 851 372,69	83 115 456,68	83 537 631,00	17 191 810,18	1 003 043,03	101 732 484,21
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-301 632,17	0,00	0,00	-5 384 437,32	-5 526 979,39	0,00	0,00	-5 526 979,39
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 427 696,76	197 587,18	1 851 372,69	77 731 019,36	78 010 651,61	17 191 810,18	1 003 043,03	96 205 504,82

4.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Kuntayhtymä	Tasearvo 1.1.	Lisäys + / vähennys - tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Hämeen liitto	70 409,35		70 409,35	70 408,85	0,50
Koulutuskuntayhtymä Tavastia ky	1 788 403,38		1 788 403,38	1 787 939,69	463,69
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriin ky	8 270 889,84		8 270 889,84	8 180 735,26	90 154,58
Eteva ky	71 301,32		71 301,32	71 301,87	-0,55
Riihimäen seudun terveyskeskusky	84 605,00		84 605,00	84 605,10	-0,10
Yhteensä	10 285 608,89		10 285 608,89	10 194 990,77	90 618,12

4.4.1.4. Omistuksia muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
Nimi				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt						
Janakkalan Asunnot Oy	Janakkala	100,00 %	100,00 %	3 702	10 201	0
Kiinteistö Oy Turengin Kolmonen	Janakkala		100,00 %	18	1 039	-4
Janakkalan Teollisuusalueet Oy	Janakkala	96,77 %	96,77 %	4 742	7 936	120
Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo	Janakkala		86,45 %	1 371	21	-12
Tumen kiinteistö Oy	Janakkala		96,77 %	1 615	551	0
Janakkalan Elsa ja Pauli kodit Oy	Janakkala	100,00 %	100,00 %	175	3 062	0
Kuntayhtymät						
Hämeen Maakuntaliitto ky (konserni)	Hämeenlinna	9,62 %	9,62 %	175	418	0
KT Oy Linnankreivi						
Koulutuskuntayhtymä Tavastia (konserni)	Hämeenlinna	12,42 %	12,42 %	3 717	939	-23
Vanajakoulu Oy						
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	Hämeenlinna	10,05 %	10,05 %	7 741	7 490	688
Eteva (konserni)	Hämeenlinna	0,44 %	0,44 %	74	221	7
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy						
Riihimäen seudun terveystieteiden keskus	Riihimäki	1,35 %	1,35 %	97	69	12
Yhdistelemättä						
Säätiöt						
Janakkalan Palvelutalosaatiö, selv.tilassa	Janakkala	49,75 %	49,75 %			
Riihimäen ajoratasäätiö	Riihimäki	6,70 %	6,70 %			
Vanajavesisäätiö	Hämeenlinna	12,50 %	12,50 %			

4.4.1.5. Saamisten erittely

	Pitkäaikainen 2018	Lyhytaikainen 2018	Pitkäaikainen 2017	Lyhytaikainen 2017
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		121 313,41		54 335,45
Lainasaamiset	1 003 043,03		1 003 043,03	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 003 043,03	121 313,41	1 003 043,03	54 335,45
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		10 764,46		16 246,89
Siirtosaamiset				15 000,00
Yhteensä		10 764,46		31 246,89
Saamiset yhteensä	1 003 043,03	132 077,87	1 003 043,03	85 582,34

4.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	6 230,95	1 285,93		
Tulojäämät				
Siirtyvät korot		2,63		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	276 363,79	271 127,48	183 840,00	178 000,00
EU-tuet ja avustukset	48 339,72	42 325,15		
Muut tulojäämät	701 638,27	931 938,78	478 687,79	862 577,91
Tulojäämät yhteensä	1 026 341,78	1 245 394,04	662 527,79	1 040 577,91
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 032 572,73	1 246 679,97	662 527,79	1 040 577,91

4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.4.2.1. Oman pääoman erittely

Oma pääoma

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Muut omat rahastot 1.1	41 701,30	10 037,79		
Siirrot rahastoon	7 399,06	39 025,23		
Siirrot rahastosta	-8 683,34	-7 361,72		
Muu oma pääoma 31.12.	40 417,02	41 701,30		
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 1.1.	7 147 398,35	3 431 262,75	4 425 137,18	660 905,17
Edellisiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-87 989,08	-17 779,10	-67 000,00	
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 31.12.	7 059 409,27	3 413 483,65	4 358 137,18	660 905,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-849 587,67	3 733 914,70	-880 917,25	3 764 232,01
Oma pääoma yhteensä	53 970 265,44	54 909 126,47	49 569 378,86	50 517 296,11

4.4.2.2. Vieras pääoma

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä olevat velat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kunta	
	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 282 869,50	17 037 609,86
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	16 282 869,50	17 037 609,86

4.4.2.3. Velkojen erittely

Vieras pääoma	Kunta			
	2018		2017	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		219 537,69		
Muut velat	69 716,32		69 716,32	37 133,32
Siirtovelat		43 513,66		4,97
Yhteensä	69 716,32	263 051,35	69 716,32	37 138,29
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		199 358,88		199 747,40
Muut velat	5 558,16		5 558,16	
Siirtovelat		73 358,84		
Yhteensä	5 558,16	272 717,72	5 558,16	199 747,40
Vieras pääoma yhteensä	75 274,48	535 769,07	75 274,48	199 747,40

4.4.2.4. Sekkilimiitti

	Kunta	
	2018	2017
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	5 000 000	5 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	5 000 000	5 000 000

4.4.2.5 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	2 789 977,06	2 703 420,66	2 863 179,63	2 776 623,23
Muut velat yhteensä	2 789 977,06	2 703 420,66	2 863 179,63	2 776 623,23

4.4.2.6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	261 731,34	17 806,51		
Menojäämät				
Verovelat		191,30		
jaksotukset	8 192 120,92	7 487 185,77	5 925 788,91	5 653 553,38
Korkojaksotukset	26 056,09	85 173,73	54 215,47	51 438,52
Muut menojäämät	1 961 008,14	444 800,20	1 611 184,66	44 863,29
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 440 916,49	8 017 351,00	7 591 189,04	5 749 855,19
Siirtovelat yhteensä	10 440 916,49	8 035 157,51	7 591 189,04	5 749 855,19

4.4.2.7. Huollettavien varat

	Kunta	
	2018	2017
Huollettavien varat eli ns. itsenäistymisvarat 31.12	221 120,58	216 990,54

4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.5.1. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Rastinkankaan paloaseman kiinteistöleasing vuokravastuu 25 vuotta alkaen 24.1.2018 Urakan kokonaiskustannus n. 7 M€ Lunastusoikeus 5 vuoden kuluttua vuokra-ajan alkamisesta tai vuokra-ajan päättyttyä.				
Rastinkankaan paloaseman rahoitusleasing vuokravastuu 120 kk alkaen 24.1.2018 vuokrakohteena paloaseman irtain omaisuus arvio tulevista hankinnoista 500 000€ Osto-optio vuokra-ajan päättyessä - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	234 708,64	170 050,18	234 708,64	170 050,18
Kyterinhovin vuokravastuu 31.3.2035 asti - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 712 000,00 357 000,00	6 069 000,00 357 000,00	5 712 000,00 357 000,00	6 069 000,00 357 000,00
Kt Oy Janakkalan Virastotalon vuokravastuu 31.8.2019 asti - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 319,48 6 319,48	15 798,70 9 479,22	46 638,24 46 638,24	116 595,60 69 957,36
Etevan vuokravastuut - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	19 360,00 9 680,00	19 497,46 9 748,73		
Riihimäen seudun terveystieteiden keskuksen ky:n vuokravastuu	38 239,65	27 518,81		
Leasingvastuut yhteensä - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 777 414,35 431 453,19	484 907,07 185 491,19	360 208,71 101 045,31	209 882,61 35 591,71
Yhteensä	7 788 042,13	6 739 755,95	6 353 555,59	6 565 528,39
Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

4.5.2. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma			19 057 875,62	18 817 970,92
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	22 186,12	2 755 496,48	0,00	2 731 833,00

4.5.3. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	94 808 144,00	93 539 654,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	60 909,86	61 821,71

4.5.4. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän alijäämä Janakkalan kunnan osuus 10,055%			67 315,89	691 443,06
Eteva kuntayhtymä alijäämä Janakkalan kunnan osuus 0,44237%			5 516,98	5 516,98
Arvonlisäveron palautusvastuu	485 367,35	24 605,43		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	88 191,84	87 741,10		
Johdannaissovimukset Janakkalan kunta				
Koronvaihtosopimus 31818, Lno KSWAP041/11 (Kuntarahoitus), on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 7.12.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	600 000,00	800 000,00	600 000,00	800 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-22 142,76	-36 744,25	-22 142,76	-36 744,25
Koronvaihtosopimus 32092, Lno KSWAP019/13 (Kuntarahoitus), on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 7.12.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	5 273 391,00	6 445 255,00	5 273 391,00	6 445 255,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-65 259,05	-113 794,87	-65 259,05	-113 794,87
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiri ky				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 2.12.2020.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	80 438,64	120 657,96		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-2 294,51	-4 917,11		
Eteva ky				
Koronvaihtosopimus 1049511/1327047 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopi- muksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisinaan. Sopimus erääntyy 15.10.2018.		4 929,85		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo		-147,17		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
Lisähyötywap 1161642/1512514 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.11.2022.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	18 477,94	19 379,31		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 968,36	-2 476,93		
<i>Korkojohdannaisten osalta esitetty nimellisarvon lisäksi käypä arvo, joka on negatiivinen johtuen alhaisesta markkinatasosta.</i>				

4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2018	2017
Konsemipalvelut	21	19
Tekniikka ja ympäristö	158	162
Perusturvan toimiala	414	406
Sivistystoimen toimiala	399	410
Janakkalan Vesi liikelaitos	13	13
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	1005	1010
Edellämainituista työllistettyjen lukumäärä 31.12.	25	26
Henkilöstön lukumäärä ilman työllistettyjä	980	984

4.6.2. Henkilöstökulut

KPA 2:8 §	2018	2017
Palkat ja palkkiot	34 375 542,17	33 623 919,97
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	7 803 878,58	7 677 892,31
Muut henkilösivukulut	1 174 736,76	1 477 019,56
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-568 869,49	-520 657,93
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	42 785 288,02	42 258 173,91
Yhteensä henkilöstökulut	42 785 288,02	42 258 173,91

4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2018	2017
Hattulan keskusta		7,50
Hattulan Kokoomus ry		22,50
Hattulan Sosiaalidemokraatit		15,00
Hml:n Sos.dem. kunnallisjärjestö		13,80
Janakkalan keskusta	6 015,30	6 786,05
Janakkalan Kokoomus ry	1 979,17	2 169,83
Janakkalan kristillisdemokraatit	646,30	372,85
Turengin sos.dem. kunnallisjärjestö	6 009,52	6 629,49
Janakkalan Vasemmistoliitto ry	1 846,07	1 907,06
Janakkalan Vihreät ry	1 589,11	1 350,33
Janakkalan perussuomalaiset	892,55	1 146,29
SKP Janakkala	33,40	73,60
Suomen kristillisdemokraatit	27,60	
Yhteensä luottamushenkilöstökulut	19 039,02	20 494,30

4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot

	2018	2017
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	17 609,25	25 200,17
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 165,00	8 077,50
Palkkiot yhteensä	23 774,25	33 277,67

4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet

Liitetietona on tullut vuoden 2017 tilinpäätöksestä lähtien esittää tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Janakkalan kunnalla ei tällaisia liiketoimia ole ollut vuonna 2018.

JANAKKALAN VESI

LIIKELAITOS

ERILLISTILINPÄÄTÖS

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Toimitusjohtajan katsaus

Poikkeuksellisen lämmin ja kuiva kesä ei aiheuttanut ongelmia talousveden tuotantoon riittävän kapasiteetin ja edeltävän syksyn ja talven pohjavesipintojen nousun takia.

Saneerattu Turengin ylävesisäiliö otettiin käyttöön keväällä. Syksyllä parannettiin jäteveden alkalointia ja lietteen kuivausta. Suurimpina uudisrakennuskohteina Ilveslinna I Turengissa valmistui ja Mäyrä I Tervakoskella käynnistyi. Tervakosken Marttila oli suurin vuoden 2018 aluesaneerauskohde. Vesihuoltoinvestoinnit toteutuivat edellistä vuotta paremmin. Runsaan tonttitarjonnan ja vähäisen kysynnän myötä painopiste urakoinnissa siirtyy saneerauksiin.

Taloudellinen tulos oli ylijäämäinen mutta jäi alle budjetoidun. Teollisuuden jätevesimäärä jatkoi laskuaan muun vedenkäytön pysyessä ennallaan. Maksurakennemuutoksesta tehtiin periaatepäätös. Lähivuosina tarvittavat hintojen korotukset kohdistetaan perusmaksuihin. Tällä tavoitellaan tulorakennetta, jossa kiinteiden eli perusmaksujen osuus olisi 50 % tuloista vuonna 2030. Tämä vastaisi nykyistä paremmin vesihuoltolaitoksen kulurakennetta, jossa pääosa eli 80 % on kiinteitä veden käyttömäärästä riippumattomia kustannuksia.

Toimitusjohtaja Liisa Piirtola

Johtokunta ja henkilöstö

Johtokunta

Liikelaitoksen johtokunta kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 41 pykälää.

Johtokunnan jäsenet ja varajäsenet (suluissa) 1.1.-31.12.2018

Tomi Pohjantähti, pj	(Isto Pihkala)
Eero Elo, varapj	(Niko-Veikko Leppänen)
Raimo Kaukonen	(Tomi Kesälahti)
Annikki Ranki	(Anne Tarino 1.1.-18.7., Anne Heikkinen 17.9. alkaen)
Veikko Stolt	(Jorma Talikka)
Leena Toivonen	(Satu Huhtala)
Iida Valtonen	(Päivi Vätilä)

Kunnanhallituksen nimeämä edustaja oli Rita Kannisto ja kunnanhallituksen pj Pirjo Alijärvi.

Henkilöstö

Vakanssit: 13, lukumäärässä ei muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittävin toimintariski liittyy talousveden puhtauteen ja sitä kautta ihmisten terveyteen ja elintarviketeollisuuden toimintaan. Jäteveden puhdistuksen toimintahäiriö on ensisijaisesti uhka ympäristölle. Suurasiakkaan vedenkäytön merkittävä väheneminen tietäisi toimintojen sopeuttamista alentuneeseen liikevaihtoon. Vedenkäytön kehitystä on käsitelty talousarvion toteutumisen yhteydessä. Kaikkiin riskeihin liittyy myös taloudellinen ja maineriski.

Ympäristötekijät

Ympäristöviranomaisen valvoo sekä pohjavedenottoa että jäteveden puhdistusta. Pohjavedenoton vaikutuksia seurataan ja raportoidaan vedenottolupiin liittyvien tarkkailuohjelmien mukaisesti. Jäteveden puhdistusta seurataan ja raportoidaan ympäristöluvan ja yhdyskuntajätevesiasetuksen mukaisesti.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitosten toiminta on hyvin säänneltyä. Sääntely pitää sisällään rakenteita, jotka toimivat sisäisen valvonnan kannalta hyvin. Keskeinen tekijä on avoimuus toiminnoissa. Janakkalan Vesi noudattaa Janakkalan kunnan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Seuraavassa luettelossa mainitaan joitakin laitoksen toimintojen sisään rakentuneista käytännöistä, jotka toimivat samalla sisäisen valvonnan välineinä:

Talouteen liittyvät käytännöt

talousarvio, hankintamenettely, laskujen hyväksymismenettely, taloussuunnitelma, investointien 10 v. suunnitelma, toiminnan vakuuttaminen, tunnuslukujärjestelmät

Toimintaan liittyvät käytännöt

johtamiseen liittyvät säännöt, johtokuntatyö ja johtaminen, tilintarkastus, valvontaviranomaiset, varallaolojärjestelmä, varautuminen, sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen

Esitys tilikauden 2018 tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen tulos vuodelta 2018 on 12.461,48 euroa ylijäämäinen

Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämä –tilille. Ylijäämiä ko. tilillä on 3.280 997,43 euroa.

5.1.2.Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Janakkalan Vesi vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisista talousvesi- ja jätevesipalveluista ja toimittaa erikseen sovitut vesihuoltopalvelut toiminta-alueen ulkopuolella sijaitseville liittyjille. Hulevesiviemäroinnistä Janakkalan Vesi vastaa huleveden viemärointialueella. Tulosityksiköt: asiakas- ja laitospalvelut, vesilaitos, viemärilaitos, huleveden viemärointi.

Konsernitavoitteiden toteutuminen

Valtuusto on kokouksessaan 13.11.2017 asettanut laitokselle toiminnallisia, taksapoliittisia ja taloudellisia tavoitteita vuodelle 2018.

Toiminnalliset tavoitteet

Talousvesi täytti talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja –tavoitteet lukuun ottamatta viranomaisvalvonnan maku- ja hajumäärityksiä ja yhtä raudan tavoitearvon ylitystä, joka johtui kiinteistön omista putkista.

Jätevedenpuhdistamon toiminta vastasi yhdyskuntajätevesiasetuksen ja ympäristöluvan vaatimuksia lukuun ottamatta III ja IV vuosineljänneksen pieniä fosforin lupa-arvon ylityksiä. Ylitykset johtuivat tulevan jäteveden rasvapitoisuudesta.

Taksapoliittiset tavoitteet

Taksa oli alle vertailuryhmän keskiarvon.

Taloudelliset tavoitteet

Peruskorjauksen taloudellisia resursseja varmistetaan maksurakennemuutoksen ja investiohjelman kautta. Tuloutus- ja ylijäämätavoite toteutuivat.

Toteutumisesta on laadittu erillinen taulukko, joka esitetään kuntakonsernin tilinpäätöksessä kohdassa Talousarvion toteutuminen - Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

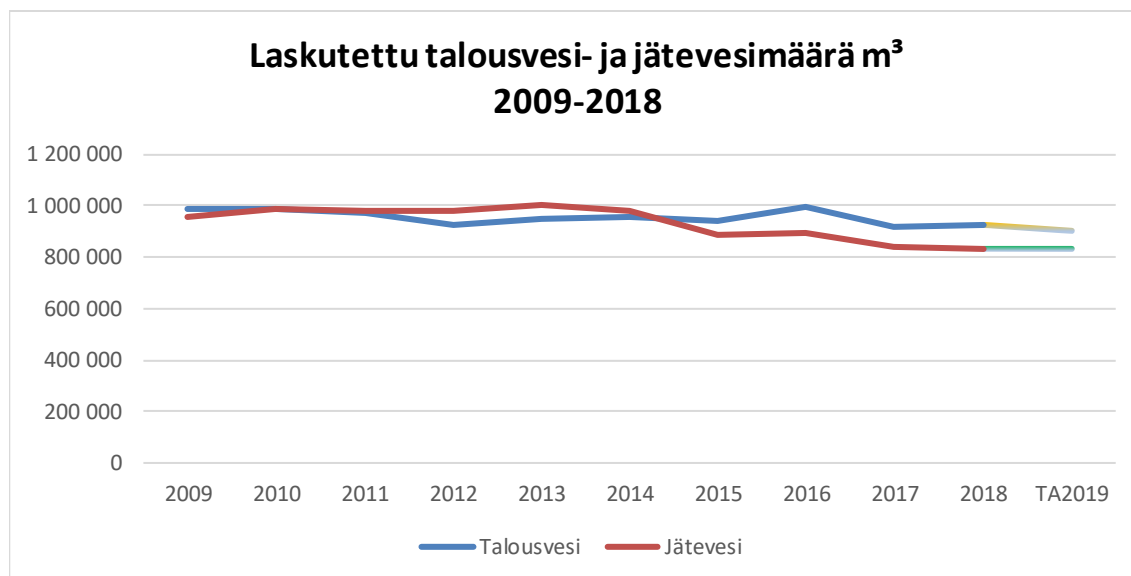
Suoritteet ja yksikköhinnat

(pl huleveden viemäröinti)

	TP 2017	TA 2018	TOT 2018	Tot-%	Poikkeama tot-TA2018
VESILAITOS					
Laskutettu talousvesimäärä m ³	916 909	930 000	924 639	99 %	-5 361
Talousveden kokonaiskustannukset eur/m ³	1,29	1,49	1,42	95 %	-0,08
Tuotot eur/m ³	1,50	1,62	1,58	97 %	-0,04
Hinnasto, käyttömaksu eur/m ³	1,30	1,34	1,34	100 %	
VIEMÄRILAITOS					
Laskutettu jätevesimäärä m ³	843 396	880 000	829 984	94 %	-50 016
Jäteveden kokonaiskustannukset eur/m ³	2,44	2,20	2,40	109 %	0,20
Tuotot €/m ³	2,43	2,68	2,49	93 %	-0,19
Hinnasto, käyttömaksu eur/m ³	2,04	2,22	2,22	100 %	
Kokonaiskustannukset: käyttökulut, peruspääoman ja lainojen korot, lisätuloutus kunnalle ja investointien vuosikulu/poistot (vesilaitos 37 %, viemärlaitos 63 %)					
Käyttökulut Talousvesi 0,77 eur/ m ³ Jätevesipalvelut 1,53 eur/m ³					
Tuotot: Käyttömaksujen ja perusmaksujen lisäksi laskutettiin tonttijohtomaksuja, huoltosopimuksiin perustuvia maksuja ja teollisuuden erillissopimusten mukaisia maksuja (vesilaitos 39 %, viemärlaitos 61 %)					

Tuloslaskelma (eur), vertailu talousarvioon

	TA 2018 eur	Tot 2018 eur	Poikkeama eur	Tot %	Tot 2017 eur
TOIMINTATUOTOT	3 934 600	3 616 642	- 317 958	91,9%	3 466 228
Myyntituotot	3 927 600	3 599 794	- 327 806	91,7%	3 457 703
Maksutuotot	5 000	5 497	497	109,9%	5 415
Tuet ja avustukset	2 000	1 489	- 511	74,5%	2 822
Muut toimintatuotot	-	9 862	9 862		288
TOIMINTAKULUT	- 2 035 000	- 2 072 176	- 37 176	101,8%	- 1 931 256
Henkilöstökulut	- 785 000	- 752 478	32 522	95,9%	- 652 341
Palvelujen ostot	- 610 000	- 659 829	- 49 829	108,2%	- 638 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 535 000	- 569 397	- 34 397	106,4%	- 547 364
Muut toimintakulut	- 105 000	- 90 472	14 528	86,2%	- 93 551
TOIMINTAKATE	1 899 600	1 544 466	- 355 134	81,3%	1 534 972
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 483 856	- 464 308	19 548	96,0%	- 469 084
Korkotuotot	500	49	- 451	9,8%	1 254
Muut rahoitustuotot	2 500	4 087	1 587	163,5%	3 071
Korkokulut	- 30 000	- 11 552	18 448	38,5%	- 16 360
Muut rahoituskulut	- 456 856	- 456 892	- 36	100,0%	- 457 049
VUOSIKATE	1 415 744	1 080 158	- 335 586	76,3%	1 065 888
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 250 000	- 1 067 697	182 303	85,4%	- 1 057 170
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 250 000	- 1 067 697	182 303	85,4%	- 1 057 170
TILIKAUDEN TULOS	165 744	12 461	- 153 283	7,5%	8 718
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	165 744	12 461	- 153 283	7,5%	8 718

Tuotot Hinnastoon oli tehty 3 % korotus. Tuottoja saatiin 150.000 euroa (+4,3%) enemmän kuin edellisenä vuotena. Yleisten alueiden hulevesiviemäroinnin laskutus kunnalta aloitettiin. Budjetin tuottotavoite perustui toiveelle tonttikaupan vilkastumisesta ja sille, että laskutus teollisuudelta ja palvelualan yrityksiltä pysyisi vähintään ennallaan. Teollisuudelta laskutettu jätevesimäärä väheni edelleen. Sen sijaan laskutus palveluelinkeinoilta osoittaa lievää nousua. Omakotitalojen ja kerrostalojen vedenkäyttö pieneni hieman.

Kulut Toimintakulut ylitettiin noin 37.000 eurolla. Ennuste oli laadittu usean vuoden keskiarvojen perusteella eikä 2017 toteumaa painotettu budjetoinnissa.

Muut toimintakulut koostuvat lähinnä toimitila- ja laitevuokrista, autoveroista ja jäsenmaksuista (VVY ja KVVY) ja ympäristöviranomaisten maksuista. Luottotappioita kirjattiin 1.474 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Lainoista (31.12.2018: 2,8 milj eur) 48 % on sidottu kiinteään korkoon.

Investoinnit ja poistot

Poistojen eli investoinnin tietyille tilikaudelle kohdistuvien kulujen laskenta aloitetaan hankkeen valmistumisen jälkeen. Osa aloitetuista hankkeista jatkuu vuodelle 2019.

Palvelujen myynti

Laskutettu talous- ja jätevesimäärä (m³) rakennustyypeittäin:

	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palveluelinkeinot	Yhteensä
Talousvesi	56 %	30 %	14 %	100 %
Jätevesi	60 %	25 %	15 %	100 %

Jako taajamittain (m³)

Laskutetusta talousvedestä (924 639 m³, ml. kaikki rakennustyyppit) toimitetaan vuosittain Turengin alueella sijaitseviin kiinteistöihin 67 %, Tervakoskelle 30 %, Leppäkoskelle 2 % ja Kirkonkylään 1 %.

Kertomusvuonna vettä pumpattiin Kuumolan, Kalpalinnan, Matinvuoren, Rahitun ja Hallakorven vedenottoamoista.

Jätevedet johdetaan Tervakoskelta, Leppäkoskelta ja Kirkonkylältä siirtoviemäreitä pitkin Turenkiin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Uusia kiinteistöjä liitettiin laitoksen verkostoon seuraavasti:

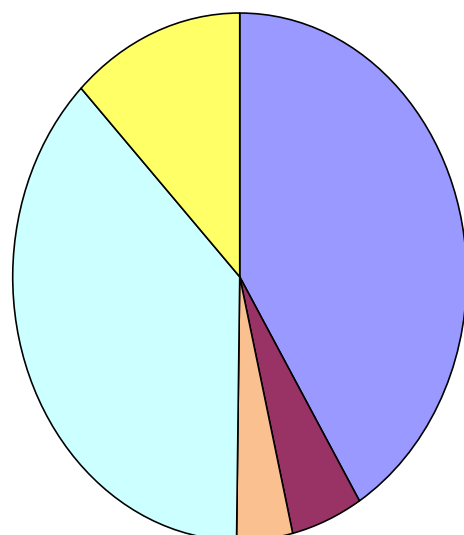
Vesijohtoverkoston liittyneet kiinteistöt					
	Turenki	Tervakoski	Kirkonkylä	Leppäkoski	Yht.
Omakotitalo	4	6	0	1	11
Rivitalo	0	0	0	0	0
Kerrostalo	0	0	0	0	0
Teollisuus	0	0	0	0	0
Muut	5	2	0	0	5
Sprinkleri	1	0	0	0	1
Kunta	0	0	0	0	0
Yhteensä	10	8	0	1	17
Viemäriverkoston liittyneet kiinteistöt					
	Turenki	Tervakoski	Kirkonkylä	Leppäkoski	Yht.
Omakotitalo	6	6	0	1	13
Rivitalo	0	0	0	0	0
Kerrostalo	0	0	0	0	0
Teollisuus	0	0	0	0	0
Muut	5	2	0	0	7
Kunta	0	0	0	0	0
Yhteensä	11	8	0	1	20

Liittymismaksuja laskutettiin yhteensä 86.556,40 eur (2017: 81.292 eur).
Liittymismaksuvarat on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin.

Rahoituslaskelma (eur), vertailu talousarvioon

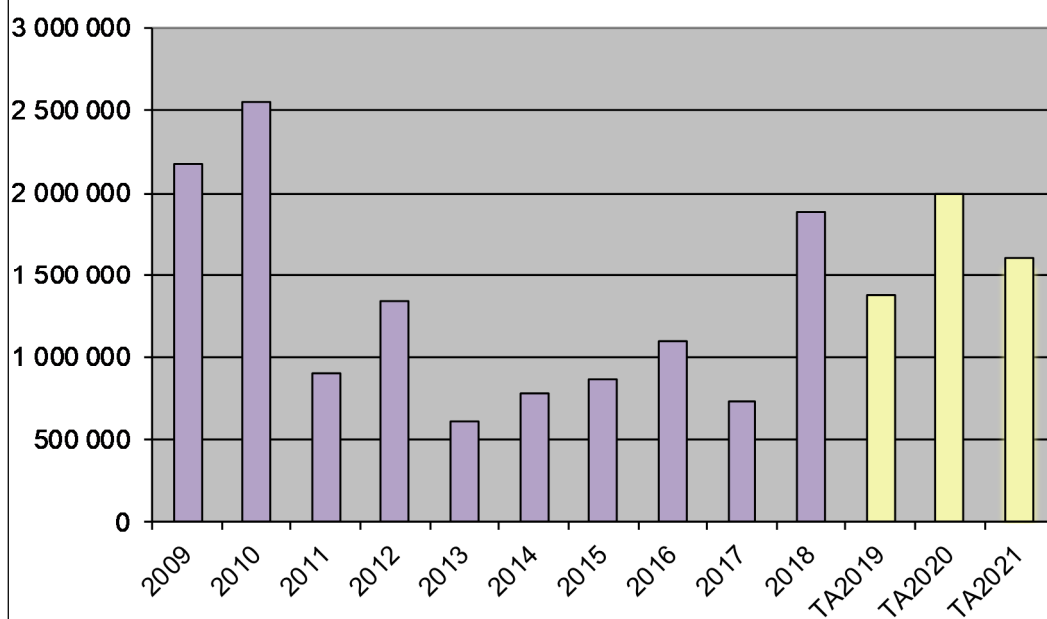
	TA 2018 eur	TP 2018 eur	Poikkeama eur
Toiminta ja investoinnit			
Toiminnan rahavirta			
Liiketoimintajäämä(-alijäämä)	649 600	476 769	- 172 831
Poistot ja arvonalentumiset	1 250 000	1 067 697	- 182 303
Rahoitustuotot ja -kulut	- 483 856	- 464 308	19 548
Tulorahoituksen korjauserät	-	- 9 677	- 9 677
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3 170 000	- 1 885 807	1 284 193
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-	115 333	115 333
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		9 677	9 677
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 754 256	- 690 316	1 063 940
Rahoitustoiminta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 479 780	1 500 000	- 979 780
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 800 524	- 608 908	191 616
Muut maksuvalmiuden muutokset	75 000	- 182 438	- 257 438
Rahoituksen rahavirta	1 754 256	708 654	- 1 045 602
Vaikutus maksuvalmiuteen	- 0	18 338	18 338

Rahan käyttö 2018 (5.035 334 eur)

- Käyttömenot 41 %
(2 072 176 eur)
- Peruspääoman korko 5 %
(256 856 eur)
- Lisätuloutus kunnalle 4 %
(200 000 eur)
- Investoinnit 37 %
(1 885 807 eur)
- Lainojen lyhennykset ja korot 12 %
(620 495 eur)

2009 - 2018 investoinnit 13 milj eur

Rahoitus

2009-2018: Tulorahoitus ja liittymismaksuvarat 53 %, lainanotto 47 %
 (2008-2017: Tulorahoitus ja liittymismaksuvarat 50 %, lainanotto 50 %)

VESIHUOLTOINVESTOINNIT 2018	2018	TOT 2018	Poikkeama €	TOT
UUDISRAKENTAMINEN kustannukset yht.	1 960 000	599 346	1 360 654	31 %
Yritystoiminnan katuhankkeet yhteensä	300 000	135 690	164 310	45 %
Turenki				
Rastikaari ja Rastikankaantien loppuosa	210 000	15 543	194 457	7 %
Rastikangas 12 (Rastimaa - Rastimäki)	70 000	86 674	- 16 674	124 %
Erittelemättömät	20 000	33 473	- 13 473	167 %
Asuntotuotannon katuhankkeet yhteensä	1 260 000	433 010	826 990	34 %
Turenki				
Kauriinmaan eteläosa	290 000	88 018	201 982	30 %
Ilveslinna	400 000	138 683	261 317	35 %
Ilveslinna 2		7 561		siirtyy
Turengin keskusta	60 000	11 375	48 625	19 %
Harviala				
Harvialan kartanoalueen uudet tontit		5 100	- 5 100	
Tervakoski				
Eväsojan loppuosa	100 000	69 279	30 721	69 %
Mäyrä	410 000	112 994	297 006	28 %
Laitoshankkeet yhteensä	400 000	30 646	369 354	8 %
Päärata-Vähähiidentie runkovesijohto	400 000	0	369 354	0 %
Pahamyllyntie jvp, 2017-2018	<i>budj 2017</i>	23 166		
Leppäkosken yhdysvj 2017-2018	<i>budj 2017</i>	7 480		
PERUSKORJAUS kustannukset yhteensä	1 170 000	1 243 498	- 73 498	106 %
PERUSKORJAUS tuotot, yhteensä		115 333		
Katuhankkeet yhteensä	300 000	274 819	25 181	92 %
Katujen peruskorjauskohteiden	300 000	274 819	25 181	92 %
Seuranta2-tunniste: 12070003 Marttilan alue		265 007		
Seuranta2-tunniste: 12070005 Teeritie		7 396		
Seuranta2-tunniste: 12070006 Ratastie		1 365		
Laitoshankkeet yhteensä	870 000	968 679	- 98 679	111 %
Lingon hankinta	250 000	208 573	41 427	83 %
Lingon hankinta, teoll osallistuminen investointiin		70 145		
Jäteveden alkalointi	60 000	132 297	- 72 297	220 %
Jäteveden alkalointi, teoll osallistuminen investointiin		45 188		
SV I-pumppaamon pumppujen uusiminen	40 000	34 421	5 579	86 %
Turengin ylävesisäiliön saneeraus	300 000	458 399	- 158 399	153 %
Kuumolan vedenottamon saneeraus	50 000		50 000	0 %
Tarinmaan vedenottamon saneeraus		7 702		
Turengin VH-verkosto	90 000	31 448	58 552	35 %
Tervakosken VH-verkosto	60 000	95 839	- 35 839	160 %
Erittelemättömät kohteet, vesilaitos	10 000		10 000	0 %
Erittelemättömät kohteet, viemärlaitos	10 000		10 000	0 %
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA	40 000	42 964	- 2 964	107 %
Pakettiauton vaihto	40 000	42 964	- 2 964	107 %
(vaihtootosta 9.600,-)				
VESIHUOLTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 170 000	1 885 807	1 284 193	59 %

5.1.3. Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut

	TP 2018		TP 2017	
Liikevaihto		3 605 290,23		3 463 117,36
Liiketoiminnan muut tuotot		11 351,42		3 110,75
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-569 397,37		-547 363,95	
Palvelujen ostot	-659 828,94	-1 229 226,31	-637 999,90	-1 185 363,85
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-575 964,60		-507 224,11	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-155 749,17		-123 118,60	
Muut henkilösivukulut	-20 763,91	-752 477,68	-21 998,57	-652 341,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 067 697,00	-1 067 697,00	-1 057 169,84	-1 057 169,84
Liiketoiminnan muut kulut		-90 471,60		-93 551,16
Liikelylijäämä (-alijäämä)		476 769,06		477 801,98
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	48,70		1 254,16	
Muut rahoitustuotot	4 087,17		3 070,60	
Muille maksetut korkokulut	-11 551,64		-16 359,52	
Korvaus peruspääomista	-256 856,00		-256 856,00	
Muut rahoituskulut	-200 035,81	-464 307,58	-200 193,48	-469 084,24
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		12 461,48		8 717,74
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		12 461,48		8 717,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		12 461,48		8 717,74
Sijoitetun pääoman tuotto, %		2,83 %		2,83 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		3,56 %		3,51 %
Voitto, %		0,35 %		0,25 %

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 -5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvosta.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvausperuspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Tase ja taseen tunnusluvut

	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 112 564,59	11 409 787,37
Aineelliset hyödykkeet	12 102 956,85	11 400 179,63
Maa- ja vesialueet	25 000,00	25 000,00
Rakennukset	2 729 540,05	2 759 733,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 670 425,29	7 961 574,96
Koneet ja kalusto	65 973,25	34 988,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	612 018,26	618 882,59
Sijoitukset	9 607,74	9 607,74
Osakkeet ja osuudet	9 607,74	9 607,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 694 071,15	1 374 189,77
Saamiset	1 643 195,15	1 341 651,88
Lyhytaikaiset saamiset	1 643 195,15	1 341 651,88
Myntisaamiset	487 312,86	324 688,09
Saamiset kunnalta	1 155 882,29	1 016 952,24
Siirtosaamiset	0,00	11,55
Rahat ja pankkisaamiset	50 876,00	32 537,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 806 635,74	12 783 977,14

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	7 574 389,82	7 561 928,34
Peruspääoma	4 280 930,91	4 280 930,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 280 997,43	3 272 279,69
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	12 461,48	8 717,74

VIERAS PÄÄOMA	6 232 245,92	5 222 048,80
Pitkäaikainen	5 191 874,63	4 118 796,23
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 328 695,00	1 342 173,00
Muut velat	2 863 179,63	2 776 623,23

Lyhytaikainen	1 040 371,29	1 103 252,57
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	488 478,00	583 908,00
Ostovelat	284 388,20	296 533,24
Korottomat velat kunnalta	100 398,26	67 457,35
Muut velat	30 436,37	58 205,72
Siirtovelat	136 670,46	97 148,26

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>13 806 635,74</u>	<u>12 783 977,14</u>
----------------------	----------------------	----------------------

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	54,86%	59,15%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	172,32%	150,66%
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	172,32%	150,66%
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 293	3 281
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 817	1 926

Omavaraisuusaste, %, vähennettynä liittymismaksuveloilla	69,21 %	75,56 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %, vähennettynä liittymismaksuilla	93,15 %	70,55 %

Taseen tunnusluvut

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta})$$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoitukset merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rahoituslaskelma ja rahoituslaskelman tunnusluvut

	2018		2017	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	476 769,06		477 801,98	
Poistot ja arvonalentumiset	1 067 697,00		1 057 169,84	
Rahoitustuotot ja -kulut	-464 307,58		-469 084,24	
Tulorahoituksen korjauserät	-9 677,42		0,00	
	<u>1 070 481,06</u>	1 070 481,06	<u>1 065 887,58</u>	1 065 887,58
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 885 807,15		-735 021,60	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	115 332,93		92 276,03	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 677,42	-1 760 796,80	0,00	-642 745,57
Toiminnan ja investointien rahavirta		-690 315,74		423 142,01
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 500 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-608 908,00	891 092,00	-950 524,00	-950 524,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-143 708,19		59 375,41	
Saamisten muutos muilta	-157 835,08		316 228,98	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	32 940,91		-11 443,58	
Korottomien velkojen muutos muilta	86 164,21	-182 438,15	102 417,89	466 578,70
		<u>708 653,85</u>		<u>-483 945,30</u>
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos		18 338,11		-60 803,29
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	50 876,00		32 537,89	
Rahavarat 1.1.	<u>32 537,89</u>	18 338,11	<u>93 341,18</u>	-60 803,29

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuo	490 917,00	1 889 201,00
Investointien tulorahoitus, %	61,0	165,8
Lainanhoitokate	1,8	1,1
Kassan riittävyys, pv	3,7	2,9
Quick ratio	1,6	1,2
Current ratio	1,6	1,2
Kassan riittävyys, pv	87	94
mukana konernipankkitilin varat		

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirran jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \cdot \frac{\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}}{\text{Investointien omahankintameno}}$$

Investointien tulorahoitus %-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankinta-menosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

$$= \frac{\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}}{\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset}}$$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12 kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Materiaalit ja palvelut

Henkilöstökulut

Liiketoiminnan muut kulut

Korkokulut muille

Korvaus peruspääomasta

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2018	2017
Asiakas- ja laitospalvelut	46 398,35	50 082,98
Vesilaitos	1 428 409,85	1 353 885,71
Viemärlaitos	2 040 541,85	1 990 509,67
Huleveden viemärointi	89 940,18	68 639,00
Yhteensä	3 605 290,23	3 463 117,36

Liiketoiminnan muut tuotot

	2018	2017
Asiakas- ja laitospalvelut	11 351,42	2 942,35
Vesilaitos	0,00	84,20
Viemärlaitos	0,00	84,20
Yhteensä	11 351,42	3 110,75

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 03.09.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto ja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

Pysyvien vastaavien tase-erät

	Aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja osuudet	Pysyvät vastaavat yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat			
Hankintameno 1.1.	25 000,00	2 759 733,25	7 961 574,96	34 988,83	618 882,59	12 140 313,98	9 607,74	12 149 921,72
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	132 297,03	1 132 585,52	42 963,66	577 960,94	1 885 807,15	0,00	1 885 807,15
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-45 187,95	0,00	0,00	-70 144,98	-115 332,93	0,00	-115 332,93
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	514 680,29	0,00	-514 680,29	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	25 000,00	2 846 842,33	9 608 840,77	77 952,49	612 018,26	13 170 653,85	9 607,74	13 180 261,59
Kertyneet poistot	0,00	-228 847,34	-1 877 869,99	-30 293,47	0,00	-2 137 010,80	0,00	-2 137 010,80
Tilikauden poistot	0,00	-117 302,28	-938 415,48	-11 979,24	0,00	-1 067 697,00	0,00	-1 067 697,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 000,00	2 729 540,05	8 670 425,29	65 973,25	612 018,26	12 102 956,85	9 607,74	12 112 564,59

Taseen vastaavien liitetiedot

Lyhytaikainen saamisten erittely

	2018	2017
Myyntisaamiset		
Tytäryhteisöiltä	1 078,85	0,00
Kunnalta	40 382,74	35 604,60
Muilta	445 851,27	289 083,49
Lainasaamiset		
Kunnalta	1 155 882,29	1 016 952,24
Muut saamiset		
Muilta	0,00	11,55
Yhteensä	1 643 195,15	1 341 651,88

Taseen vastattavien liitetiedot

	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	4 280 930,91	4 280 930,91
Peruspääoma 31.12.	4 280 930,91	4 280 930,91
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 272 279,69	2 953 454,69
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 280 997,43	3 272 279,69
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	12 461,48	8 717,74
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	7 574 389,82	7 561 928,34

Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen erittely

Pitkäaikainen vieras pääoma

	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	325 123,00	452 175,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	2 003 572,00	889 998,00
Muut velat		
Liittymismaksut	2 863 179,63	2 776 623,23
<i>Yhteensä</i>	5 191 874,63	4 118 796,23

Lyhytaikainen vieras pääoma

	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	127 052,00	127 052,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	361 426,00	456 856,00
Ostovelat		
Ostovelat tytäryhteisöille	389,77	0,00
Ostovelat jäsenkuntayhtymille	715,00	0,00
Ostovelat muille	283 283,43	296 533,24

	2018	2017
Muut velat		
Muut velat kunnalle	100 398,26	67 457,35
Tilitettävä arvonlisävero	0,00	28 626,33
Ennakonpidätysvelka	10 237,92	11 379,99
Sosiaaliturvamaksuvelka	359,98	479,61
KuEL-maksut tt	2 998,82	3 078,48
Työttömyysvakuutusmaksut ta	718,20	530,90
Muut velat	16 121,45	14 110,41
Siirtyvät korot		
Siirtyvät korot muille	1 240,14	1 246,91
Lomapalkkajaksotus		
Lomapalkkajaksotus	110 567,20	76 947,14
Siirtovelat		
Muut siirtovelat muille	721,26	107,97
Palkkavelat	15 746,04	9 648,92
KuEL-maksut ta	7 171,33	7 637,42
Työttömyysvakuutusmaksut ta	1 070,34	1 405,07
Tapaturmavakuutusmaksu	128,45	124,91
Ryhmähenkivakuutusmaksu	25,70	29,92
Yhteensä	1 040 371,29	1 103 252,57

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2018: 13

	2018	2017
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot	575 964,60	507 224,11
Eläkekulut	155 749,17	123 118,60
Muut hlösivukulut	<u>20 763,91</u>	<u>21 998,57</u>
Henkilöstökulut yhteensä	752 477,68	652 341,28

5.1.5 Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Tapahtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio
AKT	Aktivoinnit
Muistio	Muistiotositteet
MuistioE	Muistiotositteet excelistä
Palkka	Palkat
Pankki	Pankkitositteet
Varasto	Sonet kp-aineisto
XA	Konvertoidut alkusaldot

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

5.1.6 Huleveden viemäröinti

Tuloslaskelma

		TP 2018		TP 2017
Liikevaihto		89 940,18		68 639,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-24 999,85		-20 621,90	
Palvelujen ostot	-34 673,40	-59 673,25	-29 545,87	-50 167,77
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-25 781,27		-27 482,71	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 318,36		-4 686,00	
Muut henkilösivukulut	-959,11	-31 058,74	-1 257,88	-33 426,59
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-181 071,34	-181 071,34	-190 078,74	-190 078,74
Liiketoiminnan muut kulut		-3 062,00		0,00
Liikelyijäämä (-alijäämä)		-184 925,15		-205 034,10
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-27 411,00	-27 411,00	-27 411,00	-27 411,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-212 336,15		-232 445,10
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-212 336,15		-232 445,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-212 336,15		-232 445,10

Rahoituslaskelma

		2018		2017
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-184 925,15		-205 034,10	
Poistot ja arvonalentumiset	181 071,34		190 078,74	
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 411,00		-27 411,00	
	-31 264,81	-31 264,81	-42 366,36	-42 366,36
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-31 264,81		-42 366,36
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	0,00		0,00	
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos		-31 264,81		-42 366,36

Tase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 538 801,37	1 719 872,71
Hulevesiverkosto	1 538 801,37	1 719 872,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	181 476,74	212 741,55
Rahat- ja pankkisaamiset	181 476,74	212 741,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 720 278,11</u>	<u>1 932 614,26</u>
VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA	1 408 549,21	1 620 885,36
Peruspääoma	847 624,00	847 624,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	773 261,36	1 005 706,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-212 336,15	-232 445,10
VIERAS PÄÄOMA	311 728,90	311 728,90
Pitkäaikainen	311 728,90	311 728,90
Muut velat	311 728,90	311 728,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 720 278,11</u>	<u>1 932 614,26</u>

5.1.7. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Janakkalassa 7. maaliskuuta 2019

Liisa Piirtola
Toimitusjohtaja

Tomi Pohjantähti
Johtokunnan puheenjohtaja

Veikko Stolt
Johtokunnan jäsen

Raimo Kaukonen
Johtokunnan jäsen

Iida Valtonen
Johtokunnan jäsen

Anne Heikkinen
Johtokunnan varajäsen

Satu Huhtala
Johtokunnan varajäsen

Niko-Veikko Leppänen
Johtokunnan varajäsen

5.1.8. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Janakkalassa ____/ ____ 2019

Minna Ainasvuori (JHT, HT)
BDO Audiator Oy

5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

VUOSI 2018	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu Tuloslaskelma kunnan tilin- päätyksessä
	Kunta	Liikelaitos	Kunta	Liikelaitos	
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 683 099,50	3 379 370,17			7 062 469,67
Myyntitulot, sisäiset	6 244 020,98	220 423,77	-6 244 020,98 ^{2) ja 4)}	-220 423,77 ^{1) ja 3)}	0,00
Maksutuotot	4 958 544,26	5 496,29			4 964 040,55
Maksutuotot, sisäiset				²⁾	0,00
Tuet ja avustukset	938 849,41	1 489,00			940 338,41
Muut toimintatuotot	2 737 534,43	9 862,42			2 747 396,85
Muut toimintatuotot, sisäiset	7 010 580,38		-7 010 580,38 ^{2) ja 4)}	^{1) ja 3)}	0,00
Valmistus omaan käyttöön	295 650,14				295 650,14
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-42 032 810,34	-752 477,68			-42 785 288,02
Palvelujen ostot	-40 964 583,81	-610 282,39			-41 574 866,20
Palvelujen ostot, sisäiset	-6 312 408,55	-49 546,55	6 312 408,55 ^{2) ja 3)}	49 546,55 ^{1) ja 4)}	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 173 401,47	-567 475,58			-6 740 877,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-100 268,58	-1 921,79	100 268,58 ²⁾	1 921,79 ⁴⁾	0,00
Muut toimintakulut	-6 266 081,30	-69 159,60			-6 335 240,90
Muut toimintakulut, sisäiset	-6 989 567,66	-21 312,00	6 989 567,66 ^{2) ja 3)}	21 312,00 ^{1) ja 4)}	0,00
Toimintakate	-82 970 842,61	1 544 466,06	147 643,43	-147 643,43	-81 426 376,55
Verotulot	63 291 938,64				63 291 938,64
Valtionosuudet	23 119 555,44				23 119 555,44
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	65 197,80				65 197,80
Korkotuotot, sisäiset		48,70		-48,70 ⁶⁾	0,00
Muut rahoitustuotot	161 749,43	4 087,17			165 836,60
Muut rahoitustuotot, sisäiset	456 856,00		-456 856,00 ⁵⁾		0,00
Korkokulut	-481 550,53	-11 551,64			-493 102,17
Korkokulut, sisäiset	-48,70	-256 856,00	48,70 ⁶⁾	256 856,00	0,00
Muut rahoituskulut	-76 951,81	-35,81			-76 987,62
Muut rahoituskulut, sisäiset		-200 000,00		200 000,00 ⁵⁾	0,00
Vuosikate	3 565 903,66	1 080 158,48	-309 163,87	309 163,87	4 646 062,14
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 459 282,39	-1 067 697,00			-5 526 979,39
Arvonalentumiset	0,00	0,00			0,00
Tilikauden tulos	-893 378,73	12 461,48	-309 163,87	309 163,87	-880 917,25
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-893 378,73	12 461,48	-309 163,87	309 163,87	-880 917,25

Eliminoinnit

- 1) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäinen myynti ja sisäiset ostot
- 2) Eliminoidaan kunnan sisäinen myynti ja sisäiset ostot
- 3) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäiset myynnit kunnalle
- 4) Eliminoidaan kunnan sisäiset myynnit liikelaitokselle
- 5) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman tuotto
- 6) Eliminoidaan sisäinen korko

5.1.10. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu Rahoitus- laskelma kunnan tilinpäätöksessä
	Kunta	Liikelaitos	Kunta ¹⁾	Liikelaitos ²⁾	
Tulorahoitus					
Vuosikate	3 565 903,66	1 080 158,48	-309 163,87	309 163,87	4 646 062,14
Satunnaiset erät					0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 223 748,96	-9 677,42			-1 233 426,38
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 131 921,70	-1 885 807,15			-7 017 728,85
Rahoitusosuudet investointimenoihin	105 000,00	115 332,93			220 332,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	722 584,24	9 677,42			732 261,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 962 182,76	-690 315,74	-309 163,87	309 163,87	-2 652 498,50
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset					0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	1 500 000,00			6 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 437 884,36	-608 908,00			-8 046 792,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	494 384,45		-138 930,05		355 454,40
Oman pääoman muutokset	-67 000,00				-67 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9 311,97				-9 311,97
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 901,65				-3 901,65
Saamisten muutos, sisäiset	-32 940,91	-143 708,19	32 940,91	143 708,19	0,00
Saamisten muutos muilta	-1 058 724,44	-157 835,08			-1 216 559,52
Korottomien velkojen muutos, sisäiset	143 708,19	32 940,91	-143 708,19	-32 940,91	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	2 623 297,63	86 164,21		138 930,05	2 848 391,89
Rahoituksen rahavirta	-348 373,06	708 653,85	-558 861,20	558 861,20	360 280,79
Rahavarojen muutos	-2 310 555,82	18 338,11			-2 292 217,71
Eliminoinnit kunta 1)					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Konsernipankkitilivelat liikelaitoksilta -138.930,05					
Saamisten muutos					
Sisäiset muut siirtosaamiset liikelaitokselta 32.940,91					
Korottomien velkojen muutos					
Sisäiset ostovelat liikelaitokselta -4.778,14					
Eliminoinnit liikelaitos 2)					
Saamisten muutos					
Sisäiset myyntisaamiset kunnalta 4.778,14					
Korottomien velkojen muutos					
Muut sisäiset velat kunnalle -32.940,91					
Korottomien velkojen muutos muilta 138.930,05					

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Tapahtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio	Sähköinen arkistointi
AKT	Aktivoinnit	Sähköinen arkistointi
ALV	ALV-maksuajo	Sähköinen arkistointi
AS	Alkusaldo	Sähköisessä järjestelmässä
Kman	Asiakkaan man. kuittaukset	Sähköisessä järjestelmässä
KPA	Kirjanpitotapahtuman palautus	Sähköisessä järjestelmässä
Muistio	Muistiotositteet	Sähköinen arkistointi
MuistioE	Muistiotositteet excelistä	Sähköinen arkistointi
MuistSisLa	Muistiotositteet Sisäinen laskutus	Sähköisessä järjestelmässä
Palkka	Palkat	Sähköinen arkistointi
Pankki	Pankkitositteet	Sähköinen arkistointi
Perhehlto	Effica kp-aineisto	Sähköisessä järjestelmässä
Varasto	Sonet kp-aineisto	Sähköinen arkistointi
XA	Konvertoidut alkusaldot	Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Ltappio	Luottotappiokirjaus	Sähköisessä järjestelmässä
Man	Manuaaliset suoritukset	Sähköisessä järjestelmässä
PERINTÄ	Perintä toimeksiantoliittymä	Sähköisessä järjestelmässä
Vii	Viitesuoritukset	Sähköinen arkistointi
10-92	Laskulajit 10-92	Sähköisessä järjestelmässä
Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta	Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut	Sähköinen arkistointi
OM	Ostoreskontran maksut	Sähköinen arkistointi
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.	Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio	Sähköisessä järjestelmässä

Tilinpäätös

Liitetietotositteet	Paperituloste
---------------------	---------------

6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2018 sekä osallistuminen kokouksiin

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on 1.1. - 31.12.2018 aikana pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 24 §:ää

Varsinaiset jäsenet

Ilmarinen Matti (Vas) pj (5)
Paturi Eija (Kesk) 1.vpj (5)
Heikkinen Anne (SDP) (5)
Lahti Timo (KOK) (3)
Poutiainen Erja (PS) (5)

Kokouskohtaiset varajäsenet

Jansson Katja (Vihr) (0) (17.9.-31.12.2018)
Kekki Juha (KOK) (0)
Kesanto Petri (PS) (1)
Lahti Ella-Irene (Vas) (1)
Mella-Aho Sari (Vihr) (0) (1.1.-17.9.2018)
Raitoharju Marja (SDP) (0) (17.9.-31.12.2018)
Tarino Anne (SDP) (0) (1.1.-17.9.2018)

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta on 1.1. - 31.12.2018 aikana pitänyt 9 kokousta ja käsitellyt 57 §:ää

Varsinainen jäsen

Anttila Miikka pj. (Vas) (8)
Aho Sirkka-Liisa vpj. (SDP) (7)
(1.1.-17.9.2018)
Nylund Piia vpj. (SDP) (2)
(17.9.-31.12.2018)
Keipilä Leenamaria (KOK) (9)
Nurmi Eini (Vihr) (9)
Vesioja Samuli (PS) (9)

Henkilökohtainen varajäsen

Lahti Katja (Vas)
Särkimäki Lasse (SDP)

Ryynänen Tapani (KOK)
Lindell Riitta (Kok)
Hettula Marko (PS)

KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto 1.1. - 31.12.2018 on pitänyt 8 kokousta ja käsitellyt 89 §:ää

Puheenjohtajisto

Taponen Merja, pj. (Kesk)	(8)
Kivistö Jaana, 1. vpj. (Vas)	(8)
Ojanen Petri, 2. vpj (Vihr) (1.1.2018-10.12.2018)	(6)
Lepistö Anssi, 2. vpj (vihr.) (10.12.-31.12.2018)	
Ahtiainen Marko, 3.vpj (Kok)	(7)

Varsinaiset jäsenet

Aho Sirkka-Liisa (SDP)	(4)
Aitto-oja Piia (KD)	(8)
Alijärvi Pirjo (SDP)	(8)
Anttila Miikka (Vas)	(7)
Autio Sirpa (Kesk)	(8)
Eerola Tapio (Kesk)	(8)
Elo Irmeli (Kesk)	(8)
Hakamäki Petri (Kesk)	(8)
Heinämäki Markus (SDP)	(8)
Helanen Kuura (Vihr)	(7)
Ilmarinen Kalevi (SDP)	(8)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas)	(8)
Kannisto Rita (KOK)	(7)
Kurki Rauno (SDP)	(7)
Laitinen Outi (SDP)	(6)
Laivola Ari (KOK)	(8)
Lepistö Anssi (Vihr)	(7)

Lindsten Tomi (SDP)	(8)
Lintumäki Aki (KOK)	(8)
Löytynoja Reijo (SDP)	(8)
Nummenpää Jyrki (Kesk)	(7)
Nylund Piia (SDP)	(7)
Ojanen Marko (PS)	(6)
Pesonen Suvi (Kesk)	(7)
Pohjantähti Tomi (KOK)	(5)
Saarenpää Jorma (PS)	(4)
Tokeensuu Osmo (Kesk)	(6)
Ventola Anita (PS)	(8)
Virtanen Erkki (SDP)	(8)

Varajäsenet

Kaukonen Raimo (Kesk)	(1)
Prinssi Paula(Kesk)	(3)
Ranta-Porkka Raija (SDP)	(1)
Talikka Jorma (Vas)	(1)
Torkkel Marjo (KOK)	(4)
Vesioja Samuli (PS)	(3)
Viskari Mikko (SDP)	(4)

Elo Eero	(1)
Huusko Matti	(1)
Jussila Samuel	(1)
Kekki Tero	(1)
Koivula Seela	(1)
Nurmi Eini	(3)

Nuorisofoorumin/-valtuuston edustaja

Saarinen Matti	(7)
----------------	-----

Nuorisofoorumin/-valtuuston varaedustaja

Penttinen Myrsky	(1)
------------------	-----

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus on 1.1. - 31.12.2018 pitänyt 21kokousta ja käsitellyt 333 §:ää

Varsinainen jäsen

Alijärvi Pirjo pj (SDP) (21)
Tokeensuu Osmo 1.vpj (Kesk) (18)
Autio Sirpa (Kesk) (21)
Kannisto Rita (KOK) (19)
Lindstén Tomi (SDP) (20)
Löytynoja Reijo (SDP) (18)
Ventola Anita (PS) (21)

Henkilökohtainen varajäsen

Nylund Piia (SDP) (0)
Pohjus Juhani (Kesk) (3)
Pesonen Suvi (Kesk) (0)
Pohjantähti Tomi (KOK) (0)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas) (1)
Viskari Mikko (SDP) (1)
Pöhö Mirja (KD) (0)

Valtuuston puheenjohtajisto 1.1.2018 - 31.12.2018

Taponen Merja pj. (Kesk) (21)
Kivistö Jaana 1.vpj. (Vas) (21)
Ojanen Petri 2.vpj. (Vihr) (15) (1.1. - 10.12.2018)
Anssi Lepistö (Vihr) (0) (10.12.-31.12.2018)
Ahtiainen Marko 3.vpj. (KOK) (17)

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen lautakunta on vuoden 2018 aikana pitänyt 14 kokousta ja käsitellyt 231 §:ää.

Puheenjohtaja

Ilmarinen, Kalevi (SDP) (14)

Henkilökohtainen varajäsen

Nieminen Jouni (SDP)

Varapuheenjohtaja

Lintumäki, Aki (Kok.) (14)

Henkilökohtainen varajäsen

Mustalahti, Satu (Kok.)

Varsinaiset jäsenet

Aitto-oja, Piia (KD) (14)

Hakamäki, Petri (Kesk.) (14)

Jaatinen, Ari-Pekka (Vas.) (14)

Prinssi, Paula (Kesk.) (9), ero 1.12.2018

Välilä, Päivi (Kesk.) (1), 1.12.2019 alk.

Ranta-Porkka, Raija (SDP) (12)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Koivula, Seela (Vihr.) (-)

Polvinen, Mikko (Kesk.) (1, Hakamäki jäävi)

Talikka, Jorma (Vas.) (-)

Huusko, Jouni (PS) (4)

Huusko, Jouni (PS)

Sorsa, Jaana (SDP) (-)

Nuorisovaltuuston edustaja

Heikkinen, Samuel (14)

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Helander, Rebekka (-)

LUPAJAOS (teknisen lautakunnan alainen)

Lupajaos on vuoden 2018 aikana pitänyt 4 kokousta ja käsitellyt 27 §:ää.

Puheenjohtaja

Ojanen, Marko (PS) (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Prami, Saija (PS) (-)

Varapuheenjohtaja

Nylund, Piia (SDP) (3), ero 8.10.2018

Salonen Satu (SDP) (1), 8.10.2018 alk.

Henkilökohtainen varajäsen

Salonen, Satu (SDP) (-)

Heikkinen, Anne (SDP) (-)

Varsinaiset jäsenet

Helin, Johanna (Kesk.) (1)

Saarin, Kari (Kok.) (3)

Eronen, Jani (SDP) (4)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Murronmaa, Markku (Kesk.) (-)

Nikkilä, Arto (Kok.) (1)

Aho, Soini (SDP) (-)

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perusturvalautakunta on 1.1. - 31.12.2019 aikana pitänyt 12 kokousta ja käsitellyt 124 §:ä, joista yksilöasioita on ollut 8.

Puheenjohtaja

Elo, Irmeli (Kesk) (11)

Henkilökohtainen varajäsen

Miettinen, Piia (Kesk) (-)

Varapuheenjohtaja

Viskari, Mikko (SDP) (7)

Henkilökohtainen varajäsen

Kekki, Tero (SDP) (4)

Varsinaiset jäsenet

Munnukka, Heidi (Vas) (-)
Virtanen, Markku (Kesk) (12)
Salmela, Eeva (SDP) (12)
Helanen, Kuura (Vihr) (9)
Puolakka, Sanna (Kok) (8)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Lahti, Katja (Vas) (10)
Alatalo, Eemil (Kesk) (-)
Takatupa, Tiina (SDP) (-)
Hankosaari, Jouni (PS) (-)
Puistola, Helena (Vihr) (3)

JANAKKALAN VEDEN JOHTOKUNTA

Janakkalan Veden johtokunta on vuoden 2018 aikana pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 41 §:ää.

Puheenjohtaja

Tomi Pohjantähti, pj (4)

Henkilökohtainen varajäsen

(Isto Pihkala)

Varapuheenjohtaja

Eero Elo, varapj (4)

(Niko-Veikko Leppänen) (1)

Varsinaiset jäsenet

Raimo Kaukonen (5)
Annikki Ranki (5)
Veikko Stolt (5)
Leena Toivonen (5)
Iida Valtonen (4)

Henkilökohtaiset varajäsenet

(Tomi Kesälahti)
(Anne Tarino / Anne Heikkinen)
(Jorma Talikka)
(Satu Huhtala)
(Päivi Vätilä) (1)

6.3 Vakituisen henkilöstön määrä 2017 – 2018

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
KONSERNIPALVELUT			
Yleishallinto			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Talous- ja hallintojohtaja	0,5	0,5	0,5
Hallintosihteeri	1	1	1
Yleishallinto yhteensä	2,5	2,5	2,5
Hallintopalvelut			
Asianhallintasihteeri	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1
Hallintopalvelut yhteensä	3	3	3
Talouspalvelut			
Talous- ja hallintojohtaja	0,5	0,5	0,5
Tietohallintopäällikkö	1	0	0
Taloussuunnittelija		1	1
ICT-suunnittelija	1	1	1
ICT-kehittämispäällikkö		1	1
Talouspalvelut yhteensä	2,5	3,5	3,5
Henkilöstöpalvelut			
Henkilöstöjohtaja	1	1	1
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1
Henkilöstösihteeri	1	1	1
Henkilöstöpalvelut yhteensä	3	3	3
Kuntakehitys			
Elinvoimapäällikkö	0,5	1	1
Elinvoimakoordinaattori		1	1
Viestintäpäällikkö	1	1	1
Viestintäsuunnittelija	1	1	1
Kulttuurisihteeri	1	1	0
Kulttuurituottaja			1
Kuntakehitys yhteensä	3,5	5	5
KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ	14,5	17	17

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Teknisen toimen hallinto			
Tekninen johtaja	1	1	1
Talous- ja hallintopäällikkö	1	1	1
Valmiuspäällikkö, osa-aikainen	0,2	0,0	0,0
Teknisen toimen hallinto yhteensä	2,2	2,0	2,0
Ympäristöpalvelut			
Ympäristöpäällikkö	1	1	1
Ympäristötarkastaja	1	1	1
Palvelusihteeri	1	0,6	0,6
Rakennustarkastaja	1	1	1
II rakennustarkastaja	1	1	1
Ympäristöpalvelut yhteensä	5	4,6	4,6
Maankäyttö			
Elinvoimapäällikkö/yleiskaavasunnittelija	0,5	0	0
Kaavasunnittelija	1	1	0
Maankäyttöpäällikkö	0	0	1
Yleiskaavasunnittelija	0,5	1	1
Maankäyttöinsinööri	1	1	1
Maanrakennusinsinööri	1	1	0
Suunnitteluavustaja	1	1	1
Paikkatietolaskija	1	0	0
Mittaryhmän esimies	1	1	1
Kaavoitus- ja maankäyttö yhteensä	7	6	5
Maaseutupalveluyksikkö			
Maaseutupäällikkö	1	1	1
Maaseutuassistentti	1	1	1
Maaseutupalvelusihteeri	1	1	1
Maaseutuasiamies	5,5	5	5
Maaseutu- ja kyläpalvelu yhteensä	8,5	8	8
Tila- ja aluepalvelu			
Kiinteistöpäällikkö	1	1	1
Kiinteistösihteeri	1	1	1
Hankintakoordinaattori	1	1	1
Kiinteistön ylläpitöinsinööri	1	1	1
Kunnossapitoinsinööri	1	1	1
Rakennuttaja	1	1	1
Maanrakennusinsinööri	0	1	1
Rakennuttaja-valvoja	1	1	1
Kunnossapitotyöpäällikkö	1	1	1
Kunnossapitoesimies	1	0	0
Työkoneenkuljettaja	2	2	2
Kunnossapitotyöntekijä	3	3	3
Puistopuutarhuri	1	1	1
Liikuntapaikan hoitaja	2	2	2
Kiinteistönhoitaja	7	7	7
Putkiasentaja	1	1	1
Rakennuskorjausmies	2,56	1,6	1,6
Tila- ja aluepalvelut yhteensä	27,56	26,60	26,60

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikunta			
Liikuntasihtööri	1	0	0
Liikuntapäällikkö	0	1	1
Toimistosihtööri	0,5	0,4	0,4
Erityisliikunnan ohjaaja	1	1	1
Liikunnanohjaaja	0	0	1
Uimahallinhoitaja	1	1	1
Uimavalvoja	1	1	1
Liikuntapalvelut yhteensä	4,5	4,4	5,4
Ateria- ja puhtauspalvelut			
Palvelupäällikkö	1	1	1
Toimistosihtööri	1	1	1
Tuotannon esimies	1	1	1
Tuotannonohjaaja	1	1	1
Palveluesimies	3	3	3
Kokki	9	9	9
Palveluohjaaja	1	1	1
Palveluvastaava	25	25	25
Laitoshuoltaja	50	51	51
Ateria- ja puhtauspalvelut yhteensä	92	93	93
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ	146,76	144,60	144,60

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
PERUSTURVAN TOIMIALA			
Talous- ja hallintopalvelut			
Perusturvajohtaja	1	1	1
Talous- ja hallintopäällikkö	1	1	1
Toimistonhoitaja	1	1	0
Taloussihteeri			1
Toimistosihteeri	1	1	0
Hallinnon sihteeri			1
Talous- ja hallintopalvelut	4	4 	4
Ikäihmisten palvelut			
Avopalvelunohjaaja	1	1	0
Avopalvelujen palvelupäällikkö			1
Järjestelmävastaava	0,5	0,5	0,5
Kodinhoitaja	5	5	5
Kotihoidon ohjaaja	2	2	0
Kotihoidon palveluesimies			2
Kotiutushoitaja	1	0	0
Palvelusuunnittelija	0	1	1
Lähihoitaja	87	88	97
Muistihoitaja	1	0	0
Muistikoordinaattori	0	1	1
Ohjaaja	3	3	1
Laitoshoidon palveluesimies			1
Asumispalvelujen palveluesimies			1
Palveluohjaaja	1	1	1
Sairaanhoitaja	20	21	20
Vastaava sairaanhoitaja			1
Terveystenhoitaja	2	2	2
Toimistosihteeri	2	2	0
Palvelusihteeri			2
Vanhustyön johtaja	1	1	1
Vastaava ohjaaja	2	2	0
Asumispalvelujen palvelupäällikkö			1
Laitoshoidon palvelupäällikkö			1
Ikäihmisten palvelut yhteensä	128,5	130,5 	139,5
Sosiaalityö			
Etuuskäsittelijä	1	1	1
Lastensuojelun avohuollon työntekijä	2	2	0
Lastensuojelun palveluohjaaja			2
Lastenvalvoja-sosiaalityöntekijä	1	1	1
Lähihoitaja	2	2	2
Ohjaaja	5	5	5
Palveluohjaaja	5	4	4
Perhetyöntekijä	4	4	4
Päihdetyöntekijä	1	1	1
Sosiaalityön johtaja	1	1	1
Sosiaalityöntekijä	7	7	7
Toimistosihteeri	0,5	0,5	0
Taloussihteeri			0,5
Vastaava työpajaohjaaja	1	1	1
Sosiaalityö yhteensä	30,5	29,5	29,5

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vammaistyö			
Avotyöohjaaja	1	1	1
Ohjaaja	4	4	4
Lähihoitaja	12	15	9
Palveluohjaaja	2	2	2
Sairaanhoitaja	1	2	2
Toimistosihtööri	0,5	0,5	0
Taloussihtööri			0,5
Vammaistyön johtaja	1	1	1
Vammaistyön palvelupäällikkö	1	1	1
Osa-aikainen iltapvtoim. ohjaaja (4 * 0,5 htv)	2	2	2
Vammaistyö yhteensä	24,5	28,5	22,5

Vammaistyö, korjaus pohjalukuihin

Ohjaaja	6	6	4
Lähihoitaja	10	13	9

Honkakodin siirryttä Elsa ja Paulikodit Oy:lle, 4 lähihoitajaa ja 2 ohjaajaa siirtyivät kunnalta yhtiön palvelukseen.

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Terveydenhuolto			
Avohoidon ylihoitaja	1	1	0
Suunnittelija			1
Avoterveydenhuollon ylilääkäri	0,5	0,5	0,5
Fysioterapeutti	6	6	6
Hammashoitaja	8	8	8
Johtava terveystieteidenhammaslääkäri	1	1	1
Järjestelmävastaava	0,5	1,5	1,5
Keskusvarastonhoitaja	1	1	1
Kodinhoitaja	1	1	1
Kuntohoitaja	1	1	1
Laboratoriohoitaja	4	4	4
Lähihoitaja	9	9	9
Mielenterveyshoitaja	1	1	1
Nuorisopsykologi	1	1	1
Osastonsihtööri	1	1	0
Taloussihtööri			1
Perushoitaja	4	4	4
Apulaisylilääkäri	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3
Psykologi	1	1	1
Puheterapeutti	2	2	2
Päihdetyöntekijä	1	1	1
Röntgenhoitaja	2	2	2
Sairaanhoitaja	30,5	30,5	29,5

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Apulaisosastonhoitaja			1
Sosiaalityöntekijä	1	1	1
Suuhygienisti	3	3	3
Terveydenhoitaja	14,5	14,5	14,5
Terveyskeskusavustaja	1	1	0
Työterveyssihteeri			1
Terveyskeskushammaslääkäri	6	6	6
Terveyskeskuslääkäri	13	13	13
Toimintaterapeutti	1	1	1
Toimistos sihteeri	2	1	0
Palvelusihteeri			1
Työfysioterapeutti	1	1	1
Työterveyshoitaja	2	2	2
Työterveyslääkäri	1,5	1,5	1,5
Varastotyöntekijä	1,5	1,5	1,5
Vastaava fysioterapeutti	1	1	0
Kuntoutuksen palvelupäällikkö			1
Vastaava hoitaja	1	1	0
Vastaava laboratorionhoitaja	1	1	0
Vastaava sairaanhoitaja	1	1	0
Vastaava suuhygienisti	1	1	0
Osastonhoitaja			4
Vastaava työterveyshoitaja	1	1	1
Välinehuoltaja	2	2	2
Ylihoitaja	1	1	1
Ylilääkäri	1	1	1
Terveydenhuolto yhteensä	138,0	138,0	138,0
PERUSTURVAN TOIMIALA YHTEENSÄ	325,5	330,5	333,5

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA			
Sivistystoimen hallinto			
Sivistysjohtaja	1	1	1
Opetuspäällikkö			
Kehittämispäällikkö	1	1	1
Taluspäällikkö			
Talous- ja hallintopäällikkö	1	1	1
Toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5
Ict-suunnittelija	1	1	1
Sivistystoimen hallinto yhteensä	5,5	5,5	5,5
Varhaiskasvatus			
Erityislastentarhanop	4	4	4
Lastenhoitaja/Lastenhoitaja-päivähoitaja/			
Päivähoitaja	66	71	59
Lastentarhanopettaja	35	34	32,35
Perhepäivähoidon ohjaaja		1	
Perhepäivähoitaja	37	41	29
Päiväkodin johtaja	3	5	3
Pedagoginen johtaja	1		1
Palvelupäällikkö	1		1
Palvelusuunnittelija	1		1
Toimistosihteeri	2	2	2
Varhaiskasvatus yhteensä	150	158	132,35
Varhaiskasvatuksen pyhämäen ja leikkivakan yksiköistä lopetti toimintansa neljä ryhmää 1.8.2018			
Opetustoimi			
Rehtori, alakoulu	2	2	2
Rehtori, yhteiskoulu	2	2	2
Rehtori, lukio	1	1	1
Luokanopettaja	62	62	62
Erityisluokanopettaja	12	12	12
Erityisopettaja	7	7	7
Lehtori, alakoulu	4	4	4
Lehtori, yläkoulu	40	40	38
Lehtori, lukio	13	13	14
Tuntiopettaja, toistaiseksi otettu	7	7	6
Koulukuraattori	3	3	3
Kouluohjaaja	17	17	15,9
Toimistosihteeri	3	3	2,6
Vahtimestari	1	1	1
Tuntiopettaja, määräaikainen	11	11	8
Koulupsykologi	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja			
Opetustoimi yhteensä	186	186	179,5
Koulu- ja iltapäivätoiminnanohjaaja	5	5	5
Koululaisten iltapäivätoiminta yhteensä	5	5	5

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kirjasto			
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Erikoiskirjastonhoitaja	3	3	3
Kirjastonhoitaja	1	1	1
Kirjastovirkailija	6	6	5
Kirjastovirkailija-kuljettaja	1	1	1
Kirjastoavustaja	1	1	1
Kirjastopalvelut yhteensä	13	13	12
Nuoriso			
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuorisonohjaaja	2	2	2
Nuorten vastaava työpajaohjaaja	1	1	1
Nuorten työpajaohjaaja			
Nuorisopalvelut yhteensä	4	4	4
Perhekeskus			
Toiminnanjohtaja		0,5	0,5
Palveluohjaaja		1	1
Perhekeskus yhteensä		1,5	1,5
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA YHTEENSÄ	363,5	373	339,85

KUNTA YHTEENSÄ (ilman liikelaitosta)	850,3	865,1	835,0
---	--------------	--------------	--------------

TOIMIALA/TULOSALUE & NIMIKE	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Janakkalan Vesi			
Toimitusjohtaja	1	1	1
Vesihuoltoinsinööri	1	1	1
Käyttöinsinööri	1	1	1
Talouspäällikkö	1	1	1
Vesihuoltosihteeri	1	1	1
Käyttövastaava	3	3	3
Laitoksenhoitaja	5	5	5
Janakkalan vesi yhteensä	13	13	13
JANAKKALAN VESI YHTEENSÄ	13	13	13
KAIKKI YHTEENSÄ (ml. liikelaitos)	863,26	878,1	847,95

**TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS
JA
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Janakkalan kunnan kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2018 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut kunnanvaltuustolle esittämistä varten.

Janakkalassa 25.3.2019

Pirjo Alijärvi
hallituksen puheenjohtaja

Sirpa Autio
hallituksen jäsen

Rita Kannisto
hallituksen jäsen

Tomi Lindstén
hallituksen jäsen

Reijo Löytynoja
hallituksen jäsen

Osmo Tokeensuu
hallituksen 1. vpj

Anita Ventola
hallituksen jäsen

Tanja Matikainen
kunnanjohtaja

8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Janakkalassa ____/____2019

Minna Ainasvuori, JHT, HT

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö